FREDRIK BACKMAN
En man som heter Ove
FORUM

FREDRIK BACKMAN

En man som heter Ove

FORUM

Till Neda. Det är alltid för att få dig att skratta.
Alltid.

1

En man som heter Ove köper en data som inte är en data

Ove är 59 år gammal. Han kör Saab. Han är typen av man som pekar på folk han inte gillar lite sådär som om de var inbrottstjuvar och Oves pekfinger var en polisficklampa. Han står framför disken i den sortens butik som folk med japanska bilar beger sig till för att köpa vita sladdar. Ove iakttar expediten en lång stund, innan han viftar med en medelstor vit kartong mot honom.

– Jaha! Är det här en sån hära Ajjpadd då? kräver Ove att få veta.

Expediten, ung man med enkelsiffrigt BMI, ser obekväm ut. Kämpar helt uppenbart mot impulsen att genast ta kartongen ifrån Ove.

– Ja, precis. En iPad. Men det hade verkligen varit toppen om du inte viftade runt med den sådär …

Ove betraktar kartongen som om den var en ytterst opålitlig sorts kartong. Som om kartongen körde vespa och hade gymnastikbyxor på sig och precis hade kallat Ove ”kompis” och sedan försökt sälja en klocka till honom.

– Jaha! Och det här är en data alltså?

Expediten nickar. Men blir sedan tveksam och skakar istället snabbt på huvudet.

– Ja … eller, ja, alltså, det är en iPad. En del kallar den ”tablet” och andra kallar den ”surfplatta”. Det finns olika sätt att se på det där …

Ove tittar på expediten som om expediten precis tilltalat honom baklänges.

– Jaha!

Expediten nickar villrådigt.

– Jaaa …

Ove skakar på kartongen igen.

– Är den bra då, den här?

Expediten kliar sig i hårbotten.

– Ja. Eller … hur menar du?

Ove suckar och börjar prata långsamt. Artikulerar orden som om det enda problemet med den här diskussionen vore att expediten lider av nedsatt hörsel.

– Är. Den. Braaa? Är det en bra data?

Expediten kliar sig på hakan.

– Alltså … ja … den är jättebra … men det beror ju på vad för slags dator du vill ha.

Ove blänger tillbaka.

– Jag vill ha en data! En vanlig data!

Det är tyst mellan de båda männen en kort stund. Expediten harklar sig.

– Ja, alltså, det här är ju egentligen ingen vanlig dator. Du kanske hellre vill ha en …

Expediten tystnar och letar helt uppenbart efter ett ord som mannen framför honom kan tänkas ha någon form av relation till. Så harklar han sig igen och säger:

– … en laptop?

Ove skakar frenetiskt på huvudet och lutar sig hotfullt fram över disken.

– Nej, det vill jag för fa-AN inte. Jag vill ha en data!

Expediten nickar förstående.

– En laptop är en dator.

Ove stirrar förnärmat på honom och trycker sitt ficklampepekfinger demonstrativt i disken.

– Det vet jag väl!

Expediten nickar.

– Okej …

Ny tystnad. Inte helt olik den som kanske hade uppstått mellan två revolvermän som plötsligt insett att de glömt ta med sig revolvrarna. Ove betraktar kartongen en lång stund, lite som om han väntar på att den ska erkänna något.

– Var fäller man ut tangentbordet? muttrar han sedan.

Expediten kliar sina handflator på kanten av butiksdisken och väger lite nervöst från fot till fot, så som butiksanställda unga män gör när de börjar inse att det här kommer ta väsentligt mycket längre tid än de inledningsvis hade hoppats.

– Ja, alltså, den har ju inget tangentbord.

Ove höjer på ögonbrynen.

– Jaha! För det måste man säkert köpa separat va? För en JÄVLA massa pengar!

Expediten kliar handflatorna igen.

– Nej … eller … men alltså: Den här datorn har inget tangentbord. Du styr allt direkt på skärmen.

Ove skakar trött på huvudet som om han just bevittnat expediten slicka på utsidan av glaset till en glassdisk.

– Men jag måste ju ha ett tangentbord. Det fattar du väl?

Expediten suckar djupt på det där sättet som man gör när man räknar till minst tio.

– Okej. Jag förstår. Men då tycker jag inte att du ska ha den här datorn. Då tycker jag att du till exempel ska köpa en Mac-Book istället.

Oves ansiktsuttryck skvallrar om att han möjligen inte är helt övertygad.

– En Mack-bok?

Expediten nickar förhoppningsfullt, som om han precis upplevt ett definitivt genombrott i förhandlingarna.

– Ja.

Ove rynkar misstänksamt pannan.

– Är det en sån där förbaskad ”läsplatta” som alla snackar om?

Expediten suckar med djupet av en episk dikt.

– Nej. En MacBook är en … det är en … laptop. Med tangentbord.

– Jaha! fräser Ove genast.

Expediten nickar. Kliar handflatorna.

– Ja.

Ove ser sig omkring i butiken. Skakar kartongen i handen lite igen.

– Är de nåt bra då?

Expediten slår ner blicken i disken på ett sätt som avslöjar att han aktivt bekämpar impulsen att börja klösa sig själv i ansiktet. Sedan skiner han upp i ett plötsligt energiskt leende.

– Vet du vad? Låt mig se om min kollega är klar med sin kund, så kan han komma bort och visa dig!

Ove tittar på sitt armbandsur. Skakar på huvudet.

– Somliga av oss har andra saker att göra än att stå här hela dagen och vänta, vet du!

Expediten nickar snabbt. Sedan försvinner han bakom disken. Efter några ögonblick återkommer han med en kollega. Kollegan ser mycket glad ut. Så som folk gör som inte har jobbat med butiksförsäljning tillräckligt länge.

– Hej! Hur kan jag hjälpa dig?

Ove planterar uppfordrande sitt ficklampepekfinger i disken.

– Jag vill ha en data!

Kollegan ser inte riktigt lika glad ut längre. Sedan tittar han på den första expediten med en blick som insinuerar att den första expediten ska få igen för det här.

– Oookej. En ”data”, ja. Då kan vi väl gå bort här till vår avdelning för bärbara till att börja med, säger kollegan inte helt och hållet entusiastiskt och vänder sig mot Ove.

Ove blänger på honom.

– Duh! Jag vet väl för fan vad en ”lapptåpp” är för nåt! Du behöver inte säga ”bärbar”!

Kollegan nickar hjälpsamt. Bakom honom muttrar den första expediten under tiden ”jag orkar inte, nu tar jag lunch”.

– Lunch ja, det är det enda folk tänker på nuförtiden, fnyser Ove.

– Va? säger kollegan och vänder sig om.

– L-u-n-c-h! artikulerar Ove.

2

(Tre veckor tidigare)

En man som heter Ove går en inspektionsrunda i kvarteret

Klockan var fem minuter i sex på morgonen när Ove och katten möttes första gången. Katten tyckte genast mycket illa om Ove. Känslan var i allra högsta grad ömsesidig.

Ove hade som vanligt stigit upp tio minuter tidigare. Han begrep sig inte på folk som försov sig och skyllde på att ”klockan inte ringde”. Ove hade aldrig ägt en väckarklocka i hela sitt liv. Kvart i sex vaknade han, och då gick han upp.

Han hade satt på kaffebryggaren, med exakt samma mängd kaffe som han och hans fru tillsammans hade druckit varje morgon under de nästan fyra årtionden de bott här i radhuskvarteret. Ett mått per kopp, och ett extra för kannan. Varken mer eller mindre. Sånt kunde inte folk längre, brygga ordentligt kaffe. Precis som att ingen kunde skriva för hand nuförtiden. För nu skulle allt bara vara data och espressomaskiner. Och vart är ett samhälle på väg när folk inte ens kan skriva och koka kaffe längre? Va? Det undrade Ove.

Medan den ordentliga koppen kaffe kokade hade han klätt på sig de blå byxorna och den blå jackan, stigit i träskorna, kört händerna i fickorna på det där sättet som en medelålders man som ständigt förväntar sig att en alltigenom oduglig omvärld ska göra honom besviken gör, och sedan hade han begett sig ut på sin inspektionsrunda i kvarteret. Som han gjorde varje morgon.

De andra radhusen hade legat tysta och släckta när han steg ut genom dörren. Kunde man ha räknat ut. I det här kvarteret var det minsann ingen som bemödade sig om att stiga upp tidigare än de behövde, det visste Ove. Här bodde ju bara egenföretagare och annat löst folk nuförtiden.

Katten satt med nonchalant uppsyn mitt på gångvägen mellan husen. Eller katt och katt förresten. Den hade en halv svans, och

bara ett öra. Och här och där saknade den fläckar av päls, som om någon hade slitit knytnävsstora tussar ur den. Man kunde knappt referera till det där som ett helt kattskrälle faktiskt, tyckte Ove.

Han tog ett par klampande steg mot den. Katten reste sig. Ove stannade. De stod där och värderade varandra några ögonblick, som två potentiella slagskämpar en sen kväll på en landsbygdsbar. Ove funderade på att kasta en av sina träskor på den. Katten såg ut som om den förbannade det faktum att den inte hade några träskor att kasta tillbaka.

– Schas! gormade Ove så plötsligt att katten ryckte till.

Den backade ett steg. Mätte den 59-årige mannen och hans träskor med blicken. Sedan vände den sig om med ett lätt ryck och lunkade därifrån. Hade inte Ove vetat bättre hade han kunnat svära på att den himlade med ögonen först.

”Kreatur”, tänkte han och slängde en blick på sitt armbandsur. Två minuter i sex. Dags att sätta fart om inte kattskrället skulle få försena hela inspektionsrundan. Det hade ju just varit snyggt.

Så marscherade han längs gångvägen mellan husen upp mot parkeringen, som han gjorde varje morgon. Stannade vid skylten som deklarerade att biltrafik var förbjuden inne i bostadsområdet. Sparkade lite uppfordrande på stolpen den var fäst i. Inte för att den satt snett eller så, men för att det alltid är bäst att kontrollera. Och Ove är den sortens man som kontrollerar sakers tillstånd genom att sparka på dem.

Så gick han ut på parkeringen och promenerade fram och tillbaka längs alla garage för att kontrollera att inget av dem fått inbrott under natten, eller att något gäng med vandaler satt eld på dem. Inte för att det nu någonsin hade hänt i det här bostadsområdet. Men så hade ju Ove å andra sidan aldrig missat en inspektionsrunda heller. Han kontrollryckte i handtaget till sitt eget garage, där hans Saab stod parkerad, tre gånger. Precis som varje morgon.

Efter det gick han en sväng längs gästparkeringen där man fick parkera i max tjugofyra timmar och noterade noggrant alla registreringsnummer i ett litet block som han hade i jackfickan. Jämförde dem med registreringsnumren han antecknat på samma platser dagen innan. Vid de tillfällen då samma registreringsnummer dök upp dagarna efter varandra i Oves anteckningsblock gick Ove rutinmässigt hem och ringde Transportstyrelsen och begärde ut

ägaruppgifterna på fordonet, och ringde på det upp vederbörande och informerade vederbörande om att vederbörande var en oduglig jädrans fähund som inte kunde läsa svenska skyltar. Inte för att Ove nu egentligen brydde sig om vem som stod på gästparkeringen. Självklart inte. Men för att det var en principsak. Stod det tjugofyra timmar på skylten så var det faktiskt bara att acceptera. För hur skulle det se ut om alla bara parkerade var de ville hela dagarna? Det hade blivit kaos, det begrep ju Ove. Hade stått bilar överallt.

Men idag stod inga obehöriga fordon på gästparkeringen, så Ove följde istället upp blockantecknandet med sin dagliga sväng in i soprummet. Inte för att det var hans sak egentligen, han hade ju redan från början varit högljutt emot det här tramset som de nyinflyttade jepparna här i föreningen hade drivit igenom om att allt skulle källsorteras till förbannelse. Men om det nu var bestämt att det skulle källsorteras, då ville det ju faktiskt till att någon kontrollerade att det blev gjort. Inte för att någon nu hade gett Ove det uppdraget, men om män som Ove inte tog egna initiativ i sådana här ärenden skulle allt ha blivit anarki. Det visste Ove. Hade legat sopor överallt.

Han sparkade lite på sopkärlen. Svor och fiskade upp en glasburk ur glasåtervinningen, mumlade något om ”oduglingar” och skruvade av metallocket på den. Släppte tillbaka glasburken i glasåtervinningen och släppte ner metallocket i metallåtervinningen.

När Ove var ordförande i bostadsrättsföreningen hade han hårdfört drivit linjen att de skulle kameraövervaka soprummen för att se till att ingen slängde ”obehörigt skräp”. Förslaget hade till Oves stora förtret röstats ner, eftersom övriga grannar tyckte att det kändes ”lite obehagligt”, och dessutom krångligt att arkivera alla videoband. Detta trots att Ove gång på gång upprört konstaterat att den som hade ”rent mjöl i påsen” inte hade något att frukta av ”sanningen”.

Två år senare, när Ove blivit avsatt som ordförande i föreningen (i det som Ove själv i efterhand bara refererade till som ”statskuppen”), hade frågan lyfts upp på nytt. Det fanns tydligen någon nymodighetskamera, som aktiverades av rörelsesensorer och sände direkt till internet, förklarade den nya styrelsen i ett käckt brev till alla i området. Och med den kunde man övervaka inte bara soprummet utan även parkeringen, för att undvika vandalisering och

inbrott. Och dessutom raderade videomaterialet sig självt automatiskt efter tjugofyra timmar, för att inte ”kränka de boendes integritet”. Det krävdes ett enhälligt beslut i föreningen för att få sätta upp kamerorna. En enda av medlemmarna röstade nej.

Ove litade nämligen inte på Internet. Han stavade det med stort I och betonade -net trots att hans fru alltid tjatade om att det var -inter som skulle betonas. Och det där Internettet skulle få titta på Ove när Ove slängde sina sopor över Oves döda kropp, det blev styrelsen snart varse. Och så blev det inga kameror. Lika bra, tyckte Ove. Det var ändå bättre med dagliga inspektionsrundor. Så att man visste vem som gjorde vad och hade lite koll. Det fattade ju vem som helst.

Så när han var klar med sin soprumsinspektion låste han, precis som varje morgon, dörren och kontrollryckte i den tre gånger. Sedan vände han sig om och fick syn på en cykel som stod lutad mot väggen utanför cykelförrådet. Trots att det klart och tydligt satt en stor skylt med texten ”Cykelparkering förbjuden” precis ovanför den. Bredvid cykeln hade någon av de andra grannarna satt upp en arg handskriven lapp där det stod: ”Det här är ingen cykelparkering! Lär dig läsa skyltar!” Ove muttrade något om ”idioter”, öppnade cykelförrådet och lyfte in cykeln prydligt i raden därinne. Låste förrådet och kontrollryckte i dörren tre gånger.

Sedan rev han ner den arga lappen från väggen. Han hade god lust att lägga in en motion till styrelsen och kräva att det sattes upp en ordentlig ”Affischering förbjuden”-skylt på den här väggen. Folk trodde tydligen att man kunde valsa runt och sätta upp sina arga lappar precis var som helst nuförtiden. Den här väggen var för fan ingen anslagstavla.

Sedan gick Ove längs den lilla gångvägen mellan husen. Stannade utanför sitt eget, lutade sig ner mot plattgången och sniffade häftigt mot skarvarna. Piss. Det luktade piss. Och med den iakttagelsen gick han in i sitt hus, låste sin dörr, drack sitt kaffe.

När han var klar med det ringde han och sa upp sitt telefonabonnemang och prenumerationen på morgontidningen. Lagade blandaren i lilla badrummet. Drog i nya skruvar i handtaget på altandörren i köket. Oljade in bänkskivan i köket. Omorganiserade lådorna på vinden. Sorterade verktygen i förrådet och bytte plats på vinterdäcken till Saaben. Och nu står han där.

Och det var inte meningen att livet skulle bli så här. Det är allt Ove känner.

Det är tisdag eftermiddag i november, klockan är fyra, och han har släckt alla lampor. Stängt av elementen och kaffebryggaren. Oljat in bänkskivan i köket, trots att åsnorna på Ikea säger att de där skivorna inte behöver oljas in. I det här huset oljas bänkskivorna in en gång i halvåret, vare sig det behövs eller inte. Oavsett vad någon cirkussminkad jäntunge med gul pikétröja på ta-själv-lagret säger.

Han står i vardagsrummet i tvåvåningsradhuset med halv vind och stirrar ut genom fönstret. Den där 40-årige sprätten med skäggstubb från huset snett över gatan kommer joggande förbi. Anders, heter han visst. Nyinflyttad, vet Ove, har säkert inte bott här mer än max fyra–fem år. Och har redan lyckats nästla sig in i bostadsrättsföreningens styrelse. Den ormen. Tror att han äger gatan nu. Flyttade in här efter sin skilsmässa tydligen och betalade ett hutlöst överpris. Typiskt sådana där jävlar, komma hit och driva upp taxeringsvärdet för hederligt folk. Som om det här var någon sorts överklasskvarter. Kör Audi, gör han också, det har Ove sett. Och det kunde man ju räkna ut. Egenföretagare och andra idioter, de kör Audi. De begriper ju inte bättre.

Ove sticker händerna i fickorna på sina mörkblå byxor. Sparkar lite uppfordrande på golvlisten. Radhuset är lite för stort för bara Ove och Oves fru egentligen, han kan möjligen medge det. Men det är betalt. Inte en krona i lån finns det kvar. Det är garanterat mer än man kan säga om den där sprätten. Det är bara lån nuförtiden, det vet man ju hur folk håller på. Men Ove har amorterat. Gjort rätt för sig. Gått till jobbet. Aldrig varit sjuk en dag i sitt liv. Dragit sitt strå till stacken. Tagit lite ansvar. Det är det ingen som gör längre, tar ansvar. Nu är det bara data och konsulter och kommunpampar som går på porrklubb och säljer svarta lägenhetskontrakt. Skatteparadis och aktieportföljer. Ingen som vill jobba. Ett helt land fullt av folk som bara vill äta lunch hela dagarna.

”Det blir väl skönt att få ta det lite lugnt?” Så sa de till Ove på jobbet igår. När de förklarade att det var ”arbetsbrist” och att de skulle ”fasa ut den äldre generationen”. En tredjedels sekel på samma arbetsplats, och det är vad de kallar Ove. En jävla ”generation”. För nu är alla 31 och har för trånga byxor och har slutat dricka vanligt kaffe. Och ingen vill ta ansvar. En massa män

med figuransade skägg överallt som byter jobb och byter fruar och byter bilmärken. Hur som helst bara. Så fort det passar.

Ove blänger ut genom rutan. Sprätten joggar. Och det är inte det att joggning provocerar Ove, inte alls. Ove skiter väl i om folk joggar. Det är bara det att han inte begriper varför man måste göra en så stor affär av det. Ha de där självgoda leendena som om de var ute och botade lungemfysem. De går fort, eller springer långsamt, det är vad joggare gör. Det är en 40-årig mans sätt att tala om för världen att han för fasen inte kan göra någonting rätt. Och att dessutom behöva klä ut sig till en 12-årig rumänsk gymnast för att kunna göra det, ska det verkligen vara nödvändigt? Måste man se ut som OS-landslaget i rodel bara för att man ska ut och lufsa runt helt planlöst i trekvart?

Och flickvän har han, sprätten. Tio år yngre. Det blonda mähät, kallar Ove henne. Går runt här i området och vinglar som en full panda på klackar höga som hylsnycklar, med clownmålning i hela ansiktet och så stora solglasögon att det inte går att avgöra om det är glasögon eller en hjälm. Ett sådant där litet handväskedjur har hon dessutom, som springer runt och skäller okopplad och pissar på plattgången utanför Oves hus. Hon tror att Ove inte märker, men Ove märker.

Och det var inte meningen att livet skulle bli så här. Det är allt.

”Det blir väl skönt att få ta det lite lugnt”, så sa de till honom igår på jobbet. Och nu står Ove här med sin inoljade bänkskiva. Det är inte meningen att man ska ha tid med det på en tisdag.

Han tittar ut genom fönstret på det identiska huset mittemot. Det har tydligen flyttat in en barnfamilj där. Utlänningar, har Ove förstått. Han vet inte vad de har för bil än. Man får väl hoppas att det inte är en Audi, i alla fall. Eller ännu värre: något japanskt.

Ove nickar för sig själv, som om han precis sagt något han håller med sig själv särdeles mycket om. Tittar upp i taket i vardagsrummet. Han ska sätta upp en krok där idag. Och då menar han inte vilket slags krok som helst. Varenda IT-konsult med bokstavskombinationsdiagnos och en sån där könsambivalent stickad kofta som de har allihop nuförtiden kan sätta upp en vanlig skitkrok. Men Oves krok ska vara stadig som en klippa. Han tänker sätta upp den så hårt att när kåken rivs kommer kroken vara den sista komponenten som dukar under.

Om några dagar kommer det stå någon mäklarsprätt här med slipsknut stor som ett babyhuvud och tjafsa om ”renoveringspotential” och ”yteffektivitet” och han ska kunna säga mycket om Ove, den jäveln, men inte ett ont ord om Oves krok. Det ska han ha klart för sig.

På golvet i vardagsrummet står Oves lilla bra-att-ha-låda. Det är så huset är uppdelat. Alla saker som Oves fru har köpt är ”fina” eller ”trevliga”. Alla saker som Ove har köpt är saker som är bra att ha. Saker som har en funktion. Han har dem i två olika lådor, den stora och den lilla bra-att-ha-lådan. Det här är den lilla. Med skruvar och spikar och hylsnycklar och dylikt. Folk har inga grejer som är bra att ha längre. Folk har bara skit nuförtiden. Tjugo par skor men vet aldrig var skohornet är. Hela husen fulla av mikrovågsugnar och platt-tv men skulle inte kunna gräva fram en lite ordentlig betongplugg om så någon hotade dem med en mattskärarkniv.

Ove har ett helt fack i sin bra-att-ha-låda bara för betongpluggar. Han står där och betraktar dem som om de vore schackpjäser. Han gillar inte att stressa fram beslut som gäller betongplugg. Det måste få ta sin tid. Varje plugg är en process, var och en har sitt användningsområde. Folk har ingen respekt för vanlig hederlig funktionalitet längre, nuförtiden ska allt bara vara snyggt och på data, men Ove gör saker så som saker ska göras.

”Skönt att få ta det lugnt”, så sa de på jobbet. Kom in på hans kontor en måndag och sa att de inte hade velat ta det på fredagen eftersom de ”inte ville förstöra Oves helg”. ”Blir skönt för dig nu, att få ta det lite lugnt”, sa de. Vad vet de om att vakna upp en tisdag och inte ha någon funktion längre? Med sina Internetts och sina espressos, vad vet de om att ta lite ansvar för saker och ting?

Ove tittar upp i taket. Kisar. Viktigt att kroken blir centrerad, beslutar han.

Och han står där och är mitt i allt detta högst väsentliga när han avbryts helt hänsynslöst av ett långt skrapande ljud. Inte alls olikt det ljud som kanske skulle uppstå om en stor lufs skulle försöka backa en japansk bil med släp längs hela ytterväggen på Oves radhus.

3

En man som heter Ove backar med släp

Ove rycker undan de grönblommiga gardinerna som Oves fru i flera år tjatat om att hon vill byta från fönstret. Han ser en kortväxt, svarthårig och uppenbart utländsk kvinna i 30-årsåldern. Hon står och gestikulerar ursinnigt åt en jämngammal alldeles för storväxt blond lufs inklämd i förarsätet på en alldeles för liten japansk bil med släp som just nu skrapar längs hela ytterväggen på Oves radhus.

Lufsen tycks med subtila gester och tecken vilja förmedla till kvinnan att det här faktiskt inte är så lätt som det ser ut. Kvinnan tycks med inte alls lika subtila gester vilja förmedla tillbaka att det högst sannolikt kan ha ett samband med att lufsen ifråga är en fårskalle.

– Det var väl då självaste …, ryter Ove genom fönstret när ena hjulet på släpvagnen rullar ner i Oves rabatt.

Han slänger ner bra-att-ha-lådan på golvet. Knyter nävarna. Ett par sekunder senare flyger hans ytterdörr upp som om den öppnat sig frivilligt för att den var rädd att Ove annars skulle gå rakt igenom den.

– Vad i självaste håller ni på med? vrålar Ove åt den svarthåriga kvinnan.

– Ja det undrar väl jag också! vrålar hon tillbaka.

Ove blir lite ställd i ett par sekunder. Han blänger på henne. Hon blänger tillbaka.

– Man får inte köra bil inne i området! Kan du inte läsa svenska skyltar eller?

Den lilla utländska kvinnan tar ett steg mot honom, och det är först då Ove lägger märke till att hon antingen är mycket gravid eller har en vad Ove skulle kategorisera som högst selektiv fetma.

– Det är ju inte jag som kör!

Ove stirrar tyst på henne några sekunder. Sedan vänder han sig mot den stora blonda lufsen som just krånglat sig ur den japanska bilen med två urskuldande händer uppkörda i luften. Han har stickad kofta och kroppshållning som någon med uppenbar

kalciumbrist.

– Och vem är du då? vill Ove veta.

– Det är jag som kör, nickar lufsen upprymt.

Han måste vara närmare två meter lång. Ove blir alltid instinktivt skeptisk till alla människor som är längre än en och åttiofem. Blodet orkar inte upp till hjärnan då, säger hans erfarenhet honom.

– Jaså? Är det verkligen det? Det verkar inte så! vräker den gravida svarthåriga kvinnan, som uppskattningsvis är en halvmeter kortare, genast ur sig åt lufsen och slår efter hans arm med båda handflatorna.

– Och vem är det här då? frågar Ove och stirrar på henne.

– Det är min fru, nickar lufsen vänligt.

– Var inte så säker på att det blir långvarigt, biter hon så att gravidmagen guppar upp och ner.

– Det är inte så lätt som det ser u…, försöker lufsen men avbryts genast av henne.

– Jag sa HÖGER! Och då fortsatte du backa åt VÄNSTER! Du lyssnar ju inte! Du lyssnar ALDRIG!

Hon kastar sig sedan ut i en halvminuts lång harang av vad Ove bara gissar sig till är en uppvisning i den utvecklade svärordsvokabulären av det arabiska språket.

Den blonda lufsen nickar bara tillbaka med ett obeskrivligt harmoniskt leende. Precis den där sortens leende som gör att hederligt folk bara vill slå buddhistmunkar i ansiktet, tänker Ove.

– Äh, förlåt alltså. Det var en liten olycka bara, men det löser vi! säger han glatt åt Ove när hon till slut tystnar.

Sedan fiskar han sorglöst upp en rund dosa ur fickan och packar in en snus stor som en handboll under läppen. Han ser ut som om han tänker dunka Ove i ryggen.

Ove ger lufsen en blick som om lufsen precis hade satt sig och bajsat på motorhuven på Oves bil.

– Löser!? Du står i min rabatt!

Lufsen tittar på hjulen på släpet.

– Det där är väl ändå ingen rabatt? ler han obekymrat och rättar till snusen med tungspetsen.

– Det är en r-a-b-a-t-t! fastslår Ove.

Lufsen nickar. Betraktar marken en stund. Tittar på Ove som om han tror att Ove skojar med honom.

– Näää, men hörru, det är ju bara jord.

Oves panna trycks ihop i en enda stor hotfull rynka.

– Det. Är. En. Rabatt.

Lufsen kliar sig tveksamt i huvudet så att han får lite snus i den rufsiga luggen.

– Men du har ju inte odlat nåt i den …

– Du ska bara ta och skita i vad jag gör och inte gör med min rabatt!

Lufsen nickar kvickt, nu uppenbart angelägen om att inte provocera den här främmande mannen ytterligare. Så han vänder sig mot sin fru, som om han förväntar sig att hon ska komma till hans undsättning. Hon ser inte alls ut som någon som vill göra det. Lufsen tittar på Ove igen.

– Gravid, du vet. Hormoner och så …, försöker lufsen och flinar.

Den gravida flinar inte. Inte Ove heller. Hon lägger armarna i kors. Ove sätter händerna i bältet. Lufsen vet helt uppenbart inte riktigt var han ska göra av sina väldiga nävar, så han svänger dem lite skamset fram och tillbaka längs kroppen som om de var gjorda av tyg och bara fladdrade i vinden.

– Jag flyttar mig och försöker igen, försöker han till sist och ler avväpnande mot Ove på nytt.

Ove tittar inte avväpnande tillbaka.

– Biltrafik är förbjuden inne i området. Det finns skylt om det.

Lufsen tar ett steg tillbaka och nickar ivrigt. Småspringer bort och kränger in sin alldeles för överdimensionerade kropp i den alldeles för underdimensionerade japanska bilen igen. ”Herregud”, muttrar Ove och den gravida trött i munnen på varandra. Vilket får Ove att faktiskt tycka något mindre illa om henne.

Lufsen kör fram några meter, Ove ser tydligt att han inte rätar upp släpet ordentligt. Sedan börjar lufsen backa igen. Rakt in i Oves brevlåda, så att kanten på släpet skär upp en stor buckla i den gröna plåten och viker den dubbel.

– Nej … nu …, får Ove fram i en enda lång väsning och stormar fram och sliter upp bildörren.

Lufsen slår ursäktande ut med armarna igen.

– Mitt fel! Mitt fel! Sorry där, såg inte brevlådan i backspegeln, vet du. Svårt det här med släp, vet aldrig åt vilket håll jag ska svänga …

Ove bankar genast sin knutna näve i biltaket så hårt att lufsen hoppar till och slår huvudet i dörrkarmen. Ove lutar sitt ansikte så nära hans att orden knappt hinner få luft innan de är inne i lufsens hörselgång.

– Ut ur bilen!

– Va?

– Ut ur bilen sa jag!

Lufsen tittar lite skrämt på Ove, men verkar inte riktigt våga fråga varför. Istället stiger han ur sin bil och ställer sig bredvid den som ett skolbarn i en skamvrå. Ove pekar längs den lilla vägen mellan radhusen, upp mot cykelförrådet och parkeringen.

– Gå och ställ dig någonstans där du inte är i vägen.

Lufsen nickar aningen förvirrat.

– Herregud. En underarmsamputerad med starr hade kunnat backa in det här släpet snabbare än du, muttrar Ove när han sätter sig i bilen.

Hur kan man inte backa med ett släp? frågar han sig. Va? Hur svårt ska det behöva vara att reda ut grunderna i höger och vänster och sen göra tvärtom? Hur tar de här människorna sig fram i livet över huvud taget?

Automatväxel också, ja, konstaterar han. Det kunde man räkna ut. Helst vill ju de här klåparna inte köra sina bilar alls, tänker Ove när han lägger den japanska bilen i drive och börjar köra framåt. Helst ska bilarna köra sig själva nuförtiden. Som nån robot. Man ska inte ens behöva lära sig fickparkera längre, och ska man verkligen ha körkort om man inte ens kan reda ut det? Va? Ove tycker faktiskt inte det. Ove är starkt skeptisk till att man ska få rösta i allmänna val om man inte reder ut det.

När han kört fram bilen och rätat upp släpet, så som lite civiliserade människor gör innan de ska backa med släp, lägger han i backen. Den japanska bilen börjar genast tjuta upprört. Ove tittar sig ilsket omkring i kupén.

– Men vad i ända in i … vad håller du på och låter för? fräser han åt instrumentbrädan och bankar på ratten.

– Lägg av säger jag till dig! ryter han hotfullt åt en särskilt ihärdigt blinkande röd lampa.

I samma ögonblick dyker lufsen upp vid sidan av bilen och knackar försiktigt på rutan. Ove rullar ner den och tittar irriterat på

honom.

– Det är bara backradarn som tjuter, nickar lufsen.

– Ja det fattar jag väl! fräser Ove.

Lufsen harklar sig.

– Den är lite speciell, den här bilen, jag tänkte om du ville att jag skulle visa dig reglagen och så …

Ove fnyser.

– Jag är väl ingen idiot heller!

Lufsen nickar ivrigt.

– Nejnej, självklart inte.

Ove blänger på instrumentbrädan.

– Vad håller den på med nu?

Lufsen nickar entusiastiskt.

– Den mäter hur mycket effekt som finns kvar i batteriet. Du vet, innan den slår över från elmotorn till bensinmotorn. Du vet … eftersom det är en hybrid …

Ove svarar inte. Han rullar bara upp rutan. Lufsen blir stående utanför med munnen halvöppen. Ove tittar i vänster spegel. Sedan i höger spegel. Sedan backar han, med den japanska bilen skräckslaget pipandes, in släpet perfekt avvägt mellan sitt hus och lufsens och den gravidas hus.

Han stiger ur bilen och slänger nycklarna till lufsen.

– Backradar och parkeringsassistans och kameror och sånt skit. En karl som behöver sånt för att backa med släp ska banne mig inte befatta sig med att backa med släp från första början.

Lufsen nickar bara glatt tillbaka.

– Tack för hjälpen, ropar han, som om Ove inte alls precis förolämpat honom ihållande i tio minuter.

– Du borde inte få backa ett kassettband, du, svarar Ove och kliver förbi honom.

Den gravida utländskan står fortfarande med armarna i kors, men hon ser inte riktigt lika arg ut längre.

– Tack! hojtar hon och ler ett snett litet leende när Ove går förbi henne, så att Ove får intrycket av att hon försöker hålla sig för skratt.

Hon har de största bruna ögonen Ove någonsin sett.

– I den här föreningen kör vi inte bil inne i området, det får ni banne mig bara ta och acceptera, svarar han.

Hon ser ut som om hon noterar att han uttalar ”acceptera” som ”asseptera”, men säger inget. Ove fnyser och snor runt och går mot sitt hus igen.

Halvvägs upp på plattgången som leder mellan huset och hans förråd stannar han. Rynkar näsan på ett sådant sätt som män i hans ålder kan göra så att hela deras överkropp skrynklas ihop samtidigt. Så sjunker han ner på knä, lutar ansiktet alldeles intill plattorna på marken som han prydligt och utan undantag lägger om en gång vartannat år, vare sig det behövs eller inte. Han sniffar igen. Nickar för sig själv. Reser sig.

Den gravida svarthåriga kvinnan och lufsen tittar på honom.

– Piss! Det är piss överallt här! snäser Ove.

Han gestikulerar mot plattorna.

– O…kej …, säger den svarthåriga kvinnan.

– Nej! Det är fan inte okej någonstans! svarar Ove.

Och så går han in i sitt hus och slår igen dörren.

Han sjunker ner på pallen i hallen och blir sittande där en lång stund innan han ens kan sansa sig nog för att ta sig för något annat. ”Jädra fruntimmer”, tänker han. Vad ska hon och hennes familj komma här och göra om de inte ens kan läsa en skylt trots att den står mitt framför ögonen på dem? Man får inte köra bil inne i kvarteret. Alla vet det.

Ove reser sig och hänger av sig sin blå jacka på sin krok, mitt i havet av sin frus alla ytterkläder. Muttrar ”idioter” åt det stängda fönstret, för säkerhets skull. Sedan ställer han sig mitt i vardagsrummet och stirrar upp i sitt tak.

Han vet inte hur länge han står där. Han försvinner bort i tankarna. Flyter iväg som i en dimma. Han har aldrig varit typen av man som gör det, aldrig varit en dagdrömmare, men den senaste tiden är det som om något förvridits i huvudet på honom. Han får allt svårare att koncentrera sig på saker. Han tycker inte om det alls.

När det ringer på dörren är det som om han rycks vaken ur ett varmt slummer. Han gnuggar sig hårt i ögonen, ser sig omkring som om han är rädd att någon iakttagit honom.

Det ringer på dörren igen. Ove vänder sig om och stirrar på den som om den borde skämmas. Tar några steg mot hallen, upptäcker

att hela kroppen är stel som torkat gips. Han vet inte om knakandet kommer från golvbrädorna eller från honom.

– Och vad är det nu då? frågar han dörren innan han ens har öppnat den, som om dörren skulle svara på det.

– Vad är det nu då? upprepar han när han slänger upp den, så hastigt att den treåriga flickan flyger baklänges av vinddraget och mycket häpet sätter sig på rumpan på marken.

Bredvid henne står en sjuårig flicka och ser fullständigt skräckslagen ut. Alldeles svarthåriga är de. Och med de största bruna ögon Ove någonsin sett.

– Jaha? säger Ove.

Den sjuåriga flickan ser avvaktande ut. Hon håller fram en plastburk. Ove tar den motvilligt i händerna. Den är varm.

– Ris! utropar den treåriga flickan lyckligt och kommer raskt upp på fötter.

– Med saffran. Och kyckling, nickar den sjuåriga flickan betydligt mer skeptiskt mot honom.

Ove värderar dem misstänksamt.

– Säljer ni nåt eller?

Den sjuåriga flickan ser förnärmad ut.

– Vi BOR faktiskt här!

Ove är tyst någon sekund. Nickar sedan. Som om han möjligen kan tänka sig att godta denna premiss som förklaring.

– Jaha.

Den treåriga flickan nickar nöjt och viftar med de lite för långa overallärmarna.

– Mama sa du så hungri!

Ove tittar helt oförstående på det vaggande lilla talfelet.

– Va?

– Mamma sa att du såg hungrig ut. Så vi skulle ge dig middag, förtydligar den sjuåriga flickan irriterat.

– Kom nu, Nasanin, säger hon sedan, tar den treåriga flickan hårt i handen, kastar en högst anklagande blick på Ove och går därifrån.

Ove sticker ut huvudet genom dörröppningen och tittar efter dem. Han ser den svarthåriga gravida kvinnan stå i sin dörröppning och le åt honom när flickorna springer in i hennes hus. Den treåriga flickan vänder sig om och vinkar glatt till honom. Den gravida vinkar också. Ove drar igen dörren.

Han står i hallen igen. Stirrar på den varma lådan med kyckling och ris med saffran i så som man kanske skulle stirra på en låda nitroglycerin. Sedan går han ut i köket och sätter in den i kylen. Inte för att han nu har för vana att äta vad som helst som främmande utländska ungar lämnar på hans farstutrapp. Men för att i Oves hus slänger man inte mat. Av princip.

Han stiger ut i vardagsrummet. Sätter händerna i fickorna. Tittar upp i taket. Står där en god stund och funderar över vilken betongplugg som kommer vara mest lämplig för ändamålet. Står där tills hans ögon börjar göra ont av kisandet. Han slår ner blicken och tittar lätt förvirrat på sitt buckliga armbandsur. Så tittar han ut genom fönstret igen och inser plötsligt att det har blivit mörkt. Han skakar uppgivet på huvudet.

Det går inte att börja borra när det är mörkt, det fattar ju vem som helst. Då måste han tända alla lamporna, och det vet man ju inte när de blir släckta igen i så fall. Och så roligt ska de inte få ha det, elbolagen. Tro att han ska låta elräkningen stå där och ticka upp tusentals kronor. Det kan de glömma.

Ove packar ihop sin bra-att-ha-låda. Bär upp den i stora hallen på övervåningen. Går och hämtar nyckeln till vinden som ligger på sin plats bakom elementet i lilla hallen. Går tillbaka och sträcker sig upp och öppnar vindsluckan. Fäller ner stegen. Går upp på vinden och sätter tillbaka bra-att-ha-lådan på sin plats bakom köksstolarna som hans fru tvingade honom att bära upp här för att de knarrade för mycket. De knarrade inte ett dugg. Ove vet mycket väl att det där bara är en bortförklaring för att hans fru ville gå och handla nya. Som om det var det enda livet gick ut på. Handla köksstolar och äta på restaurang och hålla på.

Han går nerför trappan igen. Sätter tillbaka vindsnyckeln på sin plats bakom elementet i lilla hallen. ”Ta det lite lugnt”, så sa de till honom. En massa 31-åriga sprättar som jobbar med data och inte dricker vanligt kaffe. Ett helt samhälle där ingen kan backa med släp, och så är det de som säger till honom att *han* inte behövs längre. Är det rimligt?

Ove går ner i vardagsrummet. Slår på tv:n. Inte för att han nu tittar på programmen, men han kan ju inte gärna sitta ensam och stirra in i väggen hela kvällarna, som en idiot. Han tar den utländska maten ur kylen och äter den med gaffel direkt ur plastlådan.

Han är 59 år gammal. Det är tisdag kväll och han har sagt upp sin tidningsprenumeration. Har släckt alla lampor.

Och imorgon ska den där kroken upp.

4

En man som heter Ove betalar inte en avgift på tre kronor

Ove räcker fram blommorna mot henne. Två stycken. Det hade förstås inte varit meningen att det skulle vara två. Någon måtta får det ju vara. Men det hade varit en fråga om principer, förklarar Ove för henne. Så det blev två.

– Det blir ingen ordning när inte du är hemma, muttrar han sedan och sparkar lite i den frusna jorden.

Hans fru svarar inte.

– Kommer bli snö inatt, säger Ove.

De säger på nyheterna att det inte ska bli det, men det är ju som Ove brukar säga det bästa sättet att veta att det är just vad det kommer att bli. Så han säger det till henne. Hon svarar inte. Ove kör händerna i fickorna på de blå byxorna och nickar kort.

– Det är inte naturligt att bara knalla omkring här ensam i huset hela dagarna medan du är borta. Det är det enda jag säger. Det är inget sätt att leva.

Hon svarar inte på det heller.

Han nickar och sparkar i jorden igen. Han begriper sig inte på folk som säger att de längtar till pensionen. Hur kan man gå och längta ett helt liv efter att få bli överflödig? Gå runt och vara en belastning på samhället, vad för slags man drömmer om det? Gå hemma och bara vänta på att få dö. Eller ännu värre: Att de kommer och hämtar en och sätter en på hem för att man inte kan ta hand om sig själv. Ove kunde inte tänka sig något vidrigare än det. Att vara beroende av andra människor för att kunna gå på toaletten. Oves fru brukar alltid flina retfullt och säga att han är den enda hon känner som på en begravning hellre är mannen som ligger i kistan än den som åker dit med färdtjänst. Och det ligger väl något i det, kanske.

Den där kattjäveln satt där igen imorse förresten. Rakt utanför deras dörr, praktiskt taget. Om man nu kunde kalla det för katt.

Ove hade gått upp kvart i sex. Kokat kaffe åt sin fru och sig själv.

Gått runt och känt på alla elementen för att kontrollera att inte hans fru smyghöjt värmen på dem igen. De hade förstås stått kvar på exakt samma nivå som igår, men han hade sänkt dem ytterligare ett snäpp ändå. För säkerhets skull. Sedan hade han tagit sin jacka från den enda av de sex krokarna i hallen som inte var behängda av hennes kläder. Gått inspektionsrundan. Noterat registreringsnummer och kontrollryckt i garageportarna. Det hade börjat bli kallt, det märkte han. Det började bli dags att byta ut den blå höstjackan mot den blå vinterjackan.

Han vet alltid när det ska bli snö eftersom det är då hans fru börjar tjata om att de ska höja värmen i sovrummet. Dårskap, slår Ove fast, varje år. Här ska minsann inga eldirektörer sitta och sko sig bara för att det har råkat bli lite årstid. Höja värmen fem grader kostar tusentals kronor om året, det har Ove räknat ut. Så varje vinter släpar han ner en liten dieselgenerator från vinden, som han bytt till sig på en loppis mot en gammal grammofonspelare. Och sedan monterar han ihop den med en kupévärmare han köpt på utförsäljning för trettionio kronor. När generatorn värmt upp kupévärmaren går kupévärmaren i en halvtimme på det lilla batteri Ove byggt ihop den med, och då får Oves fru ha den under sin sida av sängen i omgångar innan de ska gå och lägga sig. Även om Ove förstås påpekar för henne att hon inte ska slösa bara för den sakens skull. Diesel är inte gratis det heller. Och Oves fru gör som hon oftast gör. Nickar och säger att Ove har säkert rätt. Och sen går hon runt hela vintern och smyghöjer elementen när han inte ser. Precis som varje år.

Ove sparkar i jorden igen. Han funderar på att berätta om katten för henne. Den satt där igen när han kom tillbaka från inspektionsrundan. Ove tittade på den. Katten tittade på Ove. Ove pekade på den och röt åt den att ge sig av så högt att hans röst studsade mellan husen som en ursinnig plastboll. Katten tittade på Ove ytterligare en liten stund. Sedan reste den sig högst omständligt. Som om den ville göra en poäng av att den faktiskt inte gav sig av för att Ove sa det till den, utan för att den ändå hade bättre saker att göra. Så försvann den runt hörnet på förrådet.

Ove beslutar sig för att inte säga något om det till henne. Han antar att hon bara kommer bli förgrymmad på honom för att han körde iväg den. Fick hon bestämma hade de haft hela huset fullt av

lösdrivare, med päls och utan.

Han har den blå kostymen på sig. Har knäppt den vita skjortan hela vägen upp. Hon brukar alltid säga åt honom att han kan låta den översta knappen vara öppen om han inte ska ha slips på sig, och varje gång svarar Ove att han ”faktiskt inte är någon jädrans grekisk solstolsuthyrare” och knäpper översta knappen ändå. Han har sitt gamla buckliga armbandsur på handleden, det som farsan ärvde från sin farsa samma år som han fyllde 19, och som Ove ärvde från farsan när farsan i sin tur dog några dagar efter att Ove fyllt 16.

Oves fru tycker om den där kostymen. Säger alltid att han ser så stilig ut i den. Ove själv är förstås, som varje förnuftig människa, av åsikten att bara sprättar har finkostymen till vardags. Men den här morgonen har han beslutat att det får lov att vara ett undantag. Han har till och med satt på sig sina svarta gåbortskor och putsat dem med ansvarsfulla mängder skoputs.

När han tog sin blå höstjacka från kroken i hallen innan han åkte hemifrån kastade han en sista eftertänksam blick på sin frus ytterklädessamling. Undrade hur en enda människa som är så liten kan ha så många vinterkappor. ”Man förväntar sig halvt om halvt att man ska kliva igenom här och hamna i Narnia”, hade en av Oves frus väninnor skojat en gång. Ove hade nu visserligen ingen aning om vad hon menade med det. Men fasligt många kappor var det i alla fall.

Han gick hemifrån innan någon annan i kvarteret hade vaknat. Promenerade upp till parkeringen. Öppnade sitt garage med nyckel. Han har visserligen en fjärrkontroll till porten, men han har aldrig begripit vad det ska vara bra för när varje hederlig människa gott kan öppna porten på egen hand. Han låste upp Saaben, också med nyckel. Det har funkat bra i alla år. Finns ingen anledning att ändra på det. Han satte sig i förarsätet och vred ett halvt varv fram och ett halvt varv tillbaka på kanalväljaren på radion. Rättade till alla backspeglarna. Som han gör varje gång han sätter sig i Saaben. Som om någon vandal rutinmässigt bryter sig in i Saaben och okynnesändrar Oves backspeglar och radiokanaler.

När han körde över parkeringen mötte han den där gravida utländskan från grannhuset. Hon höll treåringen i handen. Den där stora blonda lufsen gick bredvid. De fick syn på Ove och vinkade glatt alla tre. Ove vinkade inte tillbaka. Han tänkte först stanna och

tillrättavisa det där fruntimret om att i det här kvarteret har man faktiskt inte barn rännandes omkring på parkeringen som om det vore en kommunal lekplats. Men han beslutade sig för att han inte hade tid.

Istället körde han ut på stora vägen utanför radhusområdet, rullade förbi rad efter rad av hus likadana som hans eget. När Ove och Oves fru flyttade in här fanns det bara sex hus. Nu är de hundratals. Det brukade bara vara skog här men nu är det hus överallt. Och allt på lån, förstås. Det är ju så man gör nuförtiden. Handlar på kredit och kör elbil och anlitar hantverkare så fort man ska byta en glödlampa. Lägger sådana där klickgolv och har elektriska eldstäder och håller på. Ett helt samhälle som inte kan se skillnad på en ordentlig betongplugg och en smäll på käften, det är tydligen så det ska vara nu.

Det tog honom fjorton minuter att köra till blomsterbutiken i köpcentrumet. Ove höll alla hastighetsgränserna exakt, även på den där 50-vägen där alla nyinflyttade idioter i slips kör i 90 numera. Inne bland sina egna hus sätter de förstås upp ”Lekande barn”-skyltar och fartbulor till förbannelse, men när man kör bland andras hus är det tydligen inte så noga, det har Ove sagt till sin fru varje gång de kört här de senaste tio åren. Värre och värre blir det hela tiden dessutom, brukar han tilllägga. Utifall att hon av en händelse inte hört honom de första gångerna.

Idag hann han inte ens två kilometer innan en svart Mercedes la sig på en underarms avstånd bakom Saaben. Ove signalerade med bromsljusen tre gånger. Mercedesen blinkade upprört med helljusen tillbaka. Ove fnös åt backspegeln. Som om det var allas plikt att kasta sig ut i vägrenen så fort de där behagade besluta sig för att hastighetsgränser inte gällde just dem, va? Ove flyttade sig inte. Mercedesen helljusblinkade igen. Ove sänkte farten. Mercedesen tutade. Ove sänkte farten lite till. Mercedesen tutade högre. Ove sänkte farten till 20. När de närmade sig ett backkrön körde Mercedesen om med ett vrål. Mannen i den, i 40-årsåldern med slips och vita plastsladdar hängandes från öronen, räckte upp långfingret åt Ove genom rutan. Ove besvarade gesten så som alla 59-åriga män med ordentlig uppfostran gör: han knackade sakta sin pekfingerspets mot tinningen. Mannen i Mercedesen skrek så att saliven stänkte på insidan av rutan, tryckte på gaspedalen och försvann.

Två minuter senare kom Ove fram till ett rödljus. Mercedesen stod längst bak i kön. Ove blinkade med helljusen åt den. Han såg hur mannen i den knyckte på nacken så att den vita plastsladden flög mot instrumentbrädan. Ove nickade nöjt.

Ljuset slog om till grönt. Kön rörde sig inte. Ove tutade. Inget hände. Ove skakade på huvudet. Det var väl något fruntimmer förstås. Eller ett vägarbete. Eller en Audi. När trettio sekunder hade passerat utan att något hänt la Ove växeln i friläge, öppnade dörren och steg ur Saaben med motorn igång. Ställde sig på gatan och spejade framåt längs kön med händerna i sidorna. Lite sådär som Stålmannen skulle ha stått med händerna upprört i sidorna om han hade fastnat i en bilkö.

Mannen i Mercedesen tutade. ”Idiot”, tänkte Ove. I samma sekund började kön röra sig. Bilarna framför Oves körde iväg. Bilen bakom honom, en Volkswagen, tutade. Föraren i den vinkade otåligt åt Ove. Ove blängde tillbaka. Satte sig utan minsta brådska i Saaben och stängde dörren. ”Väldigt vad bråttom man ska ha då”, sa han högt åt backspegeln och började köra.

Vid nästa rödljus hamnade han bakom Mercedesen igen. Ny kö. Ove tittade på klockan och svängde vänster. Det var egentligen en längre väg till köpcentrumet, men den hade färre rödljus. Inte för att Ove var snål. Men alla som vet något vet faktiskt att det drar mindre bensin att hålla sig i rörelse än att stå still. Och som Oves fru brukar säga: ”Om det finns något man skulle kunna skriva i Oves dödsruna så är det ’Han var i alla fall bränsleekonomisk’.”

Ove kom till köpcentrumet västerifrån. Det fanns bara två lediga platser på hela parkeringen, såg han direkt. Vad alla de här andra människorna gjorde på ett köpcentrum på en vardag gick förstås över hans förstånd. Men folk hade helt uppenbart inga arbeten nuförtiden.

Oves fru brukar sucka så fort de ens närmar sig en parkeringsplats som den här. Ove vill stå vid entrén. ”Som om det är en tävling om vem som får bästa platsen”, säger hon alltid när han cirklar varv efter varv och svär åt alla klåpare i utländska bilar som ligger i vägen. Ibland kan de få köra sex–sju varv för en bra plats, och om Ove till slut ändå får ge upp och nöja sig med en tjugo meter längre bort är han på dåligt humör resten av dagen. Hans fru har aldrig förstått det. Men så begriper hon sig inte mycket på principsaker

heller.

Först tänkte Ove cirkulera ett par varv även idag, för att kolla lite. Men det var då han fick se Mercedesen igen. Den kom söderifrån. Det var alltså hit han skulle, slipsmannen med plastsladdarna i öronen. Ove tvekade inte en sekund. Han tryckte på gasen och trängde sig ut i korsningen. Mercedesen tvärbromsade, hängde sig på tutan och körde efter. Och så var tvekampen igång.

Skyltarna vid mynningen till parkeringen ledde trafiken åt höger, men väl där såg Mercedesen uppenbart också de två lediga platserna och försökte gena förbi Ove till vänster. Ove vred dock blixtsnabbt ratten och blockerade vägen. Och så började de båda männen jaga varandra över asfalten.

I backspegeln såg Ove hur en liten Toyota svängde in från vägen bakom dem, följde skyltarna och körde i sakta mak längs parkeringen i ett stort högervarv. Ove följde den med blicken medan han kastade sig fram i motsatt riktning med Mercedesen i hasorna. Han hade förstås kunnat ta den ena lediga parkeringsplatsen, den av de två som var närmast entrén, och sedan varit storsint nog att låta Mercedesen ta den andra. Men vad för slags seger hade det varit?

Så istället tvärnitade Ove framför den första platsen, och rörde sig sedan inte ur fläcken. Mercedesen tutade. Ove stod still. Mercedesen tutade igen. Den lilla Toyotan närmade sig långt nerifrån från höger. Mercedesen fick syn på den och förstod alldeles för sent det djävulska i Oves plan. Den tutade ursinnigt, försökte tränga sig förbi Saaben, men den hade aldrig en chans. Ove hade redan vinkat åt Toyotan att svänga in på en av de lediga platserna. När den väl var inne svängde Ove behärskat in på den andra.

Sidorutan i Mercedesen var så täckt av salivstänk när den körde förbi Ove att det inte gick att se föraren i den. Ove steg ur Saaben triumfatoriskt som en romersk gladiator. Sedan tittade han på Toyotan.

– Skit också, mumlade han plötsligt missnöjt.

Dörren på den slogs upp.

– Tjenare! hojtade den blonda lufsen muntert och krånglade sig ut ur förarsätet.

Ove skakade bara på huvudet.

– Hej hej! sa den gravida utländskan från andra sidan Toyotan och lyfte ur treåringen.

Ove tittade ångerfullt efter Mercedesen.

– Tack för platsen! Sjukt schyst, flinade lufsen.

Ove svarade inte.

– Va hete du? utbrast treåringen omedelbart.

– Ove, sa Ove.

– Ja hete Nasanin! sa hon lyckligt.

Ove nickade åt henne.

– Jag heter Pat…, började lufsen.

Men Ove hade redan vänt sig om och gått.

– Tack för parkeringsplatsen, ropade den gravida utländskan efter honom.

Ove hörde i hennes röst att hon skrattade. Han tyckte inte om det. Muttrade bara ett kort ”ja ja” utan att vända sig om och marscherade in genom snurrdörrarna till köpcentrumet. Han svängde vänster i första gången och såg sig om flera gånger, som om han var rädd att grannfamiljen skulle försöka förfölja honom. Men de svängde höger och försvann.

Ove stannade misstänksamt utanför mataffären. Synade reklamskylten med veckans rabatterbjudanden. Inte för att Ove nu tänkte handla någon skinka i just den här mataffären. Men alltid bra att ha koll på prisläget, tycker han. Om det är något Ove verkligen ogillar här i världen så är det nämligen när någon försöker lura honom. Oves fru brukar skoja att de tre värsta orden Ove känner till i hela världen är ”batterier ej inkluderade”. Alla brukar skratta när hon säger det. Men Ove brukar inte skratta.

Han gick vidare från matbutiken och steg in i blomsterbutiken. Och där blev det förstås ”bråk”, som Oves fru hade kallat det. Eller ”diskussion”, som Ove alltid envisades med att det egentligen handlade om. Ove la nämligen fram en kupong på disken där det stod ”2 blommor för 50”. Och eftersom Ove bara skulle ha en blomma framförde han med all rim och reson i världen till kassabiträdet att han då borde få köpa den för 25. Eftersom det är hälften av 50. Detta gick dock inte kassabiträdet, en mobiltelefonsknapprande 19-åring som uppenbart hade tuggummi i hjärnan, med på. Hon hävdade att en kostade 39, och att ”2 för 50” bara gällde om man köpte två. Butikschefen fick tillkallas. Det tog Ove en kvart att få butikschefen att ta sitt förnuft till fånga och erkänna att Ove hade rätt.

Eller, i ärlighetens namn mumlade väl butikschefen till sist bara något som lät lite som ”gubbdjävul” ner i sin handflata och slog in 25 kronor i kassaapparaten så hårt att man skulle kunna tro att det var kassaapparatens fel. Men Ove tyckte att det var mer eller mindre samma sak. Han visste ju hur de här försäljarna höll på och försökte blåsa en jämt och ständigt. Och Ove blåste man inte ostraffat. Här skulle rätt faktiskt vara rätt.

Ove la fram sitt kontokort på disken. Butikschefen nickade då nedlåtande och pekade på en skylt där det stod ”för kortköp under 50 kronor tas en avgift på 3 kronor”. Och så blev det som blev.

Så nu står Ove här framför sin fru med två blommor. För att det var en principsak.

– De där tre kronorna kan han bara g-l-ö-m-m-a, säger Ove med blicken ner i gruset.

Oves fru grälar ofta på Ove för att han alltid bråkar om allt. Men Ove bråkar för fan inte. Han tycker bara att rätt ska vara rätt. Är det ett orimligt förhållningssätt till livet? brukar Ove fråga sin fru. Det tycker inte Ove.

Han lyfter blicken och tittar på henne.

– Du är väl förstås sur för att jag inte kom igår som jag lovade, mumlar han.

Hon säger inget.

– Men hela kvarteret har blivit ett dårhus, försvarar han sig ändå.

– Fullständigt kaos. Man måste till och med gå ut och backa släpet åt dem nuförtiden. Och inte får man sätta upp en krok ifred heller, fortsätter han som om hon hade protesterat.

Han harklar sig.

– Kunde inte sätta upp kroken när det var mörkt ute, förstår du. Då vet man inte när lamporna blir släckta. Då ska de stå där och ticka ström. Går ju inte.

Hon svarar inte. Han sparkar i den frusna jorden. Liksom letar efter ord. Harklar sig kort igen.

– Det blir ingen ordning när inte du är hemma.

Hon svarar inte. Ove fingrar på blommorna.

– Det är inte naturligt att bara knalla omkring ensam i huset hela dagarna medan du är borta. Det är det enda jag säger. Det är inget sätt att leva.

Hon svarar inte på det heller. Han nickar. Håller upp blommorna

så att hon ska se dem.

– De är rosa. Såna där du gillar. Persiennplantor. De sa i affären att de heter ”perenn” men jag vet väl för fan vad de heter. De dör tydligen i den här kylan sa de också i affären, men sånt säger de ju bara för att pracka på en mer skit.

Han ser ut som om han väntar på hennes godkännande.

– Saffran i riset har de också, säger han lågt.

– De nya grannarna alltså. Utlänningarna. Har saffran i riset och håller på. Vad det nu ska vara bra för. Går väl bra med kött och potatis och sås?

Ny tystnad.

Han står kvar tyst och snurrar på vigselringen på fingret. Som om han letar efter något annat att säga. Han har fortfarande plågsamt svårt för att vara den som leder samtalet. Det var en sådan där sak som hon alltid brukade sköta. Han brukade mest svara. Det är fortfarande en ny situation för dem båda, det här. Till sist sätter sig Ove på huk, gräver upp den gamla blomman som han satte där i förra veckan, lägger den försiktigt i plastpåsen. Vänder noga på jorden när han sätter de nya blommorna. Den är genomfrusen.

– De har höjt elpriset igen också, informerar han henne när han reser sig.

Så står han där med händerna i fickorna och bara tittar på henne. Till sist lägger han försiktigt handen på den stora stenen, och stryker den ömt från ena sidan till den andra. Som om den var hennes kind.

– Jag saknar dig, viskar han.

Sex månader sedan hon dog. Och Ove går fortfarande runt hela huset två gånger om dagen och känner på elementen för att kontrollera att hon inte har smyghöjt värmen.

5

En man som hette Ove

Ove visste mycket väl att hennes vänner inte begrep varför hon gifte sig med honom. Han kunde inte klandra dem så mycket för det.

Folk sa att han var bitter. De kanske hade rätt, han visste inte så noga. Hade aldrig reflekterat närmare över det. Folk kallade honom ”osocial” också, och Ove antog att det betydde att han inte tyckte så värst mycket om folk. Och det kunde han väl i så fall gå med på. Folk var ju allt som oftast inte kloka.

Ove var inte mycket för att kallprata. Han hade förstått att det var en stor karaktärsbrist nuförtiden. Nu skulle man kunna blabba om vad som helst med varenda knäppgök som råkade förirra sig in på armlängds avstånd bara för att det var ”trevligt”. Ove visste inte hur man gjorde det. Det kanske berodde på hans uppfostran. Kanske hade män ur hans generation aldrig förberetts tillräckligt väl för en värld där alla bara pratade om att göra saker, men där det inte längre verkade vara värt någonting att faktiskt göra dem. Nu stod folk utanför sina nyrenoverade hus och skröt som om det var de själva som hade byggt dem, trots att de inte lyft så mycket som en skruvdragare. Och det var inte ens som att de försökte låtsas som att det var på något annat sätt, de skröt om det! Det fanns tydligen inget värde längre i att kunna lägga ett riktigt brädgolv själv, eller restaurera ett våtutrymme, eller byta vinterdäck. Att kunna göra något ordentligt, det var inte längre värt någonting. Och om du plötsligt bara kunde gå och köpa allting, vad var det då värt? Vad var en man då värd?

Ove förstod mycket väl att hennes vänner inte begrep varför hon frivilligt vaknade varje morgon och beslutade sig för att dela dagen med honom. Han begrep inte heller. Han byggde en bokhylla till henne, och hon fyllde den med böcker av folk som skrev sida upp och sida ner om känslor. Ove begrep sig på saker han kunde se och ta på. Betong och cement. Glas och stål. Verktyg. Saker man kunde räkna ut. Han begrep räta vinklar och tydliga instruktioner. Konstruktionsmodeller och ritningar. Saker man kunde rita upp på

papper. Han var en man av svart och vitt.

Och hon var färg. All hans färg.

Det enda han någonsin älskat innan han såg henne för första gången var siffror. Han har inga speciella minnen av sin barndom annat än dem. Han var inte mobbad och han var inte en mobbare, inte bra på idrott men heller inte dålig. Han var aldrig i mitten och aldrig utanför, han var en sådan som bara var där. Och han minns inte så mycket av uppväxten, han har aldrig varit den sortens man som går och lägger saker på minnet alldeles i onödan. Han minns att han var ganska glad, och att det kom några år där sedan där han inte längre var det.

Och han kommer ihåg siffrorna. De som fyllde hans huvud. Kommer ihåg hur han brukade längta till matematiklektionerna i skolan. För andra var de kanske en plåga, men inte för honom. Han vet inte varför. Han spekulerar inte i det heller. Han har aldrig förstått varför man ska gå runt och älta varför saker och ting blev som de blev. Man är den man är och man gör det man kan, och det får väl vara bra med det, tycker Ove.

Han var sju år när morsans lungor packade ihop en tidig augustimorgon. Hon jobbade på kemisk fabrik. Man visste väl inte så mycket om andningen och säkerheten på den tiden, har Ove förstått i efterhand. Rökte gjorde hon också, jämt och ständigt. Det är Oves tydligaste minne av henne, hur hon satt i köksfönstret i det lilla huset de bodde i utanför stan, med det där flyktiga molnet runt sig, och tittade på himlen varje lördagsmorgon. Och att hon sjöng ibland, och att Ove brukade sitta under fönstret med matematikboken i knäet och lyssna, det minns han också. Det var förstås hest och en och annan ton som trampade mer än lovligt fel här och där, men han minns att han tyckte om det ändå.

Oves farsa jobbade på järnvägen. Han hade handflator som såg ut som om någon karvat i tjurhudar med kniv och fåror så djupa i ansiktet att svetten rann som i kanaler genom dem ner mot hans bröstkorg när han ansträngde sig. Hans hår var stripigt och kroppen tunn, men musklerna på hans armar så vassa att de såg ut att vara uthuggna rakt ur en bergvägg. En gång när Ove var mycket liten hade han fått följa med sina föräldrar på en stor fest hos några av farsans arbetskamrater nerifrån rälsen. När farsan hade druckit

några pilsner hade festens övriga deltagare fått utmana honom på armbrytning. Ove hade aldrig sett sådana bärsärkar till män som därefter gränslade träbänken mittemot hans farsa. Några av dem såg ut att väga tvåhundra kilo. Farsan bröt ner varenda en. När de gick hem den natten la farsan armen runt Oves axlar och sa: ”Bara en fähund tror att volym och kraft är samma sak Ove, kom ihåg det.” Och Ove glömde det aldrig.

Farsan höjde aldrig nävarna. Vare sig mot Ove eller någon annan. Ove hade klasskamrater som kunde komma till skolan med en blåtira eller märken efter ett bältrapp då och då om de misskött sig. Men aldrig Ove. ”Vi slåss inte i den här familjen”, brukade farsan bara konstatera. ”Varken med varandra eller andra.”

Han var omtyckt nere på järnvägen. Han var tystlåten, men han var snäll. Det fanns de som sa att han var ”för snäll”. Ove minns att han som barn aldrig kunde begripa hur det skulle kunna vara något dåligt.

Sedan dog morsan. Och farsan blev ännu mer tystlåten. Som om hon tog några av de få ord han hade från början med sig dit hon gick.

Så de pratade väl aldrig så överdrivet, farsan och Ove, men de tyckte om varandras sällskap. Var tillfreds med att sitta på varsin sida av köksbordet i tystnad. Och de hade sätt att hålla sig sysselsatta. De hade en fågelfamilj som bodde i ett murket träd på baksidan av huset som de matade varannan dag. Det var viktigt, förstod Ove, att det var varannan. Varför visste han aldrig men han hade aldrig något behov av att begripa precis allting heller.

På kvällarna åt de korv och potatis. Sedan spelade de kort. De hade aldrig mycket, men de hade alltid nog.

De enda av farsans ord som morsan inte verkade intresserad av att ta med sig när hon dog var de om motorer. Det kunde farsan prata hur länge som helst om. ”Motorer ger dig alltid vad du förtjänar”, brukade han säga. ”Behandlar du dem med respekt så ger de dig friheten, beter du dig som ett arsle tar de den ifrån dig.”

Han ägde under lång tid aldrig en bil själv, men när cheferna och direktörerna nere vid järnvägen under 40- och 50-talet gick och köpte sina kärror spred sig snart ryktet i kontorsbyggnaden att den där tystlåtne mannen nere vid rälsen var en bra person att hålla sig väl med. Oves farsa hade aldrig gått ut skolan, han begrep inte så

mycket av siffrorna i Oves skolböcker. Men han begrep motorer.

När direktören för järnvägen hade en dotter som skulle gifta sig, och bilen som under pompa och ståt skulle ta brudparet från kyrkan gick sönder, sände man efter honom. Oves farsa kom cyklande med en verktygslåda under armen så tung att det krävdes två andra män för att lyfta den när han steg av, och vad det nu än var som var ett problem när han kom dit så var det inte längre ett problem när han cyklade därifrån. Direktörens fru erbjöd honom att sitta med vid bröllopsmiddagen, men Oves farsa upplyste henne tystlåtet om att det nog inte passade sig att sitta bland fint folk när man var den sortens man som hade oljefläckar så djupt i huden på underarmarna att de blivit en del av hans pigment. Men han tog gärna en påse bröd och kött till grabben där hemma, sa han. Ove hade precis fyllt åtta. När farsan dukade fram middagen den kvällen föreställde grabben sig att det måste vara så här kungar åt.

Några månader senare kallade direktören efter Oves farsa igen. På parkeringen utanför kontorsbyggnaden stod en synnerligen illa åtgången gammal Saab 92. Den första personbil som Saab tillverkade. Den sorten som inte ens fanns i produktion längre nu sedan den betydligt uppgraderade Saab 93 kommit ut på marknaden. Oves farsa kände igen den mycket väl. Med framhjulsdriften och den tvärställda motorn som lät som en kaffekokare. Den hade varit med i en olycka, förklarade direktören och tummade på sina hängslen under kavajen. Den buteljgröna karossen i fronten var rejält tillbucklad och tillståndet under huven var sannerligen ingen vacker syn, det höll Oves farsa med om. Men han letade fram en liten skruvmejsel i sin smutsiga overallficka, och efter att han inspekterat bilen en stund konstaterade han att jo, med lite tid och lite omtanke och rätt verktyg skulle han nog kunna få den i körduglig skick igen.

– Vems är den? undrade han, rätade på sig och torkade oljan från fingrarna med en trasa.

– Den tillhörde en släkting till mig, sa direktören och fiskade upp en nyckel ur kostymbyxfickan och tryckte den i handflatan på honom.

– Och nu är den din.

Direktören klappade honom kort på axeln, vände sig om och gick in på kontoret igen. Och kvar på gårdsplanen stod Oves farsa och

kippade efter andan. Den kvällen fick han gång på gång på gång förklara och visa allt som fanns att veta om det magiska vidunder som nu stod i deras trädgård för sin storögde son. Han satt i förarsätet med grabben i knäet halva natten och berättade hur all mekanik hängde ihop. Varenda skruv och varenda liten slang kunde han redogöra för. Ove hade aldrig sett en man så stolt som hans farsa var den kvällen. Ove var åtta år gammal och den kvällen bestämde han sig för att aldrig köra något annat än Saab.

De lördagar då farsan inte jobbade tog han med Ove ut på gården, öppnade motorhuven, och lärde honom i detalj vad de olika delarna hette och vad de gjorde. På söndagar gick de i kyrkan. Inte för att vare sig farsan eller Ove nu hade en överdrivet närgången relation med Gud, men för att Oves mamma alltid varit noga med det där. Så de satt längst bak och stirrade ner på varsin fläck i golvet tills det var över. Och de ägnade väl i ärlighetens namn båda två tiden mer åt att fundera över hur de saknade henne än åt hur de saknade Gud. Det blev så att säga hennes tid, även när hon inte längre var med. Efteråt åkte Ove och farsan en långsväng med Saaben ut på landet. Det var favoritstunden på Oves vecka.

För att han inte skulle ränna runt ensam hemma i huset hur som helst fick han samma år börja följa med farsan till jobbet nere vid rälsen när han var ledig från skolan. Det var skitigt och dåligt betalt men det var, som farsan brukade muttra, ”ett hederligt jobb, och det är värt något det med”.

Ove tyckte om alla männen vid rälsen, utom Tom. Tom var en lång och bullrig man med nävar stora som lastbilsflak och ögon som såg ut som om de ständigt letade efter något försvarslöst djur att sparka på.

När Ove var nio skickade farsan honom att hjälpa Tom att städa ur en trasig tågvagn. Med ett plötsligt jubel ryckte Tom upp en portfölj från golvet, kvarglömd av någon stressad passagerare någonstans. Den hade fallit ner från bagagehyllan och spritt sitt innehåll över golvet, och Tom for snart runt på alla fyra och krafsade ihop allt han kunde se.

– Det vi hittar behåller vi, flinade han mot Ove med någonting i ögonen som fick Ove att känna sig som om det kröp insekter under hans hud.

Tom dunkade honom så hårt i ryggen att han fick ont i

nyckelbenet. Ove sa inget. På vägen ut snubblade han över en plånbok. Den var gjord av så följsamt skinn att den kändes som bomull mot Oves sträva fingertoppar när han plockade upp den. Och den hade inget gummiband runt sig, som farsans gamla plånbok hade för att inte falla i bitar. Den här hade en liten silverknapp som klickade när man öppnade den. Det låg över sextusen kronor i den. En hel förmögenhet för vem som helst på den tiden.

Tom fick syn på den och försökte slita den ur handen på Ove. Men övermannad av en instinktiv trotsighet höll pojken emot. Han såg hur chockad Tom blev av motståndet, och i ögonvrån hann Ove uppfatta att den väldige mannen knöt näven. Ove förstod att han aldrig skulle hinna undan, så han slöt ögonen, höll allt han orkade i plånboken, och väntade på smällen.

Ingen av dem hann se Oves farsa innan han stod mitt emellan dem. Tom mötte farsans blick en kort sekund, andades så tungt av vrede att det rosslade ur halsen på honom. Men farsan stod där han stod. Och till sist sänkte Tom näven och tog ett vaksamt steg tillbaka.

– Det vi hittar behåller vi, så har det alltid varit, morrade han till Oves farsa och pekade på plånboken.

– Det bestämmer den som hittar det, svarade Oves farsa utan att vika med blicken.

Toms ögon var svarta nu. Men han tog ytterligare ett steg tillbaka, fortfarande med portföljen i handen. Han hade jobbat på rälsen i alla år, men Ove hade aldrig hört någon av farsans kollegor säga ett enda gott ord om honom. Han var oärlig och elak, det var vad Ove hade hört av dem när de hade druckit ett par pilsner på de där festerna. Men han hade aldrig hört det från farsan. ”Fyra barn och en sjuk fru”, brukade farsan bara säga till arbetskamraterna och se dem en och en i ögonen. ”Bättre män än Tom hade blivit sämre män av det.” Och då brukade arbetskamraterna byta samtalsämne.

Farsan pekade på plånboken i Oves hand.

– Du som bestämmer, sa han.

Ove fäste beslutsamt blicken i marken, kände hur Toms ögon brände hål i ovansidan av hans huvud. Sedan fastslog han med låg men fast röst att hittegodsavdelningen väl vore den bästa platsen att lämna den på. Farsan nickade utan att säga något, och så tog han Ove i handen, och så gick de längs rälsen den dryga halvtimmens

promenad dit utan att säga ett ord. Ove hörde Tom skrika efter dem, med rösten fylld av kallt ursinne. Ove skulle aldrig glömma det.

Kvinnan i disken på hittegodsavdelningen kunde knappt tro sina ögon när de la fram plånboken på disken.

– Och den låg för sig själv på golvet? Ni hittade ingen väska eller så? frågade hon.

Ove tittade forskande på farsan, men farsan stod tyst så då gjorde Ove det också.

Kvinnan i disken tycktes nöja sig med det som svar.

– Det är inte många som hade lämnat tillbaka så här mycket pengar, sa hon och log mot Ove.

– Många har inget vett heller, sa farsan kort och tog Ove i handen, vände på klacken och gick tillbaka till jobbet.

Ett par hundra meter ner längs rälsen harklade sig Ove, tog mod till sig och frågade varför farsan inte sagt något om portföljen som Tom tagit.

– Vi är inte såna som berättar vad andra gör, svarade farsan.

Ove nickade. De gick i tystnad.

– Jag funderade på att behålla pengarna, viskade Ove till sist och tog ett lite hårdare tag om farsans hand, som om han var rädd att han skulle släppa den.

– Jag vet, sa farsan, och höll lite hårdare tillbaka.

– Men jag vet att du hade lämnat tillbaka den, och jag vet att såna som Tom inte hade gjort det, sa Ove.

Farsan nickade. Och så pratade de inte mer om det.

Hade Ove varit den typen av man som kontemplerade över hur och när man blir den typ av man som man blir så hade han kanske konstaterat att det var den dagen han lärde sig att rätt ska vara rätt. Men han var inte mycket för att älta sådant. Han nöjde sig med att minnas att det var den där dagen han beslutade sig för att vara olik sin farsa på så få sätt som möjligt.

Han hade precis fyllt 16 när farsan dog. En skenande vagn nere vid rälsen. Ove lämnades inte med mycket mer än en Saab, ett fallfärdigt hus några mil utanför stan och farsans buckliga gamla armbandsur. Han hade aldrig riktigt kunnat förklara vad som hände med honom den dagen. Men han slutade vara glad. Han var inte glad på flera år efter det.

Prästen på begravningen ville prata med honom om fosterhem,

men Ove var inte uppfostrad att ta emot några allmosor, fick prästen snart veta. Ove gjorde samtidigt klart för prästen att han inte behövde hålla någon plats i kyrkbänkarna till Ove under söndagsmässorna över överskådlig framtid heller. Inte för att Ove inte trodde på Gud, förklarade han för prästen, men för att han tyckte att den där Gud faktiskt verkade vara något av en jävla fähund.

Nästa dag gick han ner till farsans lönekontor vid järnvägen och lämnade tillbaka pengarna som var kvar av den månadens lön. Tanterna på kontoret begrep förstås ingenting, så Ove fick otåligt förklara att farsan trots allt hade dött den sextonde. De kunde alltså, som de säkert själva begrep, inte förvänta sig att farsan skulle komma och jobba de återstående fjorton dagarna den här månaden. Och eftersom farsan fick lön i förskott var Ove alltså här för att återbetala mellanskillnaden.

Tanterna bad honom tveksamt att sitta ner och vänta, så det gjorde Ove. Och efter en kvart eller så kom direktören ut och tittade på den besynnerliga 16-åringen som satt på en pinnstol i korridoren med sin döda pappas lönekuvert i händerna. Direktören visste mycket väl vem pojken var. Och efter att ha övertygats om att det inte fanns något sätt att förmå pojken om att behålla pengar han inte tyckte att farsan hade rätt till såg direktören inget annat alternativ än att på stående fot erbjuda Ove att jobba resten av månaden och göra rätt för dem istället. Ove tyckte att det lät som rimliga villkor och meddelade skolan att han skulle utebli de närmaste två veckorna. Han gick aldrig tillbaka.

Han jobbade på järnvägen i fem år. Sedan kom det en morgon när han gick ombord på ett tåg och fick se henne för första gången. Det var första gången han skrattade sedan farsan dog. Och sedan blev livet aldrig mer sig likt.

För folk påstod att Ove alltid såg världen i svart och vitt. Och hon var färg. All hans färg.

6

En man som heter Ove och en cykel som ska stå där cyklar ska stå

Ove vill faktiskt bara få dö ifred. Ska det vara för mycket begärt? Ove tycker inte det. Visst, han borde ha löst den saken redan för sex månader sedan. Direkt efter hennes begravning. Det kan han medge nu. Men så kunde man för fan inte göra, hade Ove avgjort då. Han hade ju ett arbete att sköta. Och hur skulle det se ut om folk bara slutade komma till jobbet till höger och vänster för att de hade tagit livet av sig?

Så Oves fru dog på fredagen, begravdes på söndagen, och sedan gick Ove till jobbet på måndagen. För det var så man gjorde. Och så gick det sex månader och så vips kom cheferna in på måndagen och sa att de inte hade velat ta det på fredagen för att de ”inte ville förstöra Oves helg”. Och på tisdagen stod han där och oljade in bänkskivan i köket.

Så han hade förberett allt direkt på lunchen i måndags. Han hade betalat begravningsbyrån och gjort upp om plats på kyrkogården bredvid hennes. Han hade ringt advokaten och skrivit ett brev med tydliga instruktioner och lagt det i ett kuvert med alla viktiga kvitton och köpekontraktet på huset och servicehistoriken på Saaben. Han hade lagt kuvertet i innerfickan på kavajen. Han hade släckt alla lampor och betalat alla räkningar. Inga lån fanns det. Inga skulder. Ingen som skulle behöva städa upp något efter honom. Ove har diskat sin kaffekopp och sagt upp sin tidningsprenumeration. Han är färdig.

Och allt han vill är att få dö ifred, tänker han där han sitter i Saaben och tittar ut genom den öppna garageporten. Om han nu bara kunde undvika sina grannar skulle han kanske kunna komma iväg redan nu i eftermiddag.

Han ser den kraftigt överviktige unge mannen som bor i huset bredvid Oves hasa förbi garageöppningen ute på parkeringen. Det är inte det att Ove tycker illa om överviktiga. Verkligen inte. Folk får

väl se ut hur de vill. Han har bara aldrig riktigt begripit sig på dem. Han förstår inte ens hur man bär sig åt. Hur mycket kan en människa äta egentligen? Hur bär man sig åt för att bli en hel person till? Det måste ju ändå kräva en viss målmedvetenhet, tycker Ove.

Den unge mannen får syn på honom. Vinkar glatt. Ove nickar reserverat tillbaka. Den unge mannen står kvar och vinkar så att bröstfettet guppar under t-tröjan. Ove brukar säga att den där är den enda han vet som helt ensam kan attackera en chipsskål i flock, men då brukar Oves fru protestera att så säger man faktiskt inte.

Eller brukade. Hon brukade säga så.

Hon gillade den överviktige unge mannen, Oves fru. Brukade bege sig dit med matlådor en gång i veckan i alla år efter att hans mamma hade dött. ”Så att han får något hemlagat då och då”, brukade hon säga. Ove brukade notera att de aldrig fick tillbaka lådorna, och tillägga att den där ser väl inte skillnad på låda och mat. Men då brukade Oves fru säga att nu fick det faktiskt räcka lite. Och då fick det göra det.

Ove väntar tills matlådeätaren guppat iväg utom synhåll innan han stiger ut ur Saaben. Rycker i handtaget tre gånger. Stänger garageporten bakom sig. Rycker i handtaget tre gånger. Går upp till den lilla vägen som leder ner mellan husen. Stannar utanför cykelförrådet. Det står en cykel lutad mot väggen på det. Nu igen. Just precis under skylten som uttryckligen förklarar att just precis cykelparkering är förbjuden just precis här.

Ove lyfter upp den. Framdäcket har punktering. Han låser upp förrådet och lyfter prydligt in cykeln i raden av de andra. Han låser dörren och har precis ryckt i den tre gånger när han hör en senpubertal röst bjäbba i hans öra.

– Meh! Vafan håller du på med!?

Ove svänger runt och ställs öga mot öga med snorungen ett par meter bort.

– Ställer cyklar i cykelförrådet.

– Det kan du ju inte göra! protesterar snorungen.

Han är kanske 18, misstänker Ove vid en närmare titt. Mer en slyngel än en snorunge alltså, om man ska vara petig.

– Kan jag visst.

– Men jag skulle ju fixa den! utstöter slyngeln på ett sätt så att rösten skär sig i de höga tonarterna, som när man får rundgång i en

gammal högtalare.

– Det är en damcykel, säger Ove.

– Ja, nickar slyngeln otåligt som om detta inte alls är relevant.

– Då är det ju knappast din, fastslår Ove.

– Neeej, stönar slyngeln och himlar med ögonen.

– Då så, konstaterar Ove och kör händerna i byxfickorna, som om detta avgjorde saken.

Det infinner sig en avvaktande tystnad. Slyngeln tittar på Ove som om han tycker att Ove faktiskt är lite onödigt dum i huvudet. Ove tittar i gengäld på slyngeln som om slyngeln faktiskt vore något av ett enda stort slöseri med syre. Bakom slyngeln, ser Ove först nu, står en annan slyngel. Ännu spensligare än den första, och med fullt av svart sot runt ögonen. Den andra slyngeln drar försiktigt den första slyngeln i jackan och mumlar något om att ”inte ställa till bråk”. Den första slyngeln sparkar trotsigt i snön. Som om det var snöns fel.

– Det är min flickväns, mumlar han till sist.

Han säger det mer uppgivet än upprört. Han har för stora gymnastikskor och för små jeans, noterar Ove. Träningsställsjackan uppdragen över hakan för att skydda mot kylan. Hela det fjuniga utmärglade ansiktet fullt av pormaskar och en frisyr som om någon hade räddat honom från att drunkna i en tunna lim genom att dra upp honom i håret.

– Var bor hon då? kräver Ove att få veta.

Slyngeln pekar med hela armen, med kroppsspråket som om han blivit skjuten med bedövningspil, mot huset längst ner på Oves gata. Det där kommunisterna som drev igenom källsorteringsreformen bor med sina döttrar. Ove nickar.

– Då kan hon hämta den i förrådet, säger Ove.

Han knackar demonstrativt med fingertoppen på skylten som förbjuder cykelparkering utanför förrådet. Vänder om och går mot husen.

– Meh! Jävla gubbjävel då! gapar slyngeln bakom honom.

– Ssch! kommer det ur munnen på slyngelns kompis med sot runt ögonen.

Ove svarar inte.

Han går förbi skylten som tydligt förbjuder biltrafik inne i bostadsområdet. Den som den där gravida utländskan tydligen inte

kunde läsa, trots att Ove mycket väl vet att den är helt omöjlig att missa. Ove borde veta, för det är han som har satt upp den. Han går missnöjt den lilla vägen ner mellan husen och sätter ner fötterna för varje steg på ett sådant där sätt som skulle kunna få den som såg det att tro att han försökte jämna till asfalten. Som om det inte var illa nog med alla knäppgökar som redan bodde i det här kvarteret, tänker han. Som om hela bostadsområdet inte redan höll på att förvandlas till ett förbaskat fartgupp i evolutionen. Audi-sprätten och det blonda mähät snett mittemot Oves hus, och längst ner i längan den där kommunistfamiljen med döttrar i tonåren som har rött hår och shortsen utanpå byxorna och ser ut som spegelvända tvättbjörnar i ansiktet. Ja, de är förstås på semester i Thailand just nu tydligen. Men ändå.

I huset bredvid Oves bor den 25 år gamle och närmare ett kvarts ton tunge mannen. Långt hår har han också, som ett fruntimmer, och konstiga t-tröjor. Han bodde med sin mamma tills hon dog i någon sjukdom för något år sedan. Heter tydligen Jimmy, det har Oves fru berättat. Ove vet inte vad Jimmy jobbar med, men det är väl något kriminellt kan man tänka. Eller bacontestare.

I huset längst ner i Oves länga bor Rune och Runes fru. Och det är inte så att Ove skulle kalla Rune sin fiende. Eller, jo, så är det faktiskt ganska exakt. Allt som gått åt helvete i den här bostadsrättsföreningen började faktiskt med Rune. Han och hans fru Anita flyttade in i området samma dag som Ove och Oves fru flyttade in. Då körde Rune Volvo, men sedan köpte han en BMW. Och det sa ju sig självt att det inte gick att resonera med en människa som betedde sig på det viset, tyckte Ove.

Det var dessutom Rune som iscensatte statskuppen som fick Ove avsatt som ordförande i styrelsen. Och titta hur området ser ut nu. Höjda elräkningar och cyklar som inte står i förråden och folk som backar med släp mitt inne i området. Trots att det står *tydliga* skyltar om att det är förbjudet. Det varnade Ove minsann för, men då lyssnade ingen. Och sedan dess har han inte satt sin fot på de där bostadsrättsföreningsmötena.

Han gör en munrörelse som om han tänkte spotta varje gång han uttalar ”bostadsrättsföreningsmöte” inne i sitt huvud. Som om det var ett könsord.

Han är femton meter från sin trasiga brevlåda när han får se det

blonda mähät. Först begriper han inte över huvud taget vad hon sysslar med. Hon står vinglande på sina klackar på gångvägen och gestikulerar hysteriskt mot fasaden på Oves hus. Runt henne ränner den där skällande lilla saken som brukar pissa på Oves plattor. Ove är inte ens säker på att det är en hund faktiskt. En vinterkänga med ögon, snarare.

Det blonda mähät gastar något åt fasaden, så häftigt att solglasögonen halkar ner över hennes nästipp. Vinterkängan skäller högre. ”Nu har alltså kärringen slutligen förlorat förståndet”, tänker Ove och stannar vaksamt ett par meter bakom henne. Det är först då han ser att hon inte gestikulerar åt fasaden. Hon kastar stenar. Och det är inte fasaden hon kastar på. Det är katten.

Den sitter upptryckt längst in i hörnet bakom Oves förråd. Den har små blodfläckar i pälsen. Eller det som är kvar av pälsen. Vinterkängan blottar tänderna. Katten fräser tillbaka.

– Du fräser inte åt Prince! ylar det blonda mähät, rycker upp en ny sten från Oves rabatt och slungar den mot katten.

Katten hoppar undan. Stenen träffar fönsterblecket.

Det blonda mähät plockar upp en ny sten och gör sig redo att kasta. Ove stiger med två kvicka steg fram så nära bakom henne att hon förmodligen kan känna hans andedräkt.

– Kastar du en sten till in på min tomt så kastar jag dig in på din tomt!

Hon snor runt. Deras blickar möts. Ove har händerna i fickorna, hon viftar med sina knytnävar framför honom som om hon försökte vifta bort två flugor stora som mikrovågsugnar. Ove bevärdigar henne inte med så mycket som en ansiktsrörelse.

– Det där äckliga kräket rev Prince! får hon ur sig med ögonen vilda av ursinne.

Ove tittar på vinterkängan. Den morrar åt honom. Ove tittar på katten, som sitter skamfilad och blödande men med rebelliskt höjt huvud utanför hans hus.

– Den blöder. Så det verkar ha slutat oavgjort, säger Ove.

– Så fan heller! Jag ska döda det där fanskapet! hugger det blonda mähät.

– Nej, ska du inte, svarar Ove kallt.

Mähät börjar se hotfullt ut.

– Den är säkert full av äckliga sjukdomar och rabies och allt

möjligt!

Ove tittar på katten. Tittar på mähät. Nickar.

– Det är förmodligen du också. Men vi kastar inte sten på dig för det.

Mähäts underläpp vibrerar. Hon trycker upp solglasögonen hårdare över ögonen.

– Du ska passa dig! snäser hon.

Ove nickar. Pekar på vinterkängan. Vinterkängan försöker bita honom i benet men Ove stampar ner foten så kvickt att den backar undan i sista stund.

– Den där ska vara kopplad inne i bostadsområdet, säger Ove.

Hon slänger med det blonderade håret och fnyser så hårt att Ove halvt om halvt förväntar sig att det ska komma lite, lite snor ur ena näsborren.

– Och den där då!? gastar hon åt katten.

– Den ska du skita i, svarar Ove.

Mähät betraktar honom så som bara personer som känner sig tydligt överlägsna men samtidigt djupt kränkta kan göra. Vinterkängan blottar tänderna i ett tyst morrande.

– Tror du att du äger den här gatan eller ditt jävla CP? säger hon.

Ove pekar bara lugnt på vinterkängan igen.

– Nästa gång den där pissar på mina plattor så gör jag plattorna strömförande.

– Prince har för fan inte pissat på dina äckliga plattor! frustar hon och tar två steg framåt med knytnäven höjd.

Ove rör sig inte ur fläcken. Hon stannar. Ser ut att hyperventilera. Sedan tycks hon ta åtminstone delar av det högst begränsade förnuft hon nu möjligen besitter till fånga.

– Kom nu Prince, säger hon med en viftning.

Sedan höjer hon pekfingret åt Ove.

– Jag kommer berätta det här för Anders, och sen kommer du ångra dig.

– Hälsa den där Anders att sluta stretcha skrevet utanför mitt fönster, svarar Ove.

– Jävla CP-mupp, utstöter hon och går mot parkeringen.

– Och att han har en skitbil! tillägger Ove.

Hon gör en gest åt honom som han inte vet vad den betyder, men ändå kan ana sig till innebörden av. Sedan försvinner hon och

vinterkängan mot den där Anders hus.

Ove svänger in vid sitt förråd. Ser de blöta skvättarna av hundkiss vid plattorna i hörnet av rabatten. Hade han inte varit upptagen med viktigare saker i eftermiddag hade han gått bort och gjort en hallmatta av den där vinterkängan nu med en gång. Men nu har han ju faktiskt annat att pyssla med. Så istället går han in i sitt förråd, plockar ut sin slagborr och sin låda med bits.

När han kommer ut igen sitter katten kvar och tittar på honom.

– Du kan ge dig iväg nu, säger Ove åt den.

Den rör sig inte. Ove skakar uppgivet på huvudet.

– Hörru! Jag är inte din kompis.

Katten sitter kvar. Ove slår ut med armarna.

– Herregud, kattskrälle, att jag tar ditt parti när den där kärringen kastar sten på dig betyder för fan bara att jag tycker mindre illa om dig än det där mähät.

Han viftar bort mot den där Anders hus.

– Och det är ingen vidare prestation ska du ha klart för dig.

Katten ser ut att tänka över detta noggrant. Ove pekar mot gångvägen.

– Försvinn!

Katten slickar sig inte alls stressat över blodfläckarna i pälsen. Tittar på Ove som om detta var en förhandling och den överväger ett bud. Sedan reser den sig långsamt och tassar iväg och försvinner runt hörnet på förrådet. Ove kastar inte en blick efter den. Han går rakt in i sitt hus och smäller igen dörren.

För nu får det faktiskt vara nog. Nu ska Ove dö.

7

En man som heter Ove borrar upp en krok

Ove har klätt sig i sina kostymbyxor och gåbortskjortan. Han breder ut byggplasten över golvet omsorgsfullt som om han täckte över ett värdefullt konstverk. Inte för att golvet nu är direkt nytt, men han slipade faktiskt om det för mindre än två år sedan. Och det är nu egentligen inte så mycket för Oves egen skull han breder ut plasten heller. Han är rätt säker på att man inte lämnar speciellt mycket blod efter sig när man hänger sig, och det är egentligen inte så mycket för att han är rädd för dammet efter borrandet heller. Eller för att det ska bli märken när han sparkar omkull pallen. Han har förresten limmat fast plastkuddar under fötterna på den, så det borde inte bli några märken alls. Nej, byggplasten som Ove med stor noggrannhet breder ut i hela hallen, vardagsrummet och en bra bit in i köket, som om han tänkte fylla hela huset med vatten, är inte alls för Oves skull.

Men han tänker sig att det blir väl ett jädrans spring här med en hel flock ivriga små fastighetsmäklarsprättar som ska in i huset innan ambulansmännen ens fått ut liket. Och de jävlarna ska inte få ränna in med skorna på och repa Oves golv. Över Oves döda kropp eller inte. Det ska de ha klart för sig.

Han sätter pallen mitt på golvet. Den är täckt av minst sju olika sorters färgfläckar. Oves fru beslutade sig för att låta Ove måla om något av rummen i radhuset regelmässigt en gång i halvåret. Eller, för att vara mer exakt kom hon på att hon skulle vilja ha en annan färg i ett av rummen en gång i halvåret. Och så sa hon det till Ove, varpå Ove sa att det kunde hon glömma. Och sedan ringde hon en målare för att få en offert. Och så berättade hon för Ove vad hon tänkte betala målaren. Och då gick Ove och hämtade sin målarpall.

Man saknar konstiga saker efter att man förlorat någon. Små saker. Leenden. Sättet hon vänder sig om i sömnen. Att måla om åt henne.

Ove går och hämtar sin låda med bits. Det är den enskilt viktigaste komponenten när man borrar. Inte borren, utan bitsen.

Det är som att ha ordentliga däck på bilen, istället för att hålla på med keramiska bromsar och sånt tjafs. Det vet alla som vet nåt. Ove ställer sig mitt på golvet och ögonmåttar. Söker sedan med blicken över bitslådan som en kirurg söker med blicken över sina instrument. Han väljer ut en, sätter den i borren, provkänner lite på avtryckaren så att borren morrar till. Skakar på huvudet, beslutar sig för att det inte alls känns rätt, byter bits. Han gör så fyra gånger innan han är nöjd, och går genom vardagsrummet med borren slängande i handen som om den var en stor revolver.

Han ställer sig mitt på golvet och stirrar upp i taket. Han måste mäta upp här innan han kan börja, inser han. Så att hålet blir centrerat. Det är det värsta Ove vet när någon bara borrar upp ett hål i taket bara lite på måfå.

Så han går och hämtar ett måttband. Mäter från alla fyra hörnen. Två gånger för att vara säker. Markerar ett kryss exakt mitt i taket.

Ove kliver ner från pallen. Tar ett varv för att kontrollera att byggplasten ligger som den ska. Låser upp dörren så att de inte ska bryta sönder den när de ska ta sig in här och hämta honom. Det är en bra dörr. Kommer hålla många år än.

Han tar på sig kavajen och kontrollerar att kuvertet ligger i innerfickan.

Till sist vänder han fotot av sin fru som står i fönsterkarmen, så att det vetter ut genom fönstret mot förrådet. Han vill inte att hon ska behöva se på när han gör det här, men han vågar å andra sidan inte lägga fotot ner heller. Hon blev alltid vansinnigt sur när de hamnade någonstans utan utsikt, Oves fru. Hon ”behövde något levande att titta på” sa hon jämt och ständigt. Så han vänder henne mot förrådet. Tänker att det där kattskrället kanske springer förbi igen. Hon gillar ju kattskrällen, Oves fru.

Han hämtar borren, tar kroken, ställer sig på pallen och börjar borra. Första gången det ringer på dörren tar han för givet att han hört fel, och ignorerar det av den anledningen. Andra gången inser han att det verkligen är någon som ringer på dörren, och ignorerar det av den anledningen.

Tredje gången avbryter Ove borrandet och betraktar dörren förargat. Som om han skulle kunna övertyga vem det nu är som står utanför den att försvinna enbart genom tankekraft. Det fungerar mycket dåligt. Vederbörande tror helt uppenbart att den enda

rationella anledningen till att han inte öppnade första gången var att han inte hörde ringklockan.

Ove kliver ner från pallen, stegar över byggplasten genom vardagsrummet och ut i hallen. Ska det behöva vara så svårt att få ta livet av sig själv i lugn och ro? Va? Han tycker faktiskt inte det.

– Jaha? säger Ove i samma ögonblick som han kastar upp dörren.

Lufsen lyckas bara med en hårsmån rycka undan sitt stora huvud i tid för att inte få den rakt i ansiktet.

– Hej! utbrister den gravida utländskan glatt bredvid honom, en halvmeter längre ner mot marken.

Ove tittar upp på lufsen, och sedan ner på henne. Lufsen är upptagen med att tveksamt känna efter med handflatorna i sitt ansikte så att alla utstående delar fortfarande sitter kvar i rätt position.

– Det här är till dig, säger den gravida vänligt och kör omedelbart en blå plastlåda i famnen på Ove.

Ove ser skeptisk ut.

– Det är kakor, förklarar hon uppmuntrande.

Ove nickar sakta. Som för att bekräfta detta.

– Vad finklädd du är, ler hon.

Ove nickar igen.

Och så står de alla tre där och ser ut att vänta på att någon av de andra ska säga något. Till slut tittar hon på lufsen och skakar uppgivet på huvudet.

– Men kan du snälla sluta fingra dig själv i ansiktet, älskling? viskar hon och puttar honom i sidan.

Lufsen tittar upp, möter hennes blick och nickar. Tittar på Ove. Ove tittar på den gravida. Lufsen pekar på lådan och skiner upp.

– Hon är iranier, vet du. De tar med sig mat överallt.

Ove tittar på honom med blank blick. Lufsen ser lite mer tveksam ut.

– Du vet … det är därför jag funkar så bra med iranier. De gillar att laga mat och jag gillar att …, försöker han med ett lite för brett flin.

Han tystnar. Ove ser spektakulärt ointresserad ut.

– … äta, avslutar lufsen.

Han ser lite ut som om han tänker göra en lufttrumvirvel med fingrarna. Men så tittar han på den gravida utländskan och tycks

besluta sig för att det vore en dålig idé.

Ove vänder sig från honom och mot henne istället. Med den trötta blicken av någon som precis vänt sig bort från ett barn som ätit för mycket socker.

– Jaha? säger han på nytt.

Hon sträcker på sig och lägger händerna på sin mage.

– Vi ville bara presentera oss, eftersom vi blir grannar nu, ler hon.

Ove nickar kort och koncist.

– Okej. Hejhej.

Han försöker dra igen dörren. Hon hejdar honom med armen.

– Och så vill vi tacka för att du backade in släpet. Det var väldigt snällt av dig!

Ove grymtar. Håller motvilligt upp dörren igen.

– Borde inte vara något att tacka för.

– Jo, det var jättesnällt, protesterar hon.

Ove kastar en inte helt imponerad blick på lufsen.

– Jag menade att det inte borde vara något att tacka för, eftersom en vuxen man borde klara av att backa med ett släp själv.

Lufsen tittar på honom som om han är mycket osäker på om detta är en förolämpning eller inte. Ove beslutar sig för att inte hjälpa honom på traven. Han backar och försöker dra igen dörren igen.

– Jag heter Parvaneh! säger den gravida utländskan och sätter foten över tröskeln.

Ove stirrar på foten, och sedan på ansiktet den är fäst vid. Som om han har svårt att ta till sig att hon faktiskt precis gjorde så där.

– Jag heter Patrick! säger lufsen.

Varken Ove eller Parvaneh tar någon notis om det.

– Är du alltid så här otrevlig? undrar Parvaneh intresserat.

Ove ser förnärmad ut.

– Jag är för fan inte otrevlig.

– Du är lite otrevlig.

– Är jag ju inte!

– Nejnejnej. Dina ord är som kramar, verkligen, svarar hon på ett sätt som får Ove att misstänka att hon inte alls menar det.

Han släpper taget om dörrhandtaget något ögonblick. Inspekterar kakburken i sin hand.

– Jaha. Arabiska kakor? Ska det vara något det? muttrar han till sist.

– Persiska, rättar hon.

– Va?

– Jag är från Iran. Då är man pers, förklarar hon.

– En pärs?

– Ja.

– Ja, det är ju det minsta man kan säga, instämmer Ove.

Hennes skratt överrumplar honom. Som om det var kolsyrat och någon hällt upp det för snabbt och det nu bubblade över alla bräddar. Det passar inte alls in bland all grå cement och raklagda trädgårdsplattor. Det är ett stökigt och bråkigt skratt som inte fogar sig efter regler och förordningar.

Ove tar ett steg bakåt. Hans fot fastnar i tejpen vid tröskeln. När han irriterat försöker skaka den av sig river han upp hörnet av byggplasten. När han försöker ruska loss både tejp och byggplast snavar han bakåt och drar med sig ännu mer av den. Han återvinner ilsket balansen. Blir stående på tröskeln och samlar sig. Griper tag i dörrhandtaget igen och tittar upp på lufsen för att genast byta samtalsämne.

– Och vad är du då?

Lufsen rycker lite på axlarna och ler bortkommet.

– Jag är IT-konsult!

Ove och Parvaneh skakar på sina huvuden så koordinerat att de skulle kunna ha varit en del av ett synkroniserat simningsprogram. Och det får faktiskt Ove att ytterst motvilligt för några sekunder tycka lite mindre illa om henne.

Lufsen verkar inte ens ha hört det. Istället betraktar han nyfiket slagborren som Ove håller i ett fast grepp i ena handen, lite sådär nonchalant naturligt som afrikanska rebeller brukar hålla i automatvapen när västerländska journalister intervjuar dem strax innan de stormar regeringspalatset. När lufsen är färdig med att betrakta den böjer han sig fram och kikar in i Oves hus.

– Vad gör du?

Ove tittar på honom lite sådär som man kanske skulle titta på någon som precis frågat ”vad gör du” åt en man som står med en slagborr i handen.

– Jag borrar.

Parvaneh tittar på lufsen och himlar med ögonen, och hade det inte varit för att hennes mage nu faktiskt skvallrar om att hon trots

allt helt frivilligt för tredje gången bidrar till fortlevandet av lufsens genuppsättning hade Ove nog kunnat finna henne nästan sympatisk för det.

– Åh, säger lufsen och nickar.

Sedan lutar han sig fram igen och kikar in och betraktar det med byggplast omsorgsfullt inslagna vardagsrumsgolvet. Skiner upp, tittar på Ove och flinar.

– Man skulle kunna tro att du ska mörda nån!

Ove betraktar honom i tystnad. Lufsen harklar sig lite mer tveksamt.

– Det ser ut som ett avsnitt av ”Dexter” liksom, säger han med ett inte alls lika övertygat flin som tidigare.

– Det är en tv-serie … om en kille som mördar folk, säger lufsen tyst och börjar peta med skon mellan skarvarna i plattgången utanför Oves ytterdörr.

Ove skakar på huvudet. Det är lite oklart åt exakt vilken del av det lufsen just sagt han primärt riktar det till.

– Jag har saker att göra, säger han kort till Parvaneh och tar ett fastare tag om sitt dörrhandtag.

Parvaneh petar till lufsen med en menande armbåge i sidan. Lufsen ser ut att samla mod, sneglar på Parvaneh, och tittar sedan på Ove med ansiktsuttrycket av någon som tycks vänta sig att hela världen i vilken sekund som helst ska skjuta ett gummiband på honom.

– Ja, alltså, egentligen kom vi hit för att jag skulle alltså behöva låna lite grejer …

Ove höjer ögonbrynen.

– Vadå för ”grejer”?

Lufsen harklar sig.

– En stege. Och en insektsnyckel.

– Du menar en insexnyckel?

Parvaneh nickar. Lufsen ser frågande ut.

– En insektsnyckel heter det väl?

– Insexnyckel, rättar Parvaneh och Ove i en mun.

Parvaneh nickar ivrigt åt honom och pekar triumferande på Ove.

– Sa ju att det hette det!

Lufsen mumlar något ohörbart.

– Men du bara ”Nuwäää! Det heter ’insekts’-nyckel!”, flinar

Parvaneh.

Lufsen ser lite kränkt ut.

– Jag sa det inte med den där rösten i alla fall.

– Gjorde du ju!

– Gjorde jag ju inte!

– Gjorde du JU!

– Gjorde jag ju INTE!

Oves blick vandrar från den ena till den andra som en stor hund som tittar på två möss som hindrar den från att sova.

– Gjorde du ju, säger en av dem.

– Säger du ja, säger den andra av dem.

– Säger alla!

– Alla har inte alltid rätt!

– Ska vi googla eller?

– Visst! Googla då! Wikipedia det!

– Ge mig din telefon då.

– Använd din egen telefon!

– Mäh! Jag har inte den med mig!

– Jobbigt!

Ove tittar på den ena. Sen den andra. Bråket fortsätter. Som två små trasiga varmvattenberedare som står och tjuter i munnen på varandra.

– Herregud, muttrar han.

Parvaneh börjar imitera vad Ove antar är en flygande insekt. Hon gör små surrande ljud med läpparna för att irritera lufsen. Det funkar bra. Både på lufsen och Ove. Ove ger upp.

Han går in i hallen, hänger av sig kavajen, lägger ifrån sig slagborren, sätter på sig träskorna och går förbi dem båda två ut till förrådet. Han är rätt säker på att de inte ens märker att han passerar dem. Han hör dem fortfarande käbbla när han börjar backa ut med stegen.

– Men hjälp honom då Patrick, utbrister Parvaneh när hon får syn på honom.

Lufsen tar emot stegen med några fumliga rörelser. Ove betraktar honom som man betraktar en blind bakom ratten på en stadsbuss. Och det är först efter det som Ove inser att ytterligare en person i hans frånvaro minsann nu har invaderat hans tomt.

Runes fru Anita, från längst ner på gatan, står bredvid Parvaneh

och tittar fromt på hela spektaklet. Ove bestämmer sig för att det enda rationella är att låtsas som om hon inte alls gjorde det. Han känner att det bara kommer uppmuntra henne. Han räcker över en cylinderformad burk med prydligt sorterade insexnycklar till lufsen.

– Oj. Vad många, säger lufsen fundersamt och iakttar burken.

– Vilken storlek ska du ha då? frågar Ove.

Lufsen tittar på honom så som folk gör när de saknar impulskontroll nog för att låta bli att säga det de tänker på.

– Den … vanliga storleken?

Ove tittar väldigt, väldigt, väldigt länge på honom.

– Vad ska du ha de här grejerna till? säger han till sist.

– Fixa en Ikea-byrå som vi liksom monterade isär när vi skulle flytta. Och sen glömde jag liksom bort var jag la insektsnyckeln, berättar lufsen till synes helt utan att skämmas.

Ove tittar på stegen. Tittar på lufsen.

– Och nu har du satt byrån på hustaket?

Lufsen flinar och skakar på huvudet.

– Jaha, du menar sååå! Näää! Stegen ska jag ha för att fönstret på andra våningen har fastnat. Går inte att öppna.

Han säger det sista som om Ove annars skulle ha haft svårt för att förstå innebörden av ordet ”fastnat”.

– Så nu tänker du försöka öppna det utifrån? undrar Ove.

Lufsen nickar. Ove ser ut som om han tänker säga något mer, men ser sedan ut att ändra sig. Han vänder sig till Parvaneh.

– Och exakt varför är du här egentligen då?

– Moraliskt stöd, kvittrar hon.

Ove ser inte helt övertygad ut. Inte lufsen heller.

Oves blick vandrar motvilligt till Runes fru. Hon står kvar. Det känns som om det är åratal sedan han såg henne sist. Eller åtminstone sedan han verkligen tittade på henne. Hon har gått och blivit gammal. Alla tycks gå och bli gamla bakom ryggen på Ove nuförtiden.

– Ja? säger Ove.

Runes fru ler milt och knäpper sina händer över höfterna.

– Jo, Ove, du vet att jag inte vill störa dig med det här, men det gäller elementen i vårt hus. Vi får ingen värme i dem, säger hon försiktigt och ler mot i tur och ordning Ove, lufsen och Parvaneh.

Parvaneh och lufsen ler tillbaka. Ove tittar på sitt buckliga

armbandsur.

– Är det ingen som har jobb att vara på vid den här tiden i det här kvarteret längre? undrar han.

– Jag är pensionär, säger Runes fru och ser ut som om hon vill be om ursäkt.

– Jag är på föräldraledighet, säger Parvaneh och klappar sorglöst på magen.

– Jag är IT-konsult! säger lufsen.

Ove och Parvaneh skakar synkroniserat på sina huvuden igen.

Runes fru tar ny sats.

– Jag tror i alla fall att det kan vara något med elementen.

– Har du luftat dem? säger Ove.

Hon skakar på huvudet och ser nyfiken ut.

– Tror du att det kan bero på det?

Ove himlar med ögonen.

– Ove! ryter Parvaneh genast åt honom som en tillrättavisande skolfröken.

Ove blänger på henne. Hon blänger tillbaka.

– Sluta vara otrevlig, beordrar hon.

– Jag är för fan inte otrevlig säger jag ju!

Hon viker inte med blicken. Han grymtar något och går och ställer sig i sin dörröppning igen. Han tycker faktiskt att det kan få ta och räcka lite nu. Han vill faktiskt bara dö. Varför kan de här dårarna inte respektera det?

Parvaneh lägger en uppmuntrande hand på Runes frus arm.

– Ove kan säkert hjälpa dig med elementen.

– Det vore fantastiskt snällt, Ove, säger Runes fru genast och skiner upp.

Ove sticker händerna i fickorna. Sparkar på den lösa byggplasten vid tröskeln.

– Kan inte karln din ordna sånt i sitt eget hus?

Runes fru skakar sorgset på huvudet.

– Nej, Rune har ju varit väldigt sjuk på sistone förstår du. Det är alzheimers säger de. Han, ja, han kan inte vara med så långa stunder längre förstår du. Sitter i rullstol också. Det har varit lite kämpigt …

Ove nickar igenkännande. Som om han blivit påmind om något hans fru talat om för honom tusen gånger men som han ideligen lyckas glömma bort.

– Jajaja, säger han otåligt.

Parvaneh spänner blicken i honom.

– Men nu får du ju skärpa dig, Ove!

Ove tittar som hastigast på henne som om han tänker säga något tillbaka, men så slår han ner blicken i marken istället.

– Du kan väl gå ner och lyfta hennes element Ove, ska det vara för mycket begärt? säger Parvaneh och lägger armarna bestämt i kors över magen.

Ove skakar på huvudet.

– Man lyfter inte element, man l-u-f-t-a-r dem … jisses.

Han tittar upp och synar dem alla tre.

– Har ni aldrig luftat ett element förr eller?

– Nej, svarar Parvaneh helt oberört.

Runes fru tittar lite ängsligt på lufsen.

– Jag har ingen aning om vad de pratar om, säger lufsen lugnt till henne.

Runes fru nickar uppgivet. Tittar på Ove igen.

– Det skulle vara jättesnällt av dig, Ove, om det inte är för mycket besvär …

Ove står och stirrar ner i tröskeln.

– Det där skulle man kanske ha tänkt på innan man gjorde statskupp i bostadsrättsföreningen, säger han lågt som om orden dök upp sporadiskt mellan en serie små diskreta hostningar.

– Va? säger Parvaneh.

Runes fru harklar sig.

– Men snälla Ove, det var väl ändå ingen statskupp …

– Var det visst, svarar Ove tjurigt.

Runes fru tittar med ett beklämt litet leende på Parvaneh.

– Ja, du förstår, Rune och Ove här har inte alltid kommit så bra överens. Innan Rune blev sjuk var han ordförande i bostadsrättsföreningen. Och innan dess var Ove ordförande. Och när Rune blev vald till ordförande så blev det något av en tvist mellan Ove och Rune, kan man säga.

Ove tittar upp och sticker fram ett rättande pekfinger mot henne.

– En statskupp! Det var vad det var!

Runes fru nickar mot Parvaneh.

– Ja, jo, innan mötet samlade Rune in röster om sitt förslag att vi skulle byta värmesystem i alla husen, och Ove tyck…

– Och vad fan vet Rune om värmesystem? Va? undrar Ove hätskt men får genast en blick av Parvaneh som får honom att finna det för gott att inte fullfölja den utläggningen.

Runes fru nickar.

– Nänä, det har du säkert rätt i Ove. Men han är i alla fall väldigt sjuk nu … så det spelar nog inte så stor roll längre.

Huden runt hennes underläpp darrar. Så finner hon sig, rätar stolt på huvudet och harklar sig.

– De där sociala myndigheterna har sagt att de ska ta honom ifrån mig och sätta honom på ett hem, kommer det ur henne.

Ove sticker händerna i fickorna igen och backar bestämt in över sin tröskel. Han har hört nog av det här.

Lufsen verkar dock under tiden ha beslutat sig för att det är dags att byta samtalsämne, för att lätta upp stämningen, och pekar in på golvet i Oves hall.

– Vad är det där?

Ove vänder sig om mot den bit av golvet som frilagts under byggplasten.

– Det ser ut som om du liksom har … däckspår där i golvet. Cyklar du inomhus eller? säger lufsen.

Parvanehs blick följer Ove vaksamt när han backar ytterligare ett steg in i hallen för att blockera sikten för lufsen.

– Det är inget.

– Men jag ser ju att det ä…, börjar lufsen förvirrat.

– Det var Oves fru, Sonja, hon va…, avbryter Runes fru honom vänligt, men hinner inte längre än till namnet Sonja innan Ove i sin tur avbryter henne genom att plötsligt sno runt med urskillningslöst ursinne i blicken:

– Nu räcker det! Nu håller du KÄFT!

De tystnar, nästan lika chockade alla fyra. Oves händer vibrerar när han stiger in i sin hall och smäller igen dörren.

Han hör Parvanehs mjuka röst därute fråga Runes fru ”vad det där handlade om”. Sedan hör han Runes fru famla lite nervöst efter ord, och plötsligt utbrista: ”Äsch, äsch, det är nog bäst att jag går hem. Det där om Oves fru … äsch, det var inget. Gamla kärringar som jag pratar så mycket vet du …”

Ove hör hur hon skrattar ett ansträngt skratt, och sedan hör han hennes små släpande fotsteg försvinna jäktat runt hörnet av hans

förråd. En liten stund senare går även den gravida och lufsen därifrån.

Och kvar finns bara tystnaden i Oves hall.

Han sjunker ner på pallen och andas tungt. Händerna skakar som om han stod i en isvak. Bröstet bankar. Det gör det allt oftare nuförtiden. Han får liksom kippa efter luft, som en fisk som någon har vält ur skålen. Företagsläkaren sa att det är kroniskt, att han inte ska hetsa upp sig. Lätt för honom att säga.

”Skönt att gå hem och vila nu”, sa cheferna på jobbet. ”Du som har lite vajsing med hjärtat och allting.” De kallade det förtidspensionering, men de kunde faktiskt lika gärna ha sagt som det var, tyckte Ove. ”Avveckling.” Ett tredjedels sekel på samma arbete och det är vad de förminskar honom till: Ett ”vajsing”.

Ove är osäker på hur länge han blir sittande på pallen med slagborren i handen och hjärtat bultande så att han känner pulsen inuti huvudet. Det sitter ett foto på väggen bredvid ytterdörren, av Ove och Oves fru. Sonja. Det är närmare fyrtio år gammalt. Den där gången när de var i Spanien på bussresa. Hon har en röd klänning och är solbränd och ser lycklig ut. Ove står bredvid och håller henne i handen. Ove sitter där i säkert en timme och bara glor på den där bilden. Av allt han kunde tänka sig att han skulle sakna mest med henne så är det just det där han verkligen önskar att han kunde få göra igen. Hålla hennes hand i sin. Hon hade ett sätt att vika in sitt pekfinger i hans handflata, liksom gömma det i håligheten där. Och han kände sig alltid som om ingenting i hela världen var omöjligt när hon gjorde det. Av alla saker som han kunde sakna, så är det det där han saknar mest av allt.

Han reser sig sakta. Går in i vardagsrummet. Upp på trappstegen. Och sedan borrar han en gång för alla upp sin krok. Kliver ner från trappstegen igen och betraktar resultatet.

Han går ut i hallen och sätter på sig sin kavaj. Känner efter att kuvertet ligger där i innerfickan. Han är 59 år gammal. Han har släckt alla lampor. Diskat sin kaffekopp. Satt upp en krok i sitt vardagsrum. Han är färdig.

Han tar ner repet från hängaren i hallen. Stryker försiktigt med baksidan av handen över hennes kappor en sista gång. Sedan går han in i vardagsrummet, slår repet i en ögla över kroken, klättrar upp på pallen, sticker in sitt huvud i öglan. Sparkar undan pallen.

Sluter ögonen och känner hur snaran sluter runt hans hals som käftarna på ett stort vilddjur.

8

En man som hette Ove och ett par av farsans gamla fotspår

Hon trodde på ödet. Att alla vägar du vandrar i livet på ett eller annat sätt ”leder dig till det du är förutbestämd för”. Ove brukade förstås bara muttra något ohörbart och bli väldigt upptagen med att skruva i en skruv någonstans eller så när hon började tjata om det. Men han sa aldrig emot. För henne var det kanske ”något”, det la han sig inte i. Men för honom var det ”någon”.

Det är en märklig sak att bli föräldralös vid 16 års ålder. Att förlora sin familj långt innan man har hunnit skapa sig en egen att ersätta den med. Det är en alldeles speciell sorts ensamhet.

Ove jobbade sina två veckor nere vid rälsen. Hårt och plikttroget. Och till sin egen förvåning upptäckte han snart att han tyckte om det. Det fanns en befrielse i att få göra ett arbete. Ta tag i saker med nävarna och se resultat. Ove hade väl visserligen aldrig ogillat skolan, men han begrep heller inte riktigt vad den skulle vara bra till. Han tyckte om matematiken, men den låg han redan två årskurser före sina klasskamrater i. Och de andra ämnena brydde han sig i all ärlighet inte så mycket om. Och det här var något helt annat. Något som passade honom mycket bättre.

När han gick av sitt skift sista dagen var han sammanbiten och nedstämd. Inte bara för att han skulle behöva gå tillbaka till skolan, men för att det först nu hade slagit honom att han inte visste hur han skulle försörja sig. Farsan hade visst varit bra på många sätt, men något stort arv annat än ett slitet hus, en gammal Saab och en bucklig klocka hade han som sagt inte lämnat efter sig. Och några allmosor från kyrkan skulle inte komma på fråga, det skulle den där Gud ha förbannat klart för sig. Ove sa det faktiskt högt och ljudligt där han stod själv inne i omklädningsrummet, kanske lika mycket till sig själv som till Gud.

– Ska du ta både morsan och farsan då kan du behålla dina pengar! röt han åt taket.

Sedan packade han ihop sina saker och gick. Om det var Gud eller någon annan som lyssnade fick han förstås aldrig veta. Men när Ove steg ut ur omklädningsrummet stod det hur som helst en man från direktörens kontor där och väntade på honom.

– Ove? undrade han.

Ove nickade.

– Direktören hälsar att du har gjort ett bra jobb de här veckorna, sa mannen kort.

– Tack, sa Ove, och började gå.

Mannen tog honom lätt i armen. Ove stannade.

– Direktören undrar om du skulle kunna tänka dig att fortsätta göra ett bra jobb här.

Ove stod tyst och tittade på mannen. Kanske mest för att se om det var någon form av skämt. Sedan nickade han sakta.

När han gått några steg ropade mannen efter honom.

– Direktören hälsar att du är precis som din pappa!

Ove vände sig inte om. Men hans rygg var rakare när han gick.

Och så kom det sig att han blev kvar i farsans gamla arbetskängor. Han jobbade hårt, klagade aldrig, var aldrig sjuk. Och visserligen tyckte väl de äldre gubbarna på skiftet att han var tystlåten och en smula besynnerlig emellanåt, han ville inte följa med dem på pilsner efter arbetet och han verkade inte ens speciellt intresserad av fruntimmer, vilket ju var mer än lagom märkligt bara det. Men han var sin farsas grabb och ingen av dem hade någonsin haft något otalt med hans farsa. Bad någon Ove att hugga i så högg han i, bad någon honom att täcka deras skift så gjorde han det utan knussel. Med tiden hade nästan alla i skiftet blivit skyldiga honom en gentjänst eller två. Så de accepterade honom.

När den gamla lastbilen som de använde för att köra fram och tillbaka längs rälsen gick sönder en natt två mil från stan under årets värsta regnoväder lyckades Ove dessutom laga den med inte mycket mer än en skruvmejsel och en halv rulle vävtejp. Och efter det var han, så långt det angick någon av gubbarna vid rälsen, okej.

På kvällarna kokade Ove korv och potatis. Satt vid köksbordet och stirrade ut genom rutan. Petade i maten. Till sist reste han sig, tog med sig tallriken och gick ut och satte sig i Saaben och åt.

Nästa dag gick han till jobbet igen. Och så blev det hans liv. Han uppskattade rutinerna. Tyckte om att alltid veta vad man kunde

förvänta sig. Efter farsans död hade han i allt större utsträckning börjat skilja på folk som gjorde vad de skulle och folk som inte gjorde det. På folk som gjorde och på folk som bara snackade. Så Ove snackade allt mindre, och gjorde allt mer.

Han hade inga vänner. Men å andra sidan inte några direkta ovänner heller. Inte mer än Tom i alla fall, som när han blev befordrad till arbetsledare såg till att göra livet surt för Ove varje chans han fick. Han gav honom de skitigaste och tyngsta arbetsuppgifterna, skrek på honom, satte krokben för honom vid frukosten, skickade in honom under tågvagnar och satte dem i rullning när Ove låg oskyddad på rälsen. När Ove kastade sig undan med blotta förskräckelsen hånskrattade Tom och vrålade: ”Se dig för, annars går det som för farsgubben din!”

Ove böjde huvudet och höll käften. Han såg ingen vits i att utmana en man som var mer än dubbelt så stor som han själv. Han gick till jobbet varje dag och gjorde rätt för sig, det hade räckt gott för farsan så det kunde gott räcka för Ove också, tyckte han. Resten av kollegorna lärde sig att uppskatta honom för det. ”Den som inte säger mycket pratar sällan heller skit, brukade din farsa säga”, sa en av de äldre kollegorna till honom en eftermiddag vid rälsen. Och Ove nickade. Det fanns de som förstod det där, och de som inte gjorde det.

Så det fanns väl också de som förstod vad Ove kom att göra den där dagen på direktörens kontor, och de som inte förstod det.

Det var nästan exakt två år efter farsans begravning. Ove hade precis fyllt 18, och Tom åkte fast för att ha stulit pengar ur biljettkassan i en av tågvagnarna. Det var visserligen ingen annan än Ove som hade sett honom ta dem, men han och Ove hade varit de enda som befunnit sig vid vagnen när pengarna försvann. Och det fanns, som en allvarlig man från direktörens kontor förklarade för Ove när han och Tom blev beordrade att infinna sig där, inte en människa i världen som kunde tänka sig att Ove var den skyldige av de två. Vilket han förstås inte heller var.

Ove blev placerad på en pinnstol i korridoren utanför direktörens kontor. Han satt där med blicken i golvet i femton minuter innan dörren öppnades. Tom steg ut med nävarna så hårt knutna av beslutsamhet att huden var vit av blodbrist långt upp på underarmarna, ideligen sökandes ögonkontakt med Ove. Ove

fortsatte bara stirra ner i golvet, även när han leddes in på direktörens kontor.

Flera allvarliga män i kostym stod och satt utspridda i rummet därinne. Direktören själv vankade fram och tillbaka bakom sitt skrivbord med en färg i ansiktet som insinuerade att han var för arg för att stå still.

– Vill du sitta ner, Ove? sa en av de kostymklädda männen till sist.

Ove mötte hans blick, visste vem han var. Farsan hade lagat hans bil en gång. En blå Opel Manta. Med stora motorn. Han log vänligt mot Ove och gjorde en kort gest mot en stol mitt på golvet. Som för att tala om att han var bland vänner nu och kunde slappna av.

Ove skakade på huvudet. Opel Manta-mannen nickade förstående.

– Då så. Det här är en ren formalitet, Ove. Ingen härinne tror att du tog pengarna. Allt du behöver göra är att berätta vem som gjorde det.

Ove såg ner i golvet. En halv minut passerade.

– Ove? sa Opel Manta-mannen.

Ove svarade inte. Direktörens tunga röst bröt till sist otåligt tystnaden.

– Svara på frågan, Ove!

Ove stod tyst. Tittade ner i golvet. De kostymklädda männen runt honom växlade ansiktsuttryck från övertygelse till lätt förvirring.

– Ove … du förstår att du måste svara på frågan. Var det du som tog pengarna? sa Opel Manta-mannen.

– Nej, sa Ove med stadig röst.

– Så vem var det?

Ove stod tyst.

– Svara på frågan! beordrade direktören.

Ove såg upp. Stod rakryggad.

– Jag är inte en sån som berättar vad andra gör, sa han.

Rummet var tyst i vad som måste ha varit flera minuter.

– Du förstår väl, Ove… att om du inte berättar vem det var, och om vi har ett eller flera andra vittnesmål som säger att det var du. Då kommer vi bli tvungna att anta att det var du, sa Opel Manta-mannen, inte lika vänligt nu.

Ove nickade. Men sa inget mer. Direktören synade honom som om han försökte syna en bluffare i ett kortspel. Ove rörde inte en

min. Direktören nickade sammanbitet.

– Då kan du gå nu.

Och Ove gick.

Tom hade omedelbart lagt hela skulden på Ove när han stod på direktörens kontor femton minuter tidigare. Under eftermiddagen trädde också plötsligt två av de yngre männen i Toms skift, ivriga som unga män är att vinna något äldre mäns acceptans, fram och hävdade att de sett Ove ta pengarna med egna ögon. Om Ove hade pekat ut Tom hade ord stått mot ord. Men nu stod orden mot hans tystnad. Så nästa morgon blev han tillsagd av förmannen att tömma sitt skåp och infinna sig på direktörens kontor.

Tom stod innanför dörren i omklädningsrummet och hånflinade åt honom när han gick.

– Tjuv, väste Tom.

Ove steg förbi honom utan att lyfta blicken.

– Tjuv! Tjuv! Tjuv! skanderade en av de yngre kollegorna som vittnat mot Ove glatt över omklädningsrummet, tills en av de äldre männen i skiftet som varit god vän med Oves farsa rappade honom över örat så att han tystnade.

– TJUV! skrek Tom demonstrativt ännu högre så att ordet skulle ringa i Oves huvud i flera dagar efteråt.

Ove gick ut i kvällsluften utan att vända sig om. Drog ett djupt andetag. Han var ursinnig, men inte över att de kallade honom tjuv. Han skulle aldrig bli den sortens man som brydde sig om vad andra män kallade honom. Men skammen över att han förlorat ett arbete som hans farsa vigt sitt liv åt brände som ett glödjärn i bröstet.

Han hade gott om tid att fundera över sin tillvaro under promenaden till kontoret, där han gick med arbetskläderna i ett bylte i famnen för sista gången. Han hade tyckt om att jobba här. Ordentliga arbetsuppgifter, ordentliga verktyg, ett riktigt jobb. Han beslutade sig för att när polisen fått göra vad de nu gjorde med tjuvar i de här situationerna så skulle han försöka ta sig någonstans där han kunde få ett nytt arbete som det här. Kanske skulle han få resa långt då, tänkte han sig. Han förmodade att ett brottsregister behövde en resonlig distans för att blekna så pass att ingen brydde sig om det. Men han hade å andra sidan inget som höll honom kvar här. Han hade inget som höll honom kvar någonstans, insåg han medan han gick. Men han hade åtminstone inte blivit en sådan man

som berättade vad andra män gjorde. Han hoppades att det skulle få farsan att ha överseende med att han förlorat arbetet när de sågs igen.

Han fick sitta på pinnstolen i korridoren i nästan fyrtio minuter innan en äldre kvinna med stram svart kjol och spetsiga glasögon kom och sa till honom att han kunde stiga in på kontoret. Hon stängde dörren bakom honom. Han stod kvar ensam på golvet med arbetskläderna fortfarande i famnen. Direktören satt bakom sitt skrivbord med händerna knäppta framför sig. De både männen betraktade varandra så länge att de kunde ha varit varsin sällsynt intressant tavla på ett museum.

– Det var Tom som tog de där pengarna, sa direktören.

Han sa det inte som en fråga. Bara som ett kort konstaterande. Ove svarade inte. Direktören nickade.

– Men män i din familj är inte såna som berättar.

Inte heller det var en fråga. Och Ove svarade inget heller. Men direktören såg att han sträckte en aning på sig vid orden ”män i din familj”.

Direktören nickade igen. Satte på sig ett par glasögon, tittade ner i en hög papper och började skriva något i ett av dem. Som om Ove i samma stund hade försvunnit ur rummet. Ove stod framför honom så länge att han på allvar hade svårt att avgöra om direktören verkligen var medveten om att han var kvar. Till sist harklade han sig lågt. Direktören såg upp.

– Ja?

– Män är vad de är för vad de gör. Inte för vad de säger, sa Ove.

Direktören såg överraskat på honom. Det var fler ord i rad än någon vid järnvägen hade hört pojken säga sedan han började där för två år sedan. Ove visste i ärlighetens namn inte själv riktigt var de kom ifrån. Han kände bara att de behövde sägas.

Direktören tittade ner i högen av papper igen. Skrev något i ett av dem. Sköt fram det över bordet. Pekade åt Ove att skriva under det.

– Det konfirmerar att du har sagt upp dig frivilligt, sa han.

Ove skrev under. Sträckte på sig med något okuvligt över ansiktet.

– Du kan be dem komma in nu, jag är redo.

– Vilka då? frågade direktören.

– Polisen, sa Ove med nävarna fast i sidorna.

Direktören skakade raskt på huvudet och återgick till att gräva i

sin pappershög.

– Det tycks mig som om de där vittnesmålen har kommit bort här i all röran.

Ove vägde från ena foten till den andra utan att riktigt veta vad han skulle ta sig för med den informationen. Direktören viftade åt honom med ena handen utan att titta på honom.

– Du kan gå nu.

Ove vände sig om. Steg ut i korridoren. Stängde dörren efter sig. Kände sig vimmelkantig. Precis som han kom till ytterdörren gick kvinnan som släppt in honom ikapp honom med raska steg, och utan att han hann protestera tryckte hon ett papper i hans hand.

– Direktören hälsar att du är nyanställd som nattstädare på tågen ut ur stan, anmäl dig hos förmannen där imorgon bitti, sa hon barskt.

Ove stirrade på henne. Och sedan på pappret. Hon lutade sig närmare honom.

– Direktören hälsar att du inte tog den där plånboken när du var nio. Och att du banne honom inte tagit något nu. Och att det då ”vore själva fan” om han skulle vara ansvarig för att sätta en redig mans son på gatan bara för att sonen också är redig.

Och så kom det sig att Ove blev nattstädare i två år istället. Och hade han inte blivit det hade han aldrig stigit av sitt skift den där morgonen och fått se henne. Med de röda skorna och guldbroschen och allt hennes gyllenbruna hår. Och det där skrattet som för resten av hans liv skulle få honom att känna sig som om något rusade runt barfota på insidan av bröstet på honom.

Hon sa ofta att ”alla väger leder dig till det du är förutbestämd för”. Och för henne var det kanske något.

Men för Ove var det någon.

9

En man som heter Ove luftar ett element

Det sägs att hjärnan arbetar snabbare när den faller. Som om den plötsliga explosionen av rörelseenergi tvingar den mentala kapaciteten att accelerera i en omfattning som får intrycken av omvärlden att sakta ner till ultrarapid.

Så Ove hann tänka en hel del. Mest på element.

För det finns ju ett rätt sätt och ett fel sätt för att göra saker och ting, alla vet det. Och även om det nu var flera år sedan, och även om Ove nu inte exakt kunde minnas precis vilket sätt han ansett vara rätt när det kom till bråket om vilket centralvärmesystem bostadsrättsföreningen borde använda, så kom han tydligt ihåg att Runes sätt i alla fall hade varit fel.

Och det var förstås inte bara centralvärmesystemet det handlade om. Rune och Ove hade känt varandra i nästan fyrtio år, och de hade varit osams under åtminstone trettiosju av dem.

Ove mindes i all ärlighet inte hur det hade börjat. Det var inte den sortens bråk där man gjorde det. Det var mer den sortens bråk där alla de små konflikterna till sist snärjt in sig i varandra så mycket att varje nytt ord som yttrades var så försåtsminerat att man slutligen inte kunde öppna munnen utan att åtminstone fyra gamla konflikter exploderade på nytt. Det var den sortens bråk som bara hade fortsatt och fortsatt och fortsatt. Tills det en dag bara tog slut.

Det handlade väl inte om bilar egentligen. Men Ove körde ju Saab. Och Rune körde Volvo. Alla borde ha begripit att det aldrig skulle hålla i längden. Och ändå hade de varit kamrater till en början. Eller åtminstone så mycket kamrater som två män som Ove och Rune nu kunde vara. Det var mest för deras fruars skull givetvis. De flyttade in samtidigt alla fyra i det här kvarteret, och Sonja och Anita blev så där ögonblickliga bästa vänner som bara kvinnor som är gifta med män som Ove och Rune kan bli.

Ove mindes att han åtminstone inte ogillat Rune de där första åren, så långt kunde han sträcka sig. Det var de två som startade

bostadsrättsföreningens styrelse ihop. Ove var ordförande, Rune var vice ordförande. Och det var de två som hade hållit ihop när kommunen velat hugga ner skogen bakom Oves och Runes hus för att bygga fler hus. Kommunen hävdade förstås att de byggplanerna funnits i åratal innan Rune och Ove flyttade in i sina hus, men den sortens argumentation kom man inte långt med mot Rune och Ove. ”Nu är det krig, era jävlar!” hade Rune vrålat åt dem i telefonen. Och sedan hade det varit det. Överklaganden och stämningar och namninsamlingar och insändare i tidningarna. Och ett och ett halvt år senare hade kommunen gett upp och börjat bygga åt ett annat håll istället.

Rune och Ove hade druckit varsitt litet glas whisky på Runes uteplats den kvällen. Egentligen inte speciellt glada över att de vunnit, hade deras fruar uppgivet påpekat. De båda männen var snarare besvikna för att kommunen vikit sig så fort. Det här hade varit några av de roligaste arton månaderna i de båda männens liv.

”Är det ingen som är redo att slåss för sina principer längre?” hade Rune undrat. ”Inte en käft”, hade Ove svarat.

Och så hade de skålat för ovärdiga fiender.

Det var långt innan statskuppen i bostadsrättsföreningens styrelse förstås. Och innan Rune köpte en BMW.

”Idiot”, tänkte Ove både den dagen och den här dagen alla de här åren efteråt. Och varenda dag däremellan också för den delen. ”Hur fa-an ska man kunna föra ett sansat samtal med någon som köper en BMW?” brukade Ove fråga Sonja när hon undrade varför de båda männen inte bara kunde föra ett sansat samtal längre. Och då brukade Sonja finna för gott att himla med ögonen och muttra ”du är hopplös”.

Ove var faktiskt inte hopplös, tyckte han. Han tyckte att det kunde få lov att vara lite ordning och reda med saker och ting bara. Han tyckte inte att man skulle gå genom livet som om allt i det var utbytbart. Som om lojalitet inte var värt någonting. Nuförtiden bytte folk ut sina grejer så snabbt att all kunskap om hur man faktiskt byggde saker som höll hade blivit överflödig. Kvalitet, det var det ingen som brydde sig om längre. Inte Rune och inte de andra grannarna och inte de där cheferna på Oves jobb. Nu skulle allt bara vara data, som om det inte byggdes hus innan någon konsult i för liten skjorta listade ut hur man slog upp locket på en laptop. Som

om det var så de byggde Colosseum och pyramiderna i Giza. Herregud, man kunde bygga Eiffeltornet 1889 men nuförtiden kunde man inte rita en jädrans enplansvilla utan att behöva ta paus för att någon skulle springa iväg och ladda batteriet på sin telefon.

Det var en värld där man blev utdaterad innan man blev utsliten. Ett helt land som ställde sig upp och applåderade det faktum att ingen längre kunde göra någonting ordentligt. Den reservationslösa hyllningen av medelmåttigheten.

Ingen som kunde byta däck. Installera en dimmer. Lägga kakel. Spackla en vägg. Backa med släp. Sköta sin egen deklaration. Allt det där var bara kunskaper som hade förlorat sin relevans nu. Det var sådant som Ove hade brukat prata med Rune om. Och sen gick Rune och köpte en BMW.

Var man ”hopplös” bara för att man tyckte att det fick finnas gränser? Ove tyckte faktiskt inte det.

Och visst, han mindes kanske inte exakt hur bråket med Rune hade börjat. Det hade bara fortsatt. Det hade handlat om element och centralvärmesystem och parkeringsplatser och träd som skulle fällas och snöskottning och gräsklippare och råttgift i Runes damm. I mer än trettiofem år hade de gått där på varsin identisk uteplats på baksidan av sina identiska hus och kastat långa blickar över staketen. Och så en dag för något år sedan hade det bara tagit slut. Rune blev sjuk. Kom aldrig ut ur huset längre. Ove visste inte ens om han hade BMW:n kvar.

Och det fanns en del av honom som saknade den där jävla skitstöveln.

Det sägs som sagt att hjärnan arbetar snabbare när den faller. Som om man hinner tänka tusen tankar på bråkdelen av en sekund. Så Ove hinner fundera en hel del under ögonblicken som passerar från det att han sparkar undan pallen under fötterna tills han faller handlöst genom rummet och med ett högt brak landar argt sprattlande i en hög på golvet. Han ligger sedan där hjälplöst på rygg och betraktar kroken som fortfarande sitter som berget i taket i vad som känns som en halv evighet. Blänger chockat på repet som gått rakt av i två långa stumpar.

Det här samhället alltså, tänker Ove. De kan alltså inte ens tillverka rep längre? Han svär högt medan han försöker trassla ut sina ben ur varandra. Hur misslyckas man med att tillverka REP?

Va?

Nej, ingen kvalitet på någonting längre, slår Ove fast och reser sig upp. Han borstar av sig, ser sig omkring på bottenvåningen i radhuset. Känner hur hans kinder hettar, han är inte själv riktigt säker på om det är mest av ilska eller av skam. Han tittar mot fönstret och de fördragna gardinerna, som om han är rädd att någon ska ha sett honom.

Det är väl för fan bara typiskt, tänker han, att det inte ens ska gå att ta livet av sig på ett vettigt sätt längre. Han plockar upp det brustna repet och går och slänger det i soporna i köket. Viker ihop byggplasten och lägger ner den i Ikea-kassarna. Lägger tillbaka slagborren och borrbitsen i sina lådor, och går ut och sätter tillbaka alltihop i förrådet.

Han står därute några ögonblick och tänker på hur Sonja alltid brukade tjata om att han skulle städa upp här. Han vägrade alltid. Visste mycket väl att mer plats bara genast skulle tas som en ursäkt för att få åka iväg och handla mer trams att förvara på den lediga platsen. Och nu är det för sent att städa, konstaterar han. Nu när det inte finns någon kvar som vill åka och handla trams längre. Nu skulle städningen bara lämna stora gapande tomrum efter sig. Och Ove hatar tomrum.

Han går fram till arbetsbänken, plockar åt sig en skiftnyckel och en liten vattendunk i plast. Går ut, låser förrådet, kontrollrycker tre gånger i handtaget. Promenerar nerför den lilla vägen mellan husen, svänger in vid sista brevlådan, ringer på dörren. Anita öppnar. Ove tittar på henne utan ett ord. Ser att Rune sitter där i sin rullstol inne i vardagsrummet och stirrar tomt ut genom fönstret. Det verkar vara allt han gjort de senaste åren.

– Var har du elementen då? muttrar Ove.

Anita ler ett förvånat litet leende och nickar lika ivrigt som förvirrat.

– Åh Ove, det vore förstås hemskt snällt, om det inte är för mycket besv…

Ove kliver in i hallen utan att låta henne prata klart och utan att ta av sig skorna.

– Jajaja. Den här skitdagen är ju ändå redan förstörd.

10

En man som hette Ove och ett hus som Ove byggt

En vecka efter att han blev myndig gjorde Ove körkortsprovet, ringde på en annons och gick två och en halv mil för att köpa sin första egna Saab. En blå. Han sålde farsans gamla 92:a och köpte en nyare modell. Bara en marginellt yngre och ganska sliten 93:a, visserligen, men en man var ingen riktig man innan han köpt sin första egna bil, tyckte Ove. Så så fick det bli.

Det var på den tiden då landet förändrades. Folk flyttade och fick nya arbeten och köpte televisioner och tidningarna började tala om en ”medelklass” hit och dit. Ove visste nu inte riktigt exakt vad det var, men han var väl medveten om att han inte tillhörde den. Medelklassen byggde nya bostadsområden, med raka hus och noggrant klippta gräsmattor, och det gick snart upp för Ove att hans föräldrahem befann sig i vägen för den utvecklingen. Och var det något som den här medelklassen verkligen inte verkade tycka om här i världen så var det när något befann sig i vägen för utvecklingen.

Ove fick flera brev från någon myndighet, angående något om ”omdragning av kommungränsen”. Han förstod inte riktigt innehållet, men begrep att hans föräldrahem inte riktigt passade in bland de nybyggda husen på resten av gatan. Myndigheten meddelade att man hade för intention att få honom att sälja tomten till kommunen. Så att man kunde riva huset och bygga något annat.

Ove visste inte riktigt vad det var i honom som fick honom att vägra. Kanske att han inte tyckte om tonen i det där brevet från myndigheten. Eller att huset var det sista han hade kvar av sin familj.

Men hur det nu var så parkerade han sin första egna bil i trädgården den där kvällen. Satt i förarsätet i flera timmar och betraktade huset. Det var mycket förfallet. Farsan hade nog varit bra med maskiner, men med byggnader hade det varit sämre ställt. Ove

själv var inte mycket bättre. Han utnyttjade numera bara köket och det lilla rummet innanför det, medan hela övervåningen sakta förvandlats till rekreationsresort för mössen. Han iakttog huset från bilen som om han förväntade sig att det skulle börja laga sig självt om han bara hade tillräckligt mycket tålamod. Det låg precis på gränsen mellan två kommuner, på det streck på kartan som den där myndigheten nu alltså tydligen tänkte flytta åt det ena eller det andra hållet. Det var det sista som var kvar av en utdöd liten by i utkanten av ett skogsbryn, precis nästgårds det skinande blanka villaområde där folk i slips nu flyttat in med sina familjer.

Slipsarna gillade inte alls den ensamme ynglingen i den rivningsfärdiga kåken i slutet av gatan. Barnen fick inte leka i närheten av Oves hus. Slipsarna ville helst bo i närheten av andra slipsar, hade Ove förstått. Han hade inga principiella invändningar mot att låta dem göra det heller. Men nu var det ju faktiskt de som hade flyttat in på Oves gata. Inte tvärtom.

Så fylld av ett slags märkligt rebelliskt trots, som faktiskt fick Oves hjärta att slå lite snabbare för första gången på åratal, beslutade han sig för att inte alls sälja huset till kommunen. Han bestämde sig för att göra motsatsen. Renovera det.

Han hade nu förstås ingen aning om hur man gjorde just det. Han kunde inte skilja ett vattenpass från en kastrull med potatis. Så med insikten att han med sina nya arbetstider skulle ha hela dagarna lediga gick han till ett bygge i närheten och frågade om plats. Han tänkte sig att det borde vara bästa stället att lära sig hur man bygger på, och han sov ändå inte så mycket. Det enda som fanns var position som springpojke, sa förmannen. Ove tog den.

Halva dygnet plockade han upp skräp på södra linjen ut ur stan, sedan sov han tre timmar, och tillbringade resten av tiden åt att pinna upp och ner för byggnadsställningar och att lyssna när gubbarna i hårdplasthjälmar pratade om byggnadsteknik. En dag i veckan var han ledig och då släpade han cementsäckar och timmerbjälkar arton timmar i sträck fram och tillbaka i svettig ensamhet, och rev och återuppbyggde det enda hans föräldrar lämnat till honom förutom Saaben och farsans armbandsur. Oves muskler växte, och han lärde sig fort.

Förmannen på bygget fattade tycke för den hårt arbetande ynglingen, och en fredagseftermiddag tog han med Ove till högen för

överblivet virke. Måttbeställda plankor som gått sönder och skulle slängas på brännhögen.

– Om jag råkar titta åt ett annat håll och något du kan tänkas behöva försvinner, då tänker jag förutsätta att du eldat upp dem, sa förmannen och gick.

När ryktet om husbygget också spred sig bland de äldre kollegorna hände det att någon av dem frågade Ove om det. När han reglade upp väggen i vardagsrummet var det en senig kollega med sneda framtänder som, efter att ha idiotförklarat honom i tjugo minuter för att han inte vetat bättre från början, lärde honom hur man bedömde bärigheten. När han la golvet i köket var det en kraftigare kollega som saknade lillfingret på ena handen som, efter att ha kallat honom ”klåpare” tre dussin gånger, lärde honom att mäta ordentligt.

En eftermiddag stod det en liten verktygslåda med begagnade verktyg vid Oves kläder när han skulle gå hem. ”Till valpen”, stod det på en lapp.

Det gick långsamt, men huset tog form. Skruv för skruv och golvplanka för golvplanka. Det var förstås ingen som såg det, men det behövdes inte. Ett gott arbete var lön nog, hade farsan alltid sagt, och Ove höll med.

Han höll sig undan sina grannar så gott han kunde. Han visste att de inte tyckte om honom och han såg ingen anledning att ge dem anledning att förstärka den åsikten. Det enda undantaget blev, av en händelse, den äldre mannen som bodde med sin fru i huset precis bredvid Oves. Den äldre mannen var den enda mannen i hela kvarteret som inte bar slips, även om Ove nu visserligen var ganska övertygad om att han hade brukat göra det när han var en något yngre man.

Ove hade matat fåglarna strikt varannan dag sedan farsan dog. Han glömde det en enda morgon. När han morgonen därefter gick ut för att kompensera det skallade han nästan ihop med den äldre mannen över staketet vid fågelholken. Den äldre mannen tittade förnärmat på Ove. Han hade fågelfoder i händerna. Den äldre mannen och Ove sa inget till varandra. Ove nickade bara helt kort, den äldre mannen nickade helt kort tillbaka. Ove gick in i sitt hus igen och såg fortsättningsvis till att hålla sig till sina dagar.

De pratade aldrig med varandra. Men en morgon när den äldre

mannen steg ut på sin farstutrapp hade Ove målat sin sida av staketet. Och när han var klar med det hade han målat deras sida av staketet också. Den äldre mannen sa inget om det, men när Ove gick förbi hans köksfönster på kvällen nickade de åt varandra. Och nästa dag stod det en hembakad äppelpaj på Oves farstutrapp. Ove hade inte ätit hembakad äppelpaj sedan hans mamma dog.

Ove fick nya brev från den där myndigheten. Allt mer hotfulla i tonen angående det faktum att han inte kontaktat dem angående tomtförsäljningen. Till slut slängde han dem utan att ens öppna kuverten. Ville de ha hans farsas hus kunde de komma hit och försöka ta det ifrån honom, som Tom försökte ta plånboken ifrån honom.

Några morgnar senare gick Ove förbi grannhuset och såg den äldre mannen mata fåglarna i sällskap med en liten pojke. Ett barnbarn, förstod Ove. Han såg på dem i smyg genom sovrumsfönstret. Sättet den äldre mannen och pojken samtalade lågt med varandra som om de delade en stor hemlighet påminde honom om något.

Han åt i Saaben den kvällen.

Några veckor senare slog Ove i en sista spik i det där huset, och när solen steg över horisonten stod han i trädgården med händerna nerkörda i sina blå byxfickor och bara tittade stolt på det.

Han hade upptäckt att han tyckte om hus. Kanske mest eftersom de var begripliga. De gick att räkna ut och rita upp på papper. De läckte om du inte tätade dem ordentligt, de föll ihop om du inte stadgade upp dem. Hus var rättvisa, de gav dig vad du förtjänade. Vilket dessvärre var mer än man alltid kunde säga om människor.

Och så passerade dagarna. Ove gick till jobbet och kom hem och åt sin korv och potatis. Han kände sig aldrig ensam, men han hade heller aldrig sällskap. Och så, en söndag när Ove som vanligt släpade brädor fram och tillbaka, dök av en ren slump en glad man med runt ansikte och en aning illasittande blå kostym upp vid hans grind. Svetten rann ur pannan på honom, och han frågade om Ove möjligen kunde undvara ett glas vatten av det kallare slaget. Ove såg ingen anledning att neka, och medan mannen drack vid hans grind småpratade de en stund. Eller, det var mest mannen med det runda ansiktet som pratade, förstås. Det visade sig att han var mycket husintresserad. Tydligen var han själv i full färd med att renovera

sitt eget hus i en annan del av stan. Och hur det nu blev så bjöd mannen med det runda ansiktet snart in sig själv i Oves kök på kaffe. Ove var givetvis inte alls van vid den sortens framfusighet, men efter någon timmes samtal om husbyggen kunde han sträcka sig till att det i alla fall möjligen inte var helt otrevligt att för en gångs skull ha sällskap i köket.

Precis innan mannen skulle gå frågade han som hastigast hur Ove hade försäkrat huset. Ove svarade som det var, att det hade han aldrig funderat över. Farsan hade aldrig varit mycket för försäkringar.

Den glada mannen med det runda ansiktet blev bekymrad, och förklarade för Ove att det skulle innebära en veritabel katastrof för honom om något skulle komma att hända med kåken. Ove kände sig efter en stunds förmaningar en aning tvingad att hålla med om det. Han hade aldrig tänkt så noga på saken. Vilket nu faktiskt fick honom att känna sig dum.

Mannen med det runda ansiktet frågade om han fick låna telefonen, och det gick väl för sig tyckte Ove. Det visade sig att mannen, tacksam över en främlings gästfrihet en varm sommardag, nu hade funnit ett sätt att återgälda vänligheten. Han jobbade nämligen för ett försäkringsbolag, och efter ett kort telefonsamtal hade han ordnat ett utomordentligt pris till Ove.

Ove ställde sig inledningsvis skeptisk, och ägnade en god stund åt att förhandla ner priset ytterligare en bit.

– Du är en hård affärsman, sa mannen med det runda ansiktet.

Ove kände sig faktiskt stoltare än han förväntat sig av att höra det. Mannen med det runda ansiktet gav honom en lapp med sitt telefonnummer och sa att han gärna kom förbi och drack mer kaffe och pratade om renoveringar någon annan dag. Det var första gången någon uttryckt en önskan om att bli Oves vän.

Ove betalade mannen med det runda ansiktet kontant för försäkring för ett år framåt. De skakade hand.

Mannen med det runda ansiktet hörde aldrig av sig igen. Ove försökte vid ett tillfälle ringa honom, men fick inget svar. Han upplevde ett kort hugg av besvikelse, men beslutade sig för att inte tänka mer på saken. När det ringde försäljare från andra försäkringsbolag kunde han i alla fall med gott samvete säga att han redan hade försäkring. Och det var ju nu i alla fall något.

Ove fortsatte att undvika sina grannar. Ville ogärna söka upp problem med dem. Men tyvärr verkade problemen ha bestämt sig för att söka upp Ove istället. Några veckor efter att hans hus stod helt färdigt fick ett av slipsarnas hus inbrott. Det var det andra på kort tid i området. Slipsarna samlades tidigt nästa morgon till rådslag för att enas om att slyngeln i rivningskåken måste ha haft något med det att göra. Det begrep de ju ”var han hade fått pengarna till all den där renoveringen ifrån”. På kvällen stack någon in en lapp under Oves ytterdörr där det stod: ”Ge dig av om du vet vad som är bra för dig!” Natten efter det kastades en sten genom hans fönster. Ove plockade upp stenen och bytte rutan. Han konfronterade aldrig slipsarna. Såg ingen vits med det. Men han tänkte inte flytta på sig heller.

Tidigt nästa morgon vaknade han av lukten av brandrök.

Han flög upp ur sängen i en enda rörelse. Det första han tänkte var att vem det nu än var som kastade den där stenen tydligen inte tyckt att det var tillräckligt. På väg nerför trappan grep han instinktivt en hammare. Inte för att Ove nu någonsin varit en våldsam man. Men man visste aldrig, beslöt han.

Han var fortfarande klädd i bara underbyxorna när han steg ut på altanen. Släpandet på byggnadsmaterial de senaste månaderna hade, till stor del utan att Ove själv märkt det, gjort honom till en minst sagt muskulös ung man. Den bara överkroppen och den gungande hammaren i den knutna högernäven fick församlingen på gatan att för ett ögonblick vända blicken från elden till honom, och sedan kollektivt ta några betänksamma steg bakåt.

Och det var först då Ove insåg att det inte var hans hus som brann. Det var grannens.

Slipsarna stod på gatan och stirrade på det som rådjur stirrar in i strålkastare. Den äldre mannen avtecknade sig ur röken, med sin fru stödd på armen. Hon hostade fruktansvärt. När den äldre mannen lämnade över henne till en av slipsarnas fruar, och sedan vände sig mot elden igen, skrek flera av slipsarna åt honom att låta bli. ”Det är för sent! Vänta på brandkåren!” vrålade de. Den äldre mannen lyssnade inte. Det rasade ner brinnande bråte över tröskeln när han försökte stiga rakt in i eldhavet igen.

Ove värderade under några långdragna sekunder situationen i sin helhet. Han stod i motvinden vid sin grind, och såg hur spridda

glödkulor redan fått fäste i det torra gräset mellan hans hus och grannens. Elden skulle vara över hans hus inom några minuter om han inte genast rusade efter vattenslangen. Han såg den äldre mannen försöka forcera en vält bokhylla på vägen in i sitt hus igen. Slipsarna skrek hans namn och försökte förmå honom att låta bli, men den äldre mannens fru vrålade ett annat namn.

Barnbarnets.

Ove vägde på hälarna. Flyttade vikten från den ena foten till den andra. Betraktade glöden som smög över gräset. Han tänkte väl i all ärlighet inte så mycket på vad han själv ville göra. Mer på vad hans farsa skulle ha gjort. Och när den tanken väl var tänkt fanns det förstås inte mycket till val angående fortsättningen.

Så Ove muttrade irriterat, tittade på sitt hus en sista gång och räknade för sig själv hur många timmar det tagit att bygga upp. Och sedan gick han mot elden.

Huset var fyllt av så tjock klistrig rök att det kändes som att bli slagen med en skyffel i ansiktet. Den äldre mannen kämpade för att lyfta undan den nerfallna bokhyllan som blockerade dörren. Ove vräkte den åt sidan som om den varit gjord av papper, och röjde väg uppför trappan. När de kom ut i gryningsljuset igen bar den äldre mannen den lilla pojken i en famn täckt av smuts. Ove hade stora blödande rivsår över bröstet och armarna.

På gatan sprang folk fram och tillbaka och skrek. Luften genomborrades av sirener. Uniformerade brandmän omringade dem.

Fortfarande klädd i bara underbyxor, och med värkande lungor, såg Ove de första eldflammorna slå upp över hans eget hus. Han rusade över gräsmattan men motades genast våldsamt bort av en hel skock brandmän. De var plötsligt överallt. Vägrade låta honom komma fram.

En man i vit skjorta, någon sorts brandchef förstod Ove, ställde sig bredbent framför honom och förklarade att de inte kunde låta honom försöka släcka sitt hus eftersom det var alldeles för farligt. Tyvärr, förklarade den vita skjortan sedan med en gest mot ett av sina papper, kunde inte heller brandkåren släcka det förrän de mottagit de rätta tillstånden från myndigheterna.

Det visade sig helt enkelt att eftersom Oves hus nu låg precis på kommungränsen behövdes det vissa klartecken över komradion från berörda befäl innan vem som helst fick släcka. Tillstånd behövde

sökas, papper behövde stämplas.

– Regler är regler, förklarade mannen i den vita skjortan tonlöst när Ove protesterade.

Ove slet sig loss och rusade ursinnigt mot vattenslangen. Men det var lönlöst, elden utklassade honom. När brandmännen slutligen fick klartecken över radion att börja släcka var huset redan övertänt.

Ove stod sorgset i sin trädgård och såg det brinna.

När han några timmar senare stod i en telefonkiosk och ringde försäkringsbolaget fick han veta att de aldrig hört talas om den glada mannen med det runda ansiktet. Och någon försäkring på huset fanns ingenstans. Kvinnan på försäkringsbolaget suckade.

– Det finns gott om sådana här lurendrejare som stryker från dörr till dörr. Jag hoppas att du åtminstone inte betalade honom kontant!

Ove la på luren med ena handen. Och knöt den andra hårt i fickan.

11

En man som heter Ove och en lufs som inte kan öppna ett fönster utan att trilla ner från en stege

Klockan är kvart i sex och årets första riktiga snöfall har lagt sig som en kall filt över hela det slumrande radhusområdet. Ove tar ner sin blå jacka från sin krok och stiger ut för att gå sin dagliga inspektionsrunda och upptäcker med lika delar överraskning och missnöje att katten sitter i snön utanför hans dörr. Den ser ut att ha suttit där hela natten, faktiskt.

Ove drar igen ytterdörren extra hårt för att skrämma den. Men den har tydligen inte ens vett nog att bli förskräckt och springa sin väg. Istället sitter den bara där mitt i snön och slickar sig själv på magen. Helt orädd. Ove tycker inte alls om det karaktärsdraget hos en katt. Han ruskar på huvudet och ställer sig bredbent framför den, med kroppsspråket som om han när som helst tänkte fråga den: ”Hur var det här då?” Katten lyfter utan större engagemang på sitt lilla huvud och tittar arrogant på honom. Ove schasar åt den med händerna. Katten rör sig inte ur fläcken.

– Det är privat mark det här! säger Ove.

När katten inte heller då ger honom någon respons förlorar Ove tålamodet och i en enda svepning sparkar han iväg sin ena träsko mot den. I efterhand kan han inte själv svära på om det riktigt är meningen eller inte. Hans fru hade väl blivit ursinnig om hon sett det, förstås.

Men det spelar inte så stor roll. Katten reagerar ändå inte. Träskon faller i en vid båge och passerar en god en och en halv meter till vänster om katten innan den studsar mjukt mot förrådsväggen och landar i snön. Katten tittar obekymrat först på träskon, och sedan på Ove. Den ser inte speciellt skrämd ut. Men till sist reser den sig ändå upp och strosar runt hörnet på Oves förråd och försvinner.

Ove går i strumplästen genom snön för att hämta träskon. Han

tittar på den som om den borde skämmas för att den inte siktade bättre. Sedan samlar han ihop sig och går sin runda. Bara för att han ska dö idag så finns det ju faktiskt ingen anledning att låta vandalerna härja fritt för det.

Så han rycker i handtagen på garageportarna, sparkar på skylten, skriver upp registreringsnummer på gästparkeringen och kontrollerar soprummet.

När han kommer tillbaka till sitt hus pulsar han genom snön och drar upp dörren till förrådet. Det luktar lacknafta och mögel därinne, precis som det ska i ett ordentligt förråd. Han kliver över sommardäcken till Saaben och lyfter bort burkarna med osorterad skruv. Tränger sig förbi arbetsbänken, noga med att inte välta lacknaftaburkarna med penslar i. Lyfter undan trädgårdsstolarna och klotgrillen. Ställer undan fälgkorset och rycker upp snöskyffeln. Väger den lite i handen, så som man kanske skulle göra om den var ett tvåhandssvärd. Står där tyst och värderar den.

Livet var inte menat att bli så här, det är allt han känner. Man jobbar hårt, sköter sig, sparar pengar. Köper sin första Saab. Skaffar sig en utbildning, tar examen, går på anställningsintervju, får ett hederligt arbete, tackar, är aldrig sjuk, betalar sin skatt. Gör rätt för sig. Träffar ett fruntimmer, gifter sig, arbetar hårt, får en befordran. Köper en Saab av nyare årsmodell. Går till banken, tar ett lån som man kan betala av på fem år, köper ett litet radhus som frun tycker blir bra att uppfostra ungar i. Man amorterar. Sparar. Köper ny Saab. Åker på semester någonstans där de spelar utländsk musik på restaurangerna och dricker rödvin som frun tycker är exotiskt. Och sedan åker man hem och går till jobbet igen. Tar ansvar. Sköter sig. Gör rätt för sig.

Man renoverar. Bygger sakta men säkert upp en respektabel verktygslåda. Byter hängrännor. Knackar puts. Sätter in en arbetsbänk och burkar med lacknafta i sitt förråd. Lägger om plattorna utanför förrådet en gång vartannat år vare sig det behövs eller inte. Man gör allt det. Och då var det faktiskt inte meningen att Ove skulle bli den sortens man som har tid att stå och olja in bänkskivan i köket en tisdag.

När han kommer ut ur förrådet med skyffeln i handen sitter katten i snön utanför hans hus igen. Ove spänner ögonen i den, uppriktigt häpen över fräckheten. Det droppar smältvatten från

pälsen. Eller det som nu är kvar av pälsen. Det är mer pälslösa fläckar än fläcklös päls på det där kreaturet. Ett långt ärr över ena ögat och ner på nosen har den också. Om katter nu har nio liv är den här helt uppenbart inne på åtminstone det sjunde eller åttonde.

– Ge dig av, säger Ove.

Katten betraktar honom utvärderande som om den befann sig på den beslutande sidan av skrivbordet under en anställningsintervju.

Ove tar sats med snöskyffeln och skottar en liten snödriva mot den. Katten hoppar undan och blänger indignerat på honom. Spottar ut lite snö ur munnen. Fnyser. Sedan vänder den sig om och tassar iväg runt hörnet av Oves förråd på nytt.

Ove sätter snöskyffeln i marken.

Det tar honom femton minuter att frigöra plattgången mellan huset och förrådet. Han gör det omsorgsfullt. Räta linjer, jämna kanter. Folk skottar inte snö så längre. Nuförtiden röjer de ju bara väg, med snöslungor och allt möjligt. Hur som helst bara, slänger snön huller om buller omkring sig. Som om det var det enda som betydde något här i livet: att man tar sig fram.

När han är färdig står han lutad mot snöskyffeln i en snödriva ute vid den lilla vägen en kort stund. Väger sin kroppsvikt mot den och ser solen gå upp över de sovande husen. Han har varit vaken större delen av natten och funderat på hur han ska gå till väga för att kunna dö. Har till och med ritat upp diagram och matriser för att klarlägga de olika alternativen. Efter noggranna avvägningar av fördelar och nackdelar har han beslutat sig för att det han ska göra idag får lov att vara det minst dåliga alternativet. Han tycker visserligen inte om att Saaben kommer stå och tomgångsköra upp en massa dyr bensin helt i onödan efter att han dött, men det är helt enkelt en omständighet han får lov att acceptera om det här ska bli gjort.

Han sätter tillbaka skyffeln i förrådet och går in i huset igen. Tar på sig den blå kostymen. Den kommer väl bli fläckig och lukta ganska illa efter det här förstås, men Ove beslutar sig för att hans fru får nöja sig med att han åtminstone har den på sig när han kommer.

Han äter frukost och lyssnar på radion. Diskar och torkar av bänkskivan. Sedan går han runt huset och stänger av alla element. Släcker alla lampor. Kontrollerar att sladden till kaffebryggaren är utdragen. Tar den blå jackan över kavajen och träskorna på fötterna

och går in i förrådet igen, kommer tillbaka ut ur det med en lång hoprullad grov plastslang. Låser förrådsdörren och ytterdörren, kontrollrycker i var och en tre gånger. Går ut på den lilla vägen som leder mellan husen.

Den vita Skodan kommer från vänster och tar honom med sådan överraskning att han nästan sätter sig rakt ner i snödrivan vid förrådet. Ove rusar ut på den lilla vägen efter den och hötter med näven.

– Kan du inte läsa eller din jävla idiot? vrålar han.

Föraren, en smal man med en cigarett i handen, tycks ha hört honom. När Skodan svänger uppe vid cykelförrådet möts deras blickar genom sidorutan. Mannen ser rakt på Ove och rullar ner sidorutan. Höjer avmätt på ögonbrynen.

– Biltrafik förbjuden! upprepar Ove, pekar på skylten där det står just det och går mot Skodan med knutna nävar.

Mannen hänger ut vänsterarmen genom rutan, knackar utan brådska av askan från sin cigarett. Hans blå ögon är helt oberörda. Han tittar på Ove som om han tittar på ett djur bakom ett stängsel. Inte aggressivt, bara fullständigt likgiltigt. Som om Ove var något mannen skulle kunna torka bort med en lätt fuktad disktrasa.

– Läs sky…, säger Ove barskt när han kommer närmare, men mannen har redan rullat upp rutan.

Ove skriker efter Skodan men mannen ignorerar det. Han kör inte ens därifrån med en rivstart och skrikande däck, han rullar bara mot garagen och sedan lugnt vidare ner mot stora vägen, som om Oves gestikulerande i själva verket inte var något mer dramatiskt än en trasig gatlampa.

Ove står kvar, så uppjagad att hans knytnävar skakar. När Skodan försvunnit vänder han sig om och går ner mellan husen så häftigt att han nästan snubblar. Utanför Runes och Anitas hus, där den vita Skodan alldeles uppenbart stått parkerad, ligger två cigarettfimpar på marken. Ove plockar upp dem som om de var ledtrådar i ett avancerat kriminalfall.

– Hej Ove, säger Anitas röst försiktigt bakom honom.

Ove vänder sig mot henne. Hon står på trappan invirad i en grå kofta. Den ser ut som om den försöker fatta tag i hennes kropp som två händer försöker fatta tag i en blöt tvål.

– Ja ja. Hej hej, svarar Ove.

– Han var från kommunen, säger hon och nickar åt det håll den vita Skodan försvunnit.

– Bilkörning är förbjuden i området, säger Ove.

Hon nickar försiktigt på nytt.

– Han säger att han har tillstånd från kommunen att köra fram till dörren.

– Han har för fan inget JÄVL…, börjar Ove men hejdar sig och biter käkarna runt orden.

Anitas läppar darrar.

– De vill ta Rune ifrån mig, säger hon.

Ove nickar utan att svara. Han håller fortfarande plastslangen i ena handen, kör ner den andra näven i fickan. För ett ögonblick funderar han på att säga något, men i nästa slår han ner blicken istället och vänder sig och går. Han har kommit flera meter innan han inser att han nu går runt med cigarettfimparna i fickan, men då är det för sent att göra något åt det.

Det blonda mähät står på gatan. Vinterkängan börjar skälla hysteriskt i samma sekund som den får se Ove. Dörren till huset bakom dem är öppen, Ove antar att de står och väntar på den där Anders. Vinterkängan har något som ser ut som päls i mungiporna. Det blonda mähät flinar nöjt. Ove stirrar på henne när han går förbi, hon viker inte ner blicken. Flinar bredare. Som om det är Ove hon flinar åt.

När han passerar mellan sitt hus och lufsens och den gravida utländskans hus står lufsen i dörröppningen.

– Tjenare Ove! ropar han.

Ove ser sin stege stå lutad mot fasaden på lufsens hus. Lufsen vinkar glatt. Tydligen uppe tidigt idag. Eller tidigt för att vara IT-konsult i alla fall. Ove ser att han håller en platt matkniv i silver i handen. Inser att lufsen förmodligen tänker försöka använda den för att bända upp det fönster som fastnat på andra våningen. Oves stege, som lufsen helt uppenbart tänker klättra på, står snett nerkörd i en stor snödriva.

– Ha en bra dag! ropar lufsen muntert efter honom när Ove går förbi.

– Ja ja, svarar Ove utan att vända sig om.

Vinterkängan står utanför den där Anders hus och skäller ursinnigt. I ögonvrån ser Ove hur det blonda mähät fortfarande står

bredvid och hånler åt hans håll. Det stör Ove. Han vet inte riktigt varför, men det stör honom ända in i märgen.

När han går upp mellan husen, förbi cykelförrådet och ut på parkeringen, inser han motvilligt att han går och tittar efter katten. Den syns ingenstans.

Han drar upp sin garageport och låser upp Saaben med nyckel. Sedan står han därinne i halvdunklet med händerna i byxfickorna i vad han i efterhand antar är mer än en halvtimme. Han vet inte riktigt varför han gör det, han känner bara att en sådan här sak kanske borde kräva någon form av högtidlighållen tystnad innan man beger sig av.

Han funderar över om lacken på Saaben kommer bli väldigt smutsig av det hela. Han antar det. Synd och skam, inser han, men det är nu inte mycket att göra åt den saken. Han sparkar lite kontrollerande på däcken. Rejäla och bra, är de. Goda för åtminstone tre vintrar till, uppskattar han med den sista sparken som enda mätningsmetod. Vilket hastigt påminner honom om brevet i kuvertet i innerfickan på kavajen, så han fiskar upp det för att kontrollera att han kommit ihåg att instruera om sommardäcken. Men jo, det har han. Det står här, under ”Saaben + Tillbehör”. ”Sommardäck i förrådet”, och sedan tydliga instruktioner som till och med ett riktigt dumhuvud skulle förstå som förklarar var fälgbultarna ligger i bakluckan. Ove lägger tillbaka brevet i kuvertet och lägger tillbaka kuvertet i innerfickan på kavajen.

Han kastar en blick över axeln ut på parkeringen. Inte för att han nu bryr sig om det där kattskrället, givetvis. Han hoppas bara att inget har hänt den, för då blir det väl ett jädrans liv på Oves fru, det begriper han ju. Han vill bara inte få skäll för kattskrällets skull. Det är allt.

På avstånd hörs sirenerna från en ambulans som närmar sig, men han noterar det knappt. Sätter sig i förarsätet och startar motorn. Trycker ner fönsterhissen på bakrutan så att den är öppen en halv decimeter. Går ut ur bilen. Stänger garageporten. Fäster plastslangen så att den sluter tätt över avgasröret. Ser röken sakta bubbla ut i andra änden av slangen. Leder in den genom den öppna bakrutan. Sätter sig i bilen. Stänger dörren. Rättar till backspeglarna. Skruvar ett halvt varv framåt och ett halvt varv bakåt på kanalväljaren på radion. Lutar sig tillbaka i stolen. Sluter ögonen. Känner hur den

tjocka avgasröken kubikcentimeter för kubikcentimeter fyller garaget och hans lungor.

Det var inte meningen att det skulle bli så här. Man jobbar och amorterar och betalar skatt och gör rätt för sig. Man gifter sig. I nöd och lust tills döden skiljer oss åt, var det inte det de kom överens om kanske? Det minns väl Ove tydligt att det var. Och det var ju inte meningen att hon skulle dö först då. Det var väl för i helvete underförstått att det var h-a-n-s död de pratade om. Var det inte det kanske?

Ove hör hur det bankar på garageporten. Ignorerar det. Rättar till pressvecken på kostymbyxorna. Betraktar sig själv i backspegeln. Funderar på om han kanske skulle ha tagit slipsen på sig. Hon tyckte alltid om när han hade slips på sig. Tittade på honom då som om han var den stiligaste karln i världen. Han undrar hur hon ska titta på honom nu. Om hon ska skämmas för att han kommer med skitig kostym och utan arbete för att träffa henne i efterlivet. Om hon ska tycka att han är en idiot som inte ens kan behålla ett hederligt jobb utan att bli avvecklad, bara för att hans kunskaper har gått och blivit utkonkurrerade av nån data. Om hon fortfarande kommer titta sådär på honom som hon brukade göra, som om han var någon man kunde lita på. Någon som kunde ta ansvar för saker och ting och laga en varmvattenberedare om det skulle behövas. Om hon kommer tycka lika mycket om honom nu när han bara är en gammal gubbe utan funktion längre.

Det bankar frenetiskt på garageporten igen. Ove stirrar surt på den. Det bankar igen. Och då tycker faktiskt Ove att nu får det väl ändå ta och räcka lite.

– Men nu får det väl ändå ta och räcka lite! ryter han och öppnar dörren till Saaben så hastigt att plastslangen glider ur fästet mellan bakrutan och listen och faller ner på betonggolvet.

Avgaserna forsar ut åt alla håll.

Den gravida utländskan borde kanske vid det här laget ha lärt sig att inte stå för nära dörrar med Ove på andra sidan. Men nu lyckas hon ändå inte undvika att få garageporten rakt i ansiktet när Ove drar upp den med den plötsliga knycken som om han försöker skaka loss en lasso som fastnat i ett staket.

Ove får syn på henne och kommer av sig mitt i rörelsen. Hon tar sig för näsan. Tittar på honom med den distinkta blicken av någon

som precis fått en garageport uppslagen på näsan. Avgasröken väller ut ur garaget i ett tjockt moln och lägger halva parkeringen i en geggig illaluktande dimma.

– Jag … du får ju för fa… du får ju akta när man öppnar porten …, får Ove ur sig.

– Vad håller du på med? biter den gravida tillbaka och betraktar Saaben som står med motorn igång och avgaserna som spyr ur mynningen av plastslangen på golvet.

– Jag … inget, säger Ove och ser ut som om han helst av allt vill dra igen garageporten igen.

Tjocka röda droppar formar sig i hennes näsborrar. Hon sätter den ena handen över ansiktet och viftar åt honom med den andra.

– Jag behöver skjuts till sjukhuset, säger hon med huvudet bakåtlutat.

Ove ser skeptisk ut.

– Men vafan, nu får du väl skärpa dig? Det är bara lite näsblod.

Hon svär på något som Ove antar är persiska och klämmer tummen och pekfingret hårt om näsroten. Sedan skakar hon otåligt på huvudet så att blodet droppar på hennes jacka.

– Inte för näsblodet!

Ove blir lite ställd. Sticker händerna i fickorna.

– Nähä. Nänä. Då så.

Hon stönar.

– Patrick trillade ner från stegen.

Hon lutar huvudet bakåt så att Ove står och pratar med undersidan av hennes haka.

– Vem är Patrick? frågar Ove hakan.

– Min man, svarar hakan.

– Lufsen? undrar Ove.

– Just han ja, svarar hakan.

– Och han trillade ner från stegen? förtydligar Ove.

– Ja. När han skulle öppna fönstret.

– Jaha. Ja, det kunde man ju ge sig fan på, det såg man ju lång väg at…

Hakan försvinner och de stora bruna ögonen dyker upp igen. De ser inte helt nöjda ut.

– Ska vi ha en debatt om det här eller?

Ove kliar sig lite brytt i håret.

– Nähä … nähä … men du kan väl köra själv då? I den där lilla japanska symaskinen som ni kom i häromdagen, försöker han protestera.

– Jag har inget körkort, svarar hon och torkar blod från läppen.

– Vadå inget körkort? undrar Ove, som om orden inte betydde någonting alls för honom.

Hon suckar otåligt igen.

– Men jag har inget körkort bara, vad är problemet?

– Hur gammal är du egentligen? undrar Ove, närmast fascinerat nu.

– Trettio, svarar hon otåligt.

– TRETTIO! Och har inget körkort? Är det något fel på dig eller?

Hon stönar, håller ena handen för näsan och knäpper irriterat med fingrarna på den andra i luften framför Ove.

– Fokusera lite nu, Ove! Sjukhuset! Du måste köra oss till sjukhuset!

Ove ser förnärmad ut.

– Vadå ”oss”? Du får väl ringa en ambulans om människan du är gift med inte kan öppna ett fönster utan att trilla ner från en stege …

– Det har jag redan gjort! De har redan kört honom till sjukhuset. Men det fanns inte plats för mig i ambulansen. Och nu med snön så är ju varenda taxi i hela stan upptagen, och bussarna kör fast överallt!

Det rinner spridda strilar blod nerför hennes ena kind. Ove biter ihop käkarna så hårt att han gnisslar tänder.

– Bussar kan man för fan inte lita på. Bara fyllon som kör dem, säger han lågt med hakan i en vinkel som skulle kunna få den som såg honom att tro att han försöker gömma orden innanför sin skjortkrage.

Hon kanske lägger märke till hur hans sinnesstämning skiftar så fort hon säger ordet ”buss”. Kanske inte. Hon nickar i alla fall, som om detta på något sätt avgör saken.

– Då så. Då får du köra oss.

Ove gör ett tappert försök att peka hotfullt på henne. Men han känner till sin egen förfäran att det inte blir alls så övertygande som han hade önskat.

– Här måstes ingenting. Jag är ingen förbaskad färdtjänstverksamhet! får han till sist ändå ur sig.

Men hon klämmer bara pekfingret och tummen hårdare runt näsroten. Nickar på ett sätt som skulle kunna ge intrycket av att hon inte över huvud taget har lyssnat på vad han just har sagt. Viftar irriterat med sin fria hand in mot garaget och plastslangen som ligger på golvet och kräks avgasmoln tjockare och tjockare mot taket.

– Jag har inte tid att tjafsa med dig om det här. Fixa till det här nu så att vi kan åka. Jag går och hämtar barnen.

– Vilka BARN??? skriker Ove efter henne, men får ingen som helst respons.

Hon har redan vaggat iväg på de där små fötterna som ser alldeles för underdimensionerade ut för den där stora gravidmagen, runt hörnet upp mot cykelförrådet och vidare ner mot husen.

Ove står kvar som om han väntar på att någon ska springa och hämta henne och berätta att Ove faktiskt inte pratat färdigt. Men det är ingen som gör det. Han sätter knytnävarna i bältet och kastar en blick på slangen på garagegolvet. Det är faktiskt inte hans ansvar att folk inte kan hålla sig på stegar de lånat av honom, det tycker han faktiskt inte.

Men han kan förstås ändå inte undvika att tänka på vad hans fru hade sagt åt honom att göra i den här situationen om hon varit här. Och det är inte så svårt att räkna ut, det inser ju Ove tyvärr tydligt.

Så till sist går han fram och petar av slangen från avgasröret med skon. Sätter sig i Saaben. Kontrollerar speglarna. Lägger i ettan och rullar ut på parkeringen. Inte för att han nu bryr sig om hur den gravida utländskan tar sig till sjukhuset. Men Ove vet ju mycket väl att det kommer bli ett *förbannat* tjat på Oves fru om det sista Ove gör här i livet är att ge en gravid kvinna näsblod och sedan låter henne åka buss.

Och om bensinen nu ändå ska gå åt kan han väl lika gärna köra dit och tillbaka då kanske. ”Då kanske fruntimret åtminstone lämnar mig ifred sen”, tänker Ove.

Det gör hon förstås inte.

12

En man som hette Ove och en dag då han fick nog

Folk sa alltid att Ove och Oves fru var som natt och dag. Ove förstod förstås att de menade att det var han som var natten. Det gjorde honom ingenting. Det roade däremot alltid hans fru när någon sa det, eftersom hon då full av fnitter fick påpeka att enda anledningen till att man trodde att Ove var natt var för att han var för snål för att tända solen.

Han förstod aldrig varför hon valde honom. Hon älskade bara abstrakta saker, som musik och böcker och konstiga ord. Ove var en man full av det konkreta. Han tyckte om skruvmejslar och oljefilter. Han gick genom livet med händerna nertrycka i byxfickorna. Hon dansade.

– Det krävs bara en enda solstråle för att jaga skuggorna på flykt, sa hon en gång när han frågade varför hon tvunget måste vara så himla munter jämt.

Någon munk som hette Franciskus hade tydligt skrivit det i en av hennes böcker.

– Du lurar inte mig, älskling, sa hon sedan med ett retfullt litet leende och kröp upp i hans stora famn. Du dansar på insidan, Ove, när ingen ser. Och jag ska alltid älska dig för det. Vare sig du vill eller inte.

Ove förstod aldrig riktigt vad hon menade med det. Han hade aldrig varit mycket för dans. Det verkade alldeles för slumpmässigt och virrigt. Han tyckte om raka linjer och klara besked. Det var därför han alltid gillat matematik. Där fanns rätt och fel svar. Inte som i de andra flumämnena de försökte lura på honom i skolan, där man kunde ”argumentera för sin sak”. Som om det var ett sätt att avgöra en diskussion, vem som kunde flest svåra ord. Ove ville att det som var rätt skulle vara rätt, och att det som var fel var fel.

Han visste mycket väl att somliga tyckte att han bara var en tjurig gammal gubbe som aldrig litade på folk. Men det berodde kort och

gott på att folk aldrig hade gett honom en anledning till motsatsen.

För det kommer en tidpunkt i alla mäns liv då de beslutar sig för vilka slags män de ska vara. Sådana som låter andra människor trampa på dem, eller inte. Och känner du inte den historian, då känner du inte de männen.

Ove hade sovit i Saaben de där nätterna efter branden. Den första morgonen försökte han rensa upp i askan och förödelsen på egen hand. Den andra morgonen fick han till sist acceptera för sig själv att det aldrig skulle gå. Huset var förlorat, tillsammans med allt arbete han lagt ner på det.

Den tredje morgonen kom två män i samma slags vita skjortor som den där brandchefen hade haft. De stod vid hans grind, till synes fullständigt oberörda av ruinen framför sig. De presenterade sig inte med namnen på sig själva, utan med namnen på myndigheten de kom ifrån. Som om de var robotar utskickade av ett moderskepp.

– Vi har skickat brev till dig, sa den ena vita skjortan och höll fram en trave dokument till Ove.

– Flera brev, sa den andra vita skjortan och antecknade något i ett block.

– Du har inte svarat, sa den första vita skjortan som om han läxade upp en hund.

Ove stod bredbent framför dem utan att svara.

– Olyckligt, det här, sa den andra vita skjortan med en kort gest mot det som brukade vara Oves hus.

Ove nickade.

– Brandutredningen säger att det rörde sig om ett harmlöst elfel, sa den första vita skjortan och pekade på ett papper i sin hand.

Ove hyste spontant vissa invändningar mot sättet han använde ordet ”harmlöst”.

– Vi har skickat brev till dig, upprepade den andra vita skjortan och hötte med sitt block.

Ove nickade igen.

– Kommungränserna ritas om, fortsatte den andra vita skjortan.

– Marken där ditt hus står ska prospekteras för fler nybyggnationer, sa den första vita skjortan med en gest åt slipsarnas nybyggda villor.

– Marken där ditt hus brukade stå, rättade den andra vita

skjortan.

– Kommunen är redo att lösa ut din tomt för ett marknadsmässigt pris, sa den första vita skjortan.

– Ja … marknadsmässigt pris nu när det inte längre står ett hus på tomten, förtydligade den andra vita skjortan.

Ove tog papperna. Började läsa.

– Du har inte så mycket till val, sa den första vita skjortan.

– Det här är inte ditt beslut utan kommunens, sa den andra vita skjortan.

Den första vita skjortan knackade otåligt på papperna med en penna. Ove tittade på honom. Den vita skjortan pekade på en linje längst ner där det stod ”signatur”.

Ove stod vid sin grind och läste deras papper i tystnad. Det värkte i bröstet på honom. Det tog en lång, lång stund innan han förstod vad det var.

Hat.

Han hatade männen i de vita skjortorna. Han kunde inte minnas att han någonsin hatat något förut, men nu var det som ett brinnande klot i hans inre. Oves föräldrar hade köpt det här huset. Ove hade växt upp här. Lärt sig gå här. Farsan hade lärt honom allt som fanns att veta om en Saab-motor här. Och sedan bestämde någon på en myndighet att något annat skulle byggas här. Och en man med runt ansikte sålde en försäkring som inte var en försäkring. En man i vit skjorta hindrade Ove från att släcka en brand och nu stod två andra vita skjortor här och pratade om ”marknadsmässigt pris”.

Men Ove hade verkligen inget val. Han hade kunnat stå där tills solen slutade gå upp på morgonen men det här kunde han aldrig förändra.

Så han skrev på deras papper med ena näven. Och knöt den andra hårt i fickan.

Han lämnade tomten där hans föräldrahem en gång stått och såg aldrig tillbaka. Hyrde ett litet rum hos en gammal tant inne i stan. Satt och stirrade tomt in i väggen hela dagen. På kvällen gick han till arbetet. Städade sina tågvagnar. På morgonen blev han och de andra städarna tillsagda att inte byta om i sitt vanliga omklädningsrum, utan istället bege sig till huvudkontoret för att kvittera ut nya arbetskläder.

När Ove gick genom korridoren där mötte han Tom. Det var första gången de sett varandra sedan Ove fått skulden för stölden ur tågvagnen. En vettigare sorts man än Tom hade kanske undvikit ögonkontakt. Försökt låtsas som om incidenten aldrig ens hade ägt rum. Men Tom var nu inte en vettigare sorts man.

– Nämen, är det inte den lilla tjuven? utbrast han med ett stridslystet leende.

Ove svarade inte. Försökte gå förbi men fick en hård armbåge av en av de yngre kollegorna som Tom omgav sig med. Ove såg upp. Den yngre kollegan hånflinade.

– Håll hårt i plånböckerna, tjuven är här! ropade Tom så att det ekade genom korridoren.

Ove tog ett fastare tag om klädhögen i sin famn med ena näven. Knöt den andra i fickan. Gick in i ett tomt omklädningsrum. Hängde av sig de gamla smutsiga arbetskläderna, knäppte av sig farsans buckliga armbandsur och la det på bänken. När han vände sig om för att kliva in i duschen stod Tom i dörröppningen.

– Vi hörde om det där med branden, sa han.

Ove såg att Tom hoppades att han skulle svara. Han beslutade sig för att inte ge den väldige mannen med det svarta skägget det nöjet.

– Pappa din hade nog varit stolt över dig! Inte ens han var så jävla usel att han lyckades bränna ner sitt eget hus! ropade Tom efter honom när han klev in i duschen.

Ove hörde hur de yngre kollegorna skrattade i kör. Han slöt ögonen, lutade pannan mot väggen och lät det varma vattnet skölja över honom. Stod där i mer än tjugo minuter. Den längsta dusch han tagit i hela sitt liv.

När han kom ut i omklädningsrummet igen var farsans klocka borta. Ove rotade igenom kläderna på bänken, sökte över hela golvet, finkammade insidan av alla skåpen.

Det kommer en tidpunkt i alla mäns liv då de beslutar sig för vilka slags män de ska vara. Sådana som låter andra människor trampa på dem, eller inte.

Det kanske var att Tom gett honom skulden för stölden i tågvagnen. Det kanske var branden. Det kanske var den falska försäkringsmannen. Det kanske var de vita skjortorna. Det kanske bara var nog. Men där och då var det som om någon drog ur en säkring i Oves huvud. Allt i hans blick blev en nyans mörkare. Han

steg ut från omklädningsrummet, fortfarande naken och med vattnet droppandes från de spända musklerna. Gick längst ner i korridoren till arbetsledarnas omklädningsrum, sparkade upp dörren och röjde sig väg genom den häpna trängseln därinne. Tom stod vid en spegel i andra änden och klippte sitt stora skägg. Ove grep tag i hans axel och röt så att plåtväggarna gungade.

– Ge hit klockan!

Tom såg överlägset ner i hans ansikte, med hela sin mörka gestalt upptornad över honom som en skugga.

– Jag har inte din jä…

– GE HIT! vrålade Ove innan han hunnit avsluta, så högt att alla de andra männen i rummet instinktivt såg det för lämpligast att stå lite närmare sina skåp.

En sekund senare hade Toms jacka slitits ur händerna på honom av Ove med sådan kraft att han inte ens kom sig för att protestera. Han stod bara där stumt som ett tuktat litet barn när Ove fiskade upp klockan ur innerfickan på den.

Och sedan small det. Bara en gång. Det räckte. Tom föll ihop som en blöt säck med mjöl. När den tunga kroppen nådde golvet hade Ove redan vänt sig om och gått.

Det kommer en sådan tidpunkt för alla män, då de väljer vilka slags män de vill vara. Och känner du inte den historian, då känner du inte mannen.

Tom togs till sjukhuset. Han fick om och om igen frågan vad som hänt, men Tom flackade bara med blicken och mumlade att han ”halkat”. Och märkligt nog kunde plötsligt ingen av alla de andra män som befunnit sig i omklädningsrummet vid tillfället minnas att de sett ett enda dugg.

Det var sista gången Ove såg Tom. Och, beslutade han sig för, sista gången han lät någon lura honom igen.

Han behöll jobbet som nattstädare, men sa upp sig från jobbet på bygget. Han hade inte längre något hus att bygga, och dessutom hade han vid det laget lärt sig så mycket om att bygga hus att gubbarna i hårdplasthjälmar inte längre hade någonting att lära honom.

De gav honom en verktygslåda i avskedspresent. Med nyinköpta verktyg, den här gången. ”Till valpen. Försök bygga något som håller.” stod det på lappen.

Ove hade ingen direkt användning för den, så han bar bara lite planlöst runt på den i flera dagar. Till slut förbarmade sig tanten han hyrde rummet av och började leta upp saker i huset för honom att laga. Det blev lugnare så för dem båda.

Senare det året mönstrade han. Han hade högsta poäng på vartenda fystest. Inskrivningsförrättaren tyckte om den tystlåtne och björnstarke unge mannen och uppmanade honom att överväga en karriär som yrkesmilitär. Ove tyckte att det lät bra. Han såg att militärer bar uniformer och följde order. Alla visste vad de skulle göra. Man hade en funktion. Ordning och reda. Ove slöt sig till att han skulle kunna bli bra på att vara soldat. Han gick faktiskt nerför trapporna till den obligatoriska läkarundersökningen lättare om hjärtat än han känt sig på flera år. Som om han plötsligt getts ett syfte. Ett mål. Någonting att vara.

Glädjen höll i sig i tio minuter.

Inskrivningsförrättaren hävdade att läkarundersökningen var ”en ren formalitet”. Men när stetoskopet trycktes mot Oves bröst hördes någonting som inte borde ha varit där. Han skickades till en läkare inne i stan. En vecka senare meddelades han att han hade ett sällsynt medfött hjärtfel. Han fick frisedel från all militärtjänstgöring. Ove ringde och protesterade. Han skrev brev. Han besökte tre andra läkare i hopp om att någon begått ett misstag. Men inget hjälpte.

– Regler är regler, sa en man i vit skjorta på militärens kontor när Ove kom dit för sista gången för att försöka överklaga.

Ove var så besviken att han inte ens väntade på bussen utan gick hela vägen tillbaka till tågstationen. Han satt på perrongen så mörk i sinnet som han inte varit sedan farsan dog.

Några månader senare skulle han promenera längs just den perrongen med kvinnan han skulle komma att gifta sig med. Men om det visste han förstås ingenting just då.

Han gick tillbaka till arbetet som tågstädare. Blev tystare än någonsin. Tanten han hyrde rummet av blev till slut så trött på att se hans dystra uppsyn att hon ordnade så att han fick låna en garageplats i närheten. Pojken hade ju den där bilen som han alltid skruvade på, sa hon. Han kunde kanske roa sig med det där?

Ove plockade isär hela sin Saab i smådelar i garaget nästa morgon. Han rengjorde alla delarna, och byggde sedan upp den igen. För att se om han kunde. Och för att ha något att göra. När han var

färdig med det sålde han Saaben, med förtjänst, och köpte en likadan Saab 93 av nyare årsmodell. Det första han gjorde var att montera ner den i smådelar. För att se om han kunde. Det kunde han.

Så förflöt hans dagar, sakta och metodiskt. Och så en morgon fick han se henne. Hon hade brunt hår och blå ögon och röda skor och ett stort gult hårspänne.

Och sedan fick Ove aldrig lugn och ro igen.

13

En man som heter Ove och en clown som heter Beppo

– Ove e rooolig, fnittrar treåringen förtjust.

– Visst, mumlar sjuåringen inte alls lika imponerat, tar sin lillasyster i handen och går med vuxna steg mot sjukhusentrén.

Deras mamma ser ut som om hon tänker skälla på Ove, men tycks sedan besluta sig för att hon inte riktigt har tid med det just nu. Så hon vaggar också mot entrén med ena handen över gravidmagen, som om hon är rädd att den ska försöka sig på ett utbrytningsförsök.

Ove går efter henne med släpande steg. Han struntar väl i om hon tycker att det ”bara är enklare att betala och sluta bråka”, det handlar faktiskt om principen. Och när den där parkeringsvakten ska bötfälla Ove för att han ifrågasätter varför man ska behöva betala för att parkera utanför ett sjukhus, då är Ove faktiskt inte typen av man som inte vrålar ”låtsaspolis” åt den parkeringsvakten. Så är det bara med det.

Till sjukhus åker man för att dö, det vet ju Ove. Och Ove tycker faktiskt att det är tillräckligt att staten ska ha betalt för allt man gör när man lever. När de dessutom ska ha betalt för parkeringen när man ska dö, då tycker Ove att det får ta och räcka lite. Det var det han förklarade för parkeringsvakten. Och då började parkeringsvakten vifta med sitt bötesblock. Och det var då Parvaneh började härja om att hon gärna kunde betala. Som om det var DET som var det viktiga i den diskussionen.

Fruntimmer begriper sig inte på principer.

Han hör sjuåringen klaga en bit framför honom över att hennes kläder luktar avgaser. Trots att de hade alla rutorna i Saaben nervevade under hela resan hit hade det inte riktigt gått att vädra ut stanken. Deras mamma hade frågat Ove vad han egentligen höll på med där i sitt garage, men Ove hade bara gett ifrån sig ett ljud som lät ungefär som när man flyttar ett badkar över kakelplattor till svar. Treåringen tyckte förstås att det var hennes livs äventyr att få åka bil

med alla rutor öppna när det var minusgrader ute, sjuåringen hade däremot borrat ner sitt ansikte i halsduken och ställt sig betydligt mer skeptisk till det hela. Dessutom var hon irriterad över att halka runt med rumpan på tidningspappret som Ove brett ut i baksätet för att hon och hennes syster inte skulle ”skita ner”. Ove hade brett ut tidningspapper i framsätet också, men det ryckte deras mamma bort innan hon satte sig. Ove hade sett mer än lovligt missnöjd ut över det, men inte sagt något. Istället hade han suttit och kastat oroliga blickar på hennes mage hela vägen till sjukhuset, som om han var rädd att hon skulle börja läcka på stolsklädseln.

– Stå still här nu är ni snälla, säger hon till flickorna när de stigit in i sjukhusentrén.

De är omgivna av glasväggar och bänkar som luktar rengöringsmedel. Personal i vita kläder och färgglada plasttofflor och gamla människor som hasar fram och tillbaka genom korridorerna stödda på vingliga rollatorer. På golvet står en skylt som informerar om att hiss 2 i hisshall A är ur funktion, och att besökande till avdelning 114 därför hänvisas till hiss 1 i hisshall C. Under det meddelandet sitter ett annat meddelande, som meddelar att hiss 1 i hisshall C är ur funktion, och därför hänvisar besökande till avdelning 114 till hiss 2 i hisshall A. Under det meddelandet sitter ett tredje meddelande, som meddelar att avdelning 114 är stängd på grund av renovering denna månad. Under det meddelandet sitter en lapp med en bild av en clown. Den informerar om att sjukhusclownen Beppo idag besöker barn på sjukhuset.

– Vart tog Ove vägen nu då? utbrister Parvaneh.

– Han gick på toaletten tror jag, mumlar sjuåringen.

– Clauwn! säger treåringen och pekar lyckligt mot skylten.

– Vet du att de ska ha b-e-t-a-l-t för att man ska få gå på toaletten här? utbrister Ove bakom Parvaneh.

Hon spinner runt och tittar stressat på honom.

– Jajaja, så där är du, behöver du pengar eller?

Ove ser stött ut.

– Varför skulle jag behöva pengar?

– Till toaletten!

– Jag behöver inte gå på toaletten.

– Men du sa ju …, börjar hon, men hejdar sig och skakar på huvudet.

– Glöm det, bara glöm det … hur länge betalade du parkeringen för? frågar hon istället.

– Tio minuter.

Hon stönar.

– Men du fattar väl att det här kommer ta längre tid än tio minuter?

– Då får jag väl gå ut och lägga på mer pengar om tio minuter då, svarar Ove, som om detta var en självklarhet.

– Varför gör du inte bara det direkt då? undrar hon och ser ut att ångra det i samma stund som frågan lämnat hennes läppar.

– För att det är precis det de vill! Men de ska inte få pengar för en massa tid som vi kanske inte använder, det ska du ha klart för dig!

– Alltså, jag orkar inte …, suckar Parvaneh och tar sig för pannan.

Hon tittar på sina döttrar.

– Sitter ni här fint med farbror Ove medan mamma går och ser hur det är med pappa? Snälla?

– Jajaja, nickar sjuåringen buttert.

– Aaa! ropar treåringen exalterat.

– Va? säger Ove.

Parvaneh reser sig.

– Vadå ”med Ove”? Vart tror du att du ska ta vägen? undrar Ove.

Den gravida tycks till hans stora förtret inte alls registrera måttet av upprördhet i hans röst.

– Du får sitta här och passa dem, konstaterar hon helt kort och försvinner ner i korridoren innan Ove hinner opponera sig.

Ove står kvar och stirrar efter henne. Som om han förväntar sig att hon ska komma rusande tillbaka och skrika att hon bara skämtade. Men det gör hon inte. Så Ove vänder sig mot flickorna. Ser ut som om han i nästa sekund tänker lysa dem i ansiktet med en skrivbordslampa och fråga var de befann sig ”vid tiden för mordet”.

– BOK! skriker treåringen genast och rusar iväg mot hörnet av väntrummet, där det föreligger ett veritabelt kaos av leksaker, mjukisdjur och bilderböcker.

Ove nickar för sig själv, och med konstaterandet att den här treåringen i alla fall tycks vara rimligt självgående riktar han istället sin uppmärksamhet på sjuåringen.

– Jaha, och du då?

– Vadå jag då? kontrar sjuåringen upprört.

– Ja? Behöver du mat eller gå och kissa eller nåt sånt?

Sjuåringen tittar på honom som om han precis erbjudit henne en öl och en cigarett.

– Jag är snart ÅTTA! Jag kan gå på toaletten SJÄLV!

Ove slår bryskt ut med armarna.

– Visstvisst. Ursäkta så jävla mycket för att man frågar då.

– Mmm, fnyser sjuåringen.

– Du svorde! hojtar treåringen och dyker upp igen, rännandes fram och tillbaka runt Oves byxben.

Han betraktar mycket skeptiskt den grammatiskt utmanade lilla naturkatastrofen. Hon tittar upp och ler med hela ansiktet mot honom.

– Läs! uppmanar hon uppspelt och håller upp en bok med händerna utsträckta så långt att hon nästan tappar balansen.

Ove betraktar boken lite sådär som om boken precis hade skickat ett kedjebrev till Ove och hävdat att boken egentligen var en nigeriansk prins som hade en ”very lucrative business offer” till Ove och nu bara behövde Oves kontonummer lite snabbt för att ”fixa en grej bara”.

– Läs! säger treåringen och klättrar upp på bänken i väntrummet.

Ove sätter sig motvilligt en dryg meter längre bort på bänken. Treåringen suckar otåligt, försvinner ur sikte och en sekund senare dyker hennes huvud upp under hans arm med händerna lutade som hävstång mot hans knä och näsan tryckt mot de färgglada teckningarna i boken.

– ”Det var en gång ett litet tåg”, läser Ove med entusiasmen av någon som högläser en skattedeklaration.

Sedan vänder han sida. Treåringen stoppar honom och vänder tillbaka. Sjuåringen skakar trött på huvudet.

– Du måste berätta vad som händer på sidan också. Och göra röster, säger hon.

Ove stirrar på henne.

– Vadå för jävl…

Han harklar sig mitt i meningen.

– Vadå för röster? rättar han sig.

– Sagoröster, svarar sjuåringen.

– Du svorde, konstaterar treåringen välvilligt.

– Gjorde jag inte alls, säger Ove.

– Jo, säger treåringen.

– Här görs inga jä… här görs inga röster! säger Ove.

– Du är inte vidare bra på att läsa sagor, noterar sjuåringen.

– Du är kanske inte vidare bra på att lyssna på dem! invänder Ove.

– Du är kanske inte vidare bra på att BERÄTTA! snäser sjuåringen.

Ove tittar mycket oimponerat på boken.

– Vad är det här för skit över huvud taget? Nåt pratande tåg? Finns det inget om bilar?

– De kanske har nåt om puckade gamla gubbar istället, muttrar sjuåringen.

– Jag är ingen gammal gubbe, fräser Ove.

– Clauwn! jublar treåringen.

– Och jag är ingen CLOWN heller! ryter Ove genast.

Sjuåringen himlar med ögonen mot Ove, inte helt olikt sättet hennes mamma brukar himla med ögonen mot Ove.

– Hon menar inte dig. Hon menar clownen.

Ove tittar upp, och får se en vuxen man som på fullt allvar tycks vara utklädd till clown stå i dörren in till väntrummet. Ett stort fånigt leende har han i ansiktet också.

– CLAAUUWN, ylar treåringen och hoppar upp och ner på bänken på ett sätt som slutgiltigt övertygar Ove om att ungen går på narkotika.

Han har hört om sånt. De får såna där bokstavskombinationssyndrom och får käka receptutskrivet amfetamin.

– Och vad har vi här för en liten flicka då? Vill hon se ett trolleritrick kanske? utbrister clownen inställsamt och klafsar som en full älg mot henne och Ove i ett par för stora röda skor som Ove avgjort konstaterar att bara en komplett meningslös människa skulle föredra att gå runt i framför att skaffa sig ett riktigt jobb.

Clownen tittar glatt på Ove.

– Har farbror en femkrona, kanske?

– Nej. Det har farbror kanske inte, svarar Ove.

Clownen ser förvånad ut. Vilket inte är en helt och hållet fördelaktig look för en clown.

– Men … hörru … det är ett trolleritrick, du har väl ett mynt på dig? mumlar clownen med sin lite mer vanliga röst, som nu bryter

ganska kraftigt mot hans karaktär och avslöjar att bakom den där clownidioten döljer sig helt uppenbart en alldeles vanlig idiot, uppskattningsvis i 25-årsåldern.

Ove möter clownens blick på ett sätt som får clownen att genast ta ett vaksamt steg tillbaka.

– Men … kom igen nu, jag är sjukhusclown ju. Det är för barnens skull. Du får tillbaka den.

– Men ge honom en femma bara, säger sjuåringen.

– CLAAUUWN! ropar treåringen.

Ove tittar på treåringen. Rynkar på näsan.

– Jaha, muttrar han och tar fram en femkrona ur sin plånbok.

Sedan pekar han på clownen.

– Men den ska tillbaka. Omedelbart. Den där ska jag betala parkering med.

Clownen nickar ivrigt och rycker femman ur handen på honom.

Tio minuter senare kommer Parvaneh tillbaka genom korridoren till väntrummet. Hon blir stående och scannar förvirrat av det med blicken fram och tillbaka.

– Letar du efter dina flickor? undrar en sköterska skarpt bakom henne.

– Ja? svarar Parvaneh förvirrat.

– Där, säger sköterskan på ett inte helt uppskattande sätt och pekar på en bänk vid de stora glasdörrarna ut mot parkeringen.

Där sitter Ove med armarna i kors och ser mycket arg ut. Bredvid honom på ena sidan sitter sjuåringen och stirrar uttråkat upp i taket, och på den andra sitter treåringen och ser ut som om hon precis fått reda på att hon ska få äta glassfrukost varenda dag i en hel månad. På varsin sida av bänken står två synnerligen storväxta exemplar av sjukhusets säkerhetsvakter med mycket bistra ansiktsuttryck.

– Är det här dina barn? frågar en av dem.

Han ser inte alls ut som någon som ska få äta glassfrukost.

– Ja, har de gjort något? undrar Parvaneh nu närmast skräckslaget.

– Nej. DOM har inte gjort något, svarar den andra säkerhetsvakten och tittar mycket anklagande på Ove.

– Inte jag heller, muttrar Ove surt.

– Ove slog clauwnen! tjuter treåringen överlyckligt.

– Skvallerbytta, säger Ove.

Parvaneh stirrar på honom med öppen mun och kommer sig inte ens för att svara något på det.

– Han var ändå inget bra på att trolla, stönar sjuåringen.

– Kan vi åka hem nu? undrar hon sedan och reser sig upp från bänken.

Parvaneh stirrar på sjuåringen, treåringen, Ove och de båda säkerhetsvakterna.

– Varför … vänta nu … vilken … vadå för clown?

– Clauwnen Beppo, upplyser treåringen och nickar insatt.

– Alltså han skulle trolla, säger sjuåringen.

– Skittrolleri, säger Ove.

– Alltså han skulle trolla bort Oves femkrona, utvecklar sjuåringen.

– Och sen försökte han ge tillbaka en *annan* femkrona ja! inflikar Ove och tittar förnärmat på säkerhetsvakterna bredvid sig, som om detta faktiskt borde förklara hela situationen.

– Ove SLOG clauwnen mamma, flinar treåringen som om det var det bästa som hänt henne i hela hennes liv.

Parvaneh tittar länge på Ove, treåringen, sjuåringen och de båda säkerhetsvakterna.

– Vi ska besöka min man. Han har varit med om en olycka. Barnen ska få komma in och säga hej till honom nu, förklarar hon för vakterna.

– Pappa trilla! säger treåringen.

– Det går bra, nickar den ena säkerhetsvakten.

– Men den här stannar här, konstaterar den andra säkerhetsvakten och pekar på Ove.

– Slog och slog. Jag petade till honom lite bara, mumlar Ove.

– Jädrans låtsaspoliser, lägger han till lite för säkerhets skull.

– Han var faktiskt ändå inget bra på att trolla, säger sjuåringen surt till Oves försvar när hon börjar gå mot sin pappas sjukhusrum.

En timme senare står de vid Oves garage igen. Lufsen har tydligen ena armen och ena benet gipsat och ska ligga kvar på sjukhuset i flera dagar, har Ove fått veta av Parvaneh. Ove fick bita sig hårt i läppen för att inte påtala att lufsen ifråga är en jävla klant när hon sa det. Han fick faktiskt känslan av att Parvaneh gjorde samma sak. Saaben luktar fortfarande avgaser när han samlar ihop tidningspappret från sätena.

– Snälla Ove, är du säker på att jag inte får betala parkeringsböterna? säger Parvaneh.

– Är det din bil kanske? grymtar Ove.

– Nej.

– Då så, svarar han.

– Men det känns lite som att det var mitt fel, försöker hon omtänksamt.

– Du delar inte ut parkeringsböter. Det gör kommunen. Så det är den förbaskade kommunens fel, säger Ove och stänger dörren till Saaben.

– Och de där låtsaspoliserna på sjukhuset, tillägger han, uppenbart fortfarande mycket upprörd över att de tvingat honom att sitta blickstilla på bänken tills Parvaneh kom tillbaka och hämtade honom för att åka hem.

Som om han inte kunde anförtros ansvaret att få vandra runt bland de andra sjukhusbesökarna.

Parvaneh tittar länge på honom i eftertänksam tystnad. Sjuåringen tröttnar på att vänta och börjar gå över parkeringen tillbaka mot husen. Treåringen tittar på Ove med ett saligt leende.

– Du e roli! ler hon.

Ove tittar på henne och sticker händerna i byxfickorna.

– Jaha. Jaja. Det blir säkert folk av dig också.

Treåringen nickar uppspelt. Parvaneh tittar på Ove, tittar på plastslangen som ligger på golvet inne i hans garage. Tittar en aning oroat på Ove igen.

– Jag skulle behöva hjälp att bära bort stegen …, säger hon som om hon var mitt i en mycket längre tanke.

Ove sparkar förströtт i asfalten.

– Och vi har nog ett element som inte funkar också, tillägger hon som i förbifarten.

– Hade varit snällt om du kunde ta en titt på det. Patrick vet inte hur man gör sånt där vet du, säger hon och tar treåringen i handen.

Ove nickar sakta.

– Nä. Nä det kunde man ju ge sig fasen på.

Parvaneh nickar. Sedan spricker hon plötsligt upp i ett nöjt flin.

– Och du kan ju faktiskt inte låta flickorna frysa ihjäl inatt Ove, eller hur? Det får väl räcka med att de fick se dig slå ner en clown, va?

Ove kastar en purken blick på henne. Tyst för sig själv, som om det var en förhandling, konstaterar han motvilligt att nej, han kan ju inte gärna låta ungarna frysa ihjäl inatt bara för att deras odugling till pappa inte kan öppna ett fönster utan att trilla ner från en stege. Det skulle väl bli ett himla liv på Oves fru då, det förstår han ju, om han kom till himlen som barnamördare.

Så plockar han upp plastslangen från golvet, hänger upp den på en krok på väggen. Låser Saaben med nyckel. Stänger garaget. Kontrollrycker tre gånger. Och går och hämtar sina verktyg i förrådet.

Det finns en dag att ta livet av sig på imorgon också.

14

En man som hette Ove och en kvinna på ett tåg

Hon hade röda skor och ett stort gult hårspänne och en brosch på bröstet i guld som solreflexerna lekte mycket oanständigt i genom tågfönstret. Klockan var halv sju på morgonen, Ove hade precis stigit av sitt skift och skulle egentligen ta ett annat tåg tillbaka hem. Men så såg han henne på perrongen, med allt hennes bruna hår och alla hennes blåa ögon och allt hennes bubblande skratt. Så då gick han på tåget igen. Han visste förstås inte själv riktigt varför. Han hade aldrig varit en man som var vare sig särdeles spontan eller intresserad av fruntimmer. Men när han såg henne var det väl något som slog slint, hade han avgjort i efterhand.

Han övertygade en av konduktörerna att låna ut sina ombytesbyxor och sin skjorta till honom så att han slapp se ut som en tågstädare, och sedan gick Ove och satte sig bredvid Sonja. Det var det enskilt bästa beslutet han tagit i hela sitt liv.

Han visste inte vad han skulle säga, men det ordnade sig. Han hade inte mer än hunnit sjunka ner i sätet innan hon vände sig glatt mot honom, log varmt och sa ”hej”. Och på det kunde han ju svara ”hej” utan att det förelåg några större konstigheter. Och när hon såg att han tittade på traven med böcker som hon hade i knäet höll hon ivrigt upp dem så att han kunde läsa titlarna. Ove förstod bara hälften av orden i dem.

– Tycker du om att läsa? undrade hon exalterat.

Ove skakade lätt osäkert på huvudet, men det verkade inte göra henne så mycket.

– Jag älskar det! utbrast hon bara istället.

Och sedan började hon berätta vad alla böckerna i hennes knä handlade om. Och Ove insåg att han för resten av sitt liv skulle älska att höra henne prata om saker hon älskade.

Han hade aldrig hört något så fantastiskt som den där rösten. Hon pratade som om hon ständigt var mitt i ett fnitter. Och när hon fnittrade lät hon så som Ove tänkte sig att champagnebubblor hade låtit om de fnittrat. Han visste inte riktigt vad han själv skulle säga

för att inte verka obildad och dum, men det visade sig bli ett betydligt mindre problem än han trott. Hon gillade att prata, och Ove gillade att vara tyst. Ove antog i efterhand att det var vad folk menade när de sa att man kompletterade varandra.

Flera år senare berättade hon att hon tyckte att han var mer än lovligt besynnerlig när han kom och satte sig bredvid henne där i tågvagnen. Tvär och trubbig i hela sin uppenbarelse. Men han hade breda axlar och så muskulösa armar att de spände genom skjortan. Och snälla ögon. Han lyssnade när hon pratade, och hon tyckte om att få honom att le. Dessutom var resan till skolan varje morgon så långtråkig att sällskap bara på alla sätt var ett trevligt avbrott.

Hon studerade till lärare. Åkte tåget varje dag, bytte efter några mil till ett annat och sedan till en buss. Allt som allt var det en och en halv timme åt fel håll för Ove. Först när de promenerat över den där perrongen för första gången vid varandras sida och stod vid hennes busshållplats kom hon sig för att fråga vad han egentligen gjorde där. Och när Ove insåg att han bara stod halvannan mil från militärförläggningen som han skulle ha befunnit sig på om det nu inte varit för det där med hjärtat, då slank orden ur honom utan att han riktigt förstod varför.

– Jag ligger i lumpen där borta, sa han och viftade avmätt.

Hon nickade glatt.

– Då kanske vi syns på tåget hem också. Jag åker hem vid fem!

Ove kom sig inte för att svara. Han visste förstås att man inte åkte hem från militärförläggningar klockan fem, men det visste ju tydligen inte hon. Så han bara ryckte på axlarna. Och sedan steg hon på sin buss och åkte iväg.

Ove beslutade sig för att detta ju onekligen på väldigt många sätt var ytterst opraktiskt. Men det var nu inte mycket att göra åt den saken. Så han vände sig om, hittade en skylt med anvisning in mot centrum i den lilla studieort han nu plötsligt befann sig i, åtminstone två timmars resa från hans hem. Och så började han gå. Frågade sig efter fyrtiofem minuter fram till ortens enda skräddare, och steg myndigt in och förhörde sig om man kunde få strykt en skjorta och ett par byxor där, och hur lång tid det i så fall skulle ta. ”Tio minuter, om du väntar”, blev svaret.

– Då kommer jag tillbaka vid fyra, svarade Ove och gick.

Han promenerade hela vägen ner till tågstationen igen och la sig

och sov på en bänk i vänthallen. Klockan kvart över tre promenerade han hela vägen tillbaka till skräddaren, fick skjortan och byxorna strukna medan han satt i underbyxorna på personaltoaletten och väntade, promenerade sedan hela vägen tillbaka till stationen, och tog tåget med henne i en och en halv timme till hennes station. Och sedan ytterligare en dryg halvtimme tillbaka till sin egen station. Och sedan gjorde han om samma sak dagen efter. Och dagen efter. Dagen efter det ingrep mannen från kassan på tågstationen och gjorde klart för Ove att här kunde han inte ligga och sova som någon luffare, det begrep han väl. Ove tillstod att han mycket väl begrep, men att det nu var frågan om ett fruntimmer. Mannen i kassan på tågstationen nickade då och lät honom hädanefter sova i bagagerummet. Även män i kassor på tågstationer har ju varit förälskade.

Och så gjorde Ove om samma sak varje dag i tre månader. Till sist tröttnade hon väl på att han aldrig bjöd ut henne på middag. Så hon bjöd ut sig själv istället.

– Jag står här och väntar klockan åtta imorgon kväll. Då vill jag att du har tagit på dig en kavaj och tar med mig ut på restaurang, sa hon kort när hon steg av tåget en fredagskväll.

Och då fick det bli så.

Ove hade aldrig fått frågan hur han levde innan han träffade henne. Men om han hade fått den hade han svarat att det gjorde han inte.

På lördagskvällen tog han på sig sin farsas gamla bruna kavaj. Den smet åt över axlarna. Sedan åt han två korvar och sju potatisar som han tillagade i kokvrån i sitt lilla rum, och gick en runda i huset för att skruva i några skruvar som tanten bett honom om.

– Ska du träffa någon? utbrast hon upprymt när han steg nerför trappan.

Hon hade aldrig sett honom i kavaj. Ove nickade buttert.

– Jo, sa han på ett sätt som var svårt att avgöra om det var ett ord eller en inandning.

Den äldre kvinnan nickade och försökte nog dölja ett litet leende.

– Måtte vara nån väldans speciell, om du har klätt på dig sådär, sa hon.

Ove drog in luft igen och nickade kort. När han var vid dörren ropade tanten plötsligt ivrigt från köket.

– Blommor, Ove!

Ove stack oförstående in huvudet förbi mellanväggen och blängde på henne.

– Hon skulle nog tycka om blommor, konstaterade tanten med visst eftertryck.

Ove harklade sig och stängde ytterdörren.

Han stod och väntade på henne vid stationen i sin åtsittande bruna kavaj och sina nyputsade skor i över en kvart. Han var skeptisk till människor som kom för sent. Oves farsa hade alltid sagt att man aldrig skulle lita på en person som kom för sent. ”Om en inte kan lita på en med tid, då ska en inte lita på en med nåt viktigare heller”, brukade han muttra när folk kom insläntrande med stämpelkortet nere vid rälsen både tre och fyra minuter för sent, som om det inte spelade någon roll. Som om rälsen skulle ligga där och bara vänta på dem varje morgon utan att ha något bättre för sig.

Så under varenda en av de där femton minuterna som Ove stod och väntade vid stationen var han en smula irriterad. Och sedan övergick irritationen till en viss ängslan, och på det blev han övertygad om att Sonja faktiskt bara hade drivit med honom när hon bestämde träff. Han hade aldrig känt sig så dum i hela sitt liv. Självklart ville hon inte träffa honom, vad hade han gått och inbillat sig? Skammen när den insikten slog rot vällde upp som en lavaström inom honom, och han fick god lust att bara kasta blombuketten i närmaste papperskorg och marschera därifrån utan att se sig om.

Han kunde inte i efterhand riktigt redogöra för exakt varför han trots allt stod kvar. Kanske för att han kände att ett avtal om möte ändå var ett avtal om möte. Och kanske av någon annan anledning. Någon som var lite svårare att sätta fingret på.

Han visste det förstås inte då, men han skulle få tillbringa så många kvartar av sitt liv åt att vänta på henne att hans farsa väl hade blivit skelögd om han fått veta det. Och när hon väl dök upp, i en lång blommig kjol och en kofta som var så röd att den fick Ove att skifta kroppsvikt från höger till vänster fot, då beslutade han sig för att det fick väl lov att vara som det var med hennes förmåga att passa tider.

Kvinnan i blomsterbutiken hade frågat honom vad han ”ville ha”. Och han hade upplyst henne om att det var väl en jädra fråga. Det var väl ändå hon som sålde grönsakerna och han som köpte dem,

inte tvärtom? Kvinnan hade sett lite brydd ut, men till slut frågat om föremålet för blommorna kanske hade någon favoritfärg. ”Rosa”, hade Ove sagt tvärsäkert. Inte för att han nu visste exakt hur det låg till med den saken.

Och nu stod hon utanför stationen i all den där röda koftan och fick resten av världen att se ut som om den var byggd i gråskala, med hans blommor lyckligt tryckta mot bröstet.

– De är fantastiskt vackra, log hon uppriktigt på det där sättet som fick Ove att stirra ner i marken och sparka i gruset.

Ove hade svårt för restauranger. Han hade aldrig begripit varför man skulle äta ute för en massa pengar när man kunde äta hemma. Han var inte mycket för flådiga möbler och märkvärdig matlagning, och han var fullt medveten om att han inte var mycket till konversation heller. Men hur det nu än var med den saken tänkte han att nu när han åtminstone hade ätit i förväg så hade han i alla fall råd att låta henne beställa vad hon ville från menyn, och så kunde han själv ta det billigaste. Och om hon frågade honom något skulle han dessutom inte ha fullt med mat i munnen när han svarade. Han ansåg det vara en bra plan.

När hon beställde log servitören inställsamt. Ove var mycket väl medveten om vad både han och resten av restaurangens besökare som sett dem stiga in tyckte. Hon var för bra för Ove, det var vad de tyckte. Och Ove kände sig mycket dum över det. Mest eftersom han helt och fullt delade deras uppfattning.

Hon berättade livligt om sina studier, om böcker hon läst, om filmer hon sett. Och när hon tittade på Ove fick hon honom för första gången att känna sig som om han var den enda karln i hela världen. Och Ove var nu inte en sämre man än att han då till slut insåg att rätt faktiskt måste vara rätt. Att han inte kunde sitta här och ljuga längre. Så han harklade sig, samlade sig, och där och då berättade han sanningen för henne. Om att han inte alls låg i lumpen, utan i själva verket bara var en simpel tågstädare med dåligt hjärta som ljugit av ingen annan speciell anledning än att han tyckte väldigt mycket om att åka tåg med henne. Han tog för givet att det här var den enda middagen han skulle få gå på med henne, och han tyckte inte att hon förtjänade att få äta den med en bedragare. När han var färdig med sin historia la han ner servetten på bordet och tog fram sin plånbok för att betala och resa sig och gå.

– Ledsen, mumlade han skamset och sparkade lite på stolsbenet, innan han tillade så lågt att orden knappt hördes:

– Jag ville bara få veta hur det kändes att få vara en sån som du tittade tillbaka på.

När han reste sig sträckte hon sig fram över bordet och la sin hand på hans.

– Så många ord har jag aldrig hört dig säga i rad förut, log hon.

Han mumlade något om att nä, så kunde det nu måhända kanske vara, men det förändrade ju nu inte fakta. Att han var en lögnare. Men när hon bad honom sätta sig ner gjorde han henne till lags och sjönk ner i sin stol igen. Och hon blev inte arg, som han trodde. Hon började skratta. Till sist sa hon att det hade faktiskt inte varit så svårt att räkna ut att han inte låg i lumpen när han aldrig hade uniform på sig.

– Dessutom så vet alla att soldater knappast får åka hem klockan fem på vardagarna.

Ove höll så att säga inte direkt diskretionen av en rysk spion, tillade hon. Men hon hade förmodat att han haft sina anledningar till det. Och hon hade tyckt om sättet han lyssnade på henne. Och att få honom att skratta. Och det, sa hon, hade räckt gott för henne.

Och sedan frågade hon honom vad han egentligen ville göra med sitt liv, om han fick drömma om vad som helst. Och då svarade han utan att ens tänka efter att han ville bygga hus. Konstruera dem. Rita dem. Räkna ut bästa sättet att få dem att stå där de stod. Och då började hon inte skratta, som han trodde. Hon blev arg.

– Men varför GÖR du inte det då? krävde hon att få veta.

Och på det hade Ove förstås inte just då något vidare bra svar.

På måndagen kom hon hem till honom med broschyrer för en brevkurs till en ingenjörsexamen. Den gamla tanten som Ove bodde hos tittade fullständigt överväldigat på den vackra unga kvinnan när hon med självsäkra steg gick uppför trappan. Sedan knackade tanten Ove i ryggen och viskade att det var nog en väldans bra investering att han köpte de där blommorna. Och det var Ove trots allt böjd att hålla med om.

När han kom upp på sitt rum satt hon på hans säng. Ove stod truligt i dörröppningen med händerna i byxfickorna. Hon tittade på honom och skrattade.

– Är det vi nu? frågade hon.

– Jo, jo, det kan väl vara så då, svarade han.

Och sedan var det det.

Hon räckte honom broschyrerna. Kursen skulle ta två år, men det visade sig att all tid Ove lagt ner på att lära sig om husbyggnationer möjligen trots allt inte varit så bortkastad som han trott. Han hade kanske inte mycket till läshuvud i den traditionella bemärkelsen, men han begrep siffror och han begrep hus. Det räckte långt. Han examinerade kursen efter sex månader. Sedan en till. Och en till. Och sedan fick han sitt arbete på byggkontoret och blev kvar där i mer än en tredjedels sekel. Jobbade hårt, var aldrig sjuk, amorterade, betalade skatt, gjorde rätt för sig. Köpte ett litet tvåvåningsradhus i ett nybyggt område ute i skogen. Hon ville gifta sig, så Ove friade. Hon ville ha barn, och det kunde väl gå an, tyckte Ove. Och barn ska ju bo i radhusområden, bland andra barn, det hade de förstått.

Och knappt fyrtio år senare fanns det ingen skog runt huset längre. Bara andra hus. Och en dag låg hon i en sjukhussäng och höll honom i handen och sa att han inte skulle oroa sig. Att allt skulle bli bra. Lätt för henne att säga, tyckte Ove, med bröstet bankande av ilska och sorg. Men hon viskade bara ”allt blir bra, älskade Ove” och lutade sitt huvud mot hans arm. Och sedan fällde hon försiktigt in sitt pekfinger i hans handflata. Och så slöt hon ögonen och dog.

Ove satt kvar med hennes hand i sin i flera timmar. Ända tills sjukhuspersonalen kom in och med varma röster och försiktiga rörelser förklarade att de måste bära bort hennes kropp. Då reste sig Ove från stolen, nickade för sig själv, och åkte till begravningsbyrån för att ta hand om pappersarbetet. På söndagen begravdes hon. På måndagen gick han till jobbet.

Men om någon hade frågat hade han talat om för dem att han inte levde innan henne. Och inte efter heller.

15

En man som heter Ove och ett tåg som blir försenat

Den rundlätte mannen på andra sidan plexiglaset har bakåtkammat hår och armarna fulla av tatueringar. Som om det inte vore nog att ha en frisyr som om någon slagit en i huvudet med ett paket margarin utan att man kladdar på kroppen också, tänker Ove. Det är inte ens ett motiv heller, ser Ove. Bara en massa mönster. Är det något en frisk vuxen människa ska vilja göra frivilligt, gå runt och se ut som ett kavajfoder på armarna?

– Din maskin funkar inte, upplyser Ove.

– Inte? säger mannen bakom plexiglaset.

– Vadå ”inte”?

– Ja … den funkar … ”inte”?

– Det var ju det jag sa!

Mannen bakom plexiglaset ser tveksam ut.

– Det kanske är fel på ditt kort? Smuts på magnetremsan? börjar han.

Ove ser ut som om mannen bakom plexiglaset precis hade ifrågasatt Oves förmåga att få erektion. Mannen bakom plexiglaset tystnar.

– Det är inget smuts på min magnetremsa ska du ha klart för dig, säger Ove och pekar på honom.

Mannen bakom plexiglaset nickar. Ångrar sig sedan och skakar på huvudet. Försöker sedan förklara för Ove att maskinen ”faktiskt funkat tidigare under dagen”. Ove avfärdar förstås det som fullständigt irrelevant eftersom den uppenbart är sönder nu. Mannen bakom plexiglaset undrar om Ove har kontanter istället. Ove svarar att det ska mannen bakom plexiglaset skita i. En något spänd tystnad tar vid.

Till sist ber mannen bakom plexiglaset att få ”kolla på kortet”. Ove tittar på honom som om de precis mött varandra i en mörk gränd och han bett att få ”kolla” på Oves klocka.

– Inget fuffens, varnar Ove när han tveksamt skjuter det under luckan.

Mannen bakom plexiglaset greppar kortet och gnider det helt ogenerat mot sitt byxben. Som om Ove aldrig har läst om sån där ”skimning” i tidningarna över huvud taget. Som om Ove är en idiot.

– Vad håller du PÅ med!? ropar Ove och bankar handflatan mot plexiglaset.

Mannen sticker tillbaka kortet under luckan.

– Prova nu, säger han.

Ove ser ut som om han tycker att mannen bakom plexiglaset ska sluta upp med att slösa bort Oves tid. Det fattar ju vem som helst att om kortet inte funkade för en halv minut sedan så kommer det för fan inte funka nu heller. Ove påpekar det för mannen bakom plexiglaset.

– Snälla? säger mannen bakom plexiglaset.

Ove suckar demonstrativt. Drar kortet igen, utan att ta blicken från plexiglaset. Kortet funkar.

– Sådär! flinar mannen bakom plexiglaset.

Ove blänger på kortet som om han tycker att det har förrått honom när han stoppar tillbaka det i plånboken.

– Ha en bra dag, ropar mannen bakom plexiglaset muntert efter honom.

– Det får vi se, muttrar Ove.

De senaste tjugo åren har ingen i det här samhället gjort annat än tjatat på Ove om att han ska använda kreditkort. Men kontanter har dugt bra för Ove, kontanter har nämligen dugt bra för mänskligheten i flera tusen år. Och Ove litar inte på bankerna och deras elektronik.

Men hans fru envisades förstås med att skaffa sig ett sådant där kort lik förbaskat, trots att Ove förmanade henne att låta bli. Och när hon dog skickade banken helt enkelt ett nytt kort i Oves namn, kopplat till hennes konto. Och nu, efter att han köpt blommorna till hennes grav med det i sex månader, finns det 136 kronor och 54 öre kvar på det. Och det vet ju Ove mycket väl att de pengarna kommer försvinna ner i fickan på någon bankdirektör om Ove nu går och dör utan att ha gjort av med dem.

Men nu när Ove *vill* använda det där förbaskade plastkortet, då fungerar det givetvis inte. Eller så ska det tas ut en massa extra avgifter i affärerna. Och det bevisar ju bara att Ove har haft rätt hela

tiden. Och det tänker han minsann berätta för sin fru det första han gör när han träffar henne igen, det ska hon ha klart för sig.

För nu får det faktiskt hur som helst vara nog. Nu ska Ove dö.

Han hade gått hemifrån innan ens solen orkat masa sig över horisonten imorse, långt mindre någon av hans grannar. Han hade studerat tågtidtabellen noggrant i hallen. Sedan hade han släckt alla lampor, stängt av alla element, låst sin ytterdörr och lagt kuvertet med alla instruktioner på hallmattan innanför dörren. Han förutsatte att någon skulle hitta det där när de kom för att ta huset.

Han hade hämtat snöskyffeln, skottat snön utanför huset, satt tillbaka skyffeln i förrådet. Låst förrådsdörren. Hade Ove varit aningen mer uppmärksamt lagd hade han möjligen sedan lagt märke till det ganska stora kattformade hålet i den ganska stora snödrivan precis utanför sitt förråd när han började gå mot parkeringen. Men eftersom han nu hade bättre saker för sig gjorde han inte det.

Vis av högst ofrivillig erfarenhet tog han inte Saaben utan promenerade till stationen istället. Den här gången skulle nämligen varken gravida utländskor, blonda mähän, Runes fru eller rep av tveksam kvalitet få chansen att förstöra Oves morgon. Han hade luftat de här människornas element, lånat ut sina grejer, skjutsat dem till sjukhuset. Men nu fick det faktiskt ändå ta och räcka lite. Nu skulle Ove äntligen få komma iväg.

Han kontrollerade tågtidtabellen en extra gång. Han avskydde att komma iväg för sent. Det förstörde hela planeringen. Fick allt att hamna ur fas. Hans fru hade alltid varit helt värdelös på det, att hålla sig till planeringen. Men så var det ju med fruntimmer. De skulle inte kunna hålla fast vid en planering om de så limmades ihop med den, det hade Ove lärt sig. När han skulle köra någonstans gjorde han scheman och tidsplaner och bestämde var de skulle tanka och när de skulle dricka kaffe för att tidsoptimera resan. Han studerade kartor och uppskattade exakt hur lång tid varje etapp skulle ta och hur de skulle undvika rusningstrafik och vilken genväg de skulle ta som folk med såna där gps:er inte begrep sig på. Ove hade alltid en klar färdstrategi. Hans fru, däremot, fick alltid för sig vansinnigheter som att de skulle ”köra på känsla” och ”ta det lugnt”. Som om det var ett sätt för en vuxen människa att ta sig någonstans här i livet. Och sedan kom hon alltid på att hon måste ringa ett samtal, eller att hon hade glömt en scarf. Eller så visste hon inte

vilken ytterkappa hon skulle packa ner i sista stund. Eller så var det något annat. Och sedan glömde hon alltid kaffet i termosen på diskbänken, det e-n-d-a som faktiskt var väsentligt. Fyra kappor i de där förbannade väskorna, men inget kaffe. Som om man bara kunde svänga in på en mack hur som helst en gång i timmen och köpa det där brända rävpisset som serverades där. Så att man blev ännu mer försenad. Och när Ove blev sur så skulle hon alltid ifrågasätta varför det var så viktigt att ha en tidsplan när man skulle åka bil. ”Vi har ju ändå inte bråttom”, sa hon. Som om DET hade ett dugg med saken att göra.

Han trycker ner händerna i byxfickorna nere på perrongen på stationen. Han har inte på sig kavajen. Den var alldeles för fläckig och luktade för mycket avgaser nu, så han tänkte att hon skulle skälla på honom om han dök upp i den. Hon tycker inte lika mycket om skjortan och tröjan han har nu, men de är i alla fall hela och rena. Det är närmare femton minusgrader. Han har inte bytt ut den blå höstjackan mot den blå vinterjackan än, och kylan blåser rakt igenom. Han har väl varit lite distraherad på sistone, får han medge. Har inte riktigt övervägt hur man förväntas vara klädd när man anländer en trappa upp. Han hade från början tänkt sig att det väl skulle vara uppklätt och märkvärdigt. Men ju mer han tänker på det nu så inser han att det kanske snarare blir någon form av uniformsklädsel i efterlivet, för att undvika förvirring. Det måste ju vara alla möjliga sorters folk där som har dött, kan man tänka. Utlänningar och allt möjligt, den ena med konstigare utstyrsel än den andra. Så det borde nog gå att ordna med det på plats. Borde väl finnas någon form av garderobsverksamhet.

Perrongen är nära nog folktom. På andra sidan spåret står några sömniga långhåriga ungdomar med alldeles för stora ryggsäckar som Ove beslutar säkert är fulla av knark. En bit bredvid dem står en man i 40-årsåldern i grå kostym och svart överrock och läser tidningen. Ytterligare en bit bort några småpratande kvinnor i sina bästa år med landstingslogga på bröstet och lila slingor i håret kedjerökandes extra långa mentholcigaretter.

På Oves sida av spåret är det tomt, sånär som på tre överdimensionerade kommunalanställda män i 35-årsåldern i arbetsbyxor och bygghjälmar som står i ring och stirrar ner i ett hål. Runt dem sitter slarvigt uppsatt orange avspärrningstejp. En av dem

har en kopp kaffe från 7-Eleven i handen, en annan står och äter en banan, den tredje försöker peta på sin mobiltelefon utan att ta av sig vantarna. Det går inte jättebra. Och hålet är där det är. Och sen blir folk förvånade när hela världen kraschar ner i en finanskris, tänker Ove. När det enda folk gör är att stå och äta bananer och titta ner i hål i marken hela dagarna.

Han tittar på klockan. En minut kvar. Han ställer sig längst ut på perrongen. Väger på kanten på skosulorna. Det är inte ett fall på mer än en och en halv meter, ögonmåttar han. En och sextio, möjligen. Det finns en viss symbolik i att det blir ett tåg som tar livet av honom, men han tycker inte riktigt om det ändå. Han tycker inte att lokföraren ska behöva bevittna eländet. Så han har beslutat sig för att hoppa när tåget är mycket nära, så att det snarare är sidan av första vagnen som träffar honom och sliter ner honom på rälsen än den stora vindrutan längst fram. Han tittar åt det håll tåget ska komma ifrån och räknar sakta för sig själv. Viktigt att tajmingen blir rätt, beslutar han. Solen håller på att gå upp och skiner honom obstinat i ögonen som ett barn som precis fått tag i en ficklampa.

Och då hör han det första skriket.

Ove hinner precis titta upp i tid för att få se den kostymklädde mannen i svart överrock liksom vagga fram och tillbaka på stället som om någon gett en panda för mycket Valium. Det pågår någon sekund, sedan vänder sig den kostymklädde mannens blick rakt uppåt i blindo och hela kroppen tycks drabbas av någon form av genomgående nervryckning. Armarna skakar till som i konvulsioner. Och så, som om ögonblicket är en lång serie stillbilder, faller tidningen ur hans händer och han svimmar. Faller från kanten ner på spåret med en duns som om han var en låda cementblandning. Och där blir han liggande.

De kedjerökande tanterna med landstingslogga på brösten vrålar panikslaget. De knarkande ungdomarna stirrar på spåret med händerna fastklamrade i sina ryggsäcksremmar som om de vore rädda att trilla annars. Ove står på kanten av perrongen på andra sidan och tittar irriterat på ömsom den ena, ömsom den andra.

– Det var väl då själva fan också, säger Ove för sig själv till sist.

Och så hoppar han ner på rälsen.

– HUGG I HÄR DÅ! ropar han åt den mest långhåriga ryggsäcksbäraren uppe på kanten.

Ryggsäcken rör sig sakta mot kanten. Ove lyfter upp den kostymklädde mannen på det där sättet som män som aldrig satt sin fot på ett gym men däremot burit betongplintar två och två under varje arm i hela sitt liv har en tendens att kunna göra. Hivar upp kroppen i famnen ganska exakt så som yngre män som kör Audi och köper neonfärgade löpartights ganska ofta inte alls kan göra.

– Här kan han ju inte ligga i vägen för tåget begriper ni väl!?

Ryggsäckarna nickar bortkommet, och lyckas till sist med gemensamma ansträngningar släpa upp kostymkroppen på perrongen. Landstingstanterna skriker fortfarande, som om de uppriktigt tror att det är det konstruktiva och hjälpsamma att göra i en situation som den här. Bröstkorgen på den kostymklädde mannen rör sig sakta men stadigt upp och ner när han välts på rygg däruppe. Ove står kvar nere på spåret. Han hör tåget komma. Det var inte riktigt så här han planerade det, men det får duga.

Så går han lugnt tillbaka ut till mitten av det, kör händerna i fickorna och stirrar in i strålkastarna. Han hör den mistlursliknande varningssignalen. Känner hur rälsen skakar våldsamt under hans fötter, som om den var en testosteronstinn tjur som försökte kasta av honom. Han andas ut. Mitt i infernot av skakningar och tjut och det besinningslösa ångestskriket av tågbromsarna känner han en djup lättnad.

Äntligen.

Döden.

För Ove känns ögonblicken som följer lika långa som om själva tiden bromsat in och låtit allt runt honom färdas i ultrarapid. Explosionen av ljud dämpas till ett lågt sus i hans öron, tåget närmar sig honom som om det kröp fram draget av två gamla oxar. Det blinkar desperat med strålkastarna åt honom. Ove stirrar rakt in i ljuset. Och i gattet mellan två av blinkningarna, medan han inte är bländad, får han ögonkontakt med lokföraren. Han kan inte vara mer än drygt 20. En sån som fortfarande blir kallad ”valpen” av sina äldre kollegor.

Ove stirrar in i valpens ansikte. Knyter nävarna i fickorna som om han förbannar sig själv för det han nu ska göra. Men det kan inte hjälpas, tänker han. Det finns ett rätt sätt att göra saker. Och ett fel sätt att göra saker.

Så tåget är kanske femton–tjugo meter bort när Ove svär irriterat,

och lika lugnt som om han bara rest sig för att gå och hämta en kopp kaffe stiger han åt sidan och svingar sig upp på perrongen igen.

Tåget är i jämnhöjd med honom när lokföraren slutligen får stopp på det. Skräcken har sugit allt blod ur valpens ansikte. Han håller uppenbart tillbaka gråten. De båda männen tittar på varandra genom lokfönstret som om de precis kommit vandrande från varsitt håll genom en apokalyptisk öken och just insett att ingen av dem är den sista levande människan på jorden. Den ena lättad av insikten. Den andra besviken.

Pojken i loket nickar försiktigt. Ove nickar uppgivet tillbaka.

Nog för att Ove inte vill ha sitt liv kvar. Men en sådan man som förstör någon annans genom att ha ögonkontakt sekunderna innan Oves kropp förvandlas till en blodsmet på vederbörandes vindruta, det är han banne honom inte. Det hade varken farsan eller Sonja någonsin förlåtit honom för.

– Är du okej eller? ropar en av bygghjälmarna bakom Ove.

– Det var i sista momangen du hoppade opp! hojtar en av de andra två bygghjälmarna.

De står och stirrar på honom inte alls olikt sättet de alldeles nyss stod och stirrade ner i det där hålet. Det verkar faktiskt vara deras primära kompetensområde, att stirra på saker. Ove stirrar tillbaka.

– Sista momangen alltså, förtydligar den tredje mannen.

Han har fortfarande sin banan i handen.

– Det kunde ha gått illa det där, flinar den första bygghjälmen.

– Riktigt illa, instämmer den andra.

– Kunde ha dött faktiskt, förtydligar den tredje.

– Men vilken hjälte du är alltså! hojtar den första.

– Rädda livet på han! nickar den andra ivrigt.

– ”Honom”. Räddade livet på ”honom”, rättar Ove och hör Sonjas röst i sin egen.

– Hade dött annars, förtydligar den tredje och tar en obekymrad tugga av sin banan.

Ute på spåret står tåget med alla de röda nödskyltarna tända, stånkande och gnisslande som en mycket tjock människa som precis sprungit rakt in i en vägg. Och ut ur det väller en massa exemplar av vad Ove förmodar måste vara IT-konsulter och annat löst folk vimmelkantigt på perrongen. Ove sticker händerna i byxfickorna.

– Nu blir det väl en förbannad massa förseningar med tågen

förstås, säger han och tittar sig alldeles särdeles missnöjt omkring på det kaotiska virrvarret på perrongen.

– Jo, säger den första bygghjälmen.

– Blir det nog, säger den andra.

– Massa, massa, massa förseningar, instämmer den tredje.

Ove ger ifrån sig ett ljud som låter som en tung byrålåda som fastnat i ett igenrostat gångjärn. Kliver förbi dem alla tre utan ett ord.

– Vart ska du? Du är en hjälte ju! hojtar den första bygghjälmen förvånat efter honom.

– Ja! hojtar den andra.

– Hjälte ju! hojtar den tredje.

Ove svarar inte. Han går förbi mannen bakom plexiglaset, tillbaka ut på de snötäckta gatorna, och börjar vandra hemåt. Alltmedan staden runtomkring honom sakta vaknar upp till sina utländska bilar och sin data och sina kreditlån och all sin andra skit.

Och så var den här dagen också förstörd, konstaterar han bittert.

När han kommer gående i höjd med cykelförrådet vid parkeringen möter han den vita Skodan. Den kommer nerifrån Anitas och Runes hus. Det sitter en beslutsam kvinna med glasögon i passagerarsätet, med hela famnen full av pärmar och papper. Bakom ratten sitter mannen i den vita skjortan. Ove får hoppa ur vägen för att inte bli påkörd när bilen svänger runt hörnet.

Mannen i den vita skjortan höjer en rykande cigarett mot Ove genom vindrutan när de passerar varandra och ler ett kort, överlägset leende. Som om det var Ove som gjort fel genom att stå i vägen, och mannen i den vita skjortan som nu varit storsint nog att ha överseende med det.

– Idiot! skriker Ove efter Skodan, men mannen i den vita skjortan verkar inte reagera över huvud taget.

Ove memorerar registreringsnumret innan den försvinner runt hörnet.

– Snart är det din tur, gubbjävel, väser en illvillig röst bakom honom.

Ove spinner runt med knytnäven instinktivt höjd och stirrar omedelbart sig själv i ögonen genom spegelbilden på det blonda mähäts solglasögon. Hon håller vinterkängan i famnen. Den morrar åt honom.

– De där var från socialen, säger mähät med ett hånflin och nickar mot vägen.

Ute på parkeringen ser Ove den där sprätten Anders backa ut sin Audi ur garaget. Den har de där nya vågformade strålkastarna, noterar Ove. Så att ingen ens i mörkret ska kunna undgå att veta att här kommer det minsann en bil körd av en komplett skitstövel.

– Vad rör det dig? säger Ove till mähät.

Hennes läppar dras till den där sortens grimas som väl är så nära ett riktigt leende en kvinna som injicerat läpparna fulla med miljöavfall och nervgifter kan komma.

– Det rör mig för att den här gången är det den där jävla gubben längst ner på gatan som de sätter på ett hem. Och nästa gång är det du!

Hon spottar på marken bredvid honom och går mot Audin. Ove tittar efter henne med bröstkorgen tungt hävande under jackan. När Audin svänger runt räcker hon upp mittfingret mot honom genom rutan. Oves första instinkt är att rusa efter och slita hela det där tyska plåtmonstret, inklusive sprättar, mähän, byrackor och vågformade strålkastare, i stycken. Men han känner sig plötsligt andfådd, som om han precis rusat i full fart genom snön. Han lutar sig fram, sätter handflatorna på knäna och märker till sitt eget ursinne att han kippar efter luft. Hjärtat bankar som om hans bröstben var dörren på den sista fungerande offentliga toaletten i världen.

Han rätar på sig efter någon minut. Det flimrar lätt för synfältet på högerögat. Audin är borta. Ove vänder sig och går långsamt mot sitt hus med ena handen för bröstet.

Väl hemma utanför sitt hus stannar han vid förrådet. Stirrar ner i det kattformade hålet i snödrivan.

Det ligger en katt i botten på det.

Kunde man ju ge sig fan på.

16

En man som hette Ove och en lastbil i en skog

Innan den där buttra och lite fumliga pojken med den hårda muskulösa kroppen och de ledsna blå ögonen satte sig bredvid Sonja på tåget den där dagen hade hon egentligen bara älskat tre saker i livet helt villkorslöst: böcker, sin pappa och katter.

Hon hade förstås blivit uppvaktad, det var inte det. Friarna hade kommit i alla former. Långa och mörka och korta och blonda och skojfriska och tråkiga och eleganta och självgoda och vackra och giriga, och hade de inte allihop varit lite skrämda av de där historierna som gick bland byarna om att Sonjas pappa förvarade både ett och annat skjutvapen i det ensliga trähuset därute i skogen hade de nog varit lite fräckare också. Men ingen av dem hade tittat på henne som den där pojken tittade på henne när han satte sig bredvid henne på tåget. Som om hon var den enda flickan i världen.

Ibland hände det, speciellt under de första åren, att hennes väninnor ifrågasatte hennes vett. Sonja var mycket vacker, något en stor del av hennes omgivning fann viktigt att ständigt påtala för henne. Dessutom älskade hon att skratta och var, oavsett vad livet satte framför henne, en sådan som alltid var positiv till allting. Och Ove var, tja, han var ju Ove. Något som omgivningen förstås inte heller var sena att påtala för Sonja. Han var ju en sådan slags man som varit en tjurig gammal gubbe sedan han gick i småskolan. Och hon kunde ju få något så mycket bättre, argumenterade man.

Men för Sonja var nu Ove aldrig det buttra och kantiga och vassa. För henne var han de lätt tilltufsade rosa blommorna vid deras första middag. Han var sin pappas lite för åtsittande bruna kavaj över sina breda, sorgsna axlar. Och allt det där han trodde så starkt på om rättvisa och moral och hårt arbete, om en värld där rätt faktiskt bara skulle vara rätt. Inte för att man fick medalj eller diplom eller ryggdunkar för det, utan bara för att det var så det skulle vara. Man gjorde inte så många sådana män längre, hade Sonja förstått. Så hon tänkte hålla fast vid den här. Han skrev kanske inte poesi till henne, han sjöng inga serenader, han kom inte hem med dyra presenter.

Men ingen annan pojke hade åkt tåg i flera timmar åt fel håll varje dag i flera månader bara för att han tyckte om att sitta bredvid henne när hon pratade.

Och när hon tog tag i hans underarm, stor som hennes lår, och kittlade honom tills den där tjuriga pojkens ansikte sprack upp i ett leende som om det var en gipsform som sprack runt ett smycke, då var det något som sjöng inuti Sonja. Och de var bara hennes, alla de ögonblicken.

– ”Det sägs de bästa män föds ur sina fel, och att de ofta sen blir mycket bättre, än om de aldrig felat alls”, sa hon till Ove den där kvällen då han för första gången bjudit ut henne på middag, då när han berättade att han ljugit för henne om att han låg i lumpen.

Hon blev inte arg på honom då. Hon blev förstås arg på honom ett oräkneligt antal gånger efter det, men inte då. Och under alla de år som han var vid hennes sida ljög han aldrig för henne igen.

– Vem har sagt det? undrade Ove och tittade på de trippla uppsättningarna bestick som låg framför honom på bordet som man kanske skulle titta på en låda som någon precis öppnat och sagt ”välj ditt vapen” angående.

– Shakespeare, sa Sonja.

– Ska det vara nåt det? undrade Ove.

– Det är fantastiskt, nickade Sonja leende.

– Har aldrig läst nåt av han, mumlade Ove ner i duken.

– ”Av honom”, rättade Sonja och la kärleksfullt sin hand på hans.

Under deras nästan fyra årtionden tillsammans fick Sonja hundratals elever med läs- och skrivsvårigheter att läsa Shakespeares samlade verk. Och under samma tid fick hon inte Ove att läsa ett enda av dem. Men så snart de flyttat in i radhuset tillbringade han varje kväll i flera veckor ute i förrådet. Och när han var färdig stod de vackraste bokhyllor hon någonsin sett i deras vardagsrum.

– Du måste ju ha dem nånstans, muttrade han och petade sig lite i ett sår på tummen med spetsen på skruvmejseln.

Och hon kröp upp i hans famn och sa att hon älskade honom. Och han nickade.

Hon frågade bara en gång om brännskadorna på hans armar. Och hon fick på egen hand försöka pussla ihop de exakta omständigheterna kring hur han förlorade sitt föräldrahem ur de korthuggna fragment som nu bjöds när Ove motvilligt berättade en

sådan historia. Men hon fick till sist i alla fall veta hur han fick ärren. Och när någon av väninnorna efter det frågade varför hon älskade honom svarade hon att det var för att de flesta män springer från en eldsvåda. Män som Ove springer mot den.

Ove träffade inte Sonjas pappa fler gånger än han kunde räkna på sina fingrar. Pappan bodde långt norröver, en bra bit ut i skogen, nästan som om han tittat på en karta över nationens bebyggelse och kommit fram till att det här var exakt så långt ifrån andra människor man kunde bosätta sig i vartdera väderstrecket. Sonjas mamma dog i barnsäng. Pappan gifte aldrig om sig. ”Ja ha ett fruntimmer. Hon är bar int hemma just nu”, fräste han de få gånger någon vågat dryfta frågan högt i närheten av honom.

Sonja flyttade till stan när hon började latinlinjen. Pappan tittade med gränslös indignation på henne när hon föreslog att han skulle flytta med. ”Va ska ja där å gör? Träff folk?” morrade han. Uttalade alltid ”folk” som om det var ett svärord. Så Sonja lät honom vara. Och utöver hennes besök på helgerna, och hans månatliga tur i lastbilen in till speceriaffären i närmaste by, hade han bara Ernest som sällskap.

Ernest var den största bondkatten i världen. När Sonja var liten hade han känts som en ponny. Han kom och gick i pappans hus som han behagade, men bodde inte där. Var han i själva verket bodde visste ingen. Sonja döpte honom till Ernest efter Ernest Hemingway. Hennes pappa hade aldrig brytt sig om böcker, men när dottern satt och läste dagstidningen själv när hon var fem år gammal var han förstås inte dummare än att han begrep att något behövde göras. ”Sånne skit kan flickebarn för fan int läsa, då bli ho ju frå vettet”, konstaterade han när han föste fram henne mot disken i biblioteket inne i byn. Den gamla bibliotekarien på plats visste nu visserligen inte exakt vad han ville mena med det, men att flickan hade en alldeles säregen begåvning var det ju nu å andra sidan inte tu tal om. Så den månatliga turen till speceriaffären fick helt enkelt börja kompletteras med en månatlig tur till biblioteket, beslutade bibliotekarien och pappan gemensamt, utan att det behövde samtalas så mycket mer om det. När Sonja fyllde tolv hade hon läst alla böcker de hade minst två gånger. De hon tyckte om, som ”Den gamle och havet”, hade hon läst så många gånger att hon tappat räkningen.

Så Ernest fick heta Ernest. Och ingen ägde honom. Han pratade inte, men följde gärna med pappan och fiskade. Och pappan uppskattade båda de karaktärsdragen, och delade rättvist på fångsten när de kom tillbaka hem.

Den första gången Sonja tog med sig Ove ut till det gamla trähuset i skogen satt Ove och pappan knäpptysta mittemot varandra och stirrade ner i sin mat i nästan en timme medan hon försökte få till någon form av civiliserad konversation. Ingen av de båda männen förstod riktigt vad de gjorde där, mer än att det nu tydligen var viktigt för den enda kvinna någon av dem brydde sig om. De hade båda protesterat mot hela arrangemanget högljutt och ihärdigt på varsitt håll, utan resultat. Sonjas pappa hade varit avogt inställd redan från början. Det enda han visste om den här pojken var att han var från stan och att Sonja hade berättat att han inte gillade katter nåt värst. Två karaktärsdrag som i Sonjas pappas tycke var fullt tillräckliga anledningar för att diagnostisera Ove som opålitlig.

Ove i sin tur kände sig som om han var på anställningsintervju, och han lyckades aldrig speciellt bra på sådana. Så när Sonja inte pratade, vilket hon för all del gjorde nästan hela tiden, var det sådär tyst i rummet som det bara kan bli mellan en man som inte vill förlora sin dotter och en man som ännu inte riktigt förstått att han är utvald att ta henne därifrån. Till sist sparkade Sonja Ove på smalbenet för att förmå honom att säga något. Ove tittade förvånat upp från sin tallrik, noterade de arga ryckningarna runt hennes ögonvrår. Han harklade sig och såg sig omkring med en viss desperation för att hitta något att fråga den här gubben om. För det var vad Ove hade lärt sig, att om man inte hade något att säga var det alltid bäst att fråga något. Om det var något som fick folk att glömma bort att tycka illa om en så var det när de gavs möjligheten att prata om sig själva.

Till sist föll Oves blick ut genom köksfönstret och fastnade på gubbens lastbil.

– Det är en L10 det där va? sa han och pekade med gaffeln.

– Jo, sa gubben ner i sin tallrik.

– Det är Saab som gör dem, konstaterade Ove med en kort nick.

– Scania! röt gubben kvickt och blängde provocerat på Ove.

Och rummet övermannades återigen av den där tystnaden som bara kan uppstå mellan en flickas älskade och hennes far. Ove

tittade sammanbitet ner i sin tallrik. Sonja sparkade sin pappa på smalbenet. Pappan tittade surt tillbaka. Men så såg han de där ryckningarna i hennes ögonvrår, och han var nu inte en dummare man än att han lärt sig att det var bäst att undvika det som brukade komma efter dem om man kunde. Så han harklade sig vrångt, petade lite i maten.

– Bar för nån kostym på Saab vifta med plånbok och köp fabriken så sluta det fan int va Scania, grymtade han lågt och en smula mindre anklagande och flyttade sitt smalben en liten bit längre bort från sin dotters sko.

Sonjas pappa hade alltid haft lastbilar från Scania. Han kunde inte begripa varför man skulle ha något annat. Att de sedan efter åratal av hans orubbliga konsumtionslojalitet gick ihop med Saab, det var ett förräderi han aldrig riktigt förlät dem för. Ove, som i sin tur blivit mycket intresserad av Scania i samma stund som Saab gick ihop med dem, tittade tankfullt ut genom fönstret på lastbilen och tuggade på en potatis.

– Går den bra? frågade han.

– Nä, muttrade gubben vresigt, och återgick till sin tallrik.

– Inga av de där modell som gå bra. Inge som byggs ordentlit. Mekaniker ska ha halv förmögenhet om någe ska lagas pån, tillade han på ett sätt som lätt kunde ge intrycket av att han förklarade det hela för någon som satt under bordet.

– Jag kan titta på den om jag får, sa Ove och såg plötsligt upp entusiastiskt.

Det var faktiskt första gången Sonja kunde minnas att han låtit entusiastisk inför någonting.

De båda männen tittade på varandra något ögonblick. Så nickade Sonjas pappa. Och Ove nickade kort tillbaka. Och sedan reste de sig så sakligt och beslutsamt som två män kanske skulle göra om de precis enats om att gå ut och ta livet av en tredje. Ett par minuter senare kom Sonjas pappa in i köket igen, stödd på sin käpp, och sjönk ner på sin stol med sitt kroniskt missnöjda mummel. Han satt där en god stund och stoppade sin pipa omsorgsfullt innan han till sist nickade åt kastrullerna och fick ur sig:

– Gott.

– Tack pappa, log hon.

– Du som laga. Int ja, sa han.

– Tacket var inte för maten, svarade hon och lyfte bort tallrikarna, kysste sin pappa ömt på pannan samtidigt som hon såg Ove dyka ner under huven på lastbilen ute på gården.

Pappan sa ingenting, reste sig bara med en lågmäld fnysning med pipan i handen och tog tidningen från diskbänken. Halvvägs in till vilfåtöljen i vardagsrummet hejdade han sig dock och blev ståendes lite tveksamt, stödd på käppen.

– Fiska han? grymtade han till sist utan att titta på henne.

– Det tror jag inte, svarade Sonja.

Pappan nickade buttert. Stod tyst en lång stund.

– Nänä. Han få väl lär sig då, mumlade han till sist, stoppade pipan i munnen och försvann in i vardagsrummet.

Sonja hade aldrig hört honom ge någon en finare komplimang.

17

En man som heter Ove och ett kattskrälle i en snödriva

– Är den död? undrar Parvaneh skräckslaget och rusar fram så fort som gravidmagen tillåter henne och stirrar ner i hålet.

– Jag är ingen veterinär, svarar Ove.

Han säger det inte ovänligt. Bara som en ren upplysning. Han förstår inte var det här fruntimret dyker upp ifrån hela tiden. Kan man inte ens få luta sig över ett kattformat snödrivehål i sin egen trädgård i lugn och ro längre?

– Men du måste ju plocka upp honom! ropar hon och slår honom med vanten på axeln.

Ove ser missnöjd ut och kör händerna djupare i jackfickorna. Han har fortfarande lite svårt att andas.

– Måste jag inte alls, säger han.

– Men är du dum i huvudet eller? utstöter hon.

– Jag kommer inte så värst bra överens med katter, informerar Ove och planterar hälarna i snön.

Hennes blick när hon vänder sig om får honom dock att flytta sig lite längre bort från hennes vante.

– Den kanske sover, försöker han och kikar över kanten på hålet.

– Annars kommer den väl upp när det töar …, tillägger han.

När vanten ursinnigt kommer svingande emot honom på nytt konstaterar han att det där med säkerhetsavstånd uppenbart var en mycket sund idé.

I nästa sekund har Parvaneh dykt ner i snödrivan och ett ögonblick senare dykt upp igen med det djupfrysta lilla kreaturet i sina tunna armar. Det ser ut som fyra glasspinnar som smält ihop med en söndersliten halsduk.

– Öppna dörren! skriker hon åt Ove, alldeles ifrån sig nu.

Ove trycker skosulorna djupare i snön. Han började då verkligen inte den här dagen med några intentioner att släppa in vare sig fruntimmer eller katter i sitt hus, det skulle han gott vilja göra klart

för henne. Men hon går rakt emot honom med djuret i famnen och beslutsamheten i stegen som om det bara är en fråga om hans egen reaktionsförmåga huruvida hon ska gå över honom eller förbi honom. Ove har aldrig varit med om en värre kvinna till att inte lyssna på vad hederligt folk säger till henne. Han känner sig andfådd igen. Kämpar emot impulsen att ta sig för bröstet.

Hon fortsätter framåt. Han viker undan. Hon stövlar förbi. Och det istappsprydda lilla pälsbyltet i hennes armar skickar utan att Ove hinner tvinga sin hjärna att stoppa dem upproriskt fram forsande minnesbilder av Ernest genom hans huvud. Dumma, tjocka gamla Ernest som Sonja älskade så att hennes hjärta skulle gått att studsa femkronor på när hon såg honom.

– MEN ÖPPNA DÖRREN DÅ! vrålar Parvaneh och nickar mot Ove som om hon är på väg att ge sig själv en whiplashskada.

Ove fiskar upp nycklarna ur fickan som om någon annan tagit kontroll över hans arm. Han har själv svårt att acceptera vad han faktiskt håller på med. Som om en del av honom satt och vrålade ”NEJ” inne i hans skalle medan resten av kroppen begett sig iväg ut på något slags tonårsrevolt.

– Hämta filtar! beordrar Parvaneh och rusar över tröskeln med skorna på.

Ove står kvar några ögonblick och hämtar andan innan han lufsar efter.

– Det är ju svinkallt härinne. Höj värmen på elementen! kastar Parvaneh ur sig som om det vore något alldeles självklart och viftar otåligt åt Ove när hon lägger ner katten i hans soffa.

– Här höjs inga element, svarar Ove.

För nu får det väl ändå ta och räcka lite, tycker han. Han står parkerad i dörröppningen till vardagsrummet och funderar över om hon kommer försöka slå honom med vanten igen om han säger till henne att åtminstone lägga tidningar under katten. När hon vänder sig mot honom igen beslutar han sig för att låta bli att ta reda på det. Ove vet inte om han någonsin sett en så arg kvinna.

– Jag har en filt på övervåningen, säger han till sist och undviker hennes blick genom att plötsligt bli mycket intresserad av lampan i hallen.

– Hämta den då! förmanar hon.

Ove ser ut som om han upprepar hennes ord tyst för sig själv med

tillgjord och hånfull röst, men stiger hur som helst ur skorna och går genom vardagsrummet på vaksamt avstånd från hennes vantslagarradie.

Hela vägen upp och hela vägen ner för trappan mumlar han misslynt för sig själv om att det minsann ska vara så förbannat omöjligt att få lite lugn och ro i det här kvarteret. Uppe på övervåningen stannar han och drar några djupa andetag. Smärtan i bröstet är borta. Hjärtat slår normalt igen. Det händer då och då det där, så han har slutat hetsa upp sig över det. Går alltid över. Och nu behöver han ju ändå inte det där hjärtat så länge till, så det spelar ändå ingen roll.

Han hör röster nerifrån vardagsrummet. Han tror knappt sina öron. För att vara samma människor som ideligen hindrar honom från att dö är de här grannarna verkligen inte blyga för att driva en man till vansinnets och självmordets rand. Det är då en sak som är säker.

När Ove stiger nerför trappan igen med filten i näven står den överviktige unge mannen från grannhuset mitt i hans vardagsrum och tittar nyfiket på katten och Parvaneh.

– Tja man! säger han glatt och vinkar åt Ove.

Han är bara klädd i t-tröja trots att det är snö ute.

– Jaha? säger Ove, tyst konstaterandes att här kan man visst inte gå uppför en trappa utan att komma ner och upptäcka att man har öppnat värdshus.

– Jag hörde nån som skrek, mannen, ville bara kolla så att allt var coolt här, svarar den unge mannen muntert och rycker på axlarna så att ryggfettet lägger t-tröjan i stora veck.

Parvaneh rycker åt sig filten ur Oves hand och börjar svepa in katten i den.

– Sådär får ni aldrig honom varm, säger den unge mannen vänligt.

– Lägg dig inte i det här, svarar Ove, som visserligen inte är någon expert på upptining av katter men å andra sidan inte alls heller uppskattar att folk marscherar in i hans hem och börjar försöka styra och ställa med hur sådana här saker ska gå till.

– Tyst Ove! säger Parvaneh och tittar vädjande på den unge mannen.

– Vad ska vi göra? Han är iskall!

– Säg inte åt mig att vara tyst, mumlar Ove.

– Han kommer dö, säger Parvaneh.

– Dö och dö, han är väl lite nerkyld bara …, inflikar Ove i ett nytt försök att vinna kontrollen över en situation han nu anser ha gått alldeles bärsärkagång.

Den gravida sätter pekfingret mot läpparna och hyssjar honom. Ove ser så upprörd ut över detta att han ger intrycket av att vilja göra en arg piruett.

– Jag tar honom, avbryter den unge mannen och gör en gest mot katten, helt utan att bekräfta det faktum att Ove står precis bredvid honom och försöker förklara att här stolpar man väl ändå inte bara in i folks hus och hem som någon joker och börjar lyfta katter till höger och vänster.

När Parvaneh håller upp katten har den börjat ändra färg från lila till vit. Ove ser aningen mindre bergsäker ut när han ser det. Han kastar en hastig blick på Parvaneh. Sedan tar han motvilligt ett steg tillbaka för att lämna plats.

Och då tar den unge överviktige mannen av sig tröjan.

– Men nu … nu får det väl ändå … vad håller du PÅ me…, stammar Ove.

Hans blick flackar från Parvaneh, som nu står upp vid soffan med den smältande katten i famnen och vatten droppande på golvet, till den unge mannen som nu står med bar överkropp mitt i Oves vardagsrum med fettet dallrande från bröstet ner mot knäna som om hela han var ett enda stort glasspaket som någon smält och sedan fryst igen.

– Här, ge mig honom, säger den unge mannen bara oberört och sträcker fram två armar tjocka som timmerstockar mot Parvaneh.

När hon räcker över den sluter han den genast i sin enorma famn och drar den mot bröstet som om han försökte göra en gigantisk kattvårrulle.

– Jag heter Jimmy, förresten, säger han till Parvaneh och ler.

– Jag heter Parvaneh, säger Parvaneh.

– Fint namn, säger Jimmy.

– Tack! Det betyder ”fjäril”, ler Parvaneh.

– Fint! säger Jimmy.

– Du kommer kväva katten, säger Ove.

– Äh, tagga ner nu Ove, säger Jimmy.

Ove drar ihop läpparna till en tunn blek linje. Sparkar missnöjt på en golvlist. Han vet inte riktigt vad den unge mannen vill ha sagt med ”tagga ner”, men han är rätt säker på att han inte tänker göra det.

– Den föredrar nog att få frysa ihjäl på ett lite civiliserat sätt istället för att bli strypt, säger han till Jimmy och nickar mot den droppande pälsbollen som ligger ihoptryckt i hans famn.

Jimmy flinar godmodigt med hela det runda ansiktet.

– Chilla lite Ove. Jag är en tjockis, du vet. Och du kan säga mycket om oss tjockisar, mannen, men vi är ena jävlar på att alstra värme!

Parvaneh kikar oroligt över hans guppande överarm och lägger försiktigt sin handflata mot kattens nos. Så skiner hon upp.

– Han börjar bli varmare, jublar hon och vänder sig triumferande mot Ove.

Ove nickar. Han tänker utbrista något sarkastiskt tillbaka åt henne, men upptäcker att han känner sig obehagligt lättad av beskedet. Han har svårt att foga sig i den känslan, så när hon tittar på honom gör han sig själv upptagen av att kontrolltrycka lite på fjärrkontrollen till tv:n.

Inte för att han nu bryr sig om katten. Men Sonja skulle väl bli glad förstås, tänker han. Inget annat.

– Jag värmer lite vatten! säger Parvaneh, och i en enda rask rörelse slinker hon förbi Ove och står plötsligt ute i hans kök och rycker i hans skåpsluckor.

– Nämenujävlar, mumlar Ove, släpper fjärrkontrollen och far ut efter henne.

Hon står stilla och förvirrat mitt på golvet med hans vattenkokare i handen när han väl kommer dit. Ser plötsligt lite tagen ut, som om alltsammans först nu gått upp för henne. Det är första gången Ove sett det här fruntimret sakna något att säga faktiskt. Köket är undanplockat och ordnat, men dammigt. Det luktar kaffe som stått på lite för länge, det är smuts i skarvarna, och överallt finns Oves frus saker. Hennes små prydnader i fönstret, hennes hårspännen glömda på träbordet, hennes handstil på post-it-lapparna på kylen.

Golvet är fyllt av de där mjuka hjulspåren. Som om någon rullat ett cykeldäck fram och tillbaka i hela huset tusentals gånger. Och spisen och köksbänken är märkbart lägre än normalt. Som om köket

var byggt för ett barn. Parvaneh stirrar på dem så som alla som ser dem för första gången stirrar på dem. Ove har vant sig vid det. Det var han som byggde om köket efter olyckan. Kommunen vägrade förstås hjälpa till, så Ove gjorde det själv.

Parvaneh ser ut som om hon hakat upp sig mitt i en rörelse. Ove tar vattenkokaren ur hennes utsträckta armar utan att se henne i ögonen. Fyller den sakta med vatten och pluggar i kontakten.

– Jag visste inte Ove …, viskar hon skamset.

Ove står framåtlutad över den nersänkta diskbänken med ryggen mot henne. Hon stiger fram och lägger försiktigt sina fingertoppar på hans axel.

– Förlåt Ove. Verkligen. Jag borde inte ha stövlat in i ditt kök utan att fråga.

Ove harklar sig och nickar utan att vända sig om. Han vet inte hur länge de står där. Hon låter ansträngningslöst sin hand vila på hans axel. Han beslutar sig för att inte slå bort den.

Jimmys röst bryter tystnaden.

– Finns det nåt att äta? ropar han utifrån vardagsrummet.

Oves axel slingrar sig ur Parvanehs handflata. Han skakar på huvudet, drar kvickt baksidan av handen över ansiktet och sätter av mot kylen fortfarande utan att titta rakt på henne. Jimmy skrockar tacksamt när han stiger ut ur köket och trycker en korvmacka i handen på honom. Ove parkerar sig någon meter ifrån honom och ser sammanbiten ut.

– Hur mår den där då? säger han med en kort nick åt katten i Jimmys famn.

Det skvalar vatten ner på golvet, men djuret börjar sakta men säkert återfå både konturer och ansiktsfärg.

– Bättre verkar det som va, mannen? flinar Jimmy och slukar korvmackan i ett enda stort glufs.

Ove betraktar honom skeptiskt. Jimmy själv ser ut att svettas som en bit fläsk på ett bastuaggregat. Han får något sorgset över sig när han möter Oves blick.

– Du vet … det var … taskigt det där med din fru, Ove. Jag gillade alltid henne. Hon lagade värsta grymma käket.

Ove tittar på honom, för första gången på hela förmiddagen utan att se riktigt arg ut.

– Ja. Hon gjorde … god mat, instämmer han.

Han går bort till fönstret, rycker lite kontrollerande i handtaget på rutan med ryggen mot rummet. Klämmer på fogen. Parvaneh står i öppningen mot köket och sluter armarna runt sig själv och magen.

– Han får stanna tills han tinat, sen får du ta med honom, säger Ove högt och knycker med axeln åt kattens håll.

I ögonvrån ser han hur hon liksom kisar mot honom. Som om hon försöker avslöja vilka kort Ove sitter med på andra sidan ett kasinobord. Det gör honom illa till mods.

– Det går inte, säger hon sedan.

– Flickorna är … allergiska, tillägger hon.

Ove hör den lilla pausen innan hon säger ”allergiska”. Han tittar misstänksamt på henne i reflektionen i fönsterrutan, men svarar inte. Vänder sig istället mot Jimmy.

– Då får du ta hand om det här, säger han åt den överviktige unge mannen.

Jimmy, som nu inte bara svettas floder utan dessutom börjar bli alldeles fläckig och rödflammig i ansiktet, tittar godmodigt ner på katten i sin famn. Den har sakta börjat vicka på sin lilla stump till svans och börjat gosa in sin droppande nos djupare i Jimmys massiva förråd av överarmsfett.

– Tror inte det är nån schyst idé att jag tar hand om kissen, sorry mannen, säger Jimmy och rycker på axlarna så att katten rullar upp och ner som om den satt i en tivoliattraktion.

– Och varför inte det då? vill Ove veta.

Jimmy sänker katten en liten bit från bröstet och håller ut armarna. Huden är så röd att det ser ut som om han brinner.

– Jag är också lite allergisk …

Parvaneh skriker rakt ut och rusar fram och tar katten ifrån honom, sveper hastigt in den i filten igen.

– Vi måste till sjukhuset! skriker hon.

– Jag är portad på sjukhuset, svarar Ove utan att riktigt tänka sig för.

När han sneglar åt hennes håll och ser att hon ser ut som om hon tänker kasta katten på honom slår han ner blicken igen och stönar uppgivet. ”Det enda man begär är att få dö”, tänker han för sig själv och sätter tårna i golvet på en av golvbrädorna. Den sviktar lätt. Ove tittar upp på Jimmy. Tittar på katten. Sveper med blicken över det blöta golvet. Skakar på huvudet åt Parvaneh.

– Vi tar väl min bil då, muttrar han.

Han tar sin jacka från kroken och slår upp ytterdörren. Efter ett par sekunder sticker han in huvudet i hallen igen. Blänger på Parvaneh.

– Men jag tänker inte köra ner bilen till huset för det är förbjude…

Hon avbryter honom genom att säga något på persiska som Ove inte förstår men ändå tycker är onödigt dramatiskt. Sedan slår hon in katten tätare i filten och går förbi honom ut i snön.

– Regler är faktiskt regler, säger Ove buttert efter henne när hon går mot parkeringen, men hon svarar inte.

Ove vänder sig och pekar på Jimmy.

– Och du tar på dig en tröja. Annars åker du inte en meter i Saaben ska du ha klart för dig.

Parvaneh betalar parkeringen på sjukhuset. Ove bråkar inte om det.

18

En man som hette Ove och en katt som hette Ernest

Det var inte det att Ove tyckte illa om den här katten i synnerhet. Det var bara det att han ogillade katter i allmänhet. Han hade alltid uppfattat dem som ytterst svåra att lita på. Speciellt när de, som i Ernests fall, var stora som en moped. Det var faktiskt svårt emellanåt att säga rakt av om det där var en ovanligt stor katt eller om det var ett ovanligt litet lejon. Och man skulle inte bli vän med något som man inte var helt och hållet säker på inte kunde äta upp en i sömnen om det ville, det var Oves livsfilosofi.

Men Sonja älskade Ernest förbehållslöst, så Ove lärde sig förstås att hålla den sortens rationell argumentation för sig själv. Han visste bättre än att tala illa om det hon älskade, han visste trots allt ytterst väl själv hur det var att få hennes kärlek trots att ingen begrep varför. Så han och Ernest lärde sig, bortsett från att Ernest bet Ove en gång när Ove satte sig på hans svans på en av köksstolarna, att leva hjälpligt med varandra under besöken ute i skogsstugan. Eller att åtminstone hålla sig på avstånd från varandra. Precis som Ove och Sonjas pappa gjorde.

Och även om Ove stod fast vid att kattskrället banne honom inte kunde sitta på en stol och ha svansen på en annan så gick det an. För Sonjas skull.

Ove lärde sig aldrig fiska. Men de två höstar som kom och gick efter att Sonja tagit med honom ut till skogsstugan första gången var de första där taket inte läckte sedan huset byggdes. Och lastbilen startade varje gång någon vred om nyckeln i den, utan så mycket som en hostning. Sonjas pappa visade visserligen aldrig mycket av öppen tacksamhet angående det. Men han nämnde heller aldrig mer det faktum att Ove var ”från stan”. Och det var, för Sonjas pappa, ett ömhetsbevis så gott som något.

Det kom två vårar. Och två somrar. Och på den tredje, en sval natt i juni, dog Sonjas pappa. Och Ove hade aldrig sett någon gråta som

Sonja grät då. De första dagarna gick hon knappt upp ur sängen. Ove, som för att vara någon som träffat på döden så mycket i sitt liv ändå hade en mycket knapphändig relation till känslorna kring den, strök bortkommet omkring ute i skogsstugans kök. Prästen från bykyrkan kom förbi och gick igenom detaljerna kring begravningen.

– En bra karl, konstaterade prästen kort och pekade mot ett foto av Sonja och Sonjas pappa på väggen i vardagsrummet.

Ove nickade. Visste inte vad han förväntades svara på det. Så han gick ut för att se efter om det var något i lastbilen som behövde skruvas på eller så.

Den fjärde dagen gick Sonja upp ur sängen och började städa hela stugan med en sådan frenesi att Ove höll sig undan henne som begåvat folk håller sig undan en annalkande tromb. Han drev omkring ute på gården och letade saker att hålla sig sysselsatt med. Byggde upp vedskjulet som blåst omkull i en av vårstormarna. Fyllde det under dagarna som följde med nyhuggen ved. Klippte gräset. Kapade trädgrenar som hängde in över tomten från skogen. Sent på kvällen den sjätte dagen ringde de från specerihandeln.

Alla sa förstås att det var en olycka. Men ingen som hade träffat Ernest kunde tro på att han hade sprungit ut framför en bil av en olyckshändelse. Sorg gör märkliga saker med levande ting.

Ove körde fortare än han någonsin kört över landsvägarna den natten. Sonja höll Ernests stora huvud i sina händer hela vägen. Han andades fortfarande när de kom till veterinären, men skadorna var alldeles för svåra, blodförlusten alldeles för stor.

Efter två timmar sittande på knä vid hans sida i operationsrummet kysste Sonja den stora katten på pannan och viskade ”hej då, älskade Ernest”. Och sedan, som om orden kom ur hennes mun invirade i moln:

– Och hej då, älskade älskade pappa.

Och då slöt katten ögonen och dog.

När Sonja steg ut ur väntrummet la hon sin panna tungt mot Oves breda bröst.

– Jag saknar så mycket, Ove. Saknar som om mitt hjärta slog utanför kroppen.

De stod tysta en lång stund, med armarna om varandra. Och till sist lyfte hon sitt ansikte mot hans, och tittade honom allvarligt in i ögonen.

– Du måste älska mig dubbelt så mycket nu, bad hon.

Och då ljög Ove för henne, och sa att han skulle göra det. Trots att han mycket väl visste att det var omöjligt att älska henne mer än han redan gjorde.

De begravde Ernest intill hans och Sonjas pappas fiskevatten. Prästen var med och läste välsignelsen. Sedan lastade Ove Saaben, och körde längs de små vägarna med Sonjas huvud lutat mot sin axel. På vägen tillbaka till stan stannade han i det första samhälle med ett litet affärscentrum som de kom till. Där hade Sonja stämt träff med någon. Ove visste inte vem. Det var ett av de karaktärsdrag hon uppskattade mest hos honom, brukade hon berätta långt senare. Hon visste ingen annan som kunde sitta i en bil i en hel timme och vänta utan att kräva att få veta vad han väntade på eller hur lång tid det skulle ta. Inte så att Ove inte gnällde, för det visste gudarna att han gjorde. Speciellt om han fick betala för parkeringen. Men han frågade aldrig vad hon gjorde. Och han väntade alltid på henne.

Så när Sonja till sist kom ut och satte sig igen, drog igen dörren till Saaben så försiktigt som hon lärt sig krävdes för att han inte skulle titta sådär sårat på henne som om hon precis sparkat på en levande varelse, la hon försiktigt sin hand i hans.

– Jag tror att vi kanske måste köpa ett eget hus, Ove, sa hon mjukt.

– Vad ska det vara bra för? undrade Ove.

– Jag tror att barn ska växa upp i hus, svarade hon och förde försiktigt hans hand till sin mage.

Ove var tyst en lång stund. Till och med för att vara Ove. Han betraktade fundersamt hennes mage, som om han förväntade sig att den skulle hålla upp någon form av flagga. Till sist rätade han på sig i sätet, vred kanalväljaren på radion ett halvt varv fram och ett halvt varv tillbaka. Justerade sina backspeglar. Så nickade han sakligt.

– Då behöver vi skaffa kombi.

19

En man som heter Ove och en katt som var trasig när han kom

Ove tittar på katten. Katten tittar på Ove. Ove tycker inte om katter. Och katter tycker inte om Ove. Det vet Ove. Inte ens Ernest tyckte om Ove, och Ove tyckte inte alls om Ernest, och då var Ernest ändå den katt som Ove hade tyckt minst illa om av alla katter han någonsin träffat.

Och den här katten är verkligen inte ett dugg lik Ernest, beslutar Ove. Mer än till självgodheten då, men den förutsätter han att alla katter har gemensamt. Den är så liten och utmärglad att den lika gärna hade kunnat vara en stor råtta. Och den ser ut att ha tappat ännu mer päls under natten. Som om det ens vore möjligt.

– Jag kommer inte överens med katter säger jag ju till dig kvinna! hade Ove gång på gång försökt övertyga Parvaneh igår.

Sedan hade han skrikit åt henne att katten skulle få bo i Oves hus över Oves döda kropp.

Och nu står han här. Tittar på katten. Och katten tittar tillbaka. Och Oves kropp är i allra högsta grad påfallande icke-död. Det är ytterst irriterande alltsammans.

Ett halvt dussin gånger hade Ove vaknat den här natten av att katten mer än en gnutta respektlöst krupit upp och lagt sig bredvid honom i sängen. Och lika många gånger hade katten vaknat av att Ove mer än en smula oförsiktigt sparkat ner den på golvet igen.

Och nu, när klockan blivit kvart i sex och Ove stigit upp, sitter katten där mitt på golvet i köket med det där uttrycket över hela nosen som om Ove var skyldig katten pengar. Ove betraktar katten tillbaka med den där sortens misstänksamhet som om katten precis hade ringt på hans dörr med en bibel under tassen och frågat om Ove var ”redo att släppa in Jesus i sitt liv”.

– Du förväntar dig förstås mat, antar jag, muttrar Ove till sist.

Katten svarar inte. Den nafsar bara sig själv i pälsfläckarna på magen och slickar sig nonchalant på ena trampdynan.

– Men i det här huset lallar man inte bara omkring som nåt slags konsult och förväntar sig att stekta sparvar ska flyga in i munnen på en, tillägger Ove och pekar på katten med ett kritiskt pekfinger för att förtydliga vem det är han pratar med.

Katten ser ut som om den tänker blåsa en rosa tuggummibubbla mot honom.

Ove ställer sig vid diskbänken. Sätter på kaffebryggaren. Tittar på klockan. Tittar på katten. Parvaneh hade, efter att de lämnat Jimmy på sjukhuset, lyckats få tag på en bekant under natten som tydligen var veterinär. Veterinären hade kommit och tittat på katten, konstaterat ”allvarliga frostskador och kraftig undernäring”. Och sedan hade han gett Ove en lång lista med instruktioner om vad katten behövde äta och hur den behövde ”vårdas”. Som om katten var en soffa. Som om Ove var en kattrenoveringsfirma.

– Jag är ingen kattrenoveringsfirma, förtydligar Ove för katten.

Katten svarar inte.

– Du är bara här för att det inte går att resonera med det där gravida fruntimret, säger Ove och nickar genom vardagsrummet ut genom fönstret mot Parvanehs hus.

Katten ser ut att vara upptagen med att försöka slicka sig i ögat.

Ove håller upp fyra små strumpor mot den. Han fick dem av veterinären. Tydligen behöver kattskrället motion mer än något annat, och det kunde faktiskt Ove tänka sig att vara behjälplig med. Ju längre de där klorna är från Oves tapeter desto bättre, resonerar han.

– Hoppa i de här nu då så vi kan gå ut. Jag är sen!

Katten reser sig omständligt och spatserar med långa självmedvetna steg mot ytterdörren. Som om den gick på en röd matta. Den tittar skeptiskt på strumporna till en början, men stretar trots allt inte emot mer än nödvändigt när Ove bryskt kränger på en på varje tass. När det är färdigt reser sig Ove och synar den uppifrån och ner. Skakar på huvudet.

– Strumpor på katter, det kan inte vara naturligt.

Katten själv däremot, som nu också nyfiket står och synar sin nya outfit, ser plötsligt ojämförligt nöjd ut med sig själv. Som om den tänkte fota sig själv med mobiltelefonen och lägga ut bilden på sin blogg. Ove sätter på sig sin blå jacka, sticker händerna myndigt i fickorna och nickar mot dörren.

– Här kan du i alla fall inte stå och se mallig ut hela morgonen. Ut med dig nu.

Och så kommer det sig att Ove för första gången har sällskap på sin dagliga inspektionsrunda runt kvarteret. Han sparkar på skylten som talar om att biltrafik är förbjuden inne i bostadsområdet. Pekar tydligt ut den lite mindre skylt som sticker upp ur snötäcket från en gräsmatta några meter längre fram längs vägen, den där det står ”Förbjudet att rasta husdjur inne i bostadsområdet”. Den skylten satte Ove upp när han var ordförande i bostadsrättsföreningen, informerar Ove med bestämd ton katten om.

– Då var det lite ordning häromkring, tillägger Ove och trampar vidare mot garagen.

Katten ser mest ut som om den tänker kissa på något.

Ove stegar fram och rycker i handtaget till sin garageport. Han inspekterar soprummet och cykelförrådet. Katten stryker efter honom med det självsäkra rörelsemönstret som en sextio kilo tung schäferhund i polisens narkotikarotel kanske skulle ha. Ove misstänker spontant att det är just den där sortens totala brist på självinsikt som gjort att den där katten saknar svans och hälften av sin päls. När katten blir lite för intresserad av lukten från en av soppåsarna i återvinningskärlen i soprummet föser Ove oömt till den med foten och schasar ut den genom dörren.

– Ner därifrån nu, du kan för fan inte äta sopor!

Katten blänger på Ove, men säger ingenting. När Ove sedan vänder ryggen till går katten ner till den snötäckta gräsmattan vid gångbanan och kissar på Oves skylt.

Ove går en extra sväng ner till slutet av gatan. Utanför Anitas och Runes hus plockar han upp en cigarettfimp. Han rullar den mellan fingrarna. Den där Skoda-körande myndighetsmannen tycks driva runt här i kvarteret som om han tror att han äger det. Ove svär och stoppar fimpen i fickan.

När de kommer tillbaka till huset öppnar Ove en burk tonfisk och sätter ner den på köksgolvet.

– Ja, jag antar väl att det blir ett förbaskat liv om jag låter dig svälta ihjäl.

Katten äter direkt ur burken. Ove dricker sitt kaffe stående vid diskbänken. När de är klara med det sätter Ove ner både koppen och konservburken i diskhon och diskar noggrant ur dem och ställer dem

på tork. Katten ser förstås lite ut som om den tänker ifrågasätta varför Ove ställer en konservburk på tork, men låter bli.

– Jag har ärenden att göra, så här kan vi inte sitta hela dan, konstaterar Ove när han är färdig.

För Ove kanske är tvungen att helt ofrivilligt bli tillfälligt påtvingat sammanboende med det här lilla kreaturet, men det vore ju då banne honom om han för den sakens skull skulle behöva lämna vilddjuret ensamt hemma. Så katten får följa med. Även om han och Ove genast blir oense om huruvida katten ska sitta på tidningspapper eller inte i passagerarsätet i Saaben. Ove trycker inledningsvis ner katten på två uppslag nöjesnyheter, varpå katten genast mycket förnärmat sparkar ner dem på golvet med baktassarna och istället bekvämt lägger sig tillrätta på det mjuka sätet. Varpå Ove då lyfter upp katten med ett kraftigt tag i nackskinnet, så att katten fräser på ett mycket icke-passivt aggressivt vis åt honom, och kör in tre uppslag kulturnyheter och bokrecensioner under den istället. Katten kastar en ursinnig blick på honom när Ove släpper ner den, men sitter sedan överraskande nog helt stilla på tidningspappret och bara tittar lite sårat ut genom fönstret. Ända tills Ove sluter sig till att han vunnit tvekampen, nickar nöjt och lägger Saaben i växel och rullar ut på stora vägen. För precis då drar katten långsamt och demonstrativt tre klor i en lång reva över pappret, och sticker båda framtassarna genom revan ner på sätet. Samtidigt som den tittar högst utmanande på Ove, som om den tänker fråga: ”Och vad ska du göra NU då?”

Ove tvärnitar då Saaben så att katten chockat flyger fram och slår nosen i instrumentbrädan, och tittar sedan på katten som om han tänkte svara: ”Det DÄR!” Sedan vägrar katten titta på Ove under resten av resan, och sitter bara uppkrupen i ett hörn av sätet och gnuggar mycket kränkt nosen med ena tassen. Men när Ove är inne i blomsteraffären slickar den långa blöta streck på Oves ratt, bilbälte och längs hela insidan av Oves bildörr.

När Ove kommer tillbaka med blommorna och upptäcker att hans bil är full av kattsaliv viftar han ursinnigt med pekfingret åt katten på det där sättet som om Oves pekfinger var en kroksabel. Och då biter katten honom i kroksabeln. Och sedan vägrar Ove prata med katten under resten av bilresan.

När de kommer till kyrkogården tar Ove det säkra före det osäkra,

rullar ihop resten av tidningen till en batong och knuffar oförsiktigt ut katten ur bilen med den. Sedan plockar han ut blommorna ur bakluckan, låser Saaben med nyckel, går ett varv runt den och kontrollrycker i alla dörrarna. Katten sitter på marken och tittar på honom. Ove marscherar förbi den utan att ägna den en blick.

Tillsammans klättrar de sedan uppför den frusna grusbelagda kyrkbacken, svänger av och pulsar genom snön, innan de stannar vid Sonja. Ove borstar av snön från stenen med baksidan av handen och skakar lite med blommorna i handen.

– Jag har grönsaker med mig, mumlar han.

– Rosa. Som du gillar. De säger att de dör i frosten men det säger de ju bara för att lura på en dyrare blommor.

Katten sjunker ner med baken i snön. Ove tittar buttert på den, och sedan på gravstenen.

– Ja … ja, det här är kattskrället. Den bor hos oss nu. Höll på att frysa ihjäl utanför vårt hus.

Katten tittar lite förnärmat på Ove. Ove harklar sig.

– Han såg ut så där när han kom, förtydligar han med en plötsligt defensiv ton och nickar först åt katten och sedan åt gravstenen.

– Det är alltså inte jag som har haft sönder honom. Han var redan trasig, tillägger han åt Sonja.

Både gravstenen och katten sitter tysta bredvid honom. Ove stirrar på sina skor en stund. Grymtar. Sjunker ner på ett knä i snön och borstar bort lite mer snö från stenen. Lägger försiktigt sin hand på den.

– Jag saknar dig, viskar han.

Det blänker som hastigast i Oves ögonvrå. Han känner något mjukt mot sin arm. Det tar några ögonblick innan han förstår att det är katten som försiktigt lagt sitt huvud i hans handflata.

20

En man som heter Ove och en inkräktare

Ove sitter i förarsätet på Saaben med garageporten öppen i säkert tjugo minuter. De första fem tittar katten otåligt på honom från passagerarsätet som om den tyckte att någon skulle behöva knäppa Ove på örat. De efterföljande fem skiftar den till att se uppriktigt oroad ut. Sedan följer några ögonblick när den försöker öppna dörren själv. När det inte fungerar lägger den sig prompt ner på sätet och somnar.

Ove kastar en blick på den när den rullar över på sidan och börjar snarka. Han måste ge det där kattskrället att den har en väldigt direkt form av problemlösning. Det har den.

Han tittar över parkeringen igen. På garaget mittemot. Han måste ha stått därute med Rune hundratals gånger. De var vänner en gång. Ove kan inte påminna sig att han haft särskilt många människor i sitt liv han kan säga det om. Ove och Oves fru var de första som flyttade in i det här radhusområdet för alla de där åren sedan. När det var nybyggt, och allting runtomkring det fortfarande var träd. Dagen efter flyttade Rune och Anita in. Anita var också gravid, och blev förstås genast bästa väninna med Oves fru på det där viset som bara fruntimmer kan bli. Och precis som alla fruntimmer som blev bästa väninnor fick de båda förstås genast för sig att även Rune och Ove skulle bli det. För de hade ju så många ”gemensamma intressen”. Ove begrep inte över huvud taget vad de menade med det. Rune körde ju faktiskt Volvo.

Inte för att Ove nu hade något direkt emot Rune i övrigt. Han hade ett ordentligt arbete och pratade inte i onödan. Han körde den där Volvon, visserligen, men man behövde ju som Oves fru envist framhärdade kanske inte tvunget vara en komplett idiot bara för det. Så Ove stod ut med honom. Efter en tid hade han till och med lånat ut verktyg till honom. Och en eftermiddag blev de stående med tummarna nedkörda i bältena därute på parkeringen och diskuterade priser på gräsklippare. När de skildes åt skakade de hand. Som om det ömsesidiga beslutet att bli vänner var en affärsuppgörelse.

När de båda männen senare fick höra att det snart skulle flytta in allt möjligt sorts folk även i de andra fyra radhusen satte de sig ner i Oves och Sonjas kök för rådslag. När de kom ut igen hade de en gemensam uppsättning regler för området, skyltar med anvisningar om vad som var tillåtet och inte, och en nystartad styrelse för bostadsrättsföreningen. Ove blev ordförande, Rune vice ordförande.

Månaderna som följde åkte de till soptippen tillsammans. Grälade på folk som parkerade fel. Prutade på fasadfärg och hängrännor på järnhandeln, och stod på varsin sida om telefonledningsinstallatören när han kom och skulle dra kabel och sätta upp vägguttag, bryskt pekandes med varsin hand om var och hur han skulle gå till väga. Inte för att någon av dem nu visste så noga exakt hur telefonkablar skulle installeras, men för att de båda två mycket väl visste att övervakade man inte såna här spolingar så försökte de lura en. Så var det bara.

Ibland åt de båda paren middag tillsammans. Ja, så mycket middag det nu blev när Ove och Rune mest stod på parkeringen och sparkade på däcken på sina respektive bilar och jämförde lastutrymme och svängradie och andra väsentligheter hela kvällen. Men ändå.

Sonjas och Anitas magar växte stadigt, vilket enligt Rune gjorde Anita ”alldeles smulig i hjärnan”. Han fick tydligen hämta kaffekannan i kylskåpet i stort sett dagligen efter att hon kom in i tredje månaden. Sonja utvecklade i gengäld ett humör som kunde slås upp snabbare än ett par saloondörrar i en John Wayne-film, vilket fick Ove att helst undvika att öppna munnen över huvud taget. Vilket förstås också irriterade henne. Och om hon inte svettades så frös hon. Och så snart Ove tröttnade på att gräla med henne och gick med på att höja elementen i huset ett halvt snäpp så började hon svettas igen, och så fick han ränna runt och sänka dem allihop igen. Bananer åt hon också, i sådana mängder att personalen på mataffären väl trodde att Ove hade öppnat zoo hemma så ofta som han var tvungen att åka dit.

– Hormonerna dansar krigsdans, nickade Rune insiktsfullt en av kvällarna när han och Ove satt på uteplatsen bakom hans hus, medan fruntimren satt inne i Sonjas och Oves kök och pratade om vad fruntimmer nu pratade om.

Rune berättade att han hittat Anita storgråtande framför radion

dagen innan, av ingen annan anledning än att det var ”en fin låt”.

– En fin … låt? sa Ove oförstående.

– Fin låt, svarade Rune.

De båda männen skakade unisont på huvudena och stirrade ut i mörkret. Satt tysta.

– Gräset behöver klippas, sa Rune till sist.

– Jag har köpt nya blad till klipparen, nickade Ove.

– Vad betalade du? undrade Rune.

Och så fortlöpte deras relation.

På kvällarna spelade Sonja musik för magen, eftersom hon sa att barnet rörde sig då. Ove brukade mest sitta lite tveksamt i sin fåtölj på andra sidan rummet och låtsas titta på tv när hon gjorde det. I all enskildhet var han oroad över hur det egentligen skulle bli när den där ungen väl bestämde sig för att komma ut. Om den till exempel skulle tycka väldigt illa om Ove för att Ove inte tyckte så värst mycket om musik.

Det var inte det att Ove var rädd. Han visste bara inte hur man förberedde sig för att bli pappa. Han hade bett om någon form av manual, men Sonja hade bara skrattat åt honom. Ove förstod inte varför. Det fanns manualer för allting annat.

Han var tveksam till om han skulle bli något vidare på att vara någons farsa. Han tyckte egentligen inte om barn något vidare. Han hade inte ens varit särskilt bra på att vara barn själv. Sonja tyckte att han skulle prata med Rune om det, eftersom de ”ju var i samma situation”. Ove förstod inte alls vad hon menade med det. Rune skulle ju faktiskt inte bli pappa till Oves unge, utan till en helt annan. Men Rune verkade i alla fall vara enig med Ove på punkten att de inte hade så mycket att diskutera, och det var ju alltid något. Så när Anita kom över på kvällarna och satt i köket med Sonja och pratade om värkar hit och dit skyllde Ove och Rune på att de hade ”saker att diskutera” och gick ut i Oves förråd och bara stod där i tystnad och petade med sakerna på Oves verktygsbänk.

När de stod där bredvid varandra med stängd dörr för tredje kvällen i rad utan att veta vad de skulle ta sig för enades de om att de behövde något att sysselsätta sig med innan, som Rune uttryckte det, ”de nya grannarna börjar tro att det pågår något fuffens härinne”.

Ove höll med om att det kanske var bäst. Så så fick det bli. De

pratade inte så värst mycket med varandra medan de gjorde dem, men de hjälptes åt att göra ritningar och mäta vinklar och se till så att hörnen blev raka och ordentliga. Och en sen kväll när Anita och Sonja var i fjärde månaden stod två ljusblå spjälsängar färdiga i barnrummen i de båda radhusen.

– Man kan slipa och måla om den till rosa, om det skulle bli ett fruntimmer, mumlade Ove när Sonja fick se den.

Sonja slog armarna runt honom, och han kände hur hans hals blev fuktig av hennes tårar. Fullständigt irrationella hormoner, som sagt.

– Jag vill att du ber mig att bli din hustru, viskade hon.

Och så fick det bli så. De gifte sig i rådhuset, i all enkelhet. Ingen av dem hade någon familj, så det var bara Rune och Anita som kom. Sonja och Ove satte på sig varsin ring och sedan gick de alla fyra och åt på restaurang. Ove betalade, men Rune hjälpte till att kontrollera notan så att allt hade ”gått rätt och riktigt till”. Det hade det givetvis inte. Så efter en dryg timmes dividerande övertygade de båda männen servitören om att det skulle bli lättast för hans egen skull om han bara halverade totalsumman, för annars skulle de ”anmäla”. Det var självklart en smula oklart exakt vem som skulle anmälas till vad och av vilken orsak, men servitören gav till slut upp och gick ut i köket och skrev en ny nota under ett visst svärande och armvevande. Medan Rune och Ove nickade bistert mot varandra i samförstånd utan att lägga märke till att deras fruar precis som vanligt redan hade tagit en taxi hem för tjugo minuter sedan.

Ove nickar för sig själv där han sitter i Saaben och tittar på Runes garageport. Han kan inte minnas när han sett den öppen senast. Han stänger av lamporna på Saaben, petar till katten så att den vaknar med ett ryck, och stiger ur.

– Ove? säger en främmande röst nyfiket.

I nästa sekund har en främmande kvinna, uppenbart ihophörande med den främmande rösten, stuckit in sitt huvud i garaget. Hon är i 45-årsåldern, klädd i slitna jeans och en för stor grön vindtygsjacka. Är osminkad och har håret uppsatt i en hästsvans. Kvinnan stiger oblygt in i hans garage och ser sig intresserat omkring. Katten tar ett steg framåt och fräser varnande åt henne. Hon stannar upp. Ove kör händerna i fickorna.

– Jaha?

– Ove? utbrister hon igen, på det där överdrivet käcka sättet som

folk som tänker försöka sälja kakor till dig gör när de ska försöka låtsas att de inte alls tänker försöka sälja kakor till dig.

– Jag ska inte ha nåt, säger Ove och nickar åt garageporten, med tydlig indikation om att hon inte behöver bekymra sig med att leta upp någon annan dörr utan att det går utmärkt att ta samma väg ut som hon tog in.

Hon verkar lyckligt obesvärad av det.

– Jag heter Lena! Jag är journalist på lokaltidningen och ja …, börjar hon och sträcker fram handen.

Ove tittar på handen. Tittar på henne.

– Jag ska inte ha nåt, säger han igen.

– Va? säger hon.

– Du säljer väl prenumerationer förstås. Men jag ska inte ha nån.

Hon ser förbryllad ut.

– Ja … jo, alltså … jag säljer inte tidningen. Jag skriver i den. Jag är journalist, börjar hon med den där sortens övertydligt uttal på varje R-ljud som journalister alltid lägger sig till med när de tror att det enda problemet vettigt folk har med dem är att de inte hörde vad de sa första gången.

– Jag ska i alla fall inte ha nåt, svarar Ove och börjar fösa henne ut genom garageporten.

– Men jag vill prata med DIG, Ove! protesterar hon och försöker tränga sig in genom öppningen igen.

Ove viftar med båda handflatorna åt henne. Som om han försökte skrämma ut henne genom porten genom att skaka en osynlig matta.

– Du räddade livet på en man nere på tågstationen igår! Jag vill intervjua dig om det, utropar hon uppspelt.

Hon tänker tydligt säga något mer, men upptäcker att hon plötsligt förlorat Oves uppmärksamhet. Hans blick glider förbi henne. Hans ögon smalnar.

– Nej nu jävlar, mumlar han.

– Ja … jag skulle vilja fråga di…, försöker hon men Ove har redan trängt sig förbi henne och börjat springa mot den vita Skodan som precis svängt upp vid parkeringen och börjat rulla mot husen.

Kvinnan i glasögon i passagerarsätet blir så paff när Ove rusar fram och bankar på rutan att hon slänger pärmarna med alla papperna i ansiktet på sig själv. Mannen i den vita skjortan ser däremot oberörd ut. Han rullar ner rutan.

– Ja? undrar han.

– Bilkörning är förbjuden inne i bostadsområdet, fräser Ove och pekar med hela handen i tur och ordning mot husen, mot Skodan, mot mannen i den vita skjortan och mot parkeringen.

– Så i den här föreningen parkerar vi på p-a-r-k-e-r-i-n-ge-n!

Mannen i den vita skjortan tittar på husen. Sedan på parkeringen. Sedan på Ove.

– Jag har tillstånd av kommunen att köra fram till huset. Så jag får nog be dig att flytta dig.

Ove blir så upprörd av det svaret att det tar flera sekunder för honom att ens formulera mer än svärord till svar. Mannen i den vita skjortan plockar under tiden ett cigarettpaket från instrumentbrädan och knackar det mot sitt byxben.

– Är du snäll och aktar dig, ber han Ove.

– Vad har du för ärende här? häver Ove ur sig tillbaka.

– Det behöver du inte oroa dig för, svarar mannen i den vita skjortan tonlöst som om han var ett datorinspelat meddelande om att Ove precis placerats i telefonkö.

Han sticker den utskakade cigaretten i mungipan och tänder den. Ove andas så tungt att bröstkorgen pumpar upp och ner under hans jacka. Kvinnan i passagerarsätet samlar ihop sina papper och pärmar och rättar till sina glasögon. Mannen i den vita skjortan suckar som om Ove var ett uppstudsigt barn som vägrar sluta åka skateboard på trottoaren.

– Du vet vad jag gör här. Vi ska ta hand om Rune i huset längst ner.

Han hänger ut armen genom rutan och knackar av askan på cigaretten mot backspegeln på Skodan.

– ”Ta hand om”? upprepar Ove.

– Ja, nickar mannen i den vita skjortan likgiltigt.

– Och om Anita inte vill? fräser Ove och knackar sitt pekfinger på biltaket.

Mannen i den vita skjortan tittar på kvinnan i glasögon i passagerarsätet och ler uppgivet. Så vänder han sig mot Ove och talar mycket långsamt. Som om Ove inte skulle förstå de svåra orden annars.

– Det är inte upp till Anita att ta det beslutet. Det är upp till utredningen.

Oves andhämtning blir mer ansträngd. Han känner sin puls i halsen.

– Du kör inte in den här bilen i området, säger han genom sammanbitna tänder.

Nävarna är knutna. Tonen är högst hotfull. Men mannen i den vita skjortan ser helt lugn ut. Han släcker cigaretten mot lacken på utsidan av dörren, och släpper den på marken.

Som om allt Ove sagt inte varit annat än det osammanhängande rabblandet av en senil gammal gubbe.

– Och vad, exakt, ska du göra för att hindra mig, Ove? säger mannen till sist.

Sättet han slänger ur sig Oves namn får Ove att se ut som om någon kört en murbräcka i magen på honom. Han stirrar på mannen i den vita skjortan med munnen svagt öppen och blicken flackande över bilen.

– Hur vet du vad jag heter?

– Jag vet mycket om dig, säger mannen.

Ove lyckas med en hårsmån dra undan sin fot för hjulet när han sätter Skodan i rörelse igen och kör ner mot husen. Ove står chockat kvar och stirrar efter den.

– Vem var det? säger kvinnan i vindtygsjackan bakom honom.

Ove snor runt.

– Hur vet du vad jag heter? avkräver han henne omedelbart.

Hon tar ett steg bakåt. Stryker några undflyende hårtestar från pannan utan att ta ögonen från Oves knutna nävar.

– Jag jobbar på lokaltidningen … vi intervjuade folk på perrongen om hur du räddade den där mannen …

– Hur vet du vad jag heter? säger Ove igen, med rösten pulserande av vrede nu.

– Du drog ditt kort när du betalade din tågbiljett. Jag gick igenom betalningsregistret i kassan, säger hon och tar ytterligare ett steg bakåt.

– Och han!!! Hur vet HAN vad jag heter? ryter Ove och viftar åt det håll Skodan försvunnit så att ådrorna i hans panna rör sig som ormar under trumskinn.

– Jag … jag vet inte, säger hon.

Ove andas häftigt genom näsan och naglar fast henne med blicken. Som om han försöker se om hon ljuger.

– Jag har ingen aning, jag har aldrig sett den där mannen förut, försäkrar hon.

Ove spänner ögonen ännu hårdare i henne. Nickar till sist sammanbitet för sig själv. Sedan vänder han sig om och går mot sitt hus. Hon ropar efter honom, men han reagerar inte. Katten följer efter honom in i hallen. Ove drar igen dörren. Längre ner på gatan ringer mannen i den vita skjortan och kvinnan med glasögonen och pärmarna på dörren till Anitas och Runes hus.

Ove sjunker ner på pallen i sin hall. Han skakar av förödmjukelse. Han hade nästan glömt den känslan. Förnedringen. Maktlösheten. Insikten i hur man inte kan slåss mot män i vita skjortor.

Och nu är de tillbaka. De har inte varit här sedan han och Sonja kom hem från Spanien. Efter olyckan.

21

En man som hette Ove och länder där de spelar utländsk musik på restaurangerna

Bussresan var förstås hennes idé. Ove begrep inte alls vad det skulle vara bra för. Om de nu tvunget skulle åka någonstans så kunde de väl ta Saaben. Men Sonja envisades med att bussar var ”romantiska”, och det var ju tydligen himla viktigt med det där hade Ove förstått. Så då fick det bli så. Trots att alla i Spanien verkade tro att de var märkvärdiga för att de gick runt och läspade och spelade utländsk musik på restaurangerna och gick och la sig mitt på dagen. Och trots att folk satt på bussen på vägen ner och drack pilsner mitt på blanka förmiddagen, som om de jobbade på cirkus.

Ove gjorde sitt bästa för att inte tycka om något av det. Men Sonja var så till sig att det väl kanske oundvikligen till sist smittade av sig på honom. Hon skrattade så högt när han höll om henne att han kände det i hela sin kropp. Inte ens Ove kunde inte tycka om det.

De bodde på ett litet hotell, med en liten pool, och en liten restaurang som drevs av en liten man som Ove förstod hette Schosse. Det stavades ”José”, men det där med uttalet var man tydligen inte så noga med i Spanien, förstod Ove. Schosse pratade ingen svenska, men var väldigt intresserad av att prata ändå. Sonja slog och slog i en liten bok och försökte säga ”solnedgång” och ”skinka” på spanska. Ove tänkte att det väl inte slutade vara röven på en gris bara för att man sa det på ett annat språk, men han sa inget.

Han försökte däremot påpeka för henne att hon inte skulle ge tiggarna på gatorna pengar, eftersom de säkert ändå bara skulle köpa brännvin för dem. Men hon gjorde det ändå.

– De får göra vad de vill med pengarna, sa hon.

Och när Ove protesterade log hon bara och tog hans stora händer i sina och pussade dem.

– Ove, när en person ger till en annan person är det inte personen som tar emot som blir välsignad. Det är personen som ger.

Den tredje dagen gick hon och la sig mitt på dagen. För det gjorde man i Spanien, sa hon, och man skulle minsann ”ta seden dit man kom”. Ove misstänkte förstås att det inte alls handlade om seder hit och dit så mycket som att det passade henne alldeles utmärkt som ursäkt. Hon sov ju ändå sexton av tjugofyra timmar om dygnet nu sedan hon blev gravid. Det var som att åka på semester med en hundvalp.

Ove tog en promenad under tiden. Han gick landsvägen ner från hotellet, in i byn. Alla husen var av sten, noterade han. Inga ordentliga fönsterlister så långt ögat nådde. Flera av husen hade inte ens trösklar vid sina ytterdörrar. Ove ansåg det en smula barbariskt. Så kunde man för fan inte bygga hus.

Han var på väg tillbaka till hotellet när han fick se Schosse stå böjd över en rykande liten brun bil vid vägkanten. Det satt två barn och en mycket gammal kvinna med en sjal över huvudet i den. Hon såg inte ut att må bra.

Schosse fick syn på Ove, och vinkade genast upphetsat åt honom med något närmast panikslaget i blicken. ”Sennjåår”, kallade han Ove, precis som han gjort varenda gång han pratat med Ove sedan de kom till hotellet. Ove antog att det kanske betydde ”Ove” på spanska, han hade inte tittat efter så noggrant i Sonjas bok. Schosse pekade hur som helst på bilen och gestikulerade vilt åt Ove igen. Ove stack händerna i byxfickorna och stannade på behörigt avstånd och såg avvaktande ut.

”Hospital!” skrek Schosse och pekade på den gamla kvinnan i bilen. Hon såg faktiskt inte alls kry ut, avgjorde Ove igen. Schosse pekade på kvinnan och pekade ner under motorhuven mot den rykande motorn och upprepade desperat ”Hospital! Hospital!”. Ove såg forskande på hela spektaklet och slöt sig till sist till att det här spanska bilmärket som den rykande bilen var gjord av alltså hette ”Hospital”.

Han lutade sig över motorhuven och sneglade ner. Såg inte så komplicerat ut, tyckte han.

– Hospital, upprepade Schosse och nickade flera gånger och såg ganska rädd ut.

Ove visste inte vad han förväntades svara på det, men det här med bilmärket var tydligen väldigt viktigt här i Spanien, och det kunde ju Ove trots allt sympatisera med.

– S-a-a-b, sa han därför och pekade demonstrativt sig själv i bröstet.

Schosse stirrade frågande på honom en stund. Sedan pekade han på sig själv.

– Schosse!

– Jag frågade för fan inte efter ditt namn, jag sa ba…, började Ove, men avbröt sig när han bara möttes av en blick blank som en insjö på andra sidan motorhuven.

Schosse begrep uppenbart ännu mindre svenska än Ove begrep spanska. Ove suckade och tittade ganska brydd på barnen i baksätet. De höll den gamla tanten i händerna och såg skräckslagna ut. Ove tittade ner i motorn igen.

Så kavlade han upp skjortärmarna och pekade åt Schosse att flytta på sig.

Sonja fick aldrig reda på exakt varför de åt gratis på Josés restaurang varenda dag under resten av den veckan, hur mycket hon än slog i den där boken. Men hon skrattade så att hon bubblade varje gång den lilla spanske mannen som ägde restaurangen sken upp som en sol när han fick syn på Ove, sträckte ut armarna och utbrast: ”Señor Saab!!!”

Hennes tupplurar och Oves promenader blev en daglig ritual. Andra dagen gick Ove förbi en man som byggde ett staket, och stannade för att förklara att det där var ju helt fel sätt att bygga staket på. Mannen förstod inte ett ord, så Ove beslutade sig till sist för att det skulle gå fortare att visa. Tredje dagen murade han upp en ny yttervägg på ett av kyrkhusen tillsammans med byprästen. Fjärde dagen följde han med Schosse ut på ett fält utanför byn och hjälpte en av Schosses kamrater att dra upp en häst som fastnat i ett gyttjigt dike.

Många år senare hade Sonja kommit på tanken att fråga ut honom om det där. När Ove till sist berättade hade hon skakat länge och förundrat på huvudet. ”Så medan jag sov smög du ut och hjälpte behövande att … laga staket? Säga vad man vill om dig, Ove. Men du är den konstigaste superhjälte jag någonsin hört talas om.”

På bussen på vägen hem från Spanien satte hon Oves hand mot sin mage, och han kände barnet sparka för första gången. Svagt, svagt, som om någon petade i hans handflata genom en väldigt tjock grytvante. De satt där i flera timmar och kände det dova lilla

dunsandet. Ove sa inget, men Sonja såg hur han borstade sig med baksidan av handen i ögonen när han till sist reste sig upp från stolen och mumlade något om att han ”måste på toaletten”.

Det var den lyckligaste veckan i Oves liv.

Den skulle följas av den allra värsta.

22

En man som heter Ove och någon i ett garage

Ove och katten sitter tysta i Saaben, parkerad i lastzonen utanför sjukhusets entré.

– Sluta se ut som om det här är mitt fel, säger Ove till katten.

Katten tittar tillbaka på honom som om den inte är arg utan besviken. Ove blänger ut genom rutan. Han kan möjligen gå med på att dela den känslan.

Det var inte alls meningen att han skulle sitta här utanför det här sjukhuset igen. Han hatar ju sjukhus, och nu har han lik förbaskat varit här tre gånger på mindre än en vecka. Det är inte rätt och riktigt alls. Men han hade ju nu inte lämnats något annat val. Om Ove ska vara helt uppriktig upplever han faktiskt närmast att han blivit illegalt utpressad till att sitta här.

Den här dagen hade nämligen gått åt skogen redan från början.

Den hade börjat med att Ove och katten under sin dagliga inspektionsrunda upptäckte att någon kört på skylten som förbjöd bilkörning i bostadsområdet. Ove skrapade vit lack från hörnet av den med tumnageln och svor en sådan ramsa att till och med katten såg ut att bli lite ställd. Nere vid Anitas och Runes hus hittade Ove cigarettfimpar på vägen. Ove hade varit så arg efter det att han gått en extra inspektionsrunda bara för att lugna ner sig. När han kom tillbaka satt katten i snön och tittade anklagande på honom.

– Det är inte mitt ansvar, mumlade Ove åt den och gick in i förrådet.

Han kom ut igen med snöskyffeln i handen. Gick ut till vägen mellan husen. Stod där medan den blå jackan höjdes och sänktes i takt med hans andetag. Han tittade ner mot Anitas och Runes hus med käkarna så hårt sammanpressade att de gnisslade.

– Det är inte mitt ansvar att gubbfan gick och blev gammal, sa han lite mer bestämt.

När katten inte såg ut att godta detta som en acceptabel förklaring på något sätt pekade Ove på den med snöskyffeln.

– Tror du att det här är första gången jag har med myndigheter att göra eller? Det där beslutet om Rune, tror du att det är färdigt eller? Det blir ALDRIG färdigt! Det ska överklagas och utredas och ältas och malas i deras byråkratiska skit! Begriper du det? Man tror att det ska gå fort, men det tar månader! År! Tror du att jag tänker vänta kvar här så länge bara för att den där gubbfan gick och blev hjälplös?

Katten svarade inte.

– Du begriper inte det här! Begriper du det? fräste Ove och vände sig om.

Han kände kattens blickar i ryggen medan han skottade.

Ja. Det är nu, i ärlighetens namn, visserligen inte det som är anledningen till att Ove och katten nu sitter i Saaben på parkeringen utanför sjukhuset. Men det har åtminstone ett ganska direkt samband med varför Ove stod och skottade när den där journalistkvinnan i den lite för stora gröna jackan dök upp utanför hans hus.

– Ove? frågade hon bakom honom, som om hon var bekymrad över att han kanske bytt identitet sedan hon kom hit och störde honom sist.

Ove skottade vidare utan att med en rörelse bekräfta hennes närvaro.

– Jag skulle bara vilja ställa några frågor …, försökte hon.

– Ställ dem nån annanstans då. För här ska de inte stå, svarade Ove och fortsatte kasta snö omkring sig på ett sätt som gjorde det svårt att veta om han skottade eller grävde.

– Men jag vill ba…, sa hon, men avbröts av att Ove och katten gick in i huset och smällde igen dörren i ansiktet på henne.

Ove och katten hukade sig i hallen och väntade på att hon skulle gå. Det gjorde hon inte. Hon började banka på dörren och ropa: ”Men du är en hjälte ju!!!”

– Hon är ju fullkomligt psykotisk det här fruntimret, sa Ove till katten.

Katten sa inte emot.

När journalistkvinnan fortsatte banka och skrika ännu högre visste inte Ove vad han skulle ta sig till, så han slet upp dörren och satte pekfingret för munnen och hyschade henne som om han i nästa ögonblick tänkte påpeka att detta faktiskt var ett bibliotek.

Hon flinade upp sig mot honom, viftade med något som Ove instinktivt uppfattade som någon sorts kamera. Eller om det nu var något annat. Det var ju inte så lätt att veta vad som var en kamera och inte längre i det här förbannade samhället.

Sedan försökte hon kliva in i hans hall. Det skulle hon kanske inte ha gjort.

Ove satte upp en stor hand och puttade henne reflexmässigt tillbaka över tröskeln så att hon nästan trillade huvudstupa ner i snön.

– Jag ska inte ha nåt, sa Ove.

Hon återfann balansen och viftade med kameran mot honom igen och började hojta något. Ove lyssnade inte. Han tittade på kameran som om den var ett vapen, och sedan beslutade han sig för att fly. Den här människan kunde man klart och tydligt inte resonera med.

Så katten och Ove steg ut genom dörren, låste den, och gick så fort de kunde mot parkeringen. Journalistkvinnan halvsprang efter.

Och. Ja. I all uppriktighet är förstås inte heller någon del av detta anledningen till att Ove just nu sitter utanför sjukhuset. Men när Parvaneh en kvart eller så senare stod och knackade på dörren till Oves hus med treåringen i handen, och ingen öppnade, då hörde hon röster uppifrån parkeringen. Och det har så att säga en hel del att göra med varför Ove nu sitter utanför sjukhuset.

Parvaneh och treåringen hade kommit runt hörnet av parkeringen och fått se Ove stå utanför sin stängda garagedörr med händerna trumpet i fickorna. Katten satt vid hans fötter och såg skyldig ut.

– Vad gör du? sa Parvaneh.

– Inget, sa Ove, och både han och katten tittade ner i asfalten.

Det knackade från insidan av garageporten.

– Vad var det där? sa Parvaneh och stirrade förvånat på den.

Ove såg ut att plötsligt bli väldigt intresserad av en mycket specifik del av asfalten under sin ena sko. Katten såg lite ut som om den tänkte börja vissla och försöka gå därifrån.

Det knackade från insidan av garageporten igen.

– Hallå? sa Parvaneh högt till den.

– Hallå? svarade garageporten.

Parvaneh spärrade upp ögonen.

– Herregud … har du låst in någon i GARAGET Ove!? röt hon och högg tag i Oves arm.

Ove svarade inte. Parvaneh ruskade honom som om hon försökte skaka ner kokosnötter från honom.

– OVE!

– Jajaja! Men det var väl inte meningen för i all sin dar, muttrade han och slingrade sig ur hennes grepp.

Parvaneh skakade på huvudet.

– Inte meningen?

– Nä, inte meningen, sa Ove som om det borde avsluta diskussionen.

När han såg att Parvaneh uppenbart förväntade sig någon form av förtydligande angående detta kliade han sig i huvudet och suckade.

– Hon. Ja. Det är en sån där journalistperson. Det var väl för fan inte som att jag tänkte låsa in henne. Jag tänkte låsa in mig och katten. Men så följde hon efter och då. Ja. Då blev det så här istället.

Parvaneh började massera sina tinningar.

– Jag orkar inte …

– Ajabaja, sa treåringen och hötte med pekfingret mot Ove.

– Hallå? sa garageporten.

– Det är ingen här! fräste Ove tillbaka.

– Jag hör ju er! sa garageporten.

Ove suckade djupt och såg uppgivet på Parvaneh. Som om han tänkte utbrista: ”Hör du hur den här garageporten pratar med mig nuförtiden?”

Parvaneh viftade bort honom, gick fram till porten, lutade sitt ansikte nära och knackade försiktigt. Porten knackade tillbaka. Som om den förväntade sig att de hädanefter skulle kommunicera via morsealfabet. Parvaneh harklade sig.

– Varför vill du prata med Ove? sa hon, med det lite mer konventionella alfabetet som verktyg.

– Han är en hjälte!

– En … vad?

– Ja, förlåt. Alltså: Jag heter Lena, jag jobbar på lokaltidningen och jag vill göra en inter…

Parvaneh tittade chockat på Ove.

– Vadå hjälte?

– Hon svamlar en massa! protesterade Ove.

– Han räddade livet på en man som trillade ner på rälsen! hojtade garageporten.

– Är du säker på att du har fått tag på rätt Ove? sa Parvaneh.

Ove såg kränkt ut.

– Jaha. Så nu är det helt uteslutet att man kan vara hjälte också, muttrade han.

Parvaneh kisade misstänksamt mot honom. Treåringen försökte få tag på det lilla som var kvar av kattens svans med ett exalterat ”kisse!”. Kissen såg inte vidare imponerad ut och försökte fly in bakom Oves ben.

– Vad har du gjort, Ove? sa Parvaneh lågt och förtroligt och tog två steg bort från garageporten.

Treåringen jagade katten runt hans fötter. Ove försökte lista ut var han skulle göra av sina händer.

– Äh, jag fiskade upp en slips från rälsen, det är väl för fasen inget att hålla på om, mumlade han.

Parvaneh försökte hålla sig för skratt.

– Inget att flina åt heller för den delen, sa Ove surt.

– Förlåt, sa Parvaneh.

Garageporten ropade något som lät som: ”Hallå? Är ni kvar?”

– Nej! högg Ove åt den.

– Varför är du så himla arg? undrade garageporten.

Ove började se tveksam ut. Lutade sig fram mot Parvaneh.

– Jag … jag vet inte hur jag ska bli av med henne, sa han och fick något som Parvaneh om hon inte vetat bättre nästan skulle ha kunnat tro var något bedjande i ögonen.

– Jag vill inte ha henne därinne ensam med Saaben! viskade han allvarligt.

Parvaneh nickade för att bekräfta det olyckliga i situationen. Ove satte ner en trött medlande näve mellan treåringen och katten innan den situationen gick alldeles överstyr runt hans skor. Treåringen såg ut som om hon tänkte försöka krama katten. Katten såg ut som om den gjorde sig redo att peka ut treåringen i en vittneskonfrontation på en polisstation. Ove fick fatt på treåringen, hon brast ut i en fnitterattack.

– Vad gör ni här från första början? avkrävde Ove Parvaneh när han räckte över det skrattande lilla byltet till henne som om det var en säck potatis.

– Vi ska åka buss till sjukhuset och hämta Patrick och Jimmy, svarade hon.

Hon såg hur Ove ryckte till lite besvärat runt kindbenen när hon sa ”buss”.

– Vi …, började Parvaneh som om hon fastnat i en tanke.

Hon tittade på garageporten. Tittade på Ove.

– Jag hör inte vad ni säger ju! Prata högre! hojtade garageporten.

Ove tog genast två steg längre bort från den. Parvaneh log med ens självsäkert mot honom. Som om hon just klurat ut lösningen i ett korsord.

– Men hörru, Ove! Säg så här då: Om du skjutsar oss till sjukhuset, så hjälper jag dig att bli av med den här journalisten! Okej?

Ove tittade upp. Han såg inte ett dugg övertygad ut. Han hade då sannerligen inte alls några planer på att åka till det där sjukhuset igen. Parvaneh slog ut med armarna.

– Eller så säger jag till den här journalisten att jag har en och annan historia som j-a-g kan berätta om dig Ove, sa hon och höjde ögonbrynen mot honom.

– Historier? Vadå för historier? ropade garageporten och började banka upphetsat igen.

Ove tittade på garageporten och såg missmodig ut.

– Det här är utpressning, sa han till Parvaneh.

Parvaneh nickade glatt.

– Ove slo clauwnen! sa treåringen och nickade mycket initierat mot katten, uppenbart för att hon kände att Oves tydliga aversion mot sjukhuset kanske behövde utvecklas för den som inte var med förra gången det begav sig.

Katten såg inte ut att veta vad det betydde. Men under förutsättning att clownen varit i närheten av så enerverande som den här treåringen såg inte katten ut att ställa sig helt negativ till att Ove slagit någon alls.

– Jag viker mig inte för utpressning! sa Ove bestämt och pekade på Parvaneh för att markera att detta härmed var färdigdiskuterat.

Och det är alltså därför Ove sitter utanför sjukhuset nu. Katten ser ut som om den anser att Ove svikit den personligen genom att låta den åka i baksätet med treåringen hela vägen hit. Ove rättar till tidningspappret på sätena. Han känner sig lurad. När Parvaneh sa att hon skulle ”bli av med” den där journalisten hade han väl kanske inte direkt någon klar bild framför sig av exakt hur han förväntade

sig att det skulle ske. Och visst, det var väl inte så att han krävde att Parvaneh skulle trolla bort henne i ett moln av rök eller slå ner henne med en spade och gräva ner henne i öknen eller så.

Men det enda Parvaneh hade gjort var att öppna garageporten, ge den där journalisten sitt visitkort, och säga ”ring mig så pratar vi om Ove”. Och vad var *det* för sätt att bli av med någon? Ove tycker faktiskt inte att det var något sätt att bli av med någon alls.

Men nu är det förstås för sent. Nu sitter han ju här och väntar utanför sjukhuset för tredje gången på mindre än en vecka lik förbaskat. Utpressning, det är vad det är.

Dessutom har Ove den här kattens alla anklagande blickar att dras med. Det är något där i blickarna som påminner honom för mycket om hur Sonja brukade titta på honom.

– De kommer inte att hämta Rune. De säger att de ska göra det men de kommer hålla på med den där processen i flera år, säger Ove åt katten.

Han kanske säger det åt Sonja också. Kanske åt sig själv. Han vet inte.

– Du kan åtminstone sluta tycka så synd om dig själv. Om det inte vore för mig skulle du få bo med den där ungen och då hade du inte haft mycket kvar av vad du nu har kvar av den där svansen alls. Tänk på det! fnyser han åt katten i ett försök att byta samtalsämne.

Katten rullar över på sidan, bort från Ove, och somnar i protest. Ove tittar ut genom rutan igen. Han begriper mycket väl att den där treåringen inte är allergisk. Han fattar att Parvaneh bara ljög för honom för att få honom att ta hand om kattskrället.

Han är för fan ingen senil gammal gubbe.

23

En man som hette Ove och en buss som aldrig kom fram

”Varje man behöver veta vad han slåss för.” Det var tydligen så de sa. Eller det var åtminstone vad Sonja hade läst högt för Ove en gång ur någon av alla sina böcker. Ove mindes inte vilken, det var ju så mycket böcker omkring den där kvinnan jämt. I Spanien hade hon köpt en hel väska full av dem, trots att hon inte ens begrep spanska. ”Jag lär mig medan jag läser”, sa hon bara. Som om det var så det gick till. Ove sa till henne att han var lite mer för att tänka själv än att läsa om vad en massa andra klåpare gick och funderade på. Sonja log och klappade honom på kinden. Och mot det hade Ove inte några argument.

Så han bar hennes sprängfyllda väskor till bussen. Kände hur chauffören luktade vin när han gick förbi, men beslutade sig för att det var väl så de gjorde i Spanien och då fick det väl vara så då. Satt där i sätet när Sonja förde hans hand till sin mage, och han kände barnet sparka för första och sista gången. Sedan reste han sig för att gå på toaletten och halvvägs ner i gången krängde bussen, skrapade mot mitträcket på motorvägen, och sedan var det ett enda ögonblicks tystnad. Som om själva tiden drog ett djupt andetag. Och sedan: explosionen av glassplitter. Det obarmhärtiga gnisslandet av plåt som vek sig. Den våldsamma smällen när bilarna bakom bussen kanade in i den.

Och alla skriken. Han skulle aldrig glömma dem.

Ove slungades runt och mindes bara att han landade på magen. Han flackade skräckslaget med blicken för att hitta henne i tumultet av människokroppar, men hon var borta. Han kastade sig framåt, skar sig på glasregnet från taket, men det var som om ett ursinnigt vilddjur höll honom tillbaka. Som om Djävulen själv naglade fast honom i strypgrepp och tvingade ner honom till golvet i den besinningslösa förödmjukelsen. Den som skulle förfölja honom varje natt så länge han levde: den totala maktlösheten.

Han satt vid hennes säng varje timme den första veckan. Tills sköterskorna med bestämd hand fick tvinga iväg honom för att duscha och byta kläder. Överallt tittade de på honom med medlidande blickar och ”beklagade sorgen”. En läkare kom in och talade med Ove med likgiltig, klinisk röst om att han skulle ”förbereda sig på att hon nog inte vaknar igen”. Ove slungade den läkaren genom en dörr. En som var stängd och låst.

– Hon är inte död! Sluta bete er som om hon vore död! vrålade Ove ut i korridoren.

Och efter det var det ingen på sjukhuset som vågade göra det.

På den tionde dagen, medan regnet smattrade mot fönstren och radion talade om den värsta stormen på flera årtionden, öppnade Sonja ögonen i en plågad liten springa, fick syn på Ove, och smög in sin hand i hans. Vek in sitt finger i hans handflata.

Sedan somnade hon och sov natten igenom. När hon vaknade igen erbjöd sig sköterskorna att berätta för henne, men Ove insisterade sammanbitet på att det var han som skulle göra det. Så han berättade alltsammans med behärskad stämma, alltmedan han smekte hennes händer i sina, som om de var mycket, mycket kalla. Han berättade om hur chauffören luktat vin och hur bussen krängt in i vägräcket och om kollisionen. Lukten av bränt gummi. Den öronbedövande kraschen.

Om ett barn som aldrig skulle komma.

Och hon grät. En uråldrig, otröstlig gråt som skrek och slet och trasade sönder dem båda inombords i timmar som inte gick att räkna. Tiden och sorgen och vreden flöt bara ihop i ett enda långt beckmörker. Och Ove visste där och då att han aldrig skulle förlåta sig själv för att han inte satt där i sätet och skyddade dem. Visste att den här smärtan var för evigt.

Men Sonja hade ju nu inte varit Sonja om hon låtit mörkret vinna. Så en morgon, Ove visste inte vilken det var i ordningen efter olyckan, begärde hon kort och gott att få börja med sjukgymnastiken. Och när Ove tittade på henne som om det var hans egen ryggrad som skrek likt ett plågat djur varje gång hon rörde sig lutade hon milt sitt lilla huvud mot hans bröst och viskade: ”Vi kan sysselsätta oss med att leva eller sysselsätta oss med att dö, Ove. Vi måste gå vidare.”

Och då fick det bli så.

Under månaderna som kom träffade Ove ett oräkneligt antal män i vita skjortor. De satt bakom skrivbord i ljust trä på olika myndighetskontor och de hade synbart oändligt med tid för att instruera Ove i vilka papper som skulle fyllas i för olika ändamål, men ingen tid alls att diskutera vilka åtgärder det nu var som faktiskt behövdes för att Sonja skulle bli bättre.

Det skickades en kvinna från någon av myndigheterna på besök till sjukhuset, som hurtigt förklarade att Sonja kunde få bli placerad på ”servicehem” för ”andra i samma situation”. Det var något om att ”ansträngningen i vardagen” ju helt förståeligt kunde bli ”övermäktig” för Ove. Hon sa det inte rakt ut, men det var glasklart vad hon menade. Hon trodde inte att Ove kunde tänka sig att stanna kvar hos sin fru nu. ”Under rådande omständigheter”, sa hon hela tiden och nickade diskret mot sängkanten. Hon pratade med Ove på ett sätt som om Sonja inte ens befann sig i rummet.

Ove öppnade visserligen dörren den här gången, men ut åkte hon.

– Det enda hem vi ska till är vårt eget! Där vi BOR! röt Ove ut i korridoren, och i ren frustration och vrede kastade han en av Sonjas skor genom dörren.

Sedan var han tvungen att gå ut och fråga sköterskorna som nästan träffats av den om de sett vart den tog vägen. Vilket förstås gjorde honom ännu argare. Det var första gången sedan olyckan som han hörde Sonja skratta. Som om det forsade ur henne utan minsta möjlighet att förhindra. Som om hon blev nedbrottad av sitt eget fnitter. Hon skrattade och skrattade och skrattade tills vokalerna rullade över väggarna och golven som om de tänkte upphäva lagarna för tid och rum. Det fick Ove att känna sig som om hans bröstkorg sakta rätade sig ur vraket av ett raserat hus efter en jordbävning. Gav hans hjärta plats att slå igen.

Han åkte hem till radhuset och byggde om hela köket, rev ut den gamla diskbänken och satte in en ny, lägre. Lyckades till och med hitta en specialbyggd spis. Konstruerade om dörrposten och satte lutningar vid alla trösklar. Dagen efter att Sonja fick komma hem från sjukhuset åkte hon tillbaka till sin lärarutbildning. På våren tog hon examen. I tidningen annonserades ett lärarjobb ut på skolan med det värsta ryktet i hela stan, för den sortens klass som ingen behörigt utbildad lärare med alla hjärndelar korrekt ihopskruvade skulle ställa sig framför frivilligt. Det var

bokstavskombinationsdiagnoserna innan bokstavskombinationsdiagnoserna uppfunnits. ”De här pojkarna och flickorna är allt hopp ute för”, sa rektorn själv tröttkört på intervjun. ”Det här är inte undervisning, det är förvaring.” Sonja förstod kanske hur det kändes att bli beskriven så. Jobbet hade en enda sökande, och hon fick de där pojkarna och flickorna att läsa Shakespeare.

Ove bar under tiden på så mycket ilska att Sonja då och då fick be honom att gå ut ur huset på kvällarna för att han inte skulle riva inredningen. Det gjorde henne oändligt ont att se hans axlar tyngas så av viljan att förgöra. Förgöra den där busschaufförен. Resebolaget. Vägräcket på motorvägen. Vintillverkaren. Allt och alla. Slå och slå tills varenda jävel var utplånad. Det var allt han ville. Han stoppade den där vreden i förrådet. Stoppade den i garaget. Spred ut den på marken under sina inspektionsrundor i kvarteret. Men det var inte nog. Så till slut började han stoppa den i brev. Han skrev till den spanska regeringen. Till den svenska. Till polisen. Till domstolen. Men ingen tog något ansvar. Ingen brydde sig. De svarade bara med hänvisningar till paragrafer och andra myndigheter. Skyllde ifrån sig. När kommunen vägrade bygga om trappan på skolan som Sonja jobbade på skrev Ove brev och överklaganden i månader. Han skrev insändare i tidningen. Han försökte stämma dem. Han lät dem formligen översköljas av en berövad pappas besinningslösa hämndlystenhet.

Men överallt blev han förr eller senare stoppad av män i vita skjortor och strikta, självgoda ansiktsuttryck. Och dem kunde man inte slåss med. De inte bara hade staten på sin sida, de var staten. Det sista överklagandet avslogs. Och det fanns ingenstans att överklaga efter det. Striden var över för att de vita skjortorna bestämde att den var det. Och Ove förlät dem aldrig för det.

Sonja såg allt Ove gjorde. Hon förstod var det gjorde ont. Så hon lät honom slåss, lät honom vara arg, lät all den där vreden hitta sitt utlopp någonstans, på något sätt. Men en av de där tidiga sommarkvällarna i maj som alltid kommer med mjuka löften om hur sommaren kommer bli, rullade hon fram vid hans sida så att rullstolen lämnade svaga hjulspår i parketten. Han satt vid köksbordet och skrev sina brev, och hon tog hans penna ifrån honom, smög in sin hand i hans och vek in sitt finger i hans

skrovliga handflata. Lutade sin panna ömt mot hans bröst.

– Det räcker nu Ove. Inga fler brev. Livet får inte plats här hemma för alla dina brev.

Och så tittade hon upp, strök sin hand försiktigt över hans kind, och log.

– Det räcker nu, älskade Ove.

Och då fick det göra det.

Nästa morgon steg Ove upp i gryningen, körde Saaben in till hennes skola, och byggde på egen hand handikapprampen som kommunen vägrade bygga. Och efter det kom hon hem varje kväll så länge Ove kunde minnas och berättade med lägereldar i pupillerna om sina pojkar och flickor. De som kom in i hennes klassrum med poliseskort och gick därifrån och kunde citera fyrahundra år gammal poesi. De som fick henne att gråta och skratta och sjunga så att det ekade mellan väggarna i det lilla radhuset på kvällarna. Ove begrep sig aldrig på de där små felstavande odågorna, det kunde han erkänna. Men han var inte sämre än att han tyckte om dem för vad de gjorde med Sonja.

Varje människa behöver veta vad hon slåss för. Det var så de sa. Och hon slogs för det som var gott. För barnen hon aldrig fick. Så Ove slogs för henne.

För att det var det enda i världen han egentligen visste hur man gjorde.

24

En man som heter Ove och en jädrans unge som målar i färg

Saaben är så full av folk när Ove kör från sjukhuset att han ideligen tittar på bränslemätaren som om han är rädd att den ska brista ut i en hånfull liten dans åt honom. I backspegeln ser han hur Parvaneh utan tecken på minsta bekymmersmoln ger treåringen papper och färgkritor.

– Måste hon göra det där i bilen? undrar Ove.

– Vill du hellre att hon blir rastlös och börjar fundera på om hon kan riva ut stoppningen ur sätena? undrar Parvaneh lugnt tillbaka.

Ove svarar inte. Tittar bara i backspegeln på treåringen, som viftar med en stor lila krita mot katten i Parvanehs knä och ylar: ”MÅLA!” Katten iakttar barnet vaksamt, klart benägen att inte befordra sig själv till målarduk.

Patrick sitter bredvid dem, åmandes och krånglandes med hela kroppen för att försöka hitta en bekväm position för sitt gipsade underben som han kilat upp på armstödet mellan framsätena. Det är inte helt lätt, eftersom han är mycket rädd för att råka välta ner de tidningar Ove lagt såväl på hans säte som under det gipsade benet.

Treåringen tappar en färgkrita på golvet så att den rullar fram under passagerarsätet, där Jimmy sitter. I en för hans kroppshyddas närmast motsvarande olympiskt akrobatisk aktion lyckas Jimmy böja sig framåt och fiska upp den från mattan framför sig. Han utvärderar den någon sekund, flinar, och vänder sig mot Patricks upplagda ben och ritar en stor, glad gubbe på gipset. Treåringen skrattar så att hon skriker när hon får se det.

– Ska du också börja kladda nu? säger Ove.

– Snyggt, eller hur? flinar Jimmy och ser ut som om han tänker försöka göra en high-five med Ove.

Ove ger honom en blick som får honom att plocka ner handen innan han hinner fullfölja försöket.

– Sorry mannen, kunde inte låta bli, säger Jimmy och räcker en

aning skamset bak kritan till Parvaneh.

Det plingar till i hans ficka. Han fiskar upp en mobiltelefon stor som en fullvuxen mans hand ur den och gör sig upptagen med att fingra frenetiskt på displayen.

– Vems är katten? undrar Patrick från baksätet.

– Oves kisse! svarar treåringen bergsäkert.

– Är det i-n-t-e, rättar Ove omedelbart.

Han ser hur Parvaneh ler retfullt åt honom i backspegeln.

– Är det ju! säger hon.

– Är det ju INTE! säger Ove.

Hon skrattar. Patrick ser mycket frågande ut. Hon klappar honom uppmuntrande på knäet.

– Bry dig inte om vad Ove säger. Det är visst hans katt.

– Det är en förbaskad lösdrivare, det är vad det är! rättar Ove.

Katten lyfter på huvudet för att höra vad allt stojande är om, men tycks sluta sig till att den trots allt är sensationellt ointresserad, och lägger sig åter tillrätta i Parvanehs knä. Eller lägger sig snarare tillrätta ovanpå hennes mage, om man ska vara petig.

– Ska den inte lämnas in någonstans då? undrar Patrick och begrundar katten i sin frus knä.

Katten lyfter huvudet bara en liten aning för att fräsa kort åt honom som svar.

– Vadå ”lämnas in”? hugger Ove.

– Ja … på ett katthem eller nå…, börjar Patrick men hinner inte längre innan Ove gormar:

– Här ska ingen lämnas på något jädrans hem!

Och därmed är ämnet färdigdiskuterat. Patrick försöker att inte se skrämd ut. Parvaneh försöker hålla sig för skratt. Det går inte så bra för någon av dem.

– Kan vi stanna någonstans och käka? Jag är sjukt hungrig, inflikar Jimmy och skiftar läge i stolen så att hela Saaben gungar.

Ove betraktar den samlade gruppen runt sig som om han blivit kidnappad och förd till ett parallellt universum. För något ögonblick funderar han på att köra av vägen, men inser med ens att det i värsta fall skulle kunna innebära att han får dem allihop som sällskap till efterlivet. Efter den insikten sänker han hastigheten och ökar säkerhetsavståndet till bilen framför riktigt ordentligt.

– Kissig! hojtar treåringen.

– Kan vi stanna, Ove? Nasanin behöver kissa, ropar Parvaneh, på det där sättet som folk gör som tror att baksätet i en Saab befinner sig tvåhundra meter från personen i framsätet.

– Ja! Då kan vi kanske käka nåt samtidigt? nickar Jimmy förhoppningsfullt.

– Ja, så gör vi, jag behöver också kissa, säger Parvaneh.

– McDonald's har toaletter, informerar Jimmy hjälpsamt.

– McDonald's blir bra, stanna där, nickar Parvaneh.

– Här stannas ingenting, säger Ove bestämt.

Parvaneh tittar på honom i backspegeln. Ove blänger tillbaka. Tio minuter senare sitter han i Saaben och väntar på dem allihop utanför McDonald's. Till och med katten har följt med in. Den förrädaren. Parvaneh kommer ut och knackar på Oves fönster.

– Är du säker på att du inte vill ha något, säger hon mjukt till honom.

Ove nickar. Hon ser lite uppgiven ut. Han rullar upp rutan igen. Hon går runt bilen och hoppar in på passagerarsidan.

– Tack för att du stannade, ler hon.

– Jaja, säger Ove.

Hon äter pommes frites. Ove sträcker sig fram och lägger mer tidningspapper på golvet framför henne. Hon börjar skratta. Han förstår inte åt vad.

– Jag behöver din hjälp Ove, säger hon sedan plötsligt.

Ove ser inte spontant jätteentusiastisk ut.

– Jag tänkte att du skulle hjälpa mig att ta körkort, fortsätter hon.

– Vad säger du för något? undrar Ove, som om han måste ha hört fel.

Hon rycker på axlarna.

– Patrick kommer ju vara gipsad i flera månader. Jag måste skaffa körkort så att jag kan köra flickorna. Jag tänkte att du kunde övningsköra med mig.

Ove ser så förvirrad ut att han till och med glömmer bort att bli upprörd.

– Du har alltså inget körkort?

– Nej.

– Det var alltså inget skämt?

– Nej.

– Har du blivit av med det?

– Nej. Jag har aldrig haft något.

Oves hjärna tycks behöva en ordentlig stund att processa detta för honom fullständigt osannolika stycke information.

– Vad jobbar du med? undrar han.

– Vad har det med saken att göra? svarar hon.

– Det har väl allt med saken att göra?

– Jag är fastighetsmäklare.

Ove nickar.

– Och har inget körkort?

– Nej.

Ove skakar bistert på huvudet, som om detta vore höjden av att vara en människa som inte tar ansvar för någonting. Parvaneh ler det där retfulla lilla leendet igen, knycklar ihop den tomma pommes frites-påsen i händerna och öppnar dörren.

– Se det så här Ove: Vill du verkligen att någon ANNAN ska lära mig att köra bil inne i bostadsområdet?

Hon stiger ur bilen och går mot papperskorgen. Ove svarar inte. Han frustar bara.

Jimmy dyker upp i dörröppningen.

– Får jag äta i bilen? undrar han med en bit kyckling utstickande ur mungipan.

Ove tänker först säga nej, men inser att då kommer de väl aldrig härifrån. Så istället breder han ut så mycket tidningspapper på passagerarsätet och golvet att det ser ut som om han tänker måla om ett vardagsrum.

– Men bara hoppa in nu då så att vi kan komma hem någon jävla gång, stönar han och gestikulerar åt Jimmy.

Jimmy nickar glatt. Hans mobiltelefon plingar.

– Och få den där att sluta plinga. Det här är ingen flipperhall, säger Ove när han sätter bilen i rullning.

– Sorry mannen, det är jobbet som mejlar hela tiden bara, säger Jimmy och balanserar sin mat i ena handen och tragglar upp mobilen ur fickan med den andra.

– Så ett jobb har du i alla fall, säger Ove.

Jimmy nickar entusiastiskt.

– Jag programmerar iPhone-appar!

Ove ställer inga följdfrågor på det.

Och sedan är det åtminstone relativt tyst i bilen i tio minuter tills

de rullar in på parkeringen utanför Oves garage. Ove stannar i höjd med cykelförrådet, lägger Saaben i friläge utan att slå av motorn, och kastar en menande blick på sina passagerare.

– Jaja, det är lugnt Ove, Patrick kan gå på kryckorna härifrån, oroa dig inte, säger Parvaneh med tydliga spår av ironi.

Ove pekar med hela handen ut genom rutan mot skylten, något sned nuförtiden, där det står att biltrafik är förbjuden inne i bostadsområdet.

– Biltrafik är förbjuden inne i bostadsområdet.

– Det är lugnt Ove, tack för skjutsen! sticker Patrick emellan, ivrig att vara den medlande parten.

Han krånglar sig ur bilens baksäte med det gipsade benet, medan Jimmy krånglar sig ur bilens framsäte med hamburgerflott över hela t-tröjan.

Parvaneh lyfter ut treåringen i hennes bilstol och sätter ner den på marken. Flickan viftar med något och hojtar osammanhängande. Parvaneh nickar förstående, går fram till bilen igen och lutar sig in genom framdörren och räcker ett papper till Ove.

– Vad är det där? undrar Ove, utan att göra någon som helst ansats att ta emot det.

– Det är Nasanins teckning.

– Vad ska jag med den till?

– Hon har ritat dig, svarar Parvaneh och trycker den i famnen på honom.

Ove tittar motvilligt på pappret. Fullt av streck och krumelurer.

– Det där är Jimmy, och det där är katten, och det där är Patrick och jag. Och det där är du, förklarar Parvaneh.

När hon säger det sista pekar hon på en figur i mitten av teckningen. Allt annat på pappret är målat i svart, men figuren i mitten är en formlig färgexplosion. Gult och rött och blått och grönt och orange och lila, i en enda röra.

– Du är den roligaste hon vet. Det är därför hon alltid målar dig i färg, säger Parvaneh.

Sedan stänger hon passagerardörren och går.

Det tar flera sekunder innan Ove kommer sig för att ropa ”vadå ’alltid’? Vad fan menar du med att hon ’alltid’ målar mig så!?” efter henne. Men då har de allihop redan börjat gå ner mot husen.

Ove rättar en aning förnärmat till tidningspappret på

passagerarsätet. Katten klättrar fram från baksätet och lägger sig tillrätta på det. Ove backar in Saaben i garaget. Stänger porten. Lägger växeln i friläge utan att stänga av motorn. Känner avgaserna sakta fylla garaget, och kastar en tankfull blick på plastslangen som hänger på väggen. Under några minuter är allt som hörs kattens andetag och motorns taktfulla hackande. Det hade varit enkelt att bara sitta kvar där och vänta in det oundvikliga. Det vore det enda logiska, inser Ove. Han har längtat efter det länge nu. Slutet. Han saknar henne så mycket att han knappt står ut med att befinna sig i sin egen kropp ibland. Det här vore det enda rationella, bara sitta kvar här tills avgaserna vaggar honom och katten till sömns och tar dem till slutet.

Men så tittar han på katten. Och sedan stänger han av motorn.

Nästa morgon går de upp klockan kvart i sex. Dricker kaffe och äter tonfisk. När de är klara med sin inspektionsrunda skottar Ove noga gången utanför sitt hus. När han är färdig med det står han utanför sitt förråd, stödd mot snöskyffeln, och betraktar resten av radhuskvarteret.

Sedan går han över vägen och börjar skotta framför de andra husen också.

25

En man som heter Ove och en bit korrugerad plåt

Ove väntar till efter frukost, när katten frivilligt går ut för att göra sina behov. Då plockar han ner en plastburk från översta hyllan i badrumsskåpet. Väger den i sin hand som om han vore på väg att kasta den någonstans. Studsar den lätt upp och ner i handflatan, som om han genom detta skulle kunna avgöra den exakta kvaliteten på pillerna inuti den.

På slutet skrev läkarna ut så mycket smärtstillande åt Sonja att deras badrum fortfarande ser ut som om de tillhandahållit förrådsplats för colombianska maffian. Ove tycker förstås inte alls om mediciner, litar inte på dem, har alltid haft känslan av att den enda egentliga effekten av dem är psykisk och att de därför bara fungerar på folk med klen hjärnstam.

Men han har förstått att kemikalier är ett inte alls ovanligt sätt att ta livet av sig. Och kemikalier finns det ju som sagt gott om här i huset. Det finns det alltid hos cancerpatienter.

Det har slagit honom först nu.

Han hör något utanför ytterdörren. Katten är tillbaka tidigt. Står där och jamar. När den inte blir insläppt börjar den skrapa tassarna över tröskeln. Låter som om någon klämt den i en björnfälla. Som om den känner något på sig. Ove förstår att den är besviken på honom. Han begär inte att den ska förstå det här.

Han funderar över hur det skulle kännas att överdosera smärtstillande. Han har aldrig tagit narkotika. Har knappt ens varit berusad på alkohol. Har aldrig tyckt om den där känslan av att tappa kontrollen. Han har förstått genom åren att det är just den känslan som vanligt folk tycker om och eftersträvar, men för Ove kan bara en komplett jädrans velputte tycka att förlorad kontroll är en eftersträvansvärd upplevelse. Han undrar om han kommer bli illamående, om han kommer känna något när kroppens organ ger upp och slutar arbeta. Eller om han bara kommer somna in när hans

kropp blir överflödig.

Katten ylar därute i snön nu. Ove sluter ögonen och tänker på Sonja. Det är inte det att han är den sortens man som ger upp och bara dör, det vill han inte att hon ska tro. Men det är faktiskt hennes fel, det här. Hon gifte sig med honom. Och nu vet han inte riktigt hur man gör när man sover utan hennes nästipp i gropen mellan hans hals och hans axel. Det är allt.

Han skruvar av locket på burken, häller ut pillerna på handfatskanten. Iakttar dem som om han väntar på att de ska förvandlas till små mördarrobotar. Det gör de förstås inte. Ove är inte imponerad. Han finner det obegripligt att de där små vita prickarna skulle kunna skada honom, oavsett hur många han tar. Katten låter som om den står och spottar snö på Oves ytterdörr nu. Men så avbryts den plötsligt, av ett helt annat ljud.

Hundskall.

Ove tittar upp. Det är tyst någon sekund, och så hör han katten skrika till av smärta. Och nya hundskall. Och det blonda mähät som vrålar något.

Ove står och håller i handfatet. Sluter ögonen, som om han skulle kunna blinka bort ljuden ur huvudet. Det går inte. Så till sist suckar han och rätar på sig. Öppnar plastburken och föser ner pillerna i den igen. Går nerför trappan. På vägen genom vardagsrummet sätter han burken i fönsterkarmen. Genom fönstret ser han det blonda mähät ute vid vägen mellan husen. Hon tar sats och rusar mot katten.

Ove öppnar dörren i samma ögonblick som hon med full kraft försöker sparka djuret i huvudet. Katten är kvick nog att slinka undan hennes sylvassa klack i sista stund och backar mot Oves förråd. Mähäts vinterkänga morrar så hysteriskt att saliven sprutar runt ansiktet på den som en rabiessmittad liten best. Den har päls i käften. Ove inser att det här är första gången han kan påminna sig att han sett mähät utan solglasögon. Illsintheten glimrar i de gröna ögonen. Hon tar sats och försöker sparka igen, men får syn på Ove och hindrar sig mitt i steget. Hennes underläpp darrar av vrede.

– Jag ska få den där skjuten! väser hon och pekar på katten.

Ove skakar mycket långsamt på huvudet utan att ta blicken från hennes. Hon sväljer. Något i hans ansikte, som hugget ur en gruvvägg nu, får den mordiska självsäkerheten att börja rinna ifrån henne.

– Det är en jäv… jävla gatukatt och … och den ska dö! Den rev Prince! stammar hon.

Ove säger inget, men hans blick svartnar. Och till sist börjar till och med hunden backa bort från honom.

– Kom Prince, säger mähät lågt och rycker i kopplet.

Hunden vänder genast. Mähät tittar på Ove en sista gång ur ögonvrån och försvinner runt hörnet som om Ove bara med sin blick fysiskt knuffat henne i ryggen.

Ove står kvar och andas tungt. Sätter knytnäven för bröstet. Känner hur det bankar okontrollerat. Stönar kort. Så tittar han på katten. Katten tittar på honom. Den har nya sår längs sidan. Blod i pälsen igen.

– Nio liv kan fan inte räcka långt för dig va? säger Ove.

Katten slickar sig på tassen och ser ut som om den inte är den sortens katt som håller det för så värst viktigt att hålla räkningen. Ove nickar och tar ett steg åt sidan.

– In med dig då.

Katten tassar in över tröskeln. Ove stänger dörren.

Han ställer sig mitt i vardagsrummet. Överallt tittar Sonja tillbaka på honom. Det är faktiskt först nu han inser det, att han satt upp bilderna av henne så att de följer honom genom huset oavsett var han befinner sig. Hon står på bordet i köket, hänger på väggen i hallen, halvvägs upp i trappan. Hon står i fönsterkarmen i vardagsrummet, där katten nu hoppat upp och satt sig, precis bredvid henne. Den tittar vrångt på Ove och slår ner pillerburken med tassen på golvet med en smäll. Ove plockar upp den, katten tittar på honom som om den när som helst tänker vråla: ”J’accuse!”

Ove sparkar lite på golvlisten och vänder sig och går ut i köket och sätter upp pillerburken i ett skåp. Sedan kokar han kaffe och häller upp vatten i en skål åt katten.

De dricker under tystnad.

– Du är en jävla katt att vara envis, säger Ove till sist.

Katten svarar inte. Ove lyfter upp den tomma skålen och sätter den bredvid sin kaffekopp i vasken. Han står med händerna i sidorna och ser fundersam ut en god stund. Sedan vänder han sig och går mot hallen.

– Häng med här då, manar han åt katten utan att titta på den.

– Så ska vi ge den där lilla byrackan något att tänka på.

Ove tar på sig den blå vinterjackan och stiger i sina träskor och låter katten stiga ut genom dörren först. Han tittar på bilden av Sonja på hallväggen. Hon skrattar tillbaka. Så himla viktigt är det väl kanske inte att dö att det inte kan vänta en timme till då, tänker Ove, och går efter katten.

Det tar flera minuter innan dörren öppnas. Ett långt hasande ljud föregår rörelsen i låset, som om ett spöke var på väg genom huset med tunga kedjor efter sig. Så slås den till sist upp och där står Rune och tittar på Ove och katten med tom blick.

– Har du någon korrugerad plåt hemma? undrar Ove utan att ta sig tid för småprat.

Rune tittar koncentrerat på honom någon sekund, som om hjärnan kämpar frenetiskt mot främmande krafter därinne för att slå sig fram till ett minne.

– Plåt? säger han högt för sig själv, som om han smakar på ordet, likt någon som precis vaknat och intensivt försöker minnas något han drömt.

– Plåt ja, nickar Ove.

Rune tittar på honom som om han tittade rakt igenom honom. Hans ögon bär glansen av en nyvaxad motorhuv. Han är utmärglad och kutryggig, skägget är grått på gränsen till vitt. Brukade vara en bastant och ganska respektingivande karl det där, men nu hänger kläderna i trasor på honom. Han har blivit gammal. Väldigt, väldigt gammal, inser Ove, och det drabbar honom med en kraft han inte riktigt räknat med. Runes blick flackar för något ögonblick. Så rycker det plötsligt lite i mungipan på honom.

– Ove? utbrister han.

– Ja inte fan är det påven, svarar Ove.

Den slappa huden i Runes ansikte spricker plötsligt upp i ett yrvaket flin. De båda männen, en gång så nära vänner som den sortens män nu egentligen kan bli, stirrar på varandra. En som vägrar glömma det förflutna och en som inte kan låta bli.

– Du ser gammal ut, säger Ove.

Rune flinar.

Så hörs Anitas oroliga röst, och i nästa ögonblick kommer hon sättande mot dörren på små ettriga fötter.

– Är det någon i dörren, Rune? Vad gör du där? ropar hon skräckslaget och dyker upp i öppningen och får se Ove.

– Åh … hej Ove, säger hon och tvärstannar i steget.

Ove står där med händerna i fickorna. Katten bredvid honom ser ut som om den också hade haft det om den hade haft fickor. Eller händer. Anita själv är liten och grå, i grå byxor och grå stickad kofta, med grått hår och grå hud. Men Ove ser att hon är en aning rödögd och svullen i ansiktet när hon hastigt torkar sig i ögonen och blinkar bort smärtan. Så som kvinnor i den generationen gör. Som om de stod i dörröppningen och okuvligt motade bort sorgen från huset med en kvast varje morgon. Hon tar Rune ömt om axlarna och leder honom till hans rullstol vid fönstret i vardagsrummet.

– Hej Ove, upprepar hon vänligt men överraskat när hon kommer tillbaka till dörren.

– Vad kan jag göra för dig? frågar hon.

– Har ni korrugerad plåt hemma? motfrågar han.

Hon ser förvirrad ut.

– ”Korrigerad plåt”, mumlar hon, som om det var felaktig plåt som någon måst rätta till.

Ove suckar djupt.

– Men herregud, k-o-r-r-u-g-e-r-a-d plåt.

Anita ser inte ett dugg mindre förvirrad ut.

– Ska jag ha det?

– Rune har det garanterat i förrådet, säger Ove och räcker fram handen.

Anita nickar. Lyfter ner förrådsnyckeln från väggen och lägger den i Oves hand.

– Korrugerad. Plåt? säger hon igen.

– Ja, säger Ove.

– Men vi har ju inte plåttak.

– Det har väl inget med saken att göra?

Anita nickar och skakar på huvudet i en enda rörelse.

– Nähä … nä, det har det kanske förstås inte.

– Plåt har man ändå, säger Ove, som om detta vore något alldeles självklart.

Anita nickar. Så som man gör när man blir ställd inför det obestridliga faktum att lite korrugerad plåt faktiskt är något som alla rediga människor har liggande i sina förråd bara sådär lite utifall att.

– Men har du ingen sån där plåt själv då? försöker hon, uppenbart mest för att idka konversation.

– Jag har gjort slut på min, säger Ove.

Anita nickar förstående. Så som man gör när man blir ställd inför det obestridliga faktum att det är väl liksom inget konstigt att en vanlig man som inte har plåttak ändå använder korrugerad plåt i en sådan omfattning att han gör slut på den.

En minut senare dyker Ove triumferande upp i dörröppningen släpandes på en gigantisk bit korrugerad plåt, stor som en vardagsrumsmatta. Anita har uppriktigt ingen som helst aning om hur en så stor bit plåt ens fått plats därinne utan att hon någonsin vetat det.

– Sa ju det, nickar Ove och ger tillbaka nyckeln.

– Ja … ja, det gjorde du ju, känner sig Anita nödgad att erkänna.

Ove tittar mot fönstret. Rune tittar tillbaka. Och precis när Anita vänder sig om för att gå tillbaka in i huset så flinar Rune igen, och höjer handen till en kort vinkning. Som om han just då, bara för en sekund, vetat exakt vem Ove var och vad han gjorde där. Ove ger ifrån sig det där ljudet som kommer när man flyttar ett tungt piano över ett brädgolv.

Anita hejdar sig tveksamt. Vänder sig om.

– De har varit här från de där sociala myndigheterna igen, de vill ta Rune ifrån mig, säger hon utan att lyfta blicken.

Rösten spricker som torrt tidningspapper när hon säger sin mans namn. Ove fingrar med plåten.

– De säger att jag inte kan ta hand om honom. Nu med sjukdomen och allt. Säger att han måste sättas på hem, säger hon.

Ove fortsätter fingra på plåten.

– Han kommer dö om jag sätter honom på hem, Ove. Du vet det …, viskar hon.

Ove nickar och tittar på resterna av en cigarettfimp som fryst fast i en bit is i skarven mellan två plattor. I ögonvrån ser han hur Anita liksom står och lutar en aning. Sonja hade förklarat för något år sedan att det var den där höftoperationen, minns han. Skakar i händerna gör hon också nuförtiden. ”Förstadiet till MS”, hade Sonja förklarat. Och för några år sen fick Rune alltså alzheimers också.

– Grabben kan väl komma hit och hjälpa er då, mumlar han lågt.

Anita tittar upp. Möter hans blick och ler överseende.

– Johan? Äsch … han bor ju i Amerika, vet du. Han har så mycket med sitt eget. Du vet hur det är med ungdomar!

Ove svarar inte. Anita säger ”Amerika” som om det var himmelriket självt den där egoistiska sonen hade flyttat till. Inte en enda gång hade Ove sett ungen här på gatan sedan Rune blev sjuk. Vuxna karln nu, men ta hand om sina föräldrar fanns det inte tid till.

Anita rycker till, som om hon kommit på sig själv med att göra något mycket oanständigt. Hon ler ursäktande mot Ove.

– Förlåt Ove, jag ska inte stå här och ta upp din tid med mitt pladder.

Hon går tillbaka in i huset. Ove står kvar med plåten i handen och katten vid sin sida och muttrar något halvt för sig själv precis innan dörren går igen. Anita vänder sig häpet om, kikar ut genom springan igen och tittar på honom.

– Förlåt?

Ove skruvar på sig utan att möta hennes blick. Sedan vänder han sig och börjar gå, som om orden slinker ur honom lite i farten.

– Jag sa att om du har mer problem med de jävla elementen kan du komma bort och ringa på. Katten och jag är hemma.

Anitas fårade ansikte dras till ett överraskat leende. Hon tar ett halvt steg ut genom dörren, ser ut som om hon kanske vill säga något mer. Kanske något om Sonja, något om hur innerligt hon saknar sin bästa vän. Hur hon saknar det där som de hade alla fyra när de först flyttade in i det här kvarteret för snart fyrtio år sedan. Hur hon till och med saknar hur Rune och Ove brukade bråka. Men Ove har redan gått runt hörnet.

När han och katten kommer tillbaka till Oves förråd går Ove in i det och hämtar extrabatteriet till Saaben och två stora metallklämmor. Sedan lägger han den stora plåten tvärs över plattorna på marken mellan förrådet och huset, och täcker den omsorgsfullt med snö.

Han står bredvid katten och utvärderar skapelsen en lång stund. En perfekt hundfälla, dold under snön, smockfull av el, redo att hugga. Och det skulle vara en alltigenom proportionerlig hämnd. Nästa gång mähät och den där hundjäveln fick för sig att kissa på Oves plattor skulle byrackan få göra det på en strömförande plåt. Så får man väl se hur roligt de tycker att det är sen, tänker Ove.

– Den kommer få sig en jävla chock, förtydligar han nöjt till katten.

Katten lägger huvudet på sned och tittar på plåten.

– Som att få ett blixtnedslag i urinröret, säger Ove.

Katten tittar länge på honom. Som för att säga: ”Men inte på allvar, va?” Ove sticker händerna i fickorna och skakar på huvudet.

– Nänänä, suckar han sedan.

De står tysta.

– Nänä, det förstås, tillägger Ove och kliar sig under hakan.

Och så plockar han ihop batteriet och klämmorna och plåten igen och stoppar in det i garaget. Inte för att han nu inte tycker att mähät och byrackan förtjänar en ordentlig elstöt. För det gör han. Men för att han inser att det var ett tag sedan någon påminde honom om skillnaden mellan att vara elak för att man måste och att vara elak för att man kan.

– Men det var en jävla bra idé, slår han fast för katten när de går tillbaka in i huset.

Katten ser inte helt säker ut.

– Du tror säkert att det där med strömmen inte hade funkat. Men det hade det! Det hade funkat! Det ska du ha klart för dig! ropar Ove efter den.

Katten går in i vardagsrummet med det bestämda kroppsspråket av någon som mumlar: ”Visstvisst, så klaaart att det hade …”

Sedan äter de lunch.

26

En man som heter Ove och ett samhälle där ingen kan laga en cykel längre

Det var inte det att Sonja aldrig försökte uppmuntra Ove att skaffa sig vänner. Det gjorde hon då och då. Men Ove skulle alltid hålla det faktum att hon aldrig gjorde det särskilt enträget, och aldrig tjatade, som ett av hennes allra största kärleksbevis. Många människor har svårt för att leva med någon som uppskattar ensamhet. Det skaver obekvämt i dem som inte klarar det själva. Men Sonja gnällde inte mer än nödvändigt på honom. ”Jag tog dig i befintligt skick”, brukade hon säga. Och så var det som det var med det.

Det hindrade henne förstås inte från att vara glad för de år då Ove och Rune trots allt delade något som liknade vänskap. Inte för att de två nu kommunicerade så mycket. Rune sa mycket lite, Ove nästan inget alls. Men Sonja var inte dummare än att hon förstod att även män som Ove uppskattar att ha någon att inte prata med ibland. Och det var längesen han hade det nu. Det var det.

– Jag vann, säger han kort när han hör slamret i brevlådan.

Katten hoppar ner från fönsterkarmen i vardagsrummet och går ut i köket. ”Dålig förlorare”, tänker Ove och går mot ytterdörren. Det är åratal sedan han slog vad med någon om när posten skulle komma. Han brukade göra det med Rune när de hade semester på somrarna, så ofta faktiskt att de utvecklade ett komplicerat system av marginalzoner och halvminuter för att kunna avgöra vem som var närmast. Det var ju så på den tiden, när posten faktiskt kom klockan tolv, att det behövdes tydliga avgränsningar för att besluta vem som hade gissat mest rätt. Nuförtiden är det förstås inte så. Nuförtiden kan minsann posten komma halvvägs in på eftermiddagen, hur som helst bara. Som om den delas ut när fasen postkontoret känner för det och den som tar emot den bara ska vara tacksam. Ove hade försökt slå vad med Sonja efter att han och Rune slutat prata med varandra. Men hon förstod inte reglerna. Så han gav upp.

Ynglingen utanför viker vigt undan överkroppen för att inte träffas av dörren när Ove kastar upp den. Ove tittar förvånat på honom. Han har brevbäraruniform på sig.

– Jaha? säger Ove.

Ynglingen ser inte ut att komma sig för att svara. Han pillar med en tidning och ett brev i famnen. Och det är först då Ove lägger märke till att det är samma yngling som bråkade med honom om den där cykeln uppe vid förrådet för några dagar sedan. Den som ynglingen sa att han skulle ”laga”. Men det vet ju Ove hur det är med sånt. ”Laga” betyder ”stjäla och sälja på Internet” för de här slynglarna. Så är det.

Ynglingen ser om möjligt ännu mindre exalterad ut över att känna igen Ove än vice versa. Han ser ut lite som servitriser brukar göra när de inte är säkra på om de ska räcka dig din mat eller gå ut i köket och spotta en extra gång på den först. Han tittar avmätt på Ove, tittar på brevet och tidningen, tittar på Ove igen. Sedan lämnar han slutligen över dem med ett surmulet ”här’rå”. Ove tar dem utan att släppa slyngeln med blicken.

– Din brevlåda är paj, så jag tänkte ge de här till dig direkt, säger ynglingen.

Han nickar åt den dubbelvikta hög med skrot som brukade vara Oves brevlåda innan den där lufsen som inte kan backa med släp backade in ett släp i den, och nickar åt brevet och tidningen i Oves hand. Ove tittar ner på dem. Tidningen är något slags lokaltidning, en sådan där som de delar ut gratis trots att man har en skylt som uttryckligen talar om att de ska ge fan i det. Och brevet är väl reklam förstås, kan Ove tänka sig. Visserligen är hans namn och adress skrivet för hand på framsidan av det, men det är ju ett typiskt reklamtrick. För att man ska tro att det är ett brev från en riktig person, och så öppnar man det och vips så är man utsatt för marknadsföring. Den gubben går minsann inte på Ove, fastslår Ove.

Ynglingen står och väger på hälarna och tittar ner i marken. Som om han kämpar emot något i sig som vill ut.

– Var det något mer? undrar Ove.

Ynglingen drar handen genom den flottiga senpubertala kalufsen.

– Äh vafan … jag undrar bara om du har en fru som heter Sonja, gnisslar han ner i snön.

Ove ser misstänksam ut. Ynglingen pekar på kuvertet.

– Jag såg efternamnet. Jag hade en lärare med det namnet. Undrade bara … äh, vafan.

Ynglingen ser ut att förbanna sig själv för att han sagt något, och snor runt på stället för att gå. Ove harklar sig och sparkar på tröskeln.

– Ja … ja, det kan väl hända. Vad är det om Sonja?

Ynglingen stannar någon meter längre bort.

– Äh … vafan. Jag gillade henne bara. Jag ville bara säga det. Jag är … du vet … jag är inte så bra på att läsa och skriva och sådär.

Ove tänker svara att det hade man ju aldrig kunnat gissa, men låter bli. Ynglingen skruvar på sig. Rufsar handen bortkommet genom håret, som om han hoppas hitta rätt formulering däruppe någonstans.

– Hon är den enda lärare jag haft som inte tyckt att jag var helt dum i huvudet, mumlar han med något tjockt i rösten.

– Hon fick mig att läsa han … Shakespeare, du vet. Jag visste typ inte ens att jag kunde läsa. Hon fick mig att läsa värsta tjocka boken och allting. Det kändes jävligt kass när jag hörde att hon dött, du vet.

Ove svarar inte. Ynglingen tittar ner i marken. Rycker på axlarna.

– Det var bara det …

Han tystnar. Och sedan står de båda männen, 59-åringen och tonåringen, några meter isär och sparkar i snön. Som om de mellan sig sparkade minnet av en kvinna som envisades med att se mer potential i somliga män än de männen såg i sig själva. Ingen av dem vet riktigt vad de ska göra med den delade erfarenheten.

– Vad ska du med cykeln till? säger Ove till sist.

– Jag lovade att laga den åt min tjej. Hon bor där, svarar ynglingen och knycker på nacken åt huset längst ner på gatan, mittemot Anitas och Runes.

Det där källsorterarna bor när de inte är i Thailand eller var fasen det nu är de är.

– Eller, du vet. Hon är inte min tjej än. Men jag tänkte att hon ska bli. Typ.

Ove betraktar ynglingen som medelålders män ofta betraktar yngre män som tycks uppfinna sin egen grammatik efter hand som de pratar.

– Har du verktyg då? frågar han.

Ynglingen ruskar på huvudet.

– Hur ska du laga en cykel utan verktyg, utbrister Ove, mer med genuin överraskning än upprördhet.

Ynglingen rycker på axlarna.

– Vet inte.

– Varför lovade du att laga den då?

Ynglingen sparkar i snön. Kliar sig skamset i ansiktet med hela handen.

– För att jag är kär i henne.

Ove kan inte riktigt besluta sig för vad han ska svara på det. Så han rullar ihop lokaltidningen och brevet till en rulle och slår den i ena handflatan som en batong. Står där en lång stund, helt absorberad av den monotona rörelsen.

– Jag måste dra, mumlar ynglingen nästan ohörbart och gör en ansats att vända sig om igen.

– Kom hit efter jobbet då, så tar jag ut cykeln åt dig.

Oves ord liksom dyker upp från ingenstans. Som om han tänkt dem högt snarare än uttalat dem.

– Men du får ta med dig egna verktyg, tillägger han.

Ynglingen skiner upp.

– Allvar mannen?

Ove slår fortfarande frånvarande med pappersbatongen i handflatan. Ynglingen sväljer.

– Äh, du vet, jag menar, på riktigt? Jag … du vet … nämen vafan … jag kan inte hämta den idag! Jag ska till mitt andra jobb! Men imorgon, mannen! Jag kan typ hämta den imorgon!

Ove lägger huvudet lite på sned och ser ut som om allt han precis sagt uttalats av en figur i en tecknad film. Ynglingen tar ett djupt andetag och samlar sig.

– Imorgon? Är det lugnt om jag kommer tillbaka då? försöker han.

– Vilket andra jobb? frågar Ove, som om han just mottagit ett ofullständigt svar i en Jeopardy-final.

– Jag jobbar liksom på ett kafé på kvällarna och helgerna, säger ynglingen, med den där nyvunna hoppfullheten i ögonen om att kanske kunna rädda sitt fantasiförhållande med en flickvän som inte ens vet att hon är hans flickvän som bara en senpubertal pojke med flottigt hår kan ha.

– Det finns verktyg på kaféet! Jag kan ta med cykeln dit! fortsätter ynglingen ivrigt.

– Andra jobb? Räcker det inte med ett jobb? säger Ove och pekar med pappersbatongen mot Posten-logotypen på bröstet på ynglingens uniformsjacka.

– Jag sparar pengar, svarar ynglingen.

– Till vadå?

– En bil.

Ove kan inte undgå att lägga märke till att han sträcker på sig en smula när han säger ”bil”. Ove ser tveksam ut något ögonblick. Sedan fäller han långsamt, men vaksamt, in batongen i handflatan igen.

– Vadå för bil?

– Jag har tittat på en Renault! deklarerar ynglingen glatt, och sträcker lite mer på sig.

Luften omkring de båda männen stannar upp för ett hundradels andetag eller så. Så som luft har en tendens att göra vid sådana här tillfällen. Om det hela hade varit en scen i en film hade kameran troligen precis hunnit panorera 360 grader runt dem innan Ove till sist helt förlorar besinningen.

– Renault? Det är ju för fan FRANSKT! Du kan för i ända in i helvete inte gå och köpa en FRANSK bil!!!

Ynglingen ser ut som om han tänker svara något, men han får inte chansen innan Ove bara skakar på hela överkroppen som om han försökte vifta bort en envis geting.

– Herregud valpjävel! Vet du ingenting om bilar?

Ynglingen skakar på huvudet. Ove suckar djupt och tar sig för pannan som om han drabbats av plötslig migrän.

– Och hur ska du få in cykeln till kaféet om du inte har någon bil? säger han slutligen med ett lite mer sansat tonläge.

– Jag har … inte tänkt på det, säger ynglingen.

Ove skakar på huvudet.

– Renault? Verkligen? upprepar han.

Ynglingen nickar. Ove kliar sig frustrerat i ögonen.

– Vad hette det där förbaskade kaféet du jobbade på, sa du? muttrar han.

Tjugo minuter senare öppnar Parvaneh förvånat sin ytterdörr. Ove står utanför och slår sakligt sin pappersbatong i handflatan.

– Har du en sån där grön skylt?

– Va?

– Man måste ha en sån där grön skylt när man övningskör. Har du det eller inte?

Hon nickar.

– Ja … ja, det har jag, men va…

– Jag kommer och hämtar dig om två timmar. Vi tar min bil.

Ove vänder sig om och stampar tillbaka över den lilla vägen utan att vänta på svar.

27

En man som heter Ove och en övningskörning

Det hände då och då under de nästan fyrtio år som de bodde i radhusområdet att en eller annan obetänksam nyinflyttad granne dristade sig till att fråga Sonja vad som egentligen var orsaken till den djupa fiendeskapen mellan Ove och Rune. Varför två män som en gång varit vänner plötsligt började hata varandra med sådan bedövande intensitet.

Sonja brukade lugnt svara att det var mycket okomplicerat. Det handlade helt enkelt om att när de båda männen flyttade in i varsitt av husen med sina fruar så körde Ove en Saab 96, och Rune körde en Volvo 244. Något år senare köpte Ove en Saab 95, och Rune köpte en Volvo 245. Tre år senare köpte Ove en Saab 900, och Rune köpte en Volvo 265. Under årtiondet som följde köpte Ove ytterligare två Saab 900, och sedan en Saab 9000. Rune köpte så ytterligare en Volvo 265, och sedan en Volvo 745, men gick några år senare tillbaka till sedanmodell och införskaffade en Volvo 740. Varpå Ove köpte ännu en Saab 9000, och Rune så småningom gick över till en Volvo 760, efter vilket Ove skaffade ännu en Saab 9000 och Rune bytte upp sig till en Volvo 760 Turbo.

Och sedan kom det en dag när Ove gick till bilhandlaren för att titta på den helt nylanserade Saab-modellen 9-3, och när han kom tillbaka hem på kvällen så hade Rune köpt en BMW. ”En B-M-W!” hade Ove vrålat åt Sonja. ”Hur ska man kunna resonera med en sån människa? Va?”

Och det var möjligen inte hela anledningen till varför de båda männen avskydde varandra, brukade Sonja förklara. Men antingen förstod man det här eller så förstod man det inte. Och förstod man det inte så fanns ingen mening att ens försöka förklara resten.

De flesta förstod förstås aldrig, brukade Ove notera. Men så visste ju folk ingenting om lojalitet längre heller. Nuförtiden var bilen bara ett ”transportmedel”, och vägen bara en komplikation mellan två punkter. Ove är övertygad om att det är därför det ser ut som det gör i trafiken. Om folk var lite mer rädda om sina bilar skulle de inte

köra som idioter, tänker han medan han besvärat bevittnar hur Parvaneh föser bort tidningen han brett ut över hennes stol. Hon måste dra förarstolen hela vägen bak för att kunna krångla in gravidmagen i bilen, och sedan dra den hela vägen fram igen för att kunna nå ratten.

Övningskörningen börjar inte så bra. Eller, för att vara helt precis, den börjar med att Parvaneh försöker sätta sig i Saaben med en läsk i handen. Det borde hon inte ha gjort. Sedan försöker hon pilla på Oves radio för att få in ”någon roligare kanal”. Det borde hon kanske inte heller ha gjort.

Ove plockar upp tidningen från golvet, rullar ihop den och börjar slå den nervöst i handen som ett slags aggressiv variant av stressboll. Hon grabbar tag i ratten och betraktar instrumentpanelen som ett nyfiket barn.

– Vad börjar vi med? hojtar hon ivrigt, efter att till sist ha gått med på att lämna ifrån sig läsken.

Ove suckar. Katten sitter i baksätet och ser ut som om den plötsligt väldigt intensivt önskade att katter visste hur man sätter på sig säkerhetsbälten.

– Tryck ner kopplingen, säger Ove lätt sammanbitet.

Parvaneh tittar sig omkring i sätet som om hon letar efter något. Sedan tittar hon på Ove och ler inställsamt.

– Vilken är kopplingen?

Oves ansikte är fyllt av klentrogenhet.

– Du vet väl för f… herregud …?

Hon tittar sig omkring i sätet igen, vänder sig om mot bältesfästet i ryggstödet, som om hon skulle hitta kopplingen där. Ove tar sig för pannan. Parvanehs ansiktsuttryck vänds genast till kränkt ilska.

– Jag sa ju till dig att jag vill ta körkort för automatväxel! Varför tvingade du mig att ta din bil?

– För att du ska ha ett riktigt körkort! hugger Ove tillbaka och betonar ”riktigt” på ett sätt som avslöjar att ett körkort för automatväxel i hans begreppsvärld är ett ”riktigt körkort” precis lika lite som en bil med automatväxel är en ”riktig bil”.

– Sluta skrik åt mig! skriker Parvaneh.

– Jag skriker inte! skriker Ove tillbaka.

Katten kryper ihop i baksätet, uppenbart mån om att inte hamna i mitten av det här, vad det nu är. Parvaneh lägger armarna i kors och

tittar surt ut genom sidorutan. Ove slår pappersbatongen metodiskt i handflatan om och om igen.

– Pedalen längst till vänster är kopplingen, grymtar han till sist.

Efter ett andetag så djupt att han måste stanna halvvägs för att dra in ny luft fortsätter han:

– Den i mitten är bromsen. Längst till höger är gasen. Du släpper upp kopplingen långsamt tills du hittar dragläget, ger gas, släpper kopplingen, och rullar.

Parvaneh tar uppenbart detta som en ursäkt. Nickar och sansar sig. Fattar tag i ratten, startar bilen, och gör som han säger. Saaben kastar sig framåt med ett stort skutt, tar en liten paus, och vräker sig sedan med ett högt vrål mot gästparkeringen och är ytterst nära att genast köra rakt in i en annan bil. Ove sliter upp handbromsen, Parvaneh släpper ratten och skriker panikslaget med händerna för ögonen när Saaben till sist stannar med ett häftigt ryck. Oves andas som om han tagit sig fram till handbromsen genom att forcera en militärhinderbana. Hans ansiktsmuskler rycker som om någon sprutat citron i ögonen på honom.

– Vad gör jag nu!? vrålar Parvaneh när hon inser att Saaben står två centimeter från baklyktan på bilen framför.

– Backen. Du lägger i backen, får Ove fram genom tänderna.

– Jag krockade nästan med den där bilen! flämtar Parvaneh.

Ove kikar över kanten på motorhuven. Och så kommer det plötsligt ett slags lugn över hans ansikte. Han vänder sig och nickar sakligt mot henne.

– Gör inget. Det är en Volvo.

Det tar dem en kvart att komma ut från parkeringen och ut på stora vägen. Väl där varvar Parvaneh ettans växel så högt att hela Saaben vibrerar som om den var på väg att explodera. Ove säger åt henne att växla och hon svarar att hon inte vet hur man gör. Katten försöker av allt att döma under tiden öppna dörren i baksätet.

När de kommer fram till första rödljuset lägger sig en stor svart stadsjeep med två unga män med rakade huvuden i framsätet så nära deras bakre stötdämpare att Ove är rätt säker på att han kommer ha deras registreringsnummer i lacken när de kommer hem igen. Parvaneh kastar en pressad blick i backspegeln. Stadsjeepen gasar på stället, som något slags ställningstagande. Ove vänder sig om och tittar ut genom bakrutan. De båda männen har halsarna fulla

av tatueringar ser han. Som om inte stadsjeepen var signal nog till omvärlden om att de var kompletta dumhuvuden.

Ljuset slår om till grönt. Parvaneh släpper upp kopplingen, Saaben hostar till och allt på instrumentpanelen blir svart. Parvaneh vrider stressat om nyckeln i tändningen vilket bara får den att skorra hjärtskärande. Motorn vrålar till, hostar, och dör på nytt. Männen med de rakade huvudena och halstatueringarna tutar. En av dem gestikulerar.

– Tryck ner kopplingen och ge mer gas, säger Ove.

– Det gör jag! svarar hon.

– Det gör du ju inte alls.

– Det gör jag ju visst!

– Nu är det du som skriker.

– JAG SKRIKER FÖR FAN INTE! skriker hon.

Stadsjeepen tutar. Parvaneh trycker ner kopplingen. Saaben rullar bakåt några centimeter och slår emot fronten på stadsjeepen. Halstatueringarna hänger sig nu formligen på tutan som om den var ett flyganfallslarm.

Parvaneh drar förtvivlat runt nyckeln men möts förstås obevekligt av ett nytt motorstopp. Så släpper hon plötsligt allt och gömmer ansiktet i händerna.

– Men herreg… gråter du nu? utbrister Ove.

– JAG GRÅTER FÖR FAN INTE! gastar hon så att tårarna sprutar på instrumentbrädan.

Ove ryggar tillbaka och tittar ner i sitt knä. Tummar på kanten av pappersbatongen.

– Det är bara så himla jobbigt allting, fattar du det? hulkar hon och lägger pannan uppgivet mot kanten på ratten på det där sättet som om hon förväntar sig att den ska vara mjuk och fluffig.

– Jag är liksom GRAVID! utstöter hon och rycker upp huvudet och tittar på Ove som om det vore hans fel.

– Jag är lite STRESSAD bara, kan ingen bara visa lite jävla förståelse för en gravid jävla kvinna som är lite STRESSAD!!!???

Ove skruvar obekvämt på sig i passagerarsätet. Hon slår knytnävarna i ratten flera gånger. Mumlar något om att allt hon ville var ”för fan att dricka en läsk”. Sedan släpper hon liksom orkeslöst ner armarna på överkanten av ratten, begraver ansiktet i tröjärmarna, och börjar gråta igen.

Stadsjeepen bakom dem tutar så högt att det låter som om de står parkerade i huven på en Finlandsfärja. Och då är det väl något i Ove som bara, som facktermen lyder, ”slår slint”. Han kastar upp dörren, stiger ur bilen, går med långa steg runt stadsjeepen och sliter upp förardörren på den.

– Har du aldrig varit nybörjare på någonting eller?

Föraren hinner inte svara.

– Din satans förbannade fähund till dumfan! vrålar Ove rakt i ansiktet på den skallige unge mannen med halstatueringarna så att spottet kaskadyr över sätena.

Halstatueringen hinner inte svara, och Ove väntar inte på det heller. Istället rycker han tag i tröjkragen på den unge mannen och drar upp honom så hastigt att hans kropp fumligt rasar ut ur bilen. Han är en muskulös bit, väger ledigt över hundra kilo, men Ove håller hans tröjkrage i ett orubbligt järngrepp. Halstatueringen själv blir uppenbarligen så överraskad över kraften i den gamle mannens nypor att han inte ens kommer sig för att göra motstånd. Ursinnet brinner i Oves ögon när han trycker upp den säkert trettiofem år yngre mannen så hårt mot sidan av stadsjeepen att det knakar i karossplåten. Han placerar sin pekfingerspets mitt på det rakade huvudet och placerar sina ögon så nära halstatueringens att de känner varandras andedräkt.

– Tuta en gång till så är det det SISTA du gör på den här jorden. Begrips?

Halstatueringen svävar som hastigast med blicken mot sin likvärdigt muskulösa vän inne i bilen, och sedan mot den växande kön av andra bilar bakom stadsjeepen. Men ingen gör ens minsta lilla ansats att komma till hans undsättning. Ingen tutar. Ingen rör sig. Alla tycks tänka samma sak: Om en icke halstatuerad man i Oves ålder utan att tveka stiger fram till en halstatuerad man i halstatueringens ålder och trycker upp honom mot en bil på det här sättet, då är det nog eventuellt inte halstatueringen man har störst anledning att vilja undvika att bli osams med.

Oves ögon är svarta av vrede. Halstatueringen tycks, efter kort övervägande, ta detta för tillräckliga argument för att övertygas om att den gamle mannen nog faktiskt helt otvivelaktigt menar allvar. Hans nästipp rör sig närmast omärkligt upp och ner.

Ove nickar konfirmerande tillbaka och släpper ner honom på

marken. Vänder på klacken, kliver runt stadsjeepen och går och sätter sig i Saaben igen. Parvaneh stirrar på honom med öppen mun.

– Nu ska du lyssna på mig, säger Ove lugnt medan han omsorgsfullt stänger dörren.

– Du har fött två barn och ska spotta ur dig ett tredje. Du har kommit hit från ett främmande land och har säkert flytt från krig och förföljelser och alla möjliga helveten. Du har lärt dig ett nytt språk och skaffat dig en utbildning och försörjning och håller samman en hel familj av uppenbara oduglingar. Och det är då banne mig om jag så här långt har sett dig vara rädd för ett enda skit här i världen.

Ove spänner ögonen i henne. Parvaneh gapar bara. Ove pekar uppfordrande på pedalerna under hennes fötter.

– Jag ber dig inte om hjärnkirurgi. Jag ber dig köra en bil. Det är gas, broms, koppling. Några av världshistoriens absolut största kompletta idioter har rett ut hur det här fungerar. Och det kommer du också göra.

Och sedan säger han sju ord som Parvaneh för alltid ska minnas som den finaste komplimang han någonsin kommer ge henne.

– För du är inte en komplett idiot.

Parvaneh stryker bort en hårslinga ur ansiktet, klibbig av tårar. Fattar klumpigt tag i ratten med båda händerna igen. Ove nickar, tar på sig bilbältet och sätter sig tillrätta.

– Nu trycker du ner kopplingen, och sen gör du som jag säger.

Och den eftermiddagen lär sig Parvaneh att köra bil.

28

En man som hette Ove och en man som hette Rune

Sonja brukade säga att Ove var ”långsint”. Som när han vägrade handla på det lokala bageriet i åtta år efter att de gett honom fel växel när han köpte fikabröd där en gång på slutet av 90-talet. Ove kallade det ”principfast”. De var aldrig riktigt överens om det där med ord.

Han vet att hon var besviken för att han och Rune inte kunde hålla sams. Han vet att han och Rune med sin fiendeskap delvis förstörde möjligheten för Sonja och Anita att verkligen bli de vänner de kunde ha blivit. Men när en konflikt har pågått i tillräckligt många år kan den bli omöjlig att lösa av den enkla anledningen att ingen vet när den startade. Och Ove visste inte hur den börjat.

Han visste bara hur den slutat.

En BMW. Det fanns väl folk som förstod det och folk som inte förstod det. Det fanns väl folk som inte tyckte att känslor och bilar hade något samband. Men en tydligare förklaring till varför de där båda männen blivit ovänner för livet skulle aldrig finnas.

Det började förstås helt oskyldigt, inte lång tid efter att Ove och Sonja kommit hem från Spanien och olyckan. Ove la nya plattor på sin uteplats den sommaren, varpå Rune satte upp ett nytt staket runt sin. Varpå Ove förstås satte ett ännu högre staket runt sin, varpå Rune åkte iväg till bygghandeln och några dagar senare gick runt och skröt i hela kvarteret om att han ”byggt pool”. Det var för fan ingen pool, gormade Ove till Sonja. Det var en liten plaskdamm till Runes och Anitas nyfödda grabb, det var vad det var. Ett tag hade Ove planer på att anmäla det som svartbygge till byggnadsnämnden, men då sa Sonja att nu fick det faktiskt räcka och skickade ut honom att klippa gräset och ”lugna ner sig lite”. Och då gjorde Ove det, även om det minsann inte gjorde honom så värst mycket lugnare alls.

Gräsmattan var långsmal, ungefär fem meter bred, och gick längs

baksidan av Oves och Runes hus och det hus som låg emellan dem. Det hus som av Sonja och Anita snabbt döptes till ”den neutrala zonen”. Ingen visste riktigt varför den där gräsmattan låg där, eller vilken funktion den förväntades fylla, men när radhusområden byggdes på den där tiden fanns det väl någon stadsarkitekt som fått för sig att det måste finnas en gräsmatta här och där av ingen större anledning än att det såg fasligt trevligt ut på ritningen. När Ove och Rune bildade bostadsrättsföreningens styrelse, och fortfarande var kamrater, beslutade de båda männen därför att Ove skulle vara ”gräsmattechef” och ansvarig för klippningen av den. Så det var Ove sedan i alla år. Vid ett tillfälle hade de övriga grannarna föreslagit att föreningen skulle placera ut bord och bänkar på gräsmattan som en sorts ”gemensamhetsutrymme för alla grannarna”, men det satte Ove och Rune förstås omedelbart stopp för. Det skulle ju bara bli en jävla cirkus och massa oväsen.

Och så långt var allt frid och fröjd. I alla fall så långt som något nu kunde vara ”frid och fröjd” när män som Ove och Rune var inblandade.

Kort efter att Rune byggt sin ”pool” sprang en råtta över Oves uteplats, tvärsöver den där nyklippta gräsmattan och in bland träden på andra sidan. Ove sammankallade genast ett ”akutmöte” i föreningen och krävde att alla i kvarteret skulle lägga ut råttgift runt husen. De andra grannarna protesterade förstås, eftersom de sett igelkottar bland träden i skogsbrynet och var rädda att de också skulle äta giftet och fara illa. Rune protesterade också, eftersom han var rädd att råttorna skulle dra med sig giftet och att det skulle hamna i hans pool. Ove påtalade då för Rune att han borde knäppa skjortan och gå till psykolog för att bota vanföreställningen att han bodde på franska rivieran. Rune drog då ett elakt skämt på Oves bekostnad om att Ove nog bara inbillat sig att han sett den där råttan. Alla de andra skrattade. Ove förlät aldrig Rune för det. Nästa morgon hade någon slängt in fågelfrön på hela Runes uteplats, och Rune fick jaga bort ett dussin råttor stora som dammsugare med spade de kommande två veckorna. Efter det fick Ove tillstånd att lägga ut gift, trots att Rune mumlade att han skulle få för det här.

Två år senare vann Rune den stora trädkonflikten, då han fick tillstånd av årsstämman att såga ner ett träd som blockerade hans och Anitas kvällssol på ena sidan, men som i gengäld hindrade Oves

och Sonjas sovrum att dränkas i bländande solljus på morgnarna på den andra. Dessutom lyckades han blockera Oves ursinniga motmotion om att föreningen i så fall skulle betala Oves nya markis.

Ove vann dock som hämnd snöskottningskonflikten nästa vinter, där Rune ville kröna sig själv till ”snöröjningsansvarig” och samtidigt pådyvla föreningen köpet av en gigantisk snöslunga. Ove tänkte minsann inte låta Rune gå runt med någon jävla ”mackapär” på föreningens bekostnad och spruta snö på Oves fönster, det gjorde han glasklart på styrelsemötet.

Rune utsågs så visserligen ändå till snöröjningsansvarig, men fick till sin förtret sedan gå hela vintern och skotta snön mellan husen för hand. Det innebar förstås att han konsekvent skottade utanför alla hus i kvarteret utom Oves och Sonjas, men det gjorde inte Ove något. Och bara för att reta Rune gick Ove halvvägs in i januari iväg och hyrde en stor snöslunga att skotta de tio kvadratmetrarna utanför sin dörr med. Rune var alldeles tokig av ilska över det, minns Ove med stor förnöjsamhet än idag.

Sommaren därefter kom Rune förstås på ett sätt att ge igen, och köpte ett sådant där åbäke till sittgräsklippare. Sedan lyckades han genom lögner och konspiration få igenom på årsmötet att han skulle få överta Oves gräsklippningsansvar bakom deras hus. Nu när Rune hade ”lite mer *adekvat utrustning* än den som tidigare haft ansvaret”, som Rune sa med ett flin åt Oves håll. Ove kunde förstås inte bevisa att det var lögner och konspiration som låg bakom årsmötets beslut att godkänna Runes nya titel, men han förutsatte att det måste ha varit så det gick till. ”Jävla skrytmoped”, kallade Ove gräsklipparen varje gång Rune åkte förbi hans fönster, sittande på den med självgodheten av en cowboy som höll på att rida in en tjur.

Som viss upprättelse lyckades Ove i alla fall fyra år senare stoppa Runes planer på att byta fönster på sitt hus, eftersom byggnadsnämnden efter trettiotre brev och ett dussin ilskna telefonsamtal gav upp och gick på Oves linje om att det skulle ”förstöra den enhetliga arkitektoniska upplevelsen av området”. Rune vägrade under de tre efterföljande åren att referera till Ove som något annat än ”den jävla paragrafryttaren”. Ove tog det som en komplimang. Året efter bytte han själv fönster.

När nästa vinter kom beslutade styrelsen att bostadsområdet behövde ett nytt kollektivt system för centralvärme. Rune och Ove

råkade förstås som av en ren slump ha diametralt olika uppfattning om vilket slags värmesystem som behövdes, och det som skämtsamt bland de andra grannarna i kvarteret blev känt som ”slaget om vattenpumpen” växte till en evighetslång kamp de båda männen emellan.

Och så fortsatte det.

Men det fanns, som Sonja brukade säga, andra stunder också. De var inte många, men kvinnor som hon och Anita kunde konsten att göra det mesta av dem. För det var inte alltid brinnande konflikt de båda männen emellan. En sommar under 80-talet till exempel, hade Ove köpt en Saab 9000 och Rune en Volvo 760. Och de var väl så nöjda med detta båda två att de höll sams i flera veckor. Sonja och Anita lyckades till och med få dem att äta middag ihop alla fyra vid flera tillfällen. Runes och Anitas son, som hunnit bli nybliven tonåring vid det laget med all den gudomliga avsaknad av charm och hyfs som det för med sig, satt med vid ena bordsändan som sur accessoar. Den pojken föddes arg, brukade Sonja säga med sorg i rösten, men Ove och Rune lyckades faktiskt i alla fall komma överens så mycket att de tog varsin liten whisky tillsammans i slutet av kvällen.

Under den sista av middagarna den sommaren fick dock tyvärr Ove och Rune för sig att de skulle grilla. Och började förstås genast bråka om ”mest effektiva procedur” för att tända Oves klotgrill. En kvart senare hade bråket eskalerat i volym så mycket att Sonja och Anita enades om att det nog var bäst att de åt middag på varsitt håll trots allt. De båda männen hann köpa och sälja en Volvo 760 (Turbo) och en Saab 9000i innan de pratade med varandra igen.

Under tiden kom och gick grannarna i kvarteret. Till slut hade det varit så många nya ansikten i dörröppningarna till de andra radhusen att de bara flöt ihop till en grå massa. Där det förut fanns skog fanns det nu bara byggkranar. Ove och Rune stod utanför sina hus med händerna obstinat nerkörda i byxfickorna, som fornlämningar i en ny tid, medan en parad av stroppiga fastighetsmäklare i grapefruktstora slipsknutar patrullerade den lilla gatan mellan husen och betraktade de båda som gamar betraktar åldrande vattenbufflar. Kunde väl inte bärga sig tills de fick flytta in några jävla konsultfamiljer i deras hus, det begrep ju både Ove och Rune.

Runes och Anitas son flyttade hemifrån när han fyllde 20 i början av 90-talet. Drog visst till Amerika, fick Ove veta av Sonja. De såg honom knappt igen. Då och då fick Anita ett telefonsamtal runt juletid, men ”han har ju så mycket med sitt eget nu”, som Anita sa när hon försökte hålla modet uppe, trots att Sonja såg att hon svalde gråten. En del pojkar lämnar allt och ser sig aldrig om. Det var bara så det var.

Rune sa aldrig något om det. Men för den som känt honom länge var det som om han blev några centimeter kortare åren därefter. Som om han liksom sjönk samman i en djup suck och aldrig riktigt andades in igen.

Några år senare blev Rune och Ove osams för hundradenågonting-gången om de där gemensamma värmesystemen. Ove stormade ut från ett bostadsrättsföreningsmöte i vredesmod och kom aldrig tillbaka igen. Den sista striden de båda männen emellan utkämpades när Rune en bit in på 2000-talet köpte en sådan där automatisk liten robotgräsklippare som han beställt från Asien och som yrade runt på gräsmattan bakom husen och klippte den själv. Rune kunde fjärrprogrammera den att klippa i ”särskilda mönster”, berättade Sonja imponerat en kväll när hon kom hem från Anita. Ove blev snart varse att det ”särskilda mönstret” var att den lilla robotskitstöveln konsekvent körde runt och brummade upphetsat utanför Oves och Sonjas sovrumsfönster hela nätterna. En kväll såg Sonja Ove hämta en skruvmejsel och gå ut genom altandörren. Nästa morgon hade den lilla roboten oförklarligt kört rakt ner i Runes pool.

Månaden efteråt åkte Rune in på sjukhus första gången. Han köpte aldrig någon ny gräsklippare. Ove visste inte riktigt själv hur deras fiendeskap hade börjat, men han visste att den hade slutat där och då. Efter det var allt bara minnen för Ove och brist på dem för Rune.

Och det fanns väl säkert folk som inte tyckte att man kunde tolka mäns känslor genom vilka bilar de körde.

Men när de flyttade in i radhusområdet körde Ove en Saab 96, Rune en Volvo 244. Efter olyckan köpte Ove en Saab 95 för att få plats med Sonjas rullstol. Samma år köpte Rune en Volvo 245, för att få plats med barnvagn. Tre år senare fick Sonja en modernare fällbar rullstol och Ove köpte en halvkombi, Saab 900. Rune köpte en Volvo

265, eftersom Anita börjat prata om ett barn till.

Sedan köpte Ove ytterligare två Saab 900 och efter det sin första Saab 9000. Rune köpte en Volvo 265 och så småningom en Volvo 745. Men det kom inga fler barn. En kväll kom Sonja hem och berättade för Ove att Anita varit hos läkaren.

Och en vecka senare stod det en Volvo 740 i Runes garage. Sedanmodellen.

Ove såg den när han tvättade sin Saab. På kvällen hittade Rune en halvflaska whisky utanför sin dörr. De talade aldrig om det.

Kanske borde sorgen över barnen som aldrig kom ha fört de båda männen närmare. Men sorg är opålitlig på det sättet, när människor inte delar den kan den dela på människor istället. Kanske förlät inte Ove Rune för att Rune trots allt fick en son som han inte ens kunde hålla sams med. Kanske förlät inte Rune Ove för att han inte kunde förlåta honom för det. Kanske förlät ingen av dem sig själva för att de inte kunde ge kvinnorna de älskade mer än något det de önskade sig mest av allt. Och så blev Runes och Anitas grabb stor, och drog hemifrån den första chans han fick. Och Rune gick och köpte en sån där sport-BMW som man bara kunde sitta två och en handväska i. För nu var det ju bara Anita och han, som han sa till Sonja när de möttes på parkeringen. ”Och man kan ju inte köra Volvo hela livet”, försökte han med ett halvhjärtat leende. Och hon hörde att han försökte svälja gråten. Och det var i den stunden som Ove insåg att en bit av Rune hade gett upp för evigt. Och för det förlät kanske varken Ove eller Rune själv honom.

Så det fanns väl säkert folk som tyckte att känslor inte kunde tolkas genom bilar. Men de hade fel.

29

En man som heter Ove och en person som är en bögperson

– Men allvarligt? Vart ska vi!? undrar Parvaneh andfått.

– Fixa en grej, svarar Ove kort tre steg framför henne, med katten halvjoggandes vid sin sida.

– Vadå för grej?

– En grej!

Parvaneh stannar och hämtar andan.

– Här! utropar Ove och stannar tvärt framför ett lite kafé.

Det luktar nygräddade croissanter genom glasdörren. Parvaneh tittar på parkeringen precis på andra sidan gatan där Saaben står parkerad. Så här i efterhand kunde de förstås inte ha haft en kortare väg mellan bilen och kaféet, om det inte varit för att Ove varit fullständigt övertygad om att kaféet låg på motsatt sida av kvarteret. Parvaneh hade föreslagit att de då kanske borde parkera på den sidan, men där kostade parkeringen en krona mer i timmen så det kunde hon ju bara glömma.

Istället hade de parkerat här, och sedan gått runt hela kvarteret för att leta efter kaféet. Ove var nämligen, upptäckte Parvaneh snart, typen av man som när han inte visste riktigt vart han var på väg bara fortsatte gå i den fasta övertygelsen att vägen förr eller senare skulle anpassa sig efter honom. Och när de nu upptäcker att kaféet i själva verket alltså ligger mittemot platsen där de parkerat ser Ove förstås ut som om det inte varit någonting annat än hans plan hela tiden. Parvaneh stryker svett från kinden.

Det sitter en man med smutsigt skägg lutad mot husväggen halvvägs ner på gatan. Han har en pappmugg på marken framför sig. Utanför kaféet möter Ove, Parvaneh och katten en spenslig pojke i 20-årsåldern med vad som ser ut som svart sot runt ögonen. Det kräver en viss betänketid innan Ove inser att det är samma pojke som stod bakom ynglingen med cykeln när Ove träffade honom första gången utanför förrådet. Han ser lika försiktig ut den här

gången. Bär två smörgåsar på en liten papptallrik och ler mot Ove. Ove kommer sig inte för annat än att nicka tillbaka. Som om han vill säga att även om han inte tänker besvara leendet så vill han i alla fall upplysa om att det är mottaget.

– Varför lät du mig inte ställa mig bredvid den röda bilen? vill Parvaneh veta när de stiger in genom glasdörren.

Ove svarar inte.

– Jag hade klarat det! säger hon självsäkert.

Ove skakar trött på huvudet. För två timmar sedan visste hon inte var kopplingen satt, nu är hon sur för att han inte lät henne fickparkera.

Väl inne på kaféet ser Ove i ögonvrån genom fönstret hur den spensliga pojken med sot runt ögonen lutar sig fram och ger smörgåsarna till mannen med det smutsiga skägget.

– Hej Ove! ropar en röst så ivrig att den spricker i de höga tonerna.

Ove vänder sig om och får se ynglingen som han bråkat om cykeln med. Han står bakom en avlång blankpolerad disk längst fram i lokalen. Har keps på sig, noterar Ove. Inomhus.

Katten och Parvaneh gör sig hemmastadda på varsin av barstolarna framför disken, Parvaneh torkar ideligen svetten ur pannan, trots att det är iskallt därinne. Kallare än ute på gatan, faktiskt. Hon häller upp vatten från en tillbringare på disken. Katten lapar obekymrat i sig av det ur hennes glas när hon inte tittar.

– Känner ni varandra? undrar Parvaneh överraskat och tittar på ynglingen.

– Ove och jag är typ kompisar, nickar ynglingen.

– Är ni? Det är typ Ove och jag också! ler Parvaneh med öm imitation av hans lite för direkta entusiasm.

Ove stannar på behörigt avstånd från bardisken. Som om någon skulle försöka ge honom en kram om han kom för nära.

– Jag heter Adrian, säger ynglingen.

– Parvaneh! säger Parvaneh.

– Vill ni ha nåt att dricka? frågar Adrian och vänder sig mot Ove.

– Åh! Latte! säger Parvaneh, med tonfallet som om hon plötsligt fått sina axlar masserade, och baddar pannan med en servett.

– Helst islatte om du har!

Ove flyttar vikten från höger till vänster fot och sneglar sig

omkring i lokalen. Han har aldrig gillat kaféer. Sonja hade förstås alltid älskat dem. Kunde sitta på dem en hel söndag och ”bara titta på folk” som hon sa. Ove brukade sitta bredvid och försöka läsa tidningen. Varje söndag gjorde de det. Han har inte satt sin fot på ett kafé sedan hon dog. Han tittar upp och inser att Adrian, Parvaneh och katten väntar på hans svar.

– Kaffe då. Svart.

Adrian kliar sig i håret under kepsen.

– Alltså … espresso, typ?

– Nej. Kaffe.

Adrian förflyttar kliandet från håret till hakan.

– Alltså … typ svart kaffe?

– Ja.

– Med mjölk?

– Om det är med mjölk så är det inte svart kaffe.

Adrian flyttar några sockerskålar på disken. Kanske mest för att ha något att göra för att inte se alltför dum ut. Lite sent påtänkt, tycker Ove.

– Vanligt bryggkaffe. Vanligt himla bryggkaffe, upprepar Ove.

Adrian nickar.

– Åh … det ja. Just det. Nä. Jag vet inte hur man gör det.

Ove ser ut som män som Ove gör när någon säger till dem att han inte vet hur man häller vatten i en kanna, måttar upp pulver i ett filter och sedan trycker på en knapp. Han pekar på kaffebryggaren som står undanskuffad i ett hörn av bänken bakom ynglingen. Halvt blockerad av ett gigantiskt silverfärgat rymdskepp till maskin som Ove förstår är den där de gör det där espressot.

– Åh, den ja, nickar Adrian mot kaffebryggaren som om något precis gått upp för honom.

Sedan vänder han sig mot Ove igen.

– Nä, alltså, jag vet typ inte hur den funkar.

– Men det var ju då själva …, muttrar Ove och går runt disken.

Han föser ynglingen ur vägen och lyfter kannan. Parvaneh harklar sig högljutt. Ove blänger på henne.

– Ja? säger han.

– Ja? upprepar hon.

Ove höjer ögonbrynen. Hon rycker på axlarna.

– Tänker någon berätta för mig vad vi gör här?

Ove börjar hälla vatten i kannan.

– Grabben här har en cykel som behöver lagas.

Parvaneh skiner upp.

– Cykeln som vi har hängandes bak på bilen?

– Tog du med den hit? utbrister Adrian plötsligt överlyckligt till Ove.

– Du har ju ingen bil, svarar Ove och börjar stöka runt i ett skåp på jakt efter kaffefilter.

– Tack Ove! säger Adrian och tar ett steg emot honom, men kommer till sans och stannar innan han hinner göra något dumt.

– Så det är din cykel? ler Parvaneh.

Adrian nickar. Men skakar sedan genast på huvudet.

– Alltså. Det är inte min. Det är min tjejs. Eller, jag vill att hon ska bli min tjej … typ.

Parvaneh flinar.

– Så Ove och jag körde hela den här vägen bara för att lämna cykeln till dig så att du ska kunna laga den här? Åt en tjej?

Adrian nickar. Parvaneh lutar sig över disken och klappar Ove på armen.

– Vet du Ove, ibland skulle man nästan kunna tro att du har ett hjärta!

Ove tycker inte om hennes ton.

– Hade du verktyg här eller inte? säger han till Adrian och rycker åt sig sin arm.

Adrian nickar.

– Gå och hämta dem då. Cykeln sitter på Saaben på parkeringen.

Adrian nickar kvickt och försvinner ut i köket. Återkommer efter någon minut med en stor verktygslåda och hastar mot dörren.

– Och du är tyst, säger Ove till Parvaneh.

Parvaneh har den där sortens flin över läpparna som ger honom ledtrådar om att hon inte alls tänker vara det.

– Jag tog bara hit cykeln för att han inte ska hålla på och stöka till i förråden hemma hos oss …, mumlar han.

– Visst, visst, nickar Parvaneh och skrattar.

Ove gör sig upptagen med att leta kaffefilter igen. Vid dörren springer Adrian bokstavligt talat in i pojken med sotet runt ögonen.

– Jag ska, du vet, hämta en grej bara, får Adrian ur sig som om orden var en hög kartonger som han precis trillat över.

– Det här är min chef! ropar han åt Ove och Parvaneh och pekar på pojken med sot runt ögonen.

Parvaneh reser sig genast artigt och sträcker fram handen. Ove är upptagen med att leta igenom lådorna bakom disken.

– Vad … gör ni? undrar pojken med sotet runt ögonen och tittar en smula intresserat på den främmande man i övre medelåldern som barrikaderat sig bakom disken på hans kafé.

– Grabben ska laga en cykel, svarar Ove som om detta vore något alldeles solklart.

– Var har du filterna till det riktiga kaffet? kräver han sedan att få veta.

Pojken med sot runt ögonen pekar. Ove tittar på honom och kisar.

– Är det där smink?

Parvaneh hyschar honom. Ove ser förebrådd ut.

– Vadå? Man får väl fråga?

Pojken med sot runt ögonen ler en aning nervöst.

– Ja, det är smink, nickar han och börjar gnugga sig runt ögonen.

– Jag var ute och dansade igår, ler han tacksamt när Parvaneh med en medbrottslings kvicka blinkning fiskar upp en våtservett ur sin handväska och räcker honom.

Ove nickar och återgår till sitt kaffekokande.

– Har du också problem med cyklar och kärlek och fruntimmer? undrar han som i förbigående.

– Nej, nej, inte med cyklar i alla fall. Och inte med kärleken heller antar jag. I alla fall … i alla fall inte med fruntimmer, svarar sotpojken.

Det rycker lätt i hans mungipor. När tystnaden håller i sig i mer än femton sekunder börjar han fingra med linningen på sin tröja. Ove trycker på knappen på kaffebryggaren, hör den börja puttra, och vänder sig om och lutar sig mot insidan av disken som om det vore den minst konstiga sak i världen att göra på ett kafé där man inte alls jobbade.

– Bög, alltså? nickar han åt sotpojken.

– OVE! säger Parvaneh och slår honom på armen igen.

Ove rycker åt sig armen och ser mycket förolämpad ut.

– Man kan väl få fråga!

– Det heter inte … sådär, snäser Parvaneh och vill helt uppenbart inte ta ordet i sin mun.

– Bög? upprepar Ove.

Parvaneh slår efter hans arm igen men Ove är för snabb.

– Så säger man inte! beordrar hon honom.

Ove vänder sig uppriktigt oförstående mot sotpojken.

– Får man inte säga bög? Vad säger man nuförtiden då?

– Det heter homosexuell. Eller … HBT-person, avbryter Parvaneh innan hon hinner hejda sig själv.

Ove tittar först på henne, och sedan på sotpojken, och sedan på henne igen.

– Äh, du får säga vad du vill, det är lugnt, ler sotpojken och går runt disken och hänger på sig ett förkläde.

Parvaneh stönar och skakar kritiskt på huvudet åt Ove. Ove skakar precis lika kritiskt på huvudet tillbaka.

– Visst, visst …, börjar han och valsar eftertänksamt runt lite med handen i luften som om han letade efter rätt formulering mitt i koreografin till någon form av latinamerikansk dans.

– Men en sån här … ”bögperson” då, är du en sån eller inte?

Parvaneh tittar på sotpojken som om hon på alla upptänkliga sätt som finns vill förklara för honom att Ove egentligen har rymt från en sluten avdelning på ett mentalsjukhus och därför inte alls är värd att bli arg på. Men sotpojken ser inte alls ut att bli arg.

– Ja. Ja, det är jag. Jag är en ”sån”.

– Då så, nickar Ove, vänder sig om och börjar hälla upp kaffe i koppen medan det fortfarande kokar.

Sedan tar han koppen och går utan ett ord ut på parkeringen. Sotpojken säger inget om att han tar med sig koppen ut. Det verkar ju trots allt en smula futtigt i sammanhanget när den här mannen redan utnämnt sig själv till barista på pojkens kafé och sedan förhört honom om hans sexuella preferenser inom loppet av fem minuters bekantskap.

Ute vid Saaben står Adrian och ser ut som om han har gått vilse i skogen.

– Går det bra? frågar Ove retoriskt, tar en klunk kaffe och tittar på cykeln som Adrian inte ens har hängt ner från bilen än.

– Nä … du vet. Typ. Alltså, börjar Adrian och kliar sig lite tvångsmässigt över bröstet.

Ove iakttar honom någon halvminut eller så. Tar en klunk kaffe till. Nickar med den igenkännande missnöjdheten av någon som

klämt på en övermogen avokado. Trycker kaffekoppen i handen på pojken och kliver fram och tar loss cykeln själv. Vänder den upp och ner på marken och öppnar verktygslådan som ynglingen burit ut från kaféet.

– Har inte farsan din lärt dig hur man lagar en cykel? säger han utan att titta på Adrian när han böjer sig ner mot det punkterade däcket.

– Farsan sitter på kåken, svarar Adrian knappt hörbart och kliar sig på axeln.

Han ser ut som om han omedelbart letar efter ett stort svart hål att sjunka ner igenom. Ove stannar i rörelsen, tittar upp och iakttar honom utvärderande. Pojken tittar ner i marken. Ove harklar sig.

– Det är inte så förbaskat svårt, muttrar han till sist och ger Adrian en gest att sätta sig ner på marken.

Det tar dem tio minuter att laga punkteringen. Ove ger entoniga instruktioner, Adrian säger ingenting på hela tiden. Men han är uppmärksam och flink och gör möjligen inte bort sig helt och hållet, är Ove böjd att erkänna. Kanske trots allt inte fullt så fumlig med händerna som han är med ord. De torkar av sig smutsen med en trasa ur bakluckan på Saaben, undviker varandras ögonkontakt.

– Hoppas fruntimret är värt det, säger Ove och stänger bakluckan.

Adrian ser inte riktigt ut att veta vad han ska svara på det.

När de stiger in på kaféet igen står en kort kubformad man med fläckig skjorta uppflugen på en stege och skruvar i något som Ove gissar är en värmefläkt. Sotpojken står under stegen med en serie skruvmejslar uppsträckta i luften. Han torkar sig ideligen i sminkresterna runt ögonen, sneglar på den tjocka mannen på stegen och ser en smula nervös ut. Som om han oroar sig över att bli påkommen med något. Parvaneh vänder sig uppspelt mot Ove.

– Det här är Amel! Han äger kaféet! får hon ur sig på ett sätt så att orden liksom åker vattenrutschkana huller om buller ut genom munnen på henne och pekar på den kubformade mannen på stegen.

Amel vänder sig inte om, men ger ifrån sig en lång serie hårda konsonanter som Ove visserligen inte förstår men ändå misstänker är olika kombinationer av könsord och kroppsdelar.

– Vad säger han? undrar Adrian.

Sotpojken skruvar obekvämt på sig.

– Äh … han … det är en grej om att värmefläkten är en sån som

ligger med …

Han tittar som hastigast på Adrian, men vänder genast ner blicken i golvet igen.

– Han säger att den är värdelös, som ett homo, säger han så lågt att Ove är den enda som hinner höra det eftersom han av en händelse står närmast.

Parvaneh är däremot upptagen med att peka förtjust på Amel.

– Man förstår inte vad han säger men man hör liksom ändå att nästan allt är svärord! Det är som en dubbad version av dig, Ove!

Ove ser inte vidare förtjust ut. Det gör inte Amel heller. Han slutar skruva i värmefläkten och pekar på Ove med skruvmejseln.

– Katten? Är din katt?

– Nej, svarar Ove.

Inte så mycket för att han vill påpeka att det inte är hans katt som för att han vill påpeka att den är ingens katt.

– Katt ut! Inga djur på kafé! hugger Amel på det där sättet så att konsonanterna hoppar omkring som olydiga barn i meningsbyggnaden.

Ove tittar intresserat på värmefläkten ovanför Amels huvud. Sedan på katten på barstolen. Sedan på verktygslådan som Adrian fortfarande håller i handen. Sedan på värmefläkten igen. Och sedan på Amel.

– Om jag lagar den där åt dig. Då stannar katten.

Han säger det mer som ett meddelande än som en fråga. Amel ser ut att tappa fattningen för några ögonblick, och när han återfår den har han på något sätt som han förmodligen inte riktigt själv i efterhand kan redogöra för blivit mannen som håller i stegen istället för mannen som står på stegen. Ove bökar runt däruppe i några minuter, klättrar ner, borstar av handflatan mot byxbenet och räcker skruvmejseln och en liten skiftnyckel till sotpojken.

– Du fixade! kläcker den fyrkantiga lilla mannen med den fläckiga skjortan ur sig extatiskt när värmefläkten med ett något tröttkört hostande skakar igång uppe i taket.

Han snor runt och greppar ogenerat tag i båda Oves axlar med sina fårade händer.

– Whisky? Du vill ha? I köket, jag har whisky!

Ove tittar på klockan. Den är kvart över två på eftermiddagen. Han skakar på huvudet och ser obekväm ut. Lite över whiskyn, lite

över att Amel håller i honom. Sotpojken försvinner ut genom köksdörren bakom disken, fortfarande gnuggande febrilt i ögonen.

När katten och Ove går mot Saaben en halvtimme senare springer Adrian ifatt dem och rycker försiktigt i Oves jackärm.

– Mannen, du säger väl inget om att Mirsad är …

– Vem? avbryter Ove honom oförstående.

– Min chef, säger Adrian.

Men när Ove fortfarande inte ser ut att få saken klar för sig tillägger han:

– Han med sminket.

– Bögpersonen? säger Ove.

Adrian nickar.

– Alltså hans farsa … alltså Amel … han vet inte att Mirsad är …

Adrian famlar efter rätt ord.

– En bögperson? fyller Ove i.

Adrian nickar. Ove rycker på axlarna. Parvaneh kommer vaggande efter dem med andan i halsen.

– Var har du varit? frågar Ove henne.

– Jag gav mina växelmynt till honom bara, svarar Parvaneh med en nickning åt mannen med det smutsiga skägget borta vid husväggen.

– Du vet att han bara kommer köpa brännvin för det där, konstaterar Ove.

Parvaneh spärrar upp ögonen i något som Ove starkt misstänker är sarkasm.

– Va? Kommer han? Och jag som SÅÅ hoppades att han skulle använda dem till att betala av sin studieskuld från sin universitetsutbildning i partikelfysik!

Ove fnyser och öppnar Saaben. Adrian står kvar på andra sidan bilen.

– Ja? undrar Ove.

– Du säger inget om Mirsad, va? Allvar?

Ove pekar uppfordrande på honom.

– Du! Det är du som vill köpa fransk bil. Du borde inte oroa dig för andra så mycket, du har tillräckligt med egna problem.

30

En man som heter Ove och ett samhälle utan honom

Ove borstar bort snön från gravstenen. Gräver energiskt i den frusna jorden för att få ner blommorna. Han reser sig, borstar av sig. Står och tittar lite skamset på Sonjas namn. Han som alltid tjatade på henne om att hon var försenad, och här står han själv nu. Uppenbart helt oförmögen att komma efter henne som han lovat.

– Det har varit ett jädrans liv bara, mumlar han till stenen.

Och så är han tyst igen.

Han vet inte exakt när det hände. När han blev såhär tyst. Dagarna och veckorna efter hennes begravning flöt ihop på ett sätt så att han inte själv riktigt kan redogöra för exakt vad han uppehöll sig med under tiden. Innan Parvaneh och den där Patrick backade rakt in i hans brevlåda kunde han faktiskt knappt dra sig till minnes att han sagt ett enda ord till någon levande människa sedan Sonja dog.

Somliga kvällar glömmer han äta. Det har aldrig hänt så länge han kan minnas. Inte sedan han satte sig ner på det där tåget bredvid henne för nästan fyrtio år sedan. Så länge Sonja fanns hade de ju sina rutiner. Ove gick upp kvart i sex, kokade kaffe, gick inspektionsrundan. Halv sju hade Sonja duschat och då åt de frukost och drack kaffe. Sonja åt ägg, Ove åt smörgåsar. Fem över sju lyfte Ove in henne i passagerarsätet på Saaben, packade in rullstolen i bakluckan, och körde henne till skolan. Sedan körde han till jobbet. Kvart i tio hade de fikapaus på varsitt håll. Sonja tog mjölk i sitt kaffe, Ove drack det svart. Tolv var det lunch. Kvart i tre ny fikapaus. Klockan kvart över fem hämtade Ove Sonja på skolgården, lyfte in henne i passagerarsätet och rullstolen i bakluckan. Klockan sex satt de vid köksbordet och åt middag. Oftast kött och potatis och sås. Oves favoriträtt. Sedan löste hon korsord med de orörliga benen uppdragna under sig i fåtöljen medan Ove skrotade runt lite ute i förrådet eller såg på nyheterna. Halv tio bar Ove henne uppför trapporna till sovrummet på övervåningen. Hon hade tjatat på

honom i flera år efter olyckan att de skulle flytta ner sovrummet till det tomma gästrummet på nedervåningen. Men Ove vägrade. Efter ett årtionde eller så hade hon insett att det var hans sätt att visa henne att han inte tänkte ge upp. Att Gud och universum och allting inte skulle få vinna. Att de jävlarna kunde dra åt helvete. Så hon slutade tjata.

På fredagskvällar satt de uppe till halv elva och tittade på tv. På lördagar åt de sen frukost, ibland så sent som klockan åtta. Sedan åkte de på ärenden. Byggmarknaden, möbelaffären och trädgårdsvaruhuset. Sonja köpte blomjord och Ove tittade på verktyg. De hade bara ett litet radhus med en liten uteplats på baksidan och en liten rabatt, men det tycktes alltid finnas något att plantera och något att bygga. På hemvägen stannade de och åt glass. Sonja åt en med choklad. Ove åt en med nötter. En gång om året höjde de priset med en krona per glass och då blev det, som Sonja brukade säga, ”ett himla liv på Ove”. När de kom hem till radhuset rullade hon genom den lilla altandörren i köket ut på uteplatsen och Ove hjälpte henne ur stolen ner på marken. Det var en av Sonjas favoritsaker med att odla i rabatten, att hon inte hade haft någon nytta av att kunna stå upp för att kunna göra det. Under tiden hämtade Ove en skruvmejsel och gick in i huset. Det var det bästa med det där huset, att det aldrig blev färdigt. Det fanns alltid en skruv någonstans för Ove att dra åt.

På söndagar gick de på kafé och drack kaffe. Ove läste tidningen och Sonja pratade. Och sedan blev det måndag.

Och en måndag fanns hon inte längre.

Och Ove visste inte exakt när han blev såhär tyst. Kanske hade han börjat prata mer inne i sitt eget huvud. Kanske höll han på att bli galen. Ibland övervägde han det. Det var som om han inte ville låta andra människor tala med honom för att han var rädd att oljudet av deras tjatter skulle dränka minnet av hennes röst.

Han låter fingrarna löpa mjukt över gravstenen, som om han drog dem genom de långa stråna på en väldigt tjock matta. Han har aldrig begripit sig på alla unga människor som tjatar om att ”finna sig själva”. Han hade hört det titt som tätt från de där 30-åringarna på jobbet. Det enda de tjatade om var att de ville ha ”mer fritid”, som om det var det enda målet med att jobba: att komma till punkten då man slapp göra det. Sonja brukade skratta åt Ove och säga att han

var ”världens minst flexibla man”. Ove vägrade ta det som en förolämpning. Han tyckte att det skulle vara lite ordning och reda, det var allt. Att det skulle finnas rutiner och att man skulle kunna lita på saker och ting. Han kunde inte förstå hur det skulle kunna vara en dålig egenskap.

Sonja brukade berätta för folk om den där gången då Ove i ett ögonblick av vad som bara kan ha varit tillfällig sinnesförvirring i mitten av 80-talet blivit övertalad av henne att köpa en röd Saab, trots att han i alla år hon känt honom alltid haft en blå. ”De värsta tre åren i Oves liv”, fnittrade Sonja, och sedan dess hade Ove aldrig kört något annat än en blå Saab igen. ”Andra fruar blir sura för att deras män inte märker när de har klippt sig, när jag har klippt mig är min man sur på mig i flera dagar för att jag inte ser ut som vanligt”, brukade Sonja säga.

Ove saknar det mest av allt. Allt som var som vanligt.

Människan behöver vara en funktion, anser han. Och han har alltid varit funktionell, det kan ingen ta ifrån honom. Han har gjort allt som det här samhället har sagt åt honom att göra. Jobbat, aldrig varit sjuk, gift sig, amorterat, betalat skatt, gjort rätt för sig, kört en ordentlig bil. Och hur tackade samhället honom? Det kom in på hans kontor och sa till honom att gå hem, det var vad det gjorde.

Och en måndag hade han ingen funktion längre.

För tretton år sedan hade Ove köpt sin blå Saab 9-5 kombi. Inte så långt efter det hade jänkarna på General Motors köpt upp de sista svenska ägarandelarna i företaget. Ove slog igen tidningen den morgonen med en följetong av svärord som pågick en bra bit in på eftermiddagen. Han köpte aldrig en bil igen. En amerikansk bil tänkte han nämligen inte sätta sin fot i om inte både foten och resten av kroppen först placerats i en kista, det skulle de ha jävligt klart för sig. Sonja hade förstås läst artikeln en aning mer noggrant och haft vissa invändningar mot Oves exakta historieskrivning angående företagets nationalitet, men det spelade ingen roll. Ove hade bestämt sig, och det stod han för. Nu tänkte han köra den här bilen tills antingen den eller han själv bröt ihop. Det gjordes ändå inga riktiga bilar längre, hade han avgjort. Nu var det ju bara en massa elektronik och skit i dem. Som att köra en data. Gick inte ens att plocka isär dem själv utan att fabrikanterna började tjata om ”ogiltig garanti”. Så det var lika bra. Sonja sa en gång att den där bilen

kommer få motorstopp av sorg den dagen Ove begravs. Och så var det kanske.

”Men det finns en tid för allt”, sa hon också. Ofta. Till exempel när läkarna gav henne diagnosen för fyra år sedan. Hon hade lättare att förlåta än Ove då. Förlåta Gud och universum och allting. Ove blev arg istället. Kanske för att han kände att någon måste vara det för hennes skull. För att det var nog nu. För att han inte kunde leva med sig själv en enda dag längre när allt ont tycktes drabba den enda han någonsin mött som inte förtjänade det.

Så han slogs mot hela världen. Han bråkade med sjukhuspersonalen och bråkade med specialister och bråkade med chefsläkare. Han bråkade med män i vita skjortor på myndigheter som till sist var så många att han inte längre mindes namnet på dem. Det fanns en försäkring för det ena, en annan för det andra, det fanns en kontaktperson för att Sonja var sjuk och en annan för att hon satt i rullstol. En tredje för att hon skulle få slippa jobba och en fjärde för att övertyga de där förbannade myndigheterna att allt hon ville var att få göra just det. Gå till sitt jobb.

Och det gick inte att slåss mot män i vita skjortor. Och det gick inte att slåss mot diagnoser.

Och Sonja hade cancer.

”Vi får ta det som det kommer”, sa Sonja. Och så fick det bli så. Hon fortsatte jobba med sina älskade bråkungar så länge hon kunde, tills Ove fick rulla in henne till lektionssalen varje morgon för att hon inte orkade själv. Efter ett år gick hon ner på 75 procents arbetstid. Efter två till 50. Efter tre till 25. När hon till slut fick gå hem för gott skrev hon långa personliga brev till var och en av sina elever och uppmanade dem att ringa henne om de någonsin behövde någon att prata med.

Nästan varenda en ringde. De kom i långa karavaner. En helg var de så många hemma i radhuset att Ove fick gå ut och sitta i förrådet i sex timmar. När den sista av dem hade gått hem på natten gick han noggrant runt i huset för att förvissa sig om att ingen stulit något. Som vanligt. Tills Sonja ropade åt honom att inte glömma att räkna äggen i kylen. Då gav han sig. Bar upp henne för trapporna medan hon skrattade åt honom, la henne i sängen, och precis innan de somnade vände hon sig mot honom. Gömde sitt finger i hans handflata. Borrade in sin näsa under hans nyckelben.

”Gud tog ett barn ifrån mig, älskade Ove. Men han gav mig tusen åter.”

På det fjärde året dog hon.

Nu står han där och stryker handen över hennes gravsten. Om och om igen. Som om han försöker gnugga henne tillbaka till liv.

– Jag ska hämta din pappas gevär från vinden. Jag vet att du inte tycker om det. Det gör inte jag heller, säger han lågt.

Han tar ett djupt andetag. Som om han måste stålsätta sig för att inte låta henne övertyga honom om att låta bli.

– Hej på en stund! säger han bestämt och stampar snön av skorna, som om han inte vill ge henne chansen att hinna protestera.

Sedan går han den lilla stigen ner mot parkeringen, med katten tassandes bredvid sig. Ut genom de svarta grindarna, runt Saaben som fortfarande har övningskörningsskylten fastklistrad på bakluckan och öppnar passagerardörren. Parvaneh tittar på honom med de där stora bruna ögonen fyllda av medlidande.

– Jag har tänkt på en sak, säger hon försiktigt när hon lägger Saaben i växel och svänger ut.

– Gör inte det.

Men hon går inte att hejda.

– Jag bara tänkte att om du vill kan jag hjälpa dig att städa ut huset. Kanske lägga Sonjas saker i lådor och …

Hon hinner inte mer än precis ta Sonjas namn i sin mun förrän Oves ansikte mörknar som om vreden fått det att stelna till en mask.

– Inte ett ord till, ryter han så att det dånar i hela bilen.

– Men jag tänkte ba…

– Inte ETT jävla ord till! Är det uppfattat!?

Parvaneh nickar och tystnar. Ove stirrar darrande av ilska ut genom rutan hela vägen hem.

31

En man som heter Ove backar med släp. Igen.

Detta borde ha varit dagen då Ove dog. Detta borde förbanne honom ha varit dagen då han äntligen gjorde det faktiskt.

Han hade släppt ut katten, lagt kuvertet med brevet och alla papper på mattan i hallen och hämtat geväret på vinden. Inte för att han tyckte om det, men för att han beslutat att hans ogillande av vapen aldrig kunde bli större än hans ogillande av alla tomma platser hon lämnat efter sig i det här radhuset. Det var tid nu.

Så detta borde ha varit dagen då Ove dog. Det var väl kanske bara någon någonstans som insåg att det enda sättet att stoppa honom var att skicka något i hans väg som gjorde honom tillräckligt arg för att låta bli.

Så nu står han istället härute på den lilla vägen mellan husen, med armarna upproriskt i kors, tittar på mannen i den vita skjortan och säger:

– Det var inget bra på tv.

Mannen i den vita skjortan har observerat honom utan en känsloyttring under hela konversationen. Han har i själva verket varit mer som en maskin än en person vid alla tillfällen då Ove mött honom. Precis som alla andra män i vita skjortor som Ove stött på under sitt liv. De som sa att Sonja skulle dö efter bussolyckan, de som vägrade ta sitt ansvar efter den, och de som vägrade ställa andra ansvariga till svars. De som inte ville bygga en handikappramp på skolan. De som inte ville låta henne arbeta. De som försökte hitta finstilta paragrafer i vartenda förbannade dokument de kunde rota fram för att någon någonstans skulle slippa betala ut några försäkringspengar. De som ville sätta henne på hem.

De hade alla haft samma tomma blick. Som om de bara var blanka skal där de gick runt och rev och slet vanliga människors liv i stycken.

Men just när Ove säger det där, om att det inte fanns något bra på tv, då är det första gången han ser en liten ryckning vid tinningen på mannen med den vita skjortan. Som en glimt av frustration, kanske.

Häpen vrede, möjligen. Rent förakt, troligen. Men det är första gången som Ove tydligt ser att han har tagit sig under huden på mannen i den vita skjortan. På någon man i vit skjorta över huvud taget.

Mannen biter ihop käkarna, vänder sig om och börjar gå. Men det är inte med de kontrollerade, sakliga stegen av en myndighetsperson i full kontroll längre, utan med något annat. Med ilska. Otålighet. Hämndlystenhet.

Ove kan inte minnas att någonting fått honom att må så bra på en väldigt, väldigt lång tid.

Han skulle ju förstås ha dött idag. Han hade tänkt skjuta sig själv i huvudet i lugn och ro strax efter frukost. Han hade städat i köket och släppt ut katten och tagit ner geväret från vinden och satt sig tillrätta i sin fåtölj. Han hade planerat det så eftersom katten rutinmässigt bad om att få gå ut vid den tiden för att uträtta sina behov. Det var ett av de få karaktärsdrag som Ove högaktligt uppskattade hos katten, att den ogärna ville bajsa hemma hos andra. Ove var en man av samma sort.

Men då kom förstås Parvaneh och bankade på hans dörr som om den tillhörde civilisationens sista fungerande toalett. Som om hon inte hade någonstans att kissa hemma, kvinnan. Ove ställde undan geväret bakom elementet så att hon inte skulle se det och börja lägga sig i. Han öppnade dörren, och hon fick närmast pressa ner telefonen i hans hand med våld för att han skulle ta emot den.

– Vad är det här? ville Ove veta, med telefonen hållen mellan pekfingret och tummen som om den luktade illa.

– Det är till dig, stönade Parvaneh, höll sig om magen och torkade svett ur pannan trots att det var minusgrader ute.

– Det är den där journalisten.

– Vad ska jag med hennes telefon till?

– Herregud. Inte hennes telefon. Det är min telefon. Hon har ringt till den! svarade Parvaneh otåligt.

Sedan trängde hon sig förbi honom och gick mot hans toalett innan han hann protestera.

– Jaha! sa Ove och lyfte telefonen några centimeter från örat, lite oklart om det var till Parvaneh eller personen i andra änden han pratade.

– Hej! ropade den där journalistkvinnan Lena med ett tonläge som

fick Ove att finna klokt att flytta telefonen ytterligare några centimeter från örat.

– Så, är du redo att göra intervjun nu? hojtade hon glatt.

– Nä, sa Ove och höll telefonen framför sig för att lista ut hur man la på luren.

– Har du läst brevet jag skickade? skrek journalistkvinnan ur den.

– Eller tidningen? Har du läst tidningen? Jag tänkte att du skulle få se hur den ser ut så att du kan bilda dig en uppfattning om vår journalistik! gapade hon när han inte omedelbart svarade på det.

Ove gick ut i köket. Lyfte tidningen och brevet som den där Adrian kommit hit med i sin brevbäraruniform.

– Har du det? gastade journalistkvinnan.

– Men lugna dig lite. Jag läser väl! sa Ove högt till telefonen och lutade sig över köksbordet.

– Jag bara undrar om d…, fortsatte hon ihärdigt.

– Men nu får du ju LUGNA dig människa! gormade Ove.

Hon tystnade.

Ljudet av vändande tidningspapper fortplantade sig fram och tillbaka genom luren från hans sida. Ljudet av en bläckpenna som otåligt trummade mot en skrivbordsskiva fortplantade sig tillbaka från hennes.

– Gör ni ingen research alls nuförtiden? mullrade Ove till sist och blängde på telefonen som om det var telefonens fel.

– Va?

– ”Restaurangen Atmosphere i skyskrapan Burj Kalifa i Dubai är med sina 442 meter världens högst belägna restaurang”, står det här, högläste Ove.

– Jaha? Jag har inte skrivit den artikeln så jag vet in…

– Men du får väl för fan ta lite ansvar!?

– Va?

– Det är ju ett faktafel!

– Alltså … helt allvarligt nu, Ove, av alla artiklar i hela tidningen så hänger du upp dig på den längst bak som är he…

– Det finns restauranger i Alperna!

En viss eftertänksam paus infann sig. Journalistkvinnan drog ett djupt andetag.

– Okej, Ove. Det är säkert fel. Och jag har som sagt inte skrivit den. Men jag förmodar att artikelförfattaren menar höjd från

marken. Inte höjd från havet.

– Det är väl en himla skillnad!

– Ja. Jo. Det är det.

Hon drog ett nytt, ännu djupare, andetag. Och det är mycket möjligt att hon just efter andetaget hade planerat att få komma till saken och redogöra för ärendet med sitt samtal: nämligen att be Ove att omvärdera det här med att vägra bli intervjuad. Men det kunde hon nu hur som helst glömma. För vid det laget hade Ove gått ut i vardagsrummet, och fått syn på en man i en vit skjorta inuti en vit Skoda som körde förbi hans hus. Och det var väl egentligen mest så det kom sig att det här inte blev en sådan dag när Ove dog.

– Hallå? ropade journalistkvinnan strax innan Ove flög ut genom ytterdörren.

– Ojojoj, mumlade Parvaneh oroat när hon precis hann ut från toaletten för att se honom rusa ner mellan husen.

Mannen i vit skjorta steg ur Skodan på förarsidan utanför Runes och Anitas hus.

– Nu räcker det! Hör du det? Du kör INTE bil inne i det här bostadsområdet! Inte en jävla METER! Fattar du det? skrek Ove långt innan han hunnit fram till honom.

Den lilla mannen i den vita skjortan rättade på ett högst överlägset manér till cigarettpaketet i bröstfickan och mötte lugnt Oves blick.

– Jag har tillstånd.

– Det har du så fan heller!

Mannen i den vita skjortan ryckte på axlarna. Som för att jaga bort en irriterande insekt mer än något annat.

– Och exakt vad ska du göra åt saken, Ove?

Frågan tog faktiskt Ove med viss överrumpling. Igen. Han stannade upp, med händerna darrande av ilska, och åtminstone ett dussin invektiv i klar beredskap. Men till sin egen förvåning kom han sig faktiskt inte för att svara med något av dem.

– Jag vet vem du är, Ove. Jag vet allt om alla brev du skrivit om din frus olycka och din frus sjukdom. Du är något av en legend nere på våra kontor ska du veta, sa mannen i den vita skjortan istället med en röst som saknade vibrationer.

Oves mun öppnades till en springa. Mannen i den vita skjortan nickade åt honom.

– Jag vet vem du är. Och jag gör bara mitt jobb. Ett beslut är ett beslut. Det kan du inte göra något åt, det borde du ha lärt dig vid det här laget.

Ove tog ett steg mot honom men mannen i den vita skjortan satte upp en hand i hans bröst och tryckte honom bakåt. Inte våldsamt. Inte aggressivt. Bara mjukt och bestämt, som om handen inte tillhörde honom utan var direkt kontrollerad av någon robot uppe på en datacentral hos en statlig myndighet.

– Gå du in och titta på tv istället. Innan du får mer problem med det där hjärtat.

På passagerarsidan av Skodan steg den bestämda kvinnan, i likadan vit skjorta, ut med en hög papper i famnen. Mannen i den vita skjortan låste bilen med ett ljudligt blipp. Sedan vände han ryggen åt Ove som om Ove aldrig ens stått där och pratat med honom.

Ove stod kvar med nävarna knutna i sidorna och hakan framskjuten som på en kränkt älgtjur när de vita skjortorna försvann in i Anitas och Runes hus. Det tog någon minut innan han ens fann sig nog för att vända sig om. Men då gjorde han det med beslutsamt ursinne och började gå mot Parvanehs hus. Parvaneh själv stod halvvägs upp på den lilla vägen.

– Är den där odågan till man du har hemma? hötte Ove och klev förbi henne utan att vänta på svar.

Parvaneh hann aldrig längre än till att nicka innan Ove med fyra långa kliv var framme vid deras ytterdörr. Patrick öppnade på kryckor, med gips som tycktes täcka halva hans kropp.

– Hej Ove! hälsade han glatt och försökte vinka med kryckan, med omedelbar effekt att han tappade balansen och snubblade in i en vägg.

– Det där släpet du hade när ni flyttade in. Var fick du det ifrån? krävde Ove att få veta.

Patrick lutade sig med den friska armen mot väggen. Lite som om han försökte få det att se ut som om det varit helt och hållet meningen att snubbla in i den.

– Va? Åh … d-e-t släpet. Det lånade jag av en kille på jobbet!

– Ring honom. Du behöver låna det igen! sa Ove och steg utan någon särskild inbjudan in i hallen för att vänta.

Och det är ungefär så det kommer sig att Ove inte dör idag.

Eftersom han blev upptagen av något som gjorde honom tillräckligt arg för att fånga hans uppmärksamhet.

När mannen och kvinnan i de vita skjortorna kommer ut ur Anitas och Runes hus en knapp timme senare finner de sin lilla vita bil med kommunlogotyp inklämd på den lilla återvändsgatan av en stor släpvagn. En släpvagn som någon medan de varit inne i huset måste ha parkerat precis så att den blockerar hela vägen bakom dem. Nästan så att man skulle kunna tro att någon hade gjort det med flit faktiskt.

Kvinnan ser bara genuint brydd ut. Men mannen i den vita skjortan går omedelbart rakt mot Ove.

– Är det du som har gjort det här?

Ove lägger armarna i kors och tittar kallt på honom.

– Nä.

Mannen i den vita skjortan ler överseende. Så som män i vita skjortor som är vana att alltid få sin vilja igenom gör när någon säger emot dem.

– Flytta det nu med en gång.

– Skulle inte tro det, svarar Ove.

Mannen i den vita skjortan suckar, som om hotet han därefter uttalar var riktat till ett barn.

– Du flyttar släpet, Ove. Annars ringer jag polisen.

Ove skakar oberört på huvudet och pekar mot skylten längre bort på vägen.

– Bilkörning förbjuden inne i bostadsområdet. Det står tydligt på skylten.

– Har du inget bättre för dig än att stå härute och leka ordningsman? stönar mannen i den vita skjortan.

– Det var inget bra på tv, säger Ove.

Och det är då det rycker till vid tinningen på mannen i den vita skjortan. Som om masken spricker bara en liten, liten bit. Han betraktar släpvagnen, sin fastklämda Skoda, skylten, Ove som står framför honom med armarna i kors. Mannen ser ut att för en sekund värdera om han skulle kunna tvinga Ove med våld, men tycks lika snabbt inse att detta högst troligt vore en mycket dålig idé.

– Det här var dumt Ove. Det här var mycket, mycket dumt, väser han slutligen.

Och de blå ögonen är för första gången fyllda av genuint ursinne.

Ove rör inte en min. Mannen i den vita skjortan går därifrån, upp mot garagen och stora vägen, med den sortens steg som talar om att detta inte är slutet på den här historian. Kvinnan med papperna hastar efter honom.

Man hade väl kunnat förvänta sig att Ove skulle titta efter dem med triumf i blicken. Han har nog förväntat sig det själv också, faktiskt. Men nu ser han istället bara sorgsen och trött ut. Som om han inte sovit på flera månader. Som om han knappt orkar hålla uppe armarna längre. Han låter händerna glida ner i fickorna och går tillbaka hem. Har inte mer än stängt dörren om sig innan det bankar på den igen.

– De tänker ta Rune ifrån Anita, skriker Parvaneh med chock i ögonen och rycker upp ytterdörren innan Ove ens hunnit fram till låset.

– Äh, fnyser Ove trött.

Uppgivenheten i rösten överrumplar uppenbarligen både Parvaneh och Anita som står bakom henne. Kanske överrumplar den till och med Ove själv. Han drar luften i korta andetag genom näsan. Tittar på Anita. Hon är gråare och mer ihopsjunken än någonsin.

– De säger att de ska hämta honom nu i veckan. Att jag inte kan ta hand om honom själv, säger hon med en röst så bräcklig att den knappt orkar ta sig förbi hennes läppar.

Ögonen är röda.

– Du måste se till att de inte gör det! fastslår Parvaneh och tar tag i Ove.

Ove drar åt sig armen och undviker hennes blick.

– Äh, de kommer inte och hämtar honom på flera år. Det där ska överklagas och malas i den där byråkratiska skiten, svarar Ove.

Han försöker låta mer säker och övertygad än vad han faktiskt gör. Men han orkar inte bry sig om hur han låter. Han vill bara att de ska gå härifrån.

– Du vet inte vad du pratar om! ryter Parvaneh.

– Det är du som inte vet vad du pratar om, du har aldrig haft med de där myndigheterna att göra, du vet ingenting om hur det är att slåss med dem, svarar han tonlöst med nersjunkna axlar.

– Men du måste prat…, börjar hon upprört men det är som om all kraft dräneras ur Oves kropp medan han står där framför henne.

Kanske är det åsynen av Anitas tröttkörda ansikte. Kanske är det

bara insikten att en enda vunnen batalj inte är något i det stora hela. En instängd Skoda gör ingen skillnad. De kommer komma tillbaka. Precis som de gjorde med Sonja. Precis som de alltid gör. Med sina paragrafer och sina dokument. Män i vita skjortor vinner alltid. Och män som Ove förlorar alltid människor som Sonja. Och inget kan ge honom henne tillbaka.

I slutändan finns bara en lång serie vardagar utan mer mening än inoljade bänkskivor kvar. Och Ove orkar inte mer. Han känner det i det ögonblicket tydligare än han någonsin känt det. Han orkar inte kämpa mer. Vill inte slåss längre. Han vill bara få dö nu.

Parvaneh försöker fortfarande argumentera med honom men han stänger bara dörren. Hon bankar på den men han hör inte. Han sjunker ner på pallen i hallen och känner sina händer skaka. Hjärtat bankar så att han tror att hans hörselgångar ska explodera. Trycket över bröstet, som om ett enda stort mörker har satt sin stövel på hans struphuvud, släpper inte förrän efter mer än tjugo minuter.

Och då börjar Ove gråta.

32

En man som heter Ove öppnar inte ett jädra hotell

Sonja sa någon gång att man för att förstå män som Ove och Rune till att börja med behövde förstå att de var män fångade i fel tid. Män som de begärde bara några få simpla saker av livet, sa hon. Tak över huvudet, en tyst gata, ett bilmärke och en kvinna att vara trogen mot. Ett arbete där man hade en funktion. Ett hus där saker och ting gick sönder med jämna mellanrum så att man hade något att gå och skruva på.

”Alla människor vill bara leva ett värdigt liv, värdighet är bara olika saker för olika människor”, hade Sonja sagt. För män som Ove och Rune var värdigheten kanske kort och gott känslan av att de alltid hade fått klara sig själva när de växte upp, och därför såg det som sin rättighet att aldrig behöva bli beroende av andra som vuxna. Det fanns en stolthet i att ha kontroll. I att ha rätt. I att veta vilken väg man skulle ta och hur man skulle och inte skulle skruva i en skruv. Män som Ove och Rune var från en generation där man var det man gjorde, inte det man pratade om, brukade Sonja säga.

Hon visste förstås att det inte var männen i vita skjortor som bar skulden till att hon satt i rullstol. Eller till att hon förlorade barnet. Eller till att hon fick cancer. Men hon visste också att Ove inte visste hur man bar på namnlös vrede. Han behövde sätta etiketter på den. Kategorisera den. Så när män i vita skjortor på myndigheter vars namn ingen vettig människa kunde hålla reda på försökte göra allt som Sonja inte ville, förmå henne att sluta jobba och flytta från sitt hus och acceptera att hon var värd mindre än en frisk person som kunde gå, acceptera att hon var döende, då slogs Ove mot dem. Med dokument och brev och insändare och överklaganden, ända ner till något så obetydligt som en handikappramp på en skola. Han slogs för hennes rätt mot män i vita skjortor så länge och så ihärdigt att han väl till slut började hålla dem personligt ansvariga för allt som hände henne och barnet. För döden.

Och sen lämnade hon honom ensam kvar i en värld där han inte längre förstod språket.

När katten kommer tillbaka till huset sitter Ove fortfarande i hallen. Den krafsar på dörren. Ove öppnar. De tittar på varandra. Ove stiger åt sidan och släpper in den. Sedan äter de middag och tittar på tv. Halv elva släcker Ove lampan i vardagsrummet och går upp på övervåningen. Katten följer vaksamt i hans hälar, som om den anar att han tänker göra något den inte är informerad om. Något den inte kommer tycka om. Den sitter på golvet i sovrummet när Ove klär av sig och ser ut som om den försöker avslöja ett trolleritrick.

Ove går och lägger sig och ligger stilla och väntar tills den äntligen somnar på Sonjas sida av sängen. Det tar mer än en timme. Ove gör det förstås inte för att han nu tycker att han har någon skyldighet att ta hänsyn till det här kattskrällets känslor. Men han orkar inte bråka med den. Han tycker inte att det är rimligt att man ska behöva förklara koncepten liv och död för ett djur som inte ens kan hålla ordning på en hel svans utan att det går åt helvete, faktiskt. Det är allt.

När katten så till slut rullar runt på rygg och börjar snarka med öppen mun liggandes tvärsöver Sonjas kudde smyger Ove på så lätta fötter han kan förmå sig upp ur sängen. Går ner i vardagsrummet, plockar fram geväret från gömstället bakom elementet. Han plockar fram fyra byggplastskynken som han hämtat i förrådet och gömt i städskåpet för att inte katten skulle se dem. Börjar tejpa upp dem på väggarna i hallen. Ove har efter viss utvärdering slutit sig till att det borde bli det bästa rummet att göra det på, eftersom det är minst till ytan. Han antar att det skvätter en hel del när man skjuter sig själv i huvudet, och han vill ogärna lämna mer oreda efter sig än nödvändigt. Sonja hatade alltid när han stökade till hemma.

Han har klätt sig i gåbortskorna och kostymen igen. Den är smutsig och luktar fortfarande avgaser, men den får duga. Han väger geväret i båda händerna, som om han försöker avgöra var balanspunkten i det ligger. Som om detta kommer spela en avgörande roll för det här företagets framgång. Han vänder och vrider på det, försöker böja lite i metallpipan som om han tänkte försöka vika vapnet på mitten. Inte för att Ove nu vet så mycket om vapen, men man vill ju ändå veta att det är rediga grejer man har att göra med, liksom. Och eftersom Ove förmodar att man inte kan

sparka på gevär för att testa dess kvalitet så förmodar han att man gör det genom att böja och dra i dem och se vad som händer.

Det slår honom plötsligt medan han gör detta att det nog trots allt är en rätt dålig idé att stå här alldeles uppklädd. Kommer ju bli fasligt mycket blod och så på kostymen, kan Ove tänka sig. Verkar dumt. Så han lägger ifrån sig geväret, går in i vardagsrummet, klär av sig, viker omsorgsfullt ihop kostymen och lägger den prydligt på golvet bredvid gåbortskorna. Sedan plockar han fram brevet med instruktionerna till Parvaneh och skriver ”Begravas i kostym” under rubriken ”Begravningsbestyr”, och lägger det ovanpå klädhögen. I brevet står också redan klart och tydligt att det i övrigt inte ska bli några krusiduller. Ingen överdriven ceremoni och sånt trams. Ner i jorden bredvid Sonja bara. Platsen är redan betald och färdig, och Ove har lagt kontanter i kuvertet till transporten.

Så klädd i bara strumpor och kalsonger går Ove tillbaka ut i hallen och plockar upp geväret igen. Han får syn på sin egen kropp i väggspegeln. Han har inte tittat på den på det sättet på säkert trettiofem år. Han är fortfarande ganska muskulös och robust. Säkert i bättre form än de allra flesta män i hans ålder. Men något har hänt med hans hud som får honom att se ut som om han håller på att smälta, noterar han. Det ser inte klokt ut.

Det är väldigt tyst i huset. I hela grannskapet faktiskt. Alla sover. Och det är först då Ove inser att katten förmodligen kommer vakna av skottet. Kommer väl skrämma vettet ur det arma skrället, inser Ove. Han överväger detta en ganska god stund innan han beslutsamt lägger ifrån sig geväret och går ut i köket och sätter på radion. Inte för att han nu behöver musik för att kunna ta livet av sig, och inte för att han nu tycker om tanken på att radion ska stå här och ticka el när han är borta. Men för att han tänker att om katten vaknar av smällen, och sedan hör radion, så kommer den kanske tänka att det bara var en del av någon av de där moderna poplåtarna som radion spelar jämt och ständigt nuförtiden. Och sedan somna om. Så tänker Ove.

Det är nu ingen modern poplåt på radion, hör Ove när han kommer tillbaka ut i hallen och tar upp geväret igen. Det är de sena lokalnyheterna. Så han blir stående där en stund och lyssnar. Inte för att det nu kanske är så viktigt med lokalnyheterna när man ändå ska skjuta sig själv i huvudet, men Ove tycker ändå nu inte att det kan

skada att hålla sig lite uppdaterad. De pratar om vädret. Och ekonomin. Och trafiken. Och om att lokala villa- och radhusägare uppmanas att vara extra vaksamma i helgen eftersom flera inbrottsligor härjar över stan. ”Jävla slynglar”, muttrar Ove och greppar lite fastare kring geväret när han hör det.

Och ur ett rent objektivt perspektiv hade förstås allt detta möjligen varit användbar information för två andra slynglar, Adrian och Mirsad, att ha blivit delgivna innan de sådär alldeles obekymrat knallade upp till Oves ytterdörr några sekunder senare. Då hade de nog vetat att Ove skulle höra deras knarrande fotsteg i snön utanför och inte alls genast tänka ”besök! Vad trevligt!” utan snarare genast tänka ”nej nu jävlar!”. Och de hade nog också vetat att Ove skulle vara iklädd bara strumpor och underbyxor och hålla ett tre fjärdedels sekel gammalt jaktgevär i nävarna när han sparkade upp dörren som en åldrad halvnaken radhus-Rambo. Och då hade kanske inte Adrian vrålat rakt ut med så gäll röst att det skar i fönsterrutorna i hela kvarteret, och sedan vänt sig om och rusat panikslaget rakt in i förrådsväggen så att han nästan slog sig själv medvetslös.

Det tar några förvirrade utrop och en del tumult innan Mirsad hinner klargöra sin identitet som helt vanlig slyngel snarare än inbrottstjuvsslyngel och Ove begriper vad det är som pågår. Innan dess har han hunnit vifta med geväret mot dem så att Adrian skrikit som ett flyglarm.

– Ssch! Du väcker för fan katten! hyschar Ove argsint medan Adrian snubblar bakåt och landar i en snödriva med en bula stor som ett medelstort raviolipaket i pannan.

Mirsad stirrar på vapnet och ser ut att rätt spontant börja ifrågasätta om detta med att hälsa på hos Ove mitt i natten helt oanmälda egentligen verkligen var en så värst bra idé. Adrian kommer upp på vingliga ben, stödd mot förrådsväggen, med hela kroppsspråket av någon som när som helst tänker hojta ”jaäintäfull!”. Ove glor anklagande på honom.

– Vad tror ni att ni håller på med?

Han hötter med geväret. Mirsad håller en stor väska i handen som han försiktigt släpper ner i snön. Adrian sträcker impulsivt sina nävar i luften som om han höll på att bli rånad, varpå han nästan tappar balansen och drattar på ändan i snön en gång till.

– Det var Adrians idé, börjar Mirsad och vänder blicken ner i snön.

Ove ser att han är osminkad idag.

– Mirsad kom ut idag du vet! nickar Adrian engagerat och vinglar borta vid förrådsväggen med ena handen för pannan.

– Va? säger Ove och höjer misstänksamt geväret igen.

– Han … kom ut, du vet. Berättade att han var …, försöker Adrian men tycks bli en smula distraherad, delvis av att vara under vapenhot från en 59-årig man iklädd bara underbyxorna och delvis av att han tycks börja bli någorlunda övertygad om att han nog ådragit sig en hjärnskakning.

Mirsad sträcker på sig och nickar mer beslutsamt mot Ove.

– Jag berättade för min pappa att jag är homosexuell.

Oves blick blir aningen mindre hotfull. Men han sänker inte geväret.

– Min pappa hatar homosexuella. Han har alltid sagt det, att han skulle ta livet av sig om han fick veta att något av hans barn var det, fortsätter Mirsad.

Efter en stunds tystnad tillägger han:

– Så han tog det inte så bra. Så kan man väl säga.

– Han slängde ut han! inflikar Adrian.

– Honom, rättar Ove.

Mirsad lyfter sin väska från marken och nickar mot Ove på nytt.

– Det här var en dum idé. Vi borde inte ha stört dig.

– Stört mig med vad? hugger Ove.

Nu står han ju ändå här i bara kalsongerna i minusgrader, så han kan väl åtminstone få veta varför, det tycker han faktiskt. Mirsad tar ett djupt andetag. Som om han fysiskt tvingar ner sin stolthet genom halsen.

– Pappa sa att jag var sjuk och att jag inte var välkommen under hans tak med mina, du vet … onaturligheter, säger han och sväljer hårt innan han säger ”onaturligheter”.

– För att du är en bögperson? undrar Ove.

Mirsad nickar.

– Jag har ingen släkt här i stan. Jag tänkte sova hos Adrian, men hans mamma hade en ny kille hemma …

Han tystnar. Skakar på huvudet. Ser ut att känna sig mycket dum.

– Det var en idiotisk idé, säger han lågt och gör en ansats att

vända sig om och gå.

Adrian tycks vid det laget däremot återfinna sin vilja att argumentera och snubblar ivrigt genom snön mot Ove.

– Mähvafan Ove! Du har ju värsta massa platsen! Så du vet vi tänkte att han kanske kunde slagga här inatt?

– Här? Det här är väl inget jädrans hotell! underrättar Ove honom och sätter upp geväret så att Adrian kliver rakt in i pipan med bröstkorgen först.

Adrian tvärstannar. Mirsad kliver två kvicka steg genom snön och lägger sin hand på geväret.

– Vi hade ingen annanstans att ta vägen, förlåt, säger han lågt och tittar Ove rakt i ögonen medan han varsamt vänder bort gevärspipan från Adrian.

Ove ser ut att sansa sig något och sänker vapnet mot marken. När han nästan omärkligt backar ett halvt steg in i hallen, som om han först nu blivit medveten om kylan som omsluter hans diplomatiskt uttryckt inte så värst välklädda kropp, ser han fotot av Sonja på hallväggen i ögonvrån. Den röda klänningen. Bussresan i Spanien när hon var gravid. Han bad henne så många gånger att ta ner det där förbannade fotot men hon vägrade. Sa att det var ”ett minne lika mycket värt som alla andra”.

Det envisa fruntimret.

Så detta borde alltså ha varit dagen då Ove dog. Istället blir det kvällen innan morgonen då han vaknar med inte bara en katt utan även en bögperson som inneboende i radhuset. Sonja hade väl tyckt om det, förstås. Hon tyckte om hotell.

33

En man som heter Ove och en inspektionsrunda som inte blir som vanligt

Ibland är det svårt att förklara varför somliga män plötsligt gör de saker de gör. Ibland är det förstås för att de vet att de ändå kommer få göra dem förr eller senare, och då kan de lika gärna göras nu. Och ibland är det raka motsatsen, för att de inser att de kanske borde ha gjort dem för längesen. Ove har nog vetat hela tiden vad han måste göra, men alla människor är i grunden tidsoptimister. Vi tror alltid att det kommer finnas tid kvar att göra saker med andra människor. Tid kvar att säga saker till dem. Och sedan händer något, och så står vi där plötsligt och tänker på ord som ”om”.

Han stannar förbryllat halvvägs ner i trappan. Det har inte luktat så här i huset sedan Sonja dog. Han går vaksamt de sista trappstegen ner, landar på parkettgolvet och ställer sig i öppningen in till köket med kroppsspråket av en man som precis avslöjat en tjuv.

– Är det du som har rostat bröd?

Mirsad nickar oroligt.

– Ja … jag hoppas att det var okej. Förlåt. Var det det?

Ove ser att han kokat kaffe också. Katten sitter på golvet och äter tonfisk. Ove nickar, men svarar inte på frågan.

– Jag och katten ska gå en runda i kvarteret, klargör han istället.

– Får jag gå med? undrar Mirsad kvickt.

Ove tittar på honom en aning som om Mirsad stoppat honom på en gågata utklädd till pirat och bett honom att gissa under vilken av de tre tekopparna silvermyntet befinner sig.

– Jag kanske kan hjälpa till? fortsätter Mirsad angeläget.

Ove går ut i hallen och kör fötterna i träskorna.

– Det är ett fritt land, muttrar han när han öppnar dörren och släpper ut katten.

Mirsad tolkar uppenbart detta som ett ”jättegärna!!!” och får raskt på sig jacka och skor och följer efter. Och om Ove nu trott att det var

det enda oinbjudna sällskap han skulle få idag så tar han gravt miste.

– Tja boys! utbrister Jimmy när de kommer ut till den lilla vägen mellan husen.

Han dyker upp flåsandes bakom Ove klädd i ett illgrönt träningsställ som spänner så stramt över hans kroppshydda att Ove initialt undrar om det är kläder eller kroppsmålning.

– Tja, säger Mirsad blygt.

– Jimmy! säger Jimmy och sträcker flämtande fram en näve mot honom.

Katten ser under tiden ut som om den vill stryka sig kärleksfullt mot Jimmys ben, men tycks ändra sig av hänsyn till att Jimmy trots allt hamnade på sjukhus i allergisk chock senast den gjorde det, så den väljer det näst bästa och rullar sig i snön istället. Jimmy flinar upprymt mot Ove.

– Jag brukar se att du går ut och går vid den här tiden mannen, så jag tänkte kolla om det är lugnt att jag hakar. Jag har bestämt mig för att börja motionera du vet!

Han nickar nöjt så att fettet under hakan svajar som storsegel i storm runt axlarna på honom. Ove ser högst tvivlande ut.

– Brukar du gå upp så här dags?

Jimmy brister ut i ett mullrande gapskratt.

– Shit nej, mannen. Jag har inte gått och lagt mig än!

Och så kommer det sig att en katt, en överviktig allergiker, en bögperson och en man som heter Ove går en inspektionsrunda i kvarteret den här morgonen. Ove tittar på dem där de går på led mot parkeringen och sluter sig till att han förmodligen precis har startat världshistoriens minst respektingivande medborgargarde.

– Vad gör du här då? undrar Jimmy nyfiket och boxar Mirsad på axeln när de kommer till garagen.

Mirsad förklarar kort att han och hans pappa är osams och att han bor tillfälligt hos Ove.

– Varför är du i fight med farsan? frågar Jimmy.

– Det har du inte med att göra, svarar Ove genast bakom honom.

Jimmy ser något förvånad ut, men rycker på axlarna och tycks glömma frågan redan i nästa sekund. Mirsad tittar tacksamt på Ove. Ove sparkar på sin skylt.

– Men allvar, mannen. Går du här v-a-r-j-e morgon? undrar

Jimmy muntert.

– Ja, svarar Ove en nypa mindre muntert.

– Varför då?

– Kolla om det har varit inbrott.

– På riktigt? Brukar det vara det här?

– Nej.

Jimmy ser inte riktigt ut som han förstår. Ove rycker i sin garageport tre gånger.

– Det har aldrig varit inbrott innan det blir inbrott första gången, muttrar han och går mot gästparkeringen.

Katten tittar på Jimmy som om den är mycket besviken på Jimmys begåvning. Jimmy putar lite med läpparna och tar sig om magen. Som om han vill kontrollera att inte för mycket av den gått upp i rök av all denna hastigt påkomna motion.

– Har du hört om Rune då? ropar han, och börjar småjogga efter Ove.

Ove svarar inte.

– Socialen ska hämta honom och allting du vet, förklarar Jimmy när han hinner ifatt honom.

Ove tar upp sitt block och börjar anteckna registreringsnummer på bilarna. Jimmy tar tydligt hans tystnad som en indikation på att Ove helst av allt vill att Jimmy ska fortsätta prata. Så han gör det.

– Du vet, prylen är att Anita ansökte om mer hemtjänst, du vet. Rune är ju helt paj och hon orkar ju inte liksom. Så då gjorde socialen nån utredning, och sen ringde nån gubbe och sa att de hade bestämt att hon inte skulle palla. Så de skulle sätta Rune på sån där institution, du vet. Och då sa Anita att i så fall kunde de skita i det, då ville hon inte ha nån hemtjänst. Men då blev den där gubben typ värsta aggro och började vara sjukt ocool mot henne. Tjafsade om att nu gick inte utredningen att ta tillbaka och att det var hon själv som hade bett dem utreda. Och nu hade utredningen kommit fram till det här och då var det liksom bara så, du vet. Spelar ingen roll vad hon säger för socialgubben bara kör sitt race. Hajar du?

Jimmy tystnar och nickar mot Mirsad i jakt på något slags bekräftelse av sin berättelse.

– Ocoolt …, konstaterar Mirsad tveksamt.

– Ocoolt som FAN! nickar Jimmy så att hela hans överkropp skakar.

Ove stoppar ner penna och block i innerfickan på sin jacka och börjar gå mot soprummet.

– Äh, det tar en evighet för dem att ta de där besluten. De säger att de ska ta honom nu, men de kommer inte få tummen ur förrän om ett år eller två, fnyser han.

Ove vet för fan hur den där byråkratin fungerar.

– Men … beslutet är taget, mannen, säger Jimmy och kliar sig i håret.

– Det är för bövelen bara att överklaga! Tar flera år! säger Ove tjurigt när han stegar förbi honom.

Jimmy tittar efter honom som om han försöker avgöra om det är värt ansträngningen att försöka gå efter.

– Men det har hon gjort! Hon har skrivit brev och allting i två år!

Ove stannar inte när han hör det. Men han saktar in. Han hör Jimmys tunga steg komma ifatt honom genom snön.

– Två år? frågar han utan att vända sig om.

– Drygt, säger Jimmy.

Ove ser ut att räkna månader i huvudet.

– Det är lögn. Då hade Sonja vetat om det, avfärdar han det rappt.

– Jag fick inte säga nåt till dig och Sonja. Anita ville inte det. Du vet …

Jimmy tystnar. Slår ner blicken i snön. Ove vänder sig om. Kröker ögonbrynen.

– Jag vet vadå?

Jimmy drar ett djupt andetag.

– Hon … tyckte att ni hade nog med problem, säger han lågt.

Tystnaden som följer är så kompakt att den hade kunnat klyvas med yxa. Jimmy lyfter inte blicken. Och Ove säger inget. Han går in i soprummet. Kommer ut ur det. Går in i cykelförrådet. Kommer ut ur det. Men det är väl något som händer med honom. ”En pollett som trillar ner”, brukade Sonja säga. Jimmys sista ord hänger som ett skynke över hans rörelser och en oresonlig vrede byggs upp i Ove, hastigare och hastigare, som om en tromb växer i hans bröst. Häftigare och häftigare rycker han i dörrarna. Sparkar på trösklarna. Och när Jimmy till sist mumlar något om ”så det är kört nu mannen, nu sätter de Rune på hem du vet”, då smäller Ove igen en dörr så att hela soprumsbyggnaden gungar. Han står tyst med ryggen mot dem och andas tyngre och tyngre.

– Är du … okej? frågar Mirsad.

Ove vänder sig om och pekar med allt annat än tillbakahållen vrede på Jimmy.

– Var det så hon sa? Att hon inte ville be Sonja om hjälp för att vi hade ”tillräckligt med problem”?

Jimmy nickar skrämt. Ove stirrar ner i snön med bröstkorgen hävandes under jackan. Han tänker på hur Sonja hade sett ut om hon hade fått veta det. Om hon vetat att hennes bästa vän låtit bli att be henne om hjälp för att Sonja hade ”nog med problem”. Hennes hjärta hade brustit.

Ibland är det svårt att förklara varför somliga män plötsligt gör de saker de gör. Och Ove har nog vetat hela tiden vad han måste göra, vem det är han måste hjälpa innan han kan dö. Men alla människor är i grunden tidsoptimister. Vi tror alltid att det kommer finnas tid kvar att göra saker med andra människor. Tid kvar att säga saker till dem.

Tid kvar att överklaga.

Ove vänder sig sammanbitet till Jimmy igen.

– Två år?

Jimmy nickar. Ove harklar sig. Ser för första gången på hela tiden osäker ut.

– Jag trodde att hon just börjat. Jag tänkte att jag … hade mer tid, mumlar han.

Jimmy ser ut som om han försöker lista ut om Ove pratar med honom eller sig själv. Ove tittar upp.

– Och de ska hämta Rune nu? På allvar? Inget byråkratiskt trams och överklaganden och sånt skit? Du är SÄKER på det här?

Jimmy nickar igen. Han öppnar munnen för att säga något mer men Ove har redan börjat gå. Han försvinner med stegen av en man på väg att hämnas en dödlig oförrätt i en svartvit westernfilm nerför vägen mellan husen. Svänger in vid det längst ner, där släpvagnen och den vita Skodan fortfarande står parkerade, och bankar på dörren med kraften som om det bara är en marginalfråga huruvida den hinner öppnas innan han slår den i flisor. Anita öppnar bestört. Ove kliver rakt in i hennes hall.

– Har du papperna från myndigheterna här?

– Ja, men jag trod…

– Ge mig dem!

I efterhand ska Anita berätta för de andra grannarna att hon ”inte sett Ove så arg sedan 1977, när de pratade på tv om att slå ihop Saab och Volvo”.

34

En man som heter Ove och en pojke i huset bredvid

Ove har tagit med en blå fällstol i plast att köra ner i snön och sitta på. Det här kan ju ta en stund, det vet han ju. Det gör det alltid när han ska berätta för Sonja att han ska göra något hon inte tycker om. Han borstar bort snön omsorgsfullt från hela gravstenen, så att de kan se varandra ordentligt.

Det hinner passera många slags människor i ett radhusområde på knappt fyrtio år. Huset mellan Oves och Runes hade bebotts av lågmälda, högljudda, märkliga, outhärdliga och knappt märkbara sorters människor. Det hade bott familjer där med tonårsbarn som pissade på staketen på fyllan, familjer som försökte plantera icke reglementsenliga buskage i trädgården och familjer som fick för sig att de skulle måla fasaden rosa. Och om det fanns en enda sak som Ove och Rune, oavsett hur osams de var, genom alla år alltid kunde enas om så var det att vilka det än var som för tillfället befolkade grannhuset så var de fullständigt dumma i huvudet.

I slutet av 80-talet köptes huset av en man som tydligen var någon sorts bankchef, som ”investeringsobjekt” hörde Ove honom förklara för mäklaren. Han hyrde i sin tur ut huset till en serie hyresgäster under åren som kom. En sommar till tre unga män som gjorde ett tappert försök att bygga om det till en fristad för en veritabel parad av missbrukare, prostituerade och kriminella. Festerna pågick dygnet runt, glassplitter från trasiga ölflaskor täckte den lilla gatan mellan husen som konfetti och musiken dånade så att tavlorna trillade från väggarna i Sonjas och Oves vardagsrum.

Ove gick dit för att få stopp på ofoget, de unga männen hånskrattade åt honom. När han vägrade gå hotade en av dem honom med kniv. När Sonja försökte få dem att ta reson dagen efter kallade de henne ”invalidkärring”. Kvällen efter det spelade de högre musik än någonsin, och när Anita i ren desperation stod på sin uteplats och skrek åt dem kastade de en flaska genom hennes och

Runes vardagsrumsfönster.

Det var förstås en ganska dålig idé.

Ove smidde genast planer för hämnd genom att börja undersöka de ekonomiska förehavandena hos deras hyresvärd. Han ringde advokater och Skatteverket för att få stopp för uthyrningen av huset om det så skulle krävas att han ”drog ärendet hela jävla vägen till regeringsrätten” som han sa till Sonja. Han hann dock aldrig ens utanför dörren med den idén.

En sen natt såg han Rune gå mot parkeringen med bilnycklarna i handen. När han kom tillbaka hade han en plastpåse vars innehåll Ove inte kunde avgöra i handen. Nästa dag kom polisen och förde bort de tre unga männen i handfängsel för omfattande narkotikainnehav som, efter ett anonymt tips, hittats i deras förråd.

Ove och Rune stod båda två ute på gatan när det skedde. Deras blickar möttes. Ove kliade sig på hakan.

– Själv skulle man inte ens veta var man skulle få tag på narkotika i den här stan, sa Ove fundersamt.

– Nere på gatan bakom tågstationen, svarade Rune med händerna i fickorna.

– Har jag hört, tillade han med ett flin.

Ove nickade. De stod länge i tystnad och log.

– Hur går bilen? sa Ove sedan.

– Som en klocka, svarade Rune.

De var sams i två månader efter det. Sedan blev de förstås osams över det där värmesystemet igen. Men det var trevligt så länge det varade, som Anita sa.

Hyresgästerna i grannhuset kom och gick de följande åren, de flesta med överraskande stort överseende och acceptans från Ove och Rune. Perspektiv kan göra mycket med folks anseende.

En sommar halvvägs in på 90-talet flyttade en kvinna in där med en knubbig liten nioårig pojke som Sonja och Anita omedelbart tog till sina hjärtan. Pojkens pappa hade lämnat dem när pojken var nyfödd, fick Sonja och Anita veta. Den tjurnackade mannen i 40-årsåldern som bodde med dem nu, med en andedräkt som de båda kvinnorna länge försökte ignorera, var hennes nya kärlek. Han var sällan hemma, och Anita och Sonja undvek att ställa för många frågor. De antog att flickan såg kvaliteter i honom som de kanske inte förstod. ”Han har tagit hand om oss, och ni vet hur det är, det är

inte lätt att vara ensam mamma”, sa hon med ett tappert leende vid något tillfälle, och kvinnorna från grannhusen lät det stanna vid det.

Första gången de hörde den tjurnackade mannen skrika genom väggarna beslutade de sig för att var och en måste få ha sina ensaker i sitt eget hem. Andra gången tänkte de att alla familjer bråkar ibland, och kanske var detta inte något allvarligare än så.

När den tjurnackade mannen var borta nästa gång bjöd Sonja in kvinnan och pojken på kaffe. Kvinnan förklarade med ett ansträngt skratt att blåmärkena givetvis bara kommit av att hon råkade slå upp en av skåpsluckorna i köket för hastigt. På kvällen mötte Rune den tjurnackade mannen på parkeringen. Han steg ur sin bil uppenbart berusad.

De två efterföljande nätterna hörde de båda grannhusen från varsitt håll hur mannen skrek därinne och hur saker slogs i golvet. De hörde att kvinnan gav ifrån sig ett kort rop av smärta, och när den nioårige grabbens gråtande vädjanden om att mannen skulle ”sluta slå sluta slå sluta slå” bröt genom väggarna steg Ove ut och ställde sig på sin uteplats. Rune stod redan på sin.

De var mitt uppe i en av sina värsta fejder någonsin om makten i bostadsrättsföreningens styrelse. Hade inte pratat med varandra på nästan ett år. Nu såg de på varandra en kort stund, och sedan gick de in i sina hus igen utan ett ord. Två minuter senare möttes de påklädda på framsidan. Den tjurnackade mannen försökte flyga på dem i ett våldsamt raseriutbrott redan när han öppnade dörren, men Oves näve träffade honom rakt på näsroten. Mannen vacklade till, kom på fötter, fick fatt på en kökskniv och rusade mot Ove. Han hann aldrig fram. Runes väldiga näve sjönk över honom som en slägga. I sin glans dagar var han en reslig bit, den där Rune. Högst oklok att ge sig in i handgemäng med.

Nästa dag lämnade mannen radhusområdet och kom aldrig tillbaka. Den unga kvinnan sov hos Anita och Rune i två veckor innan hon vågade gå hem med pojken igen. Då åkte Rune och Ove in till stan och gick till banken, och på kvällen förklarade Sonja och Anita att den unga kvinnan kunde se det som en gåva eller ett lån, vilket hon ville. Men öppet för diskussion var det i alla fall inte. Och så kom det sig att den unga kvinnan bodde kvar i huset med sin son. En knubbig liten datorälskande grabb som hette Jimmy.

Nu lutar sig Ove fram och tittar allvarligt på gravstenen.

– Jag trodde att jag skulle ha mer tid, bara. Med … allt.

Hon svarar inte.

– Jag vet vad du tycker om att ställa till med bråk, Sonja. Men den här gången får du förstå. Det går inte att resonera med de här människorna.

Han petar sig i handflatan med tumnageln. Gravstenen står där den står utan att säga något, men Ove behöver inga ord för att veta vad hon skulle ha tyckt. Den tysta behandlingen hade alltid varit hennes bästa knep i argumentationer med honom. Oavsett hon var levande eller död.

I förmiddags hade Ove ringt den där Socialtjänstmyndigheten eller vad fan det nu hette. Han hade ringt hemifrån Parvaneh, eftersom han själv inte hade något telefonabonnemang längre. Parvaneh hade förmanat honom att ”vara trevlig och tillmötesgående”. Det hade inte börjat så speciellt bra, eftersom Ove ganska snart kopplats vidare till ”ansvarig handläggare”. Vilket var den rökande mannen i vit skjorta. Han demonstrerade direkt en betydande grad av upprördhet över att den lilla vita Skodan fortfarande stod blockerad längst ner på gatan utanför Runes och Anitas hus. Och visst, Ove hade möjligen haft ett bättre förhandlingsläge om han då genast kanske hade bett om ursäkt för det, och kanske till och med gått med på att det kanske varit onödigt av honom att medvetet placera den lilla mannen i vit skjorta i denna fordonslösa belägenhet. Det hade åtminstone garanterat varit bättre än alternativet att fräsa: ”Då kanske du lär dig att läsa skyltar! Analfabetjävel!” Så kan man kanske säga.

Oves nästa punkt för diskussion var att försöka övertyga mannen om att Rune inte skulle placeras på hem. Mannen informerade Ove om att ”analfabetjävel” var ett mycket dåligt ordval för att introducera det ämnet på dagordningen. På detta följde en rejäl serie okvädningsord från båda håll av telefonlinjen, innan Ove klart och tydligt deklarerade att så här fick det faktiskt hur som helst inte gå till. Man kom inte bara och tog bort folk från deras hem och körde iväg dem till anstalter hur som helst bara för att de hade börjat få lite dåligt minne. Mannen i andra änden svarade kallt att det inte spelade någon roll var de placerade Rune längre eftersom ”i det skick” som Rune var nu ”gör det troligen högst marginell skillnad var personen ifråga är placerad”. Ove röt en serie invektiv tillbaka.

Och då sa mannen i den vita skjortan något mycket dumt.

– Beslutet är taget. Utredningen har pågått i två år. Det finns ingenting du kan göra, Ove. Ingenting. Över huvud taget.

Sedan la han på luren.

Ove tittade på Parvaneh. Tittade på Patrick. Drämde Parvanehs mobiltelefon i deras köksbord och mullrade att de behövde ”en ny plan! Omedelbart!”. Parvaneh såg djupt olycklig ut, men Patrick nickade genast och tog på sig skorna och försvann ut genom dörren. Som om han bara väntat på att Ove skulle säga det där. Fem minuter senare kom han till Oves höga missnöje tillbaka in tillsammans med den där sprätten Anders från grannhuset. Med Jimmy i glatt släptåg.

– Vad gör han här? sa Ove och pekade på sprätten.

– Du behövde väl en plan? sa Patrick, nickade mot sprätten och såg mycket nöjd ut.

– Anders är vår plan! inflikade Jimmy.

Anders såg sig lite tafatt omkring i hallen och såg ut att skrämmas något av Oves uppsyn. Men Patrick och Jimmy puttade honom oförskräckt in i vardagsrummet.

– Berätta! förmanade Patrick.

– Berätta vad? krävde Ove att få veta.

– Äh, alltså… jag hörde att du hade problem med ägaren till den där Skodan, sa Anders.

Anders tittade nervöst på Patrick. Ove nickade otåligt åt honom att fortsätta.

– Ja, jag har kanske aldrig berättat för dig vad det är för företag jag äger, va? fortsatte Anders försiktigt.

Ove körde händerna i fickorna. Antog en något mer avslappnad pose. Och sedan berättade Anders. Och till och med Ove fick tillstå att det faktiskt, trots allt, lät mer än lovligt praktiskt.

– Var har du det där blonda mäh…, började han när Anders var färdig, men hindrade sig när Parvaneh sparkade honom på benet.

– Din flickvän, rättade han sig själv.

– Åh. Vi är inte tillsammans längre. Hon flyttade ut, svarade Anders och tittade på sina skor.

Varpå han fick förklara att hon tydligen blivit en smula upprörd över att Ove bråkat så mycket med henne och hunden. Men att denna upprördhet ändå bara varit en smal bris i jämförelse med hennes upprördhet när Anders fått höra att Ove kallat den

”vinterkängan” och inte riktigt hade kunnat förmå sig själv att sluta skratta.

– Hennes nya pojkvän var här och hämtade hennes grejer. De har tydligen haft en affär i några månader bakom min rygg.

– Usch! utbrast Parvaneh, Jimmy och Patrick i en mun.

– Han kör Lexus, tillade Anders.

– USCH! utbrast Ove.

Och så kom det sig att när den kedjerökande mannen i den vita skjortan den eftermiddagen dök upp på den lilla gatan i sällskap av en polis för att kräva att Ove frisläppte den vita Skodan ur sin fångenskap, då var både släpvagnen och den vita Skodan redan borta. Ove stod utanför sitt hus med händerna lugnt nerstuckna i fickorna medan mannen i den vita skjortan till slut tappade fattningen helt och började vråla fullständigt osammanhängande åt honom. Ove vidhöll att han inte hade en aning om hur det här hade gått till, men påpekade vänligt att det förstås ändå mest troligt inte hade hänt om mannen i den vita skjortan bara hade respekterat skylten om att bilkörning inne i bostadsområdet var förbjuden. Han utelämnade förstås detaljerna om att Anders nu händelsevis ägde en bilbärgningsfirma, och att en av hans bärgare hade hämtat Skodan vid lunchtid och sedan placerat den i ett stort grustag fyra mil utanför stan. Och när polisen försynt undrade om han verkligen inte hade sett någonting tittade Ove rakt i ögonen på mannen i den vita skjortan och svarade:

– Jag vet inte. Jag kan ha glömt. Man får dåligt minne i min ålder.

När polisen såg sig omkring, och sedan undrade varför Ove stod härute på gatan och hängde mitt på dagen om han nu inte hade något med Skodans försvinnande att göra, då ryckte Ove bara oskyldigt på axlarna och kisade mot mannen i den vita skjortan.

– Det är fortfarande inget bra på tv.

Ilskan dränerade så mycket färg från mannens ansikte att det nu om möjligt var ännu vitare än hans skjorta. Han stormade därifrån, svärande om att det här ingalunda var ”slutet på detta”. Och det var det förstås inte heller. Bara några timmar senare mottog Anita ett expressbud vid sin dörr med ett rekommenderat brev från myndigheterna, underskrivet av mannen i den vita skjortan själv. Med klockslag och datum för ”omhändertagande”.

Och nu står Ove vid Sonjas gravsten och får ur sig något om att han ”är ledsen”.

– Du jagar ju alltid upp dig så förbannat när jag bråkar med folk, det vet jag ju. Men nu är det så här. Du får helt enkelt vänta på mig en stund till däruppe, för jag har inte tid att dö just nu.

Sedan gräver han upp de gamla sönderfrysta rosa blommorna ur den stenhårda marken, planterar de nya, reser sig upp, fäller ihop plaststolen, går mot parkeringen och muttrar under tiden något som faktiskt låter misstänkt likt ”för nu är det ta mig fan krig”.

35

En man som heter Ove och den sociala inkompetensen

När Parvaneh med panik i blicken springer rakt in i Oves hall och vidare in på toaletten utan att ens bry sig om att säga ”god morgon” tänker Ove inledningsvis förstås ifrågasätta hur det egentligen går till när man hinner bli så akut kissnödig på de tjugo förbaskade sekunder det tar att gå mellan hennes hus och hans att man inte ens hinner säga god morgon som hederligt folk innan man måste springa på dass. Men ”Helvetet känner ingen vrede som en gravid kvinna i nöd”, hade Oves fru en gång trots allt informerat Ove om. Så han kniper käft.

Grannarna säger att han ”varit som en annan person” de senaste dagarna. De säger att de aldrig sett honom så ”engagerad” förut, men det beror ju för fasen bara på att Ove aldrig engagerat sig i *deras* angelägenheter förut, har Ove upplyst dem om. Engagerad har han för fan alltid varit.

Patrick jämför sättet han gått mellan husen och smällt i alla dörrar om vartannat de senaste dygnen med en ”jättearg hämndrobot från framtiden”. Ove vet inte vad han vill ha sagt med det. Men han har hur som helst suttit inne hos Parvaneh och Patrick och flickorna i timmar i sträck på kvällarna medan Patrick så gott han har kunnat försökt förmå Ove att inte ideligen sätta arga fingeravtryck på Patricks datorskärm när han vill visa någonting. Jimmy, Mirsad, Adrian och Anders har suttit där också. Jimmy har försökt få alla gemensamt att börja kalla Parvanehs och Patricks kök för ”Dödsstjärnan” och Ove för ”Darth Ove”. Ove begriper inte vad det ska betyda, men han misstänker att det är något fullkomligt idiotiskt.

Till en början hade Ove föreslagit att de skulle återupprepa Runes trick, och plantera marijuana i mannen i den vita skjortans förråd. Parvaneh hade inte tyckt så mycket om den idén, så de började jobba på en plan B istället. Men igår kväll hade Patrick konstaterat

att längre än så här kunde han inte ta den planen på egen hand. De hade nått vägs ände. Och då hade Ove nickat sammanbitet, begärt att få låna Parvanehs telefon, och gått in i ett annat rum och ringt ett samtal.

Inte för att han tyckte om det. Men för att om det var krig så var det.

Parvaneh kommer ut från toaletten.

– Är du färdig? undrar Ove, som om han förväntar sig att detta bara är någon sorts halvtidspaus.

Hon nickar, men precis som de är på väg ut genom dörren får hon syn på något i hans vardagsrum och stannar. Ove står i dörröppningen, men han vet mycket väl vad hon stirrar på ändå.

– Det är. Äh. Vafan. Det är inget speciellt, mumlar han och försöker mana på henne ut genom dörren.

När hon inte rör sig sparkar han hårt på kanten av dörrlisten.

– Den stod ändå bara och samlade damm. Jag slipade och målade om den och la på ett nytt lager lack bara. Det var för fan inget särskilt, mumlar han irriterat.

– Åh Ove, viskar Parvaneh.

Ove sysselsätter sig med att börja kontrollsparka på tröskeln.

– Vi kan slipa om den och måla den rosa. Om det skulle bli ett fruntimmer, alltså, muttrar han.

Harklar sig.

– Eller om det blir en pojke. Pojkar kan väl också ha rosa nuförtiden.

Parvaneh tittar på den ljusblå spjälsängen med handen för munnen.

– Om du börjar gråta nu så får du den inte, varnar Ove.

Och när hon börjar gråta ändå suckar Ove ”fruntimmer alltså” och vänder sig om och börjar gå nerför gatan.

Mannen med den vita skjortan släcker sin cigarett under skon och bankar på Anitas och Runes dörr en dryg halvtimme senare. Han ser också ut som om han är på väg ut i krig. Han har tre unga män klädda i sjukskötarkläder med sig, som om han förväntar sig att det ska bli våldsamt motstånd. När den lilla kvinnan öppnar dörren ser de tre unga männen närmast en smula skamsna ut, men mannen i den vita skjortan kliver mot henne och viftar med sitt papper som

om det var en yxa han höll i händerna.

– Det är dags, informerar han med viss otålighet och försöker kliva in i hallen.

Men hon ställer sig i vägen. Så gott en människa av hennes storlek nu kan ställa sig i vägen för någonting.

– Nej! säger hon utan att flytta sig en tum.

Mannen i den vita skjortan stannar upp och betraktar henne. Skakar trött på huvudet åt henne och drar åt huden runt sin näsa så att den nästan ser ut att försvinna in i ansiktsköttet på honom.

– Du har haft två år på dig att göra det här på det lätta sättet, Anita. Och nu är beslutet fattat. Så är det bara.

Han försöker stiga förbi henne igen, men Anita står kvar på sin tröskel, orubblig som en uråldrig runsten på en karg klippkant. Hon tar ett djupt andetag, utan att släppa mannens blick.

– Vad för sorts kärlek är det som lämnar bort en när det blir svårt? Som överger en när det börjar ta emot? Berätta för mig vad för slags kärlek det är!

Hennes röst är ett vibrato av sorg på randen till sammanbrott. Mannen i den vita skjortan drar ihop läpparna. Det rycker frustrerat i nerverna runt hans kindben.

– Rune vet inte ens var han är halva tiden, utredningen visa…

– Men JAG vet! avbryter Anita honom och pekar på de tre sjukskötarna.

– JAG VET! skriker hon åt dem.

Mannen i den vita skjortan suckar igen.

– Och vem ska ta hand om honom, Anita? frågar han retoriskt och skakar på huvudet.

Sedan tar han ett steg framåt och gestikulerar åt de tre sjukskötarna att följa efter honom in i huset.

– Jag ska ta hand om honom! svarar Anita med blicken mörk som en havsgrav.

Mannen i den vita skjortan fortsätter bara skaka på huvudet och tränger sig förbi henne. Och det är först då han ser skuggan som tornar upp sig bakom henne.

– Och jag, säger Ove.

– Och jag, säger Parvaneh.

– Och jag! säger Patrick, Jimmy, Anders, Adrian och Mirsad med en röst och bökar sig fram i dörröppningen så att de ramlar över

varandra.

Mannen i den vita skjortan stannar. Hans ögon smalnar.

En kvinna i 45-årsåldern, med håret uppsatt i en slarvig hästsvans och klädd i slitna jeans och en lite för stor grön vindtygsjacka dyker upp vid hans sida.

– Jag kommer från lokaltidningen, jag skulle vilja ställa några frågor, säger hon och håller upp en diktafon.

Mannen i den vita skjortan tittar länge på henne. Sedan vänder han blicken mot Ove. De båda männen stirrar ut varandra. När mannen i den vita skjortan inte säger något drar den där journalistkvinnan upp en bunt papper ur sin väska. Trycker dem i famnen på honom.

– Det här är alla patienter vars ärenden du och din avdelning har handlagt de senaste åren. Alla människor som Rune som omhändertagits och placerats på hem mot deras och deras anhörigas vilja. Alla oegentligheter som förekommit på äldreboenden där ni ansvarat för placeringarna. Alla punkter där regler inte följts och där exakt beslutsprocedur har frångåtts, framför hon.

Hon gör det med tonen som om hon lämnade över nycklarna till en bil han precis vunnit på lotteri. Sedan tillägger hon, med ett leende:

– Det fina med att granska byråkratin när man är journalist är att de första att bryta mot reglerna i byråkratin alltid är byråkraterna, förstår du.

Mannen i den vita skjortan ägnar henne inte en blick. Han stirrar fortfarande på Ove. Inte ett ljud kommer från någon av dem. Mannen i den vita skjortan pressar långsamt samman käkarna.

Patrick harklar sig bakom Ove och hoppar ut ur radhuset på sina kryckor, nickar åt pappershögen i mannens famn.

– Ja, om du undrar vad det där överst är för något förresten så är det alla dina bankutdrag från de senaste sju åren. Och alla tåg- och flygbiljetter du betalat med kort, och alla hotell du bott på. Och all surfhistorik från din jobbdator. Och alla dina mejlkorrespondenser, både i jobb och privat …

Mannen i den vita skjortans blick vandrar nu från den ena till den andra av dem. Käkarna så hårt sammanpressade att huden runt dem vitnar.

– Inte för att vi påstår att det f-i-n-n-s något där som du vill hålla

hemligt, utvecklar journalistkvinnan vänligt.

– Inte alls! intygar Patrick och skakar seriöst på huvudet.

– Men du vet …, börjar journalistkvinnan och kliar sig förstrött på hakan.

– Om man verkligen börjar gräva i någons förflutna …, nickar Patrick.

– Då brukar man hitta något om alla som de helst vill hålla hemligt, ler journalistkvinnan överseende.

– Något de helst vill … glömma, förtydligar Patrick och nickar mot fönstret till vardagsrummet, där Runes huvud sticker upp ur en av stolarna.

Tv:n står på därinne. Det luktar nybryggt kaffe ut genom dörren. Patrick sträcker fram sin ena krycka och petar till pappershögen i mannens famn med spetsen av den, så att det stänker snö över mannens vita skjorta.

– Speciellt det där med internethistoriken hade jag kollat på om jag var som du, förklarar han.

Och sedan står de där allihop. Anita och Parvaneh och den där journalistkvinnan och Patrick och Ove och Jimmy och Anders och mannen i den vita skjortan och de tre sjukskötarna, i den där sortens tystnad som bara finns sekunderna innan alla spelare runt ett pokerbord som precis satsat allt de har lägger sina kort på bordet.

Till sist, efter en serie ögonblick som för alla inblandade känns som att ha varit nertryckta under vatten utan luft, börjar mannen i den vita skjortan sakta bläddra bland papperna i sin famn.

– Var har ni fått tag på den här skiten? väser han med axlarna allt hårdare uppdragna runt halsen.

– På inter-NETT! gormar Ove lika plötsligt som ursinnigt och stiger ut ur Anitas och Runes radhus med nävarna knutna vid höfterna.

Mannen i den vita skjortan höjer blicken igen. Journalistkvinnan harklar sig och pekar hjälpsamt på pappershögen.

– Det finns kanske inget olagligt i ett enda av alla de där gamla ärendena, men min chefredaktör är rätt säker på att med rätt medieuppmärksamhet så kommer det ändå ta månader för din avdelning att driva rättsprocesserna. År, kanske …

Hon lägger milt sin hand på mannens axel igen.

– Så jag tror att det kanske är lättast för alla om du bara går

härifrån nu, viskar hon.

Och då, till Oves uppriktiga förvåning, då gör den lilla mannen det. Han vänder sig och går, med de tre sjukskötarna efter sig. Går runt hörnet och försvinner som skuggor gör när solen stiger högst på himlen. Som skurkar gör i slutet av sagor.

Journalistkvinnan nickar självgott mot Ove.

– Jag sa ju det! Ingen orkar bråka med journalister!

Ove trycker händerna i fickorna.

– Glöm inte vad du lovade mig nu, flinar hon.

Ove ger ifrån sig något som låter som när man trycker upp en trädörr i ett torp där träet i tröskeln har svällt efter en vattenskada.

– Har du läst brevet jag skickade till dig förresten? frågar hon.

Han ruskar på huvudet.

– Gör det! insisterar hon.

Ove svarar med något som antingen är ett ”jaja” eller en häftig utandning genom näsborrarna. Svårt att avgöra. Anders står kvar utanför huset och velar lite med händerna en stund innan han till sist beslutar sig för att knäppa dem lite fåraktigt över magen.

– Hej, säger han till sist, som om orden brottade sig ur hans mun mitt i en harkling.

– Hej, ler journalistkvinnan.

– Jag är … Oves kompis, säger Anders på det där sättet som om stavelserna sprang runt i ett nedsläckt rum och slog huvudena i varandra.

– Jag med, ler journalistkvinnan.

Och så blir det som det blir med sådana saker.

När Ove lämnar huset en timme senare har han suttit inne i vardagsrummet och pratat enskilt med Rune en lång stund med låg röst. Eftersom han och Rune behöver ”prata utan störningsmoment”, förklarar Ove surt när han kör in Parvaneh och Anita och Patrick i köket.

Om inte Anita vetat bättre kunde hon under minuterna som följer ha svurit på att hon hör Rune skratta högt flera gånger.

36

En man som heter Ove och en whisky

Det är svårt att erkänna att man har fel. Särskilt när man har haft det under väldigt lång tid.

Sonja brukade säga att Ove bara erkänt att han haft fel vid ett enda tillfälle under alla år de varit gifta, och det var en gång under tidigt 80-tal när han hållit med henne om något som sedan visade sig vara inkorrekt. Ove själv hävdade förstås att detta var ljug och förbannad lögn. Han hade ju per definition faktiskt bara erkänt att hon hade fel, inte att han hade det.

”Att älska någon är som att flytta in i ett hus”, brukade Sonja säga. ”I början förälskar man sig i allt det nya, man förundras varje morgon över att det är ens eget, som om man är rädd för att någon plötsligt ska rusa in genom dörren och påtala att det skett ett grovt misstag och att det inte alls är meningen att man ska få bo så här fint. Men som åren går nöts fasaden, träet spricker här och var, och man börjar älska det där huset inte så mycket för alla sätt det är perfekt på som för alla sätt det inte är det. Man lär sig alla dess vinklar och vrår. Hur man undviker att nyckeln fastnar i låset när det är kallt ute. Vilka golvplankor som sviktar lite lätt när man kliver på dem och exakt hur man ska öppna garderobsdörrarna för att de inte ska knarra. Det är det, alla de små hemligheterna, som gör det till ditt hem.”

Ove brukade förstås misstänka att det var han som var garderobsdörrarna i exemplet. Och då och då hörde han Sonja muttra att ”ibland undrar man ju om det finns något att göra åt när hela husgrunden har satt sig på tvären i marken redan från början” när hon var arg på honom. Han visste mycket väl vad hon menade med det.

– Jag bara säger att det måste väl bero på vad dieselmotorn kostar? Och hur mycket den drar per mil och så? säger Parvaneh obekymrat, saktar in Saaben vid ett rödljus och försöker med ett lätt stånkande komma tillrätta i sätet under tiden.

Ove tittar gränslöst besviket på henne, som om hon faktiskt inte lyssnat alls på vad han har sagt. Här har han försökt utbilda det gravida fruntimret i väsentligheterna kring att äga en bil. Han har förklarat att man måste byta bil vart tredje år för att inte förlora pengar. Han har pedagogiskt gått igenom hur alla som vet något faktiskt vet att man måste köra tvåtusen mil per år för att tjäna på att välja diesel framför bensinmotor. Och vad gör hon då? Hon käftar emot, precis som vanligt. Börjar dividera om att ”man kan väl inte spara pengar genom att köpa något nytt” och att det skulle bero på ”vad bilen kostar”. Och sedan frågar hon ”varför då?”.

– Därför att! säger Ove.

– Jajaja, svarar Parvaneh och himlar med ögonen sådär så att Ove misstänker att hon inte alls accepterar hans auktoritet i frågan på det sätt som vore rimligt att förvänta sig.

– Vi måste tanka på vägen hem, säger hon när ljuset slår om till grönt.

– Och den här gången betalar jag, utan bjäbbande från dig, tillägger hon.

Ove lägger armarna i kors och ser tävlingsinriktad ut.

– Vad brukar du och den där lufsen tanka?

– Va? Det är väl vanlig bensin i den här? utbrister hon oförstående.

Ove ser ut som om hon precis har sagt till honom att hon tänker försöka tanka Saaben med vingummin.

– Jag menar väl för fan inte vilken bensin. Vilken m-a-c-k tankar ni?

Hon svänger till vänster i en fyrvägskorsning på det där nonchalanta sättet så att Ove är rädd att hon när som helst ska börja vissla.

– Funkar det inte med vilken mack som helst?

– Men på vilken mack har ni KORT!?

Ove säger det sista med sådant eftertryck att han rister till lite i kroppen. För lika skeptisk som han alltid varit till bankkort och kreditkort, lika självklart har det varit för honom att alltid ha ett bensinkort. För det var så man gjorde. Man tog körkort och skaffade sin första bil, och sedan valde man en bensinmackskedja, och sedan höll man sig till den. Man höll fan inte på och flackade runt med viktiga saker som bilmärken och bensinmackar.

– Vi har inget bensinkort, säger Parvaneh fridfullt, som om det inte alls var något fel med det.

Ove sitter i så sammanbiten tystnad i fem minuter efter det att hon dock en smula orolig i rösten till sist försöker med ”Statoil?”.

– Vad är literpriset där just nu? undrar Ove fylld av tvivel.

– Ingen aning, svarar hon uppriktigt.

Och på det blir Ove förstås så upprörd att han inte ens kan förmå sig att svara.

Tio minuter senare saktar Parvaneh in Saaben och stannar på parkeringen på andra sidan gatan.

– Jag väntar här, säger hon.

– Rör inte mina radiokanaler, instruerar Ove.

– Näää, bräker hon och smilar upp sig på det där sättet som Ove de senaste veckorna faktiskt verkligen börjat lära sig att inte alls tycka om.

– Det var fint att du kom igår, tillägger hon.

Ove svarar med ett av alla de där ljuden som inte är ett ord så mycket som ett rensande av luftvägar. Hon klappar honom på knäet.

– Flickorna blir glada när du kommer över. De gillar dig!

Ove stiger ur bilen utan att svara. Det var väl inget större fel på middagen igår, det kan han sträcka sig till att erkänna. Det är förstås inte det att Ove tycker att man nu behöver göra sig så märkvärdig med matlagningen som Parvaneh gör. Det räcker gott med kött och potatis och sås faktiskt. Men om man nu ändå ska konstra till allting som hon gör så kan Ove möjligen erkänna att det där riset med saffran i är någotsånär ätbart. Det är det ju. Så han hade ätit två portioner. Katten hade ätit en och en halv.

Efter middagen, medan Patrick diskade, hade treåringen begärt att Ove läste godnattsaga för henne när hon skulle sova. Ove fann det ju nu mycket besvärligt att dividera med det lilla trollet, eftersom hon inte verkade begripa sig på vettig argumentation, så han gick missnöjt efter henne genom hallen mot hennes rum och satte sig vid sängkanten och läste. Med ”den vanliga Ove-inlevelsen”, som Parvaneh hade beskrivit det. Ove visste inte vad fan hon ville ha sagt med det. När treåringen somnade med huvudet till hälften på hans arm och till hälften på den uppslagna boken hade Ove hur som helst lyft ner både henne och katten i sängen och släckt lampan.

På vägen tillbaka genom hallen hade han gått förbi sjuåringens

rum. Hon satt förstås framför sin data och tryckte och höll på. Det verkade ju vara det enda ungar gjorde nuförtiden, hade Ove begripit. Men Patrick hade förklarat att han ”försökt ge henne nyare spel, men hon vill bara spela det där”, och det hade ändå gjort Ove mer välvilligt inställd till både sjuåringen och dataspelet. Ove tyckte om folk som inte gjorde som Patrick sa.

Det satt teckningar överallt på väggarna i hennes rum. Svartvita blyertsskisser, mestadels. Inte alls dåliga, för att vara skapade med en sjuårings högst bristande finmotorik och förmåga till logiska resonemang, det kunde Ove möjligen erkänna. Ingen av dem föreställde människor. Bara hus. Ove fann det mycket sympatiskt.

Han klev in i rummet och ställde sig bredvid henne. Hon tittade upp från den där datan med det där buttra ansiktsuttrycket som den där ungen alltid verkade släpa runt på och såg inte helt imponerad ut av hans närvaro. Men när Ove inte gick sin väg pekade hon till sist på en stor uppochnervänd förvaringslåda i plast som stod på golvet. Ove satte sig på den. Och hon började lågmält förklara för honom att spelet gick ut på att bygga hus, och att sedan bygga städer av husen.

– Jag gillar hus, muttrade hon lågt.

Ove tittade på henne. Hon tittade på honom. Ove satte pekfingret på skärmen så att han efterlämnade ett stort fingeravtryck på den, pekade på en tom yta i staden, och frågade vad som hände om hon tryckte där. Hon flyttade muspekaren dit och tryckte, och vips byggde datorn upp ett hus där. Ove såg högst misstänksam ut. Sedan satte han sig tillrätta på plastlådan och pekade på en annan tom yta. Två och en halv timme senare kom Parvaneh ilsket in och hotade att rycka ur sladden om de inte båda två omedelbart gick och la sig.

Just som Ove stod i dörren för att gå tog sjuåringen honom försiktigt i skjortärmen och pekade på en teckning på väggen precis intill honom.

– Det där är ditt hus, viskade hon, som om det var en hemlighet mellan henne och Ove.

Ove nickade. De var möjligen inte helt komplett värdelösa de där två ungarna, trots allt.

Han lämnar Parvaneh på parkeringen, går över gatan, öppnar glasdörren och stiger in. Kaféet är tomt. Värmefläkten uppe i taket hostar likt något fyllt av tjock cigarrök. Amel står bakom disken i

fläckig skjorta och torkar glas med en vit handduk. Hans satta kroppshydda är hopsjunken, som om den var i slutet av ett mycket långt andetag. Hans ansikte bär den där kombinationen av djup sorg och fullkomligt oresonlig ilska som bara män från hans generation och del av världen verkligen fullt ut tycks behärska. Ove blir stående mitt på golvet. De båda männen iakttar varandra någon minut. En som inte kan förmå sig att slänga ut en homosexuell yngling ur sitt hus och en som uppenbarligen inte kunde låta bli. Ove nickar slutligen bistert för sig själv, stegar fram och sätter sig på en av barstolarna. Knäpper händerna på disken och tittar sakligt på Amel.

– Jag kan tänka mig den där whiskyn nu, om den fortfarande erbjuds.

Amels bröstkorg höjer och sänker sig i några korthuggna andetag under den fläckiga skjortan. Han ser först ut att överväga att öppna munnen, men tycks sedan behärska sig. Torkar färdigt sina glas i tystnad. Viker ihop handduken och lägger den bredvid espressomaskinen. Försvinner ut i köket utan ett ord. Kommer tillbaka med en flaska med bokstäver på etiketten som Ove inte kan läsa och två andra glas. Sätter ner dem på disken mellan dem.

Det är svårt att erkänna att man har fel. Särskilt när man har haft det under väldigt lång tid.

37

En man som heter Ove och en massa jävlar som lägger sig i

– Jag är ledsen för det här, knorrar Ove.

Han borstar bort snön från gravstenen.

– Men du vet hur det är. Folk har ingen som helst respekt för personliga gränser längre. Ränner in i ens hus utan att knacka och har sig, man får för fan knappt sitta på dass ifred längre, förklarar han medan han gräver upp de frusna blommorna ur marken och trycker ner de nya genom snön.

Han tittar på henne som om han förväntar sig att hon ska nicka instämmande. Det gör hon förstås inte. Men katten sitter bredvid Ove i snön och ser däremot ut att instämma å det bestämdaste. Speciellt angående det där om att inte få gå på toaletten i lugn och ro.

Den där journalistkvinnan Lena hade kommit förbi Oves hus på morgonen och lämnat ett exemplar av tidningen. Han stod på bild på förstasidan och såg tvär ut. Han hade hållit sitt löfte, ställt upp på den där intervjun och svarat på hennes frågor. Men han tänkte inte smila upp sig för fotografen som en åsna, det informerade han dem bestämt om.

– Det är en fantastisk intervju! insisterade journalistkvinnan stolt.

Ove svarade inte, men det verkade inte bekomma henne alls. Hon såg otålig ut och liksom trampade på stället. Tittade på klockan som om hon hade bråttom någonstans.

– Låt inte mig uppehålla dig, för all del, muttrade Ove.

Hon fick ur sig en tonårings återhållna fnitter till svar.

– Anders och jag ska åka skridskor vid sjön!

Ove hade nickat, tagit detta som konfirmation på att konversationen var avslutad, och stängt dörren. Tidningen hade han lagt under hallmattan. Den dög bra åt att suga upp snön och slasket som katten och Mirsad hasade in här dagarna i ända.

Väl ute i köket hade han kastat reklamen och gratistidningarna

som Adrian hade lämnat med dagens postskörd, trots att Ove klart och tydligt hade textat ”Ingen reklam tack!” med stora bokstäver på sin brevlåda. Sånt hade Sonja tydligen inte lyckats lära slyngeln läsa medan han var hennes elev, det var alldeles uppenbart. Men det hade väl förstås att göra med att den där Shakespeare inte skrev några skyltar, antog Ove, och beslutade sig för att passa på att rensa ut alla andra papper som låg och skräpade i huset när han ändå var i farten.

I botten av högen av gammal reklam på köksbordet hade han hittat det där brevet som den där journalistkvinnan Lena hade skickat till honom. Det som Adrian hade haft med sig den där allra första gången som han ringde på Oves dörr, och som Ove fortfarande inte hade öppnat.

”Då ringde slyngeln i alla fall på, nuförtiden ränner han ju ut och in genom dörren som om han bodde här”, tänkte Ove missnöjt och höll brevet mot kökslampan, likt en sedel vars äkthet han försökte kontrollera. Sedan tog han fram en matkniv ur kökslådan. Trots att Sonja blev vansinnig varje gång han öppnade brev med dem istället för att gå och hämta brevsprätten.

Hej Ove,

Jag hoppas att du ursäktar att jag kontaktar dig på det här sättet. Lena på tidningen underrättade mig om att du inte vill göra någon stor sak av allt som hänt men hon var vänlig nog att i alla fall ge mig din adress. För för mig var det en stor sak, och jag vill inte vara en sådan person som inte berättar det för dig, Ove. Jag respekterar att du inte vill låta mig tacka dig personligen men jag vill åtminstone presentera några personer för dig som alltid kommer vara dig tacksamma för ditt mod och din osjälviskhet. Det görs inte människor som du längre. Tack är ett för litet ord.

Det var underskrivet av mannen i svart kostym och grå överrock som Ove hämtat upp från tågspåret när han svimmade. Den där journalistkvinnan Lena hade berättat för Ove att läkarna i efterhand konstaterat att svimningsattacken berodde på något slags komplicerad hjärnsjukdom. Om de inte hade upptäckt och börjat behandla den i tid hade den tagit hans liv inom några år. ”Så du räddade faktiskt hans liv två gånger”, hade hon utbrustit med det där uppspelta tonfallet som fick Ove att ångra åtminstone litegrann

att han inte hade låtit henne sitta kvar därinne i garaget när han hade haft chansen.

Han vek ihop brevet och stoppade ner det i kuvertet igen. Höll upp fotot framför sig. Tre barn, det äldsta i tonåren och de andra någonstans i Parvanehs äldsta dotters ålder, tittade tillbaka på honom. Eller, tittade och tittade, de låg mest huller om buller i botten av fotot med varsitt vattengevär i famnen och såg ut att skratta så att de skrek. Bakom dem stod en blond kvinna i 45-årsåldern med ett brett flin och armarna utsträckta som en stor rovfågel med en skvalpande plasthink i varje hand. Underst i högen låg mannen i svart kostym, fast klädd i genomblöt blå pikétröja, och försökte förgäves freda sig mot skyfallet.

Ove slängde brevet tillsammans med reklamen, knöt ihop påsen, satte den vid ytterdörren, gick tillbaka in i köket och plockade fram en magnet ur nedersta lådan och satte upp fotot på kylskåpet. Precis bredvid den där färgkalabaliken till teckning som treåringen målat av honom på vägen hem från sjukhuset.

Ove borstar med handen över gravstenen igen, trots att han redan borstat av all snö som kan borstas av den.

– Ja, jag sa förstås till dem att du för fasen kanske kunde tänkas vilja ha lite himla lugn och ro, som en normal människa. Men de lyssnar ju inte de där, tjurar han och slår trött ut med armarna mot stenen.

– Hej Sonja, säger Parvaneh bakom honom och vinkar glatt så att hennes stora vantar slinker av händerna.

– Hajj! hojtar treåringen lyckligt.

– ”Hej” heter det, rättar sjuåringen.

– Hej Sonja, nickar i tur och ordning Patrick, Jimmy, Adrian och Mirsad.

Ove stampar snön av sina skor och nickar med en grymtning åt katten bredvid sig.

– Ja. Katten känner du ju redan.

Parvanehs mage är så stor nu att hon ser ut som en jättesköldpadda när hon häver sig ner på huk på marken med ena handen stödd mot stenen och den andra mot Patricks arm. Inte för att Ove nu vågar berätta det där om jättesköldpaddeliknelsen för henne förstås. Det finns ju trevligare sätt att ta livet av sig, tycker han. Och han har ändå provat några stycken.

– Den här blomman är från Patrick och barnen och mig, ler hon vänligt mot stenen.

Sedan håller hon upp ytterligare en och tillägger:

– Och den här är från Anita och Rune. De hälsar massor!

När det högst brokiga sällskapet vänder sig om för att gå mot parkeringen stannar Parvaneh kvar vid stenen. När Ove vill veta varför svarar hon bara ”skit du i det!” med den där sortens leende som får Ove att vilja kasta saker på henne. Inget hårt kanske. Men något symboliskt.

Han svarar med en frustning i de lägre oktaverna, men finner efter visst övervägande att en diskussion mot båda de där fruntimren på en gång förstås vore fullständigt dödfödd redan från början. Så han börjar gå mot Saaben.

”Tjejsnack”, säger Parvaneh helt kort när hon slutligen kommer ner på parkeringen och klättrar in i förarsätet. Ove vet inte vad hon vill ha sagt med det, men han beslutar sig för att låta henne hållas. Sjuåringen hjälper treåringen på med bältet i baksätet. Jimmy, Mirsad och Patrick har under tiden krånglat sig in i Adrians bil framför dem. En Toyota. Knappast ett optimalt bilval för någon som helst tänkande människa hade Ove påpekat flera gånger när de stod hos bilhandlaren. Men det var ju inte franskt i alla fall. Och Ove hade åtminstone prutat ner priset med nästan åttatusen kronor och sett till att grabben fick vinterdäcken på köpet. Så det fick väl vara acceptabelt, trots allt.

När Ove hade kommit till handlaren hade ungjäveln stått och tittat på en Hyundai. Så det kunde ju ha varit värre.

De stannar vid McDonald’s på vägen hem, till Jimmys och flickornas stora förtjusning. Och för att Parvaneh behöver kissa. Mest det, faktiskt. När de väl kommer tillbaka till radhusområdet bryter de upp och beger sig åt varsitt håll. Ove, Mirsad och katten vinkar hej då till Parvaneh, Patrick, Jimmy och barnen och svänger runt hörnet vid Oves förråd.

Det är svårt att avgöra hur länge den fyrkantiga mannen har stått utanför radhuset och väntat. Kanske hela förmiddagen. Han har det målmedvetna ansiktsuttrycket av en rakryggad vaktpost vid en fältpostering ute i vildmarken. Som om han är skuren rakt ur en tjock trädstam och minusgraderna inte bekommer honom alls. Men när Mirsad stiger runt hörnet och den fyrkantiga mannen får syn på

honom, då flyttar han helt kort kroppsvikten från ena foten till den andra.

– Hej, säger han och sträcker på sig, ändrar kroppsvikt tillbaka till den första foten.

– Hej pappa, mumlar Mirsad och blir stående tre meter ifrån honom utan att riktigt veta var han ska göra av sin överkropp.

Den kvällen äter Ove middag i Parvanehs och Patricks kök, medan en pappa och en son pratar om besvikelser och förhoppningar och manlighet på två olika språk inne i Oves eget kök. De talar kanske allra mest om mod. Sonja hade tyckt om det, det vet Ove. Men han försöker att låta bli att le så att Parvaneh ser det.

Innan sjuåringen går och lägger sig trycker hon ett papper i Oves näve som det står ”Inbjudan till födelsedagskalas” på. Ove läser igenom det som om det var ett juridiskt överlåtelseavtal för en bostadsrätt.

– Jahaja. Och då önskar du dig förstås presenter? brummar han till sist.

Sjuåringen tittar ner i golvet och skakar på huvudet.

– Du behöver inte köpa nåt. Jag önskar mig bara en grej ändå.

Ove viker ihop inbjudan och stoppar den i bakfickan på sina byxor. Sätter handflatorna myndigt i sidorna.

– Jaha?

– Det är för dyrt ändå säger mamma, så det gör inget, svarar sjuåringen utan att lyfta blicken och skakar på huvudet igen.

Ove nickar införstått, som en kriminell som just tecknat åt en annan kriminell att telefonen de talar på är avlyssnad. Han och flickan tittar sig båda två runt i hallen för att se så att varken hennes mamma eller pappa har slunkit ut sina nosaktiga öron runt något hörn för att tjuvlyssna på dem. Och sedan lutar sig Ove fram och flickan formar sina händer till en tratt runt munnen och viskar i hans öra:

– En iPad.

Ove ser ut lite som om hon precis sagt ”en rwyttsczyckdront!”.

– Det är ett slags dator. Det finns särskilda ritprogram till den. För barn! viskar hon en aning högre.

Och något lyser i ögonen på henne.

Något som Ove känner igen.

38

En man som heter Ove och slutet på en historia

Det finns grovt räknat två sorters människor. De som förstår hur himla bra det är med vita sladdar, och de som inte gör det. Jimmy är den första sortens människa. Han älskar vita sladdar. Och vita telefoner. Och vita datorskärmar med frukt på baksidan. Det är i alla fall ungefär kontentan av vad Ove snappat upp under bilresan in till stan, där Jimmy blabbat på så exalterat om saker som varje rationell person borde vara så oöverträffat ointresserad av att Ove till sist sjunker in i ett slags djupt meditativt tillstånd tills den överviktige unge mannens pladder bara blir ett dovt susande i hans öron.

Ove ångrade förstås att han bett Jimmy om hjälp med det här i samma sekund som den unge mannen brakade ner i Saabens passagerarsäte med en stor senapssmörgås i näven. Och inte blir det bättre av att Jimmy helt planlöst lufsar iväg och försvinner och ”ska kolla lite sladd” så fort de stiger in i butiken. Ska det bli något gjort får man alltså göra det själv, precis som vanligt, konstaterar Ove och styr ensam mot kassan. Och det är faktiskt inte förrän Ove vrålar ”men är du helt jävla frontallobotomerad!?” till den unge mannen som försöker visa honom butikens sortiment av bärbara datorer som Jimmy kommer sättande genom lokalen till undsättning. Och då handlar det inte om undsättning till Ove, utan till butikspersonalen.

– Vi är i sällskap, nickar Jimmy till expediten med en blick som fungerar mer eller mindre som ett hemligt handslag för att kommunicera ”oroa dig inte, jag är en av er!”.

Försäljaren drar ett långt frustrerat andetag och pekar på Ove.

– Jag försöker bara hjälpa honom, men al…

– Du prackar på mig en massa SKRÄP, det är vad du gör! gapar Ove genast tillbaka utan att låta honom prata till punkt, och hötter hotfullt mot honom med något som han spontanryckt ner från närmaste hylla.

Ove vet inte riktigt vad det är, men det ser ut som en vit väggkontakt av något slag, och det känns i alla fall som att han skulle kunna kasta den ganska hårt på försäljaren om det skulle

behövas. Försäljaren tittar på Jimmy med den där sortens ryckningar i ögonkanterna som Ove tycks kunna framkalla hos sin omgivning så ofta att man eventuellt borde kunna få ett syndrom uppkallat efter honom.

– Han menade nog inget illa, mannen, försöker Jimmy muntert.

– Jag försöker visa honom en MacBook, och han börjar fråga vad jag ”har för bil”, utstöter försäljaren och ser uppriktigt sårad ut.

– Det är en relevant fråga, muttrar Ove och nickar bestämt mot Jimmy.

– Jag har ingen bil! För jag tycker att det är onödigt och jag vill åka miljövänligt! svarar försäljaren med ett tonläge någonstans mellan oresonlig ilska och fosterställning.

Ove tittar på Jimmy och slår ut med armarna, som om detta faktiskt borde förklara precis allting.

– Den här människan går ju inte att resonera med, nickar han och förväntar sig uppenbart omedelbart medhåll.

Jimmy lägger tröstande handen på försäljarens axel och manar Ove med lugn röst att ”kanske lugna ner sig lite”. Ove vidhåller inte ett dugg lugnt att han ”är lugn som en filbunke!”.

– Var fan har du varit förresten? snäser han sedan.

– Va? Jag? Jag checkade lite fräscha skärmar där borta, du vet, förklarar Jimmy.

– Ska du köpa skärm? undrar Ove.

– Nej, säger Jimmy och tittar på Ove som om det var en jättekonstig fråga, sådär som Sonja brukade undra ”vad har det med saken att göra?” när Ove frågade henne om hon verkligen ”behövde” ytterligare ett par skor.

Försäljaren försöker vända sig om och smyga därifrån, men Ove sätter snabbt ut sitt ena ben för att stoppa honom.

– Vart ska du? Vi är inte klara här!

Försäljaren ser djupt olycklig ut nu. Jimmy klappar honom uppmuntrande i ryggen.

– Ove här vill bara tjacka en iPad du vet, kan vi greja det?

Försäljaren tittar sammanbitet på Ove. Tittar på Jimmy. Tittar bort mot den kassa där Ove för bara en liten stund sedan stod och skrek om att han inte skulle ha någon ”jädrans data utan tangentbord”. Suckar och samlar sig.

– Oookej … då går vi väl tillbaka till kassan då. Vilken modell ska

ni ha? 16, 32 eller 64 gigg?

Ove blänger på försäljaren som om han faktiskt bara borde ge sjutton i att kasta ur sig slumpmässiga konsonantkombinationer och påhittade ord till hederligt folk.

– Det finns olika versioner med olika mycket minne, översätter Jimmy för Ove som om han var tolk på immigrationsmyndigheten.

– Och det ska de väl ha en jävla massa extra betalt för förstås, fnyser Ove tillbaka.

Jimmy nickar förstående och vänder sig till försäljaren.

– Jag tror att Ove vill veta lite mer om skillnaderna mellan de olika modellerna.

Försäljaren stönar.

– Ska det vara vanliga eller 3G-modellen åtminstone, då?

Jimmy vänder sig mot Ove.

– Ska den mest användas hemma eller ska hon ha den utomhus och så också?

Ove sträcker som svar upp sitt ficklampepekfinger i luften och riktar det spikrakt mot försäljaren.

– Du! Hon ska ha den BÄSTA! Begrips?

Försäljaren tar lite oroat ett steg tillbaka. Jimmy flinar glatt åt honom och slår ut med sina massiva armar som om han förberedde sig för en stor kram.

– Mannen! Ove vill ha den bästa bara!

Ett par minuter senare rycker Ove åt sig påsen med iPadpaketet över disken, mumlar något om ”sjutusenniohundranittiofem kronor! Och då ingår inte ens ett jädrans tangentbord!”, och ”rövare och banditer” med tydligt emfas på stavelsen ”röv”, och klampar mot dörren. Jimmy står en smula fundersamt kvar och betraktar med en lätt tillbakahållen ivrighet väggen bakom expediten.

– När jag ändå är här, du vet … jag skulle vilja titta på en sladd.

– Jaha. Vad för sladd? suckar försäljaren och ser närmast utmattad ut.

Jimmy lutar sig fram, gnuggar händerna lite nyfiket.

– Vad har du?

Och så kommer det sig att sjuåringen den kvällen får en iPad av Ove. Och en sladd av Jimmy.

– Jag har en sån där själv. Sjukt nöjd! förklarar Jimmy entusiastiskt och pekar på förpackningen.

Sjuåringen står på golvet i hallen innanför dörren och ser inte ut att vara helt säker på vad hon förväntas göra med den informationen, så hon nickar bara och säger ”jättefin … tack”. Jimmy nickar upprymt.

– Finns det några snacks?

Sjuåringen pekar in mot vardagsrummet, som är fullt av folk. Mitt i rummet står en tårta med åtta tända ljus, som den välbyggde unge mannen omedelbart tycks ta sikte på. Den nyblivna åttaåringen står kvar i hallen och fingrar förundrat på iPad-lådan. Som om hon inte riktigt vågar tro på att hon faktiskt håller den i handen. Ove lutar sig fram mot henne.

– Så där kände jag mig alltid när jag köpte en ny bil, säger han lågt.

Hon tittar sig om i hallen för att kontrollera så att ingen ser, sedan ler hon och ger honom en kram.

– Tack morfar, viskar hon, och springer in på sitt rum.

Ove står tyst kvar i hallen och petar med sin husnyckel i valkarna i ena handflatan. Patrick kommer haltande på sina kryckor och försvinner efter åttaåringen. Han har tydligen fått kvällens mest otacksamma uppdrag: att övertyga sin dotter om att det är roligare att sitta i klänning och äta tårta med en massa tråkiga vuxna än att sitta i sitt rum och lyssna på popmusik och ladda ner appar på sin nya iPad. Ove står kvar i hallen med jackan på och stirrar tomt ner i golvet i vad som måste vara nära tio minuter.

– Är du okej?

Parvanehs röst rycker försiktigt i honom som om han vaknade ur en djup dröm. Hon står i öppningen till vardagsrummet med båda händerna på den klotrunda magen, som om hon balanserade den framför sig som en stor tvättkorg. Ove tittar upp, en aning dimmig i blicken.

– Jajaja, det är klart att jag är.

– Vill du komma in och äta tårta?

– Nej … nej. Jag gillar inte tårta. Jag ska gå en runda med katten bara.

Parvanehs stora bruna ögon håller fast honom på det där genomträngande sättet som de gör oftare och oftare nuförtiden, och som alltid gör honom mycket illa till mods. Som om hon är fylld av onda aningar.

– Okej, säger hon till sist utan riktig övertygelse.

– Ska vi övningsköra imorgon? Jag ringer på din dörr klockan åtta, frågar hon sedan.

Ove nickar. Katten kommer spatserande ut i hallen med tårta i morrhåren.

– Är du färdig nu? fnyser Ove till den, och när katten ser ut att bekräfta det tittar Ove som hastigast på Parvaneh, pillar lite med sina nycklar och konfirmerar lågt:

– Jaja. Imorgon klockan åtta då.

Det kompakta vintermörkret har sänkt sig över radhuskvarteret när Ove och katten stiger ut på den lilla gatan mellan husen. Skratten och musiken rinner ut från födelsedagskalaset som en stor varm matta mellan fasaderna. Sonja hade tyckt om det, tänker Ove. Hon hade älskat vad det här kvarteret var på väg att bli med den här tokiga gravida utländskan och hennes fullständigt oregerliga familj. Hon hade skrattat mycket. Och Gud vad Ove saknar det där skrattet.

Han går med katten vid sin sida upp mot parkeringen. Kontrollsparkar på skyltarna. Rycker i garagedörrarna. Tar en tur ner till gästparkeringen och tillbaka. Tittar till soprummen. När de kommer tillbaka ner mellan husen i höjd med Oves förråd ser Ove något som rör sig nere vid det sista huset på Parvanehs och Patricks sida av gatan. Först tror Ove att det är någon av gästerna till kalaset, men snart ser han att figuren rör sig vid förrådet till den där källsorterarfamiljens nedsläckta hus. De ska, såvitt Ove vet, fortfarande vara i Thailand. Han kisar i mörkret för att vara säker på att inte skuggorna i snön spelar honom ett spratt, och under några sekunder ser han faktiskt ingenting. Men så, precis när han är redo att erkänna att hans syn möjligen inte längre är vad den brukade vara, så dyker figuren upp igen. Och bakom honom ytterligare två. Och sedan hörs det omisskännliga ljudet av någon som knackar med hammare på en fönsterruta tejpad med isoleringstejp. Så som man gör för att dölja klirret när glaset går sönder. Ove vet precis hur det låter, fick lära sig det på järnvägen när de behövde knacka ut trasiga tågrutor utan att skära sig i fingrarna.

– Hallå? Vad håller ni på med? ropar han genom mörkret.

Figurerna nere vid huset hejdar sig. Ove hör röster.

– Hörrni! gormar han och börjar springa mot dem.

Han ser att någon av dem tar ett par steg mot honom, och han hör

en av dem skrika något. Ove ökar takten och rusar rakt fram som en levande murbräcka. Han hinner tänka att han borde ha tagit något ur förrådet att slåss med, men det är för sent nu. I ögonvrån uppfattar han hur en av figurerna svingar något långsmalt i ena näven, så Ove tänker sig att han måste slå till mot den jäveln först av alla.

När det hugger till i bröstet tror han faktiskt först att det är en av figurerna som lyckats överfalla honom bakifrån och drämma en knytnäve i ryggen på honom. Men så hugger det igen, värre än någonsin, som om någon spetsade honom genom svålen med ett svärd och tryckte det metodiskt genom hela hans kropp och ut genom fotsulorna. Ove kippar efter luft, men det finns ingen att hämta längre. Han faller mitt i steget, rasar med sin fulla vikt raklång i snön. Uppfattar halvt omedvetet den dova smärtan då hans kind skrapas upp mot isen, och känner hur något liksom kramar insidan av hans bröst i en stor skoningslös knytnäve. Så som man trycker sönder en aluminiumburk i handflatan.

Ove hör de springande fotstegen från inbrottstjuvarna i snön och inser att de tagit till flykten. Han vet inte hur många ögonblick som hinner passera, men smärtan i hans huvud när det känns som om en lång serie lysrör exploderar ett efter ett i ett regn av glas och stål är outhärdlig. Han vill skrika men det finns inget syre i hans bröst. Han hör bara Parvanehs röst avlägset genom det öronbedövande pulserandet av blod i sina öron. Uppfattar de stapplande fotstegen när hon snubblar och halkar genom snön med sin oproportionerliga kropp på de där små fötterna. Det sista Ove hinner tänka innan allt blir mörkt är att han måste få henne att lova att hon inte låter ambulansen köra ner mellan husen.

Biltrafik är förbjuden inne i bostadsområdet.

39

En man som heter Ove och döden

Döden är en märklig sak. Folk lever hela sina liv som om den inte existerade, och ändå är den en av de största anledningarna att leva alls mesta delen av tiden. Några av oss blir tids nog så medvetna om den att vi lever hårdare, envisare, mer ursinnigt. Några behöver dess ständiga närvaro för att ens inse vad som är motsatsen. Andra blir så upptagna av den att vi sätter oss i väntrummet långt innan den har annonserat sin ankomst. Vi fruktar den, och ändå fruktar de flesta av oss mest av allt att den ska drabba någon annan än oss själva. För den största rädslan i döden är alltid att den ska gå förbi oss. Och lämna oss ensamma kvar.

Folk hade alltid sagt att Ove var ”bitter”. Men han var för fan inte bitter. Han gick väl inte runt och flinade jämt bara. Skulle man behöva bli behandlad som en kriminell bara för det? Ove tyckte faktiskt inte det. Men det finns något som går sönder i en man när han begraver den enda människa som någonsin begripit honom. Det finns ingen tid som läker den sortens sår.

Och tid är en märklig sak. De flesta av oss lever bara för den som ligger framför oss. Om några dagar, några veckor, några år. En av de plågsammaste stunderna i varje människas liv är förmodligen insikten om att man har nått den ålder då det finns mer att blicka bakåt än framåt mot. Och när tiden inte längre ligger framför en måste man hitta andra saker att leva för. Minnen, kanske. Eftermiddagar i solen med någons hand i sin. Doften av nyutslagna rabatter. Söndagar på kafé. Barnbarn, kanske. Man hittar ett sätt att leva för någon annans framtid. Och det var inte som om Ove också dog när Sonja lämnade honom. Han slutade bara leva.

Sorg är en märklig sak.

När sjukhuspersonalen vägrade låta Parvaneh följa med Oves bår in i operationssalen krävdes det att Patrick, Jimmy, Anders, Adrian, Mirsad och fyra sköterskor under vild kamp tillsammans höll fast hennes fäktande knytnävar för att hindra henne. När en läkare bad

henne tänka på att hon faktiskt var gravid, och manade henne att sätta sig ner och ”ta det lugnt”, välte Parvaneh en av träbänkarna i väntrummet över hans fot. Och när en annan läkare kom ut genom en dörr, med kliniskt neutralt ansiktsuttryck och korthuggna ord om att de ”måste förbereda sig på det värsta”, då skrek hon rakt ut i luften och sjönk samman som en sönderslagen porslinsvas på golvet med ansiktet begravt i handflatorna.

Kärlek är en märklig sak. Den tar en med överraskning.

Klockan är halv fyra på morgonen när en sköterska kommer ut för att hämta henne. Hon har vägrat lämna väntrummet, trots att varenda människa i närheten har försökt förmå henne till det. Ja, inte Patrick förstås, han begriper ju bättre. Men de andra, de som inte sett henne arg tillräckligt många gånger för att veta att det här nu faktiskt inte är en kvinna man ger order ostraffat, gravid eller inte gravid. Hennes hår är en enda röra, ögonen blodsprängda och omgärdade av rännilar av torkade tårar och mascara. När hon stiger in i det lilla rummet längst ner i korridoren ser hon först så svag ut att en sköterska rusar fram för att hindra den gravida kvinnan från att helt och hållet bara rasa ihop över tröskeln. Parvaneh tar stöd mot dörrkarmen, drar ett djupt andetag, ler ett oändligt svagt leende mot sköterskan och intygar att hon är ”okej”. Hon tar ett steg in i rummet, blir stående där någon sekund, som om hon för första gången på hela natten försöker ta in hela vidden av vad som hänt.

Sedan stiger hon fram till sängen, ställer sig bredvid den med nya tårar i ögonen, och slår rasande båda sina handflator om och om igen över Oves arm.

– Din JÄVEL! ryter hon oavbrutet och slår honom hårdare och hårdare.

– Du går INTE och dör för mig begriper du det!? skriker hon.

Oves fingrar rör sig trött längst ner på armen och hon greppar tag i dem med båda händerna och lägger sin panna i hans handflata och börjar gråta igen.

– Nu får du väl ändå ta och sansa dig lite kvinna, viskar Ove hest.

Och då slår hon honom på armen igen. Och då finner han det för gott att vara tyst en stund. Men när hon sitter kvar där med hans hand i sina och sjunker ihop i stolen med den där blandningen av upprördhet, medlidande och ren skräck i de där stora bruna ögonen, då lyfter han sin andra hand och klappar henne över håret. Han har

slangar i näsan och hans bröstkorg kränger ansträngt under täcket. Som om varje andetag är en enda lång smärtimpuls. Orden kommer som väsningar.

– Du lät inte de jävlarna köra in ambulansen i bostadsområdet väl?

Det dröjer fyrtio minuter innan någon av sköterskorna till sist vågar sticka in huvudet i rummet igen. En stund senare kommer en glasögonprydd ung läkare i plasttofflor som Ove tycker bär det distinkta utseendet av någon med en pinne i ändan in i rummet och ställer sig slött bredvid sängen. Han tittar ner i ett papper.

– Parr…man? grubblar han och tittar förströtт på Parvaneh.

– Parvaneh, rättar hon.

Läkaren ser inte ut att bry sig nämnvärt.

– Du är listad som ”närmaste anhörig” här, säger han och betraktar helt kort först den synnerligen iranska 30-åriga kvinnan på stolen och sedan den synnerligen oiranska 59-årige mannen i sängen.

När ingen av dem gör minsta ansats att förklara hur detta hänger ihop, mer än att Parvaneh puttar på Ove och flinar ”åååå! Närmast anhörig!” och Ove muttrar ”käft”, suckar läkaren och fortsätter.

– Ove har ett hjärtfel …, börjar han tonlöst och följer upp det med en serie ord som ingen människa med mindre än tio års medicinsk utbildning eller en högst osund relation till tvserier kan förväntas begripa.

När Parvaneh tittar på honom som en enda lång serie frågetecken och utropstecken suckar läkaren igen, på det där sättet som unga läkare med glasögon och plasttofflor och en pinne i ändan ofta gör när de gång på gång tvingas konfrontera folk som inte ens har det grundläggande förbannade hyfset att gå en läkarutbildning innan de kommer in till ett sjukhus.

– Hans hjärta är för stort, konstaterar läkaren krasst.

Och då tittar Parvaneh mycket länge på honom. Och sedan betraktar hon högst forskande Ove i sängen. Och sedan tittar hon på läkaren igen, som om hon väntar på att han ska slå ut med armarna och börja jazzvicka på fingertopparna och ropa: ”Skoja bara!”

Och när han inte gör det börjar hon skratta. Först mer som en hostning, sedan som om hon försöker hålla tillbaka en nysning, men snart är det ett enda långt ihållande frustande fnitter. Hon håller sig

i sängkanten, viftar handflatan framför sig som om hon ska kunna fläkta sig till att sluta, men det hjälper inte. Och sedan är det bara ett enda högt, ihållande asgarv som kastar sig ut i rummet och får sköterskor ute i korridoren att sticka in huvudena och förundrat fråga vad som ”händer härinne egentligen?”.

– Ser du vad man får dras med? Va? väser Ove trött åt läkaren och himlar med ögonen, medan Parvaneh begraver ansiktet i en av huvudkuddarna i ostoppbara skrattkonvulsioner.

Läkaren ser inte riktigt ut som om det fanns ett seminarium för det här under hans utbildning, så till sist harklar han sig högljutt och liksom sätter ner foten på golvet i ett kort stamp, för att så att säga påminna dem om hans auktoritet. Det hjälper förstås mycket lite, men efter många om och men samlar sig Parvaneh trots allt så pass mycket att hon åtminstone kan hämta andan och få ur sig: ”Ove har för stort hjärta, jag döööör.”

– Det är för fan jag som dör! invänder Ove.

Parvaneh ruskar på huvudet och ler varmt mot läkaren.

– Var det allt?

Läkaren slår resignerat ihop sina papper.

– Om han tar sina mediciner kan vi hålla det under kontroll. Men ingen vet med såna här saker. Det kan bli några månader, eller några år.

Parvaneh viftar bara avvärjande åt honom.

– Då är det inget att oroa sig över. Ove är ju helt uppenbart SJUKT dålig på att dö!

Ove ser mycket förolämpad ut av detta.

Fyra dagar senare haltar sig Ove fram genom snön fram till sitt hus igen. Han stödjer sig med ena armen på Parvaneh och den andra på Patrick. En som går på kryckor och en som är på smällen, just fint stöd det, tänker han. Men han låter bli att säga det högt, Parvaneh blev ju trots allt arg som det var redan när Ove vägrade låta henne backa ner Saaben mellan husen för några minuter sedan. ”JAG VET Ove! Okej!? Jag VET! Om du säger det en gång till så svär jag vid Gud att jag eldar upp din jävla skylt!” hade hon skrikit åt honom. Vilket Ove förstås tyckte hade varit minst sagt lite obefogat dramatiskt.

Snön knastrar under hans skor. Det lyser i fönstret. Katten sitter utanför dörren och väntar. Det ligger teckningar på bordet i köket.

– Flickorna ritade dem åt dig, säger Parvaneh och lägger hans reservnycklar i korgen bredvid telefonen.

När hon ser att Oves blick faller på bokstäverna längst ner i ena hörnet av en av teckningarna får hon något lätt skamset i blicken.

– De … förlåt Ove, du behöver inte bry dig om det där de har skrivit! Du vet hur barn är. Min pappa dog i Iran. De har aldrig haft en … du vet …

Ove tar ingen notis om henne, tar bara teckningarna i handen och går mot kökslådorna.

– De får väl kalla mig för vad de vill. Ska väl du skita i.

Och sedan sätter han upp teckningarna en efter en på kylen. Den som det står ”Till morfar” på högst upp. Hon försöker låta bli att le. Lyckas mycket dåligt.

– Sluta flina och sätt på kaffe istället. Jag går och hämtar flyttkartongerna på vinden, mumlar Ove och haltar mot trappan.

Så den kvällen hjälper Parvaneh och flickorna honom att städa huset. De lindar in var och en av Sonjas saker i tidningspapper och packar försiktigt ner alla hennes kläder i kartonger. Ett minne i taget. Och vid halv tio, när allt är klart och flickorna somnat i Oves soffa med trycksvärta på fingertopparna och chokladglass runt mungiporna, då griper Parvanehs hand plötsligt runt Oves överarm som om den var en hänsynslös metallklo. Och när Ove fräser ”AJ!” fräser hon ”TYST!” tillbaka.

Och sedan får de åka in till sjukhuset igen.

Det blir en pojke.

Epilog

En man som heter Ove och en epilog

Livet är en märklig sak.

Vintern blir vår och Parvaneh klarar sin uppkörning. Ove lär Adrian hur man byter däck. Nog för att slyngeln har en Toyota, men det måste han ju för fan ändå kunna om han ska kunna ta sig fram lite ordentligt i livet, förklarar Ove för Sonja när han besöker henne en söndag i april. Sedan visar han bilder på Parvanehs lilla grabb. Fyra månader och tjock som en hel sälunge. Patrick har försökt pracka på honom en sådan där mobilkamerahistoria, men Ove litar inte på dem. Så han går runt med en tjock bunt papperskopior inuti plånboken istället, med gummibandet runt. Visar dem för alla han träffar. Till och med för personalen i blomsterbutiken.

Våren blir sommar och när hösten kommer har den där journalistkvinnan Lena som alltid har för stor jacka flyttat in hos sprätt-Anders med Audin. Ove kör flyttbilen. Han litar ju inte på att de där klåparna kan reda ut att backa ner den mellan husen utan att förstöra hans brevlåda, så det är lika bra. Den där journalistkvinnan Lena tror förstås inte på ”äktenskapet som institution” berättar Ove för Sonja med en fnysning som avslöjar att de haft vissa diskussioner om detta i kvarteret, men våren efter det kommer han ändå till graven och visar inbjudningskort till ett bröllop.

Mirsad har svart kostym och skakar så mycket av nervositet att Parvaneh måste ge honom en shot tequila innan han går in i rådhuset. Jimmy står därinne och väntar. Ove är hans best man. Har köpt ny kostym. De har festen på Amels kafé, den fyrkantige mannen försöker hålla tal tre gånger men är för grumlig i halsen för att få fram mer än några stapplande ord. Men han uppkallar en macka på kaféet efter Jimmy, och Jimmy säger själv att det är den mest storslagna present han har fått i hela sitt liv. Han bor kvar i sin mammas hus med Mirsad. Året efter adopterar de en liten flicka.

Jimmy tar med henne in till Anita och Rune för att dricka kaffe varje eftermiddag klockan tre, utan undantag.

Rune blir inte bättre. Under perioder går det hela dagar då han knappt är kontaktbar. Men varje gång den där lilla flickan rusar över tröskeln till hans och Anitas hus med armarna utsträckta mot Anita, då sprider sig ett euforiskt leende över hela hans ansikte. Utan undantag.

Det byggs ännu fler hus i områdena runt det lilla radhuskvarteret. På några år går det från att vara en avkrok till en stadsdel. Patrick blir förstås inte speciellt mycket mer kompetent angående att öppna fönster och montera Ikea-byråer för det, och en morgon dyker han upp vid Oves dörr med två andra män i samma ålder som tydligen inte heller är så värst bra på det. De har varsitt hus i nästa kvarter, förklarar de. Håller på att renovera och har stött på problem med reglarna i en mellanvägg. Vet inte hur de ska göra. Ove vet förstås. Så han muttrar något som låter misstänkt likt ”klåpare” och går dit och visar. Nästa dag dyker det upp en ny granne. Och sedan ytterligare en. Och sedan ytterligare en. På några månader har Ove varit och fixat än det ena och än det andra i nästan vartenda hus på fyra kvarters radie. Han svär förstås lika mycket över folks kompletta oduglighet varje gång. Men när han är ensam vid Sonjas grav mumlar han vid något tillfälle bistert att det ”väl möjligen är trevligt att ha något att göra på dagarna igen, det är det ju”.

Parvanehs döttrar firar födelsedagar, och innan någon kan förklara hur det gått till har treåringen blivit en sexåring. Så som treåringar bara helt respektlöst går och blir. Ove följer henne till skolan på hennes första skoldag. Hon lär honom hur man skriver smileygubbar i sms, och han tvingar henne att lova att aldrig berätta för Patrick att han skaffat mobiltelefon. Åttaåringen som likvärdigt respektlöst har blivit en tioåring har sitt första pyjamasparty. Deras lillebror sprider ut sina leksaker överallt i Oves kök. Ove bygger en plaskdamm till honom på sin uteplats, men när någon kallar det plaskdamm fräser Ove att det ”för fan är en pool!”. Anders omväljs till ordförande i bostadsrättsföreningen. Parvaneh köper en ny gräsklippare till gräsmattan bakom husen.

Somrarna blir höstar och höstarna blir vintrar och en isande kall söndagsmorgon i november, nästan på dagen fyra år efter att

Parvaneh och Patrick för första gången backade in det där släpet i Oves brevlåda, vaknar Parvaneh som om någon precis lagt en frusen hand på hennes panna. Hon kommer på fötter, tittar ut genom sovrumsfönstret, tittar på klockan. Den är kvart över åtta. Det är inte skottat utanför Oves hus.

Hon rusar över den lilla vägen i morgonrock och tofflor och ropar hans namn. Öppnar dörren med extranyckeln han gett henne, kastar sig in i vardagsrummet, halkar uppför trappan i de våta tofflorna och famlar med hjärtat stillastående i luften in i hans sovrum.

Ove ser ut att bara sova mycket djupt. Hon har aldrig sett hans ansiktsdrag så fridfulla. Katten ligger vid hans sida med sitt lilla huvud försiktigt i hans handflata. När den får se Parvaneh reser den sig sakta, sakta, som om den först då till fullo accepterar vad som hänt, och kryper upp i hennes knä. Tillsammans sitter de på sängkanten och Parvaneh stryker de tunna hårtestarna på Oves huvud ända tills ambulanspersonalen med ömma ord och varsamma rörelser förklarar att de måste lyfta bort kroppen. Då lutar hon sig fram och viskar ”hälsa Sonja och tacka för lånet” i hans öra. Sedan tar hon det stora kuvertet som det står ”Till Parvaneh” handskrivet på från nattduksbordet och går nerför trappan.

Det är fullt av dokument och intyg, originalritningarna på huset, instruktionsmanualen till videobandspelaren, serviceboken till Saaben. Bankkontonummer och försäkringsbrev. Telefonnumret till en advokat som Ove ”lämnat alla väsentligheter till”. Ett helt liv samlat för att kunna sättas praktiskt och ordnat i en pärm. Ett bokslut av en existens. Högst upp ligger ett brev till henne. Hon sitter vid köksbordet och läser det. Det är inte långt. Som om Ove vetat att hon ändå bara kommer fläcka ner det med tårar innan hon läst färdigt.

Adrian ska ha Saaben. Allt de andra får du ta hand om. Husnycklar har du. Katten äter tonfisk två gånger om dan och vill inte skita hemma hos främmande folk. Respektera det. Det finns en advokat i stan som har alla bankpapper och sådant. Det finns ett konto med 11 563 013 kronor och 67 öre. Från Sonjas farsa. Gubben hade aktier. Snål som fan också. Sonja och jag visste aldrig vad vi skulle göra med dom. Dina ungar ska ha en miljon var när de fyller 18, och Jimmys och Mirsads jäntunge ska ha en också. Resten är dina. Låt för fan inte Patrick ta hand om dom bara. Sonja hade tyckt om dig. Låt inte dom nya grannjävlarna köra bil

inne i bostadsområdet.
/Ove

Längst ner på pappret har han textat ”DU ÄR INTE EN KOMPLETT IDIOT!” med stora bokstäver. Och efter det har han ritat en smileygubbe, så som Nasanin har lärt honom.

Det finns tydliga instruktioner i brevet om att jordfästningen under inga som helst omständigheter får bli ”ett jävla ståhej”. Ove vill inte ha några ceremonier, han vill bara bli slängd i jorden bredvid Sonja och så får det vara bra med det. ”Inget folk. Inga krusiduller!” har han klart och tydligt deklarerat till Parvaneh.

Det kommer mer än trehundra personer på begravningen.

När Patrick, Parvaneh och flickorna kommer in står det folk längs alla väggar och i alla gångar. Varenda en håller ett tänt ljus i händerna, med bokstäverna ”Sonjas fond” graverade längs sidan. Det är vad Parvaneh bestämt att pengarna Ove lämnat ska gå till, en välgörenhetsfond för föräldralösa barn. Hennes ögon är svullna av tårar, hennes hals så torr att det känns som om hon ideligen kippat efter luft i flera dagar nu. Men ljusen lättar något i bröstet på henne. Och när Patrick får se alla människorna som kommit för att ta farväl av Ove armbågar han henne lätt i sidan och flinar nöjt.

– Fy fan. Ove hade hatat det här, va?

Och då skrattar hon rakt ut. För det hade han verkligen.

På kvällen visar hon Oves och Sonjas hus för ett ungt nygift par. Flickan är gravid. Hennes ögon tindrar när hon går genom rummen, som ögon tindrar på den som ser sitt eget barns framtida barndomsminnen utspelas framför sig på golven. Hennes man ser förstås inte alls lika imponerad ut. Han är klädd i snickarbyxor och går mest runt och sparkar misstänksamt på golvlisterna och ser sur ut. Parvaneh vet givetvis att det inte spelar någon roll, hon ser i flickans ögon att beslutet redan är taget. Men när den unge mannen buttert frågar om ”den där garageplatsen” som det stod om i annonsen, då synar Parvaneh honom noggrant uppifrån och ner, nickar sakligt och frågar vad han kör för bil. Det är första gången på hela tiden som den unge mannen sträcker på sig, ler ett nästan omärkligt litet leende och ser henne rakt in i ögonen med den där

sortens okuvliga stolthet som bara ett enda ord kan förmedla.

– Saab.

Författarens tack

Jonas Cramby. Briljant skribent och stor gentleman. För att du upptäckte Ove och gav honom ett namn den där allra första gången, och för att du så generöst lät mig försöka berätta fortsättningen på hans historia.

John Häggblom. Min redaktör. För att du med begåvning och noggrannhet gett mig råd angående alla språkliga brister i mitt manus, och för att du med tålamod och ödmjukhet accepterat alla gånger jag behållit dem lik förbannat.

Rolf Backman. Min pappa. För att jag hoppas att jag är olik dig på så få sätt som möjligt.

EXTRAMATERIAL

Läs ett utdrag ur Fredrik Backmans bok "Saker min son behöver veta om världen"

Det är alltså jag som är din pappa. Du får vänja dig.

”Till min son. Jag ber om din förlåtelse redan nu. För alla gånger jag kommer skämma ut dig. För charterresorna. Cowboyhatten. ’Riktiga män väger över 90 kilo’-t-shirten. För att jag gör min pappa-hade-rätt-och-mamma-hade-fel-dans bland folk. För att jag köper minibuss. För att jag har shorts.”

Fredrik Backman blottlägger med stor komisk träffsäkerhet 2000-talets småbarnsföräldrars alla ängsligheter och tillkorttakommanden. Mellan igenkännande gapskratt och skarpa samtidsreflektioner ger han också röst åt uppriktig rädsla och villkorslös kärlek. Texter som berör vare sig man är förälder eller inte.

VAD DU KOMMER ATT BEHÖVA VETA OM RÖRELSEAKTIVERADE TOALETTLAMPOR

Ja. Det är alltså jag som är din pappa. Jag förstår att du har börjat begripa det nu. Fram till nu har du ju så att säga mest bara glidit med och låtit oss andra göra allt jobb, men såvitt jag är informerad är du nu alltså ett och ett halvt år gammal och därmed i den ålder där man kan börja lära dig saker. Olika tricks och så. Jag är mycket positivt inställd till detta, jag säger det nu direkt.

För jag vill att du ska förstå att det här med föräldraskap inte är så förbannat lätt som det ser ut. Det är mycket att hålla reda på. Skötväskor. Bilstolar. Vaggvisor. Extra vantar. Bajs. Framför allt bajs. Det är en förbannad massa bajs att hålla reda på. Det är inget personligt eller så. Du kan fråga vilken småbarnsförälder som helst. Första året alltså, hela ens jävla liv cirkulerar kring bajs första året.

Förnimmelsen av bajs. Frånvaron av bajs. Upptäckten av bajs. Den aromatiska sensationen av bajs. Väntan på bajs. Helt allvarligt, jag kan inte förklara för dig hur stor del av ens liv som går åt till att vänta på bajs när man har fått barn.

”Ska vi gå? Okej! Har det kommit då? Va? Vad säger du? Har det inte kommit? Helvete också. Okejokej. Ta det lugnt, få inte panik nu. Vad är klockan? Ska vi vänta på det? Eller ska vi chansa på att vi hinner dit innan det? Vi chansar! Okej? Inte okej? Tänk om det kommer på vägen? Du har rätt. Okej. Tyst så jag kan tänka då! Okej, men tänk om vi väntar här, och så kommer det inget, vad gör vi då? Ska vi chansa och gå i alla fall då? Och så kommer det på vägen, och vi bara ’faa-aan! Om vi bara hade gått direkt så hade vi hunnit fram innan bajset!!!’ ”

Fattar du? Så där är det hela tiden när man har fortplantat sig. Hela ens vardag handlar om bajslogistik. Man börjar prata helt obekymrat om det med främlingar. Konsistensen, färgen, avgångstiderna. Bajs på fingrarna. Bajs på textilier. Bajs som fastnar i skarvarna mellan kakelplattorna på badrumsgolvet. Man börjar diskutera den metafysiska upplevelsen av bajs. Bryter ner det på akademisk nivå. När schweiziska forskare gick ut i media och berättade att de hittat en tidigare oupptäckt partikel som kunde färdas snabbare än ljuset, och hela världen undrade vad den partikeln bestod av, då tittade alla småbarnsföräldrar unisont på varandra och bara: ”Bajs. Lätt att det är bajs.”

Och det värsta är inte ens själva bajset. Det värsta är när man inte

vet. När man ser de där små ryckningarna i ansiktet på sitt barn, och bara ”var det …? Det såg ut som att hon …, men hon kanske bara gjorde en grimas? Hon kanske bara … fes? Åh gode Gud, det här är ett Ryan Airplan, säg att det bara var en fis!” Och så måste man vänta de där fem sekunderna. Och det är universums längsta fem sekunder, jag kan garantera dig det. Det är tiotusen evigheter och ett livsbejakande franskt drama mellan varje. Och sedan, slutligen, som om det var en av de där scenerna i Matrix när själva tiden saktar in, så kommer doften. Och det är som att få en blöt säck betong i ansiktet. Och den där promenaden man tar mot skötrummet sen, den är som när de stridande slavarna gick ut på Colosseum för att slåss med lejonen. Jag lovar dig, när man kommer tillbaka ut känner man sig så som krigarna måste ha känt sig när de vände hem till Rom efter att ha besegrat barbarerna, men på vägen in är man bara känd under ett namn: Gladiator.

När du blir äldre ska jag berätta om det allra första bajset. Urbajset. Det som alla bebisar bajsar någon gång första dygnet efter förlossningen. Det är helt kolsvart. Som om ondskan själv hade bajsat. Inget skämt.

Det blöjbytet var mitt Vietnam.

Och visst, du kanske förstås undrar varför jag tar upp det här just nu. Men jag vill bara att du ska förstå hur allt hänger ihop. Bajs är en del av världen, förstår du. Och nu i tider när miljön och den hållbara utvecklingen är så viktig så måste man förstå vilken roll bajs har att spela i det större sammanhanget. Vilken betydelse bajset har haft för den moderna teknologin.

För du vet, världen har inte alltid sett ut så här. Det fanns en tid innan allt var elektronik och datorer. Fattar du att när jag var liten och man såg en film och man inte kom på vad en skådis hette, då fanns det inget sätt att ta reda på det! Man var tvungen att vänta till nästa dag och gå till biblioteket och slå upp det. Jag vet. Helt sjukt. Eller så fick man ringa en kompis och fråga, men sug på den här då: Då kunde man få lägga på luren efter tio signaler och bara ”nä, han var inte hemma”. Inte h-e-m-m-a, fattar du?

Det var en annan tid. Men sen kom all den här teknologin. Internet och mobiltelefoner och pekskärmar och skit, och det skapade bara en himla press på min generation när vi blev föräldrar, förstår du? Alla andra föräldragenerationer har kunnat skylla på att

de ”inte visste”. Det är så våra föräldrar håller på. Drack vin när du ammade? ”Visste inte”. Lät oss äta kanelbullar till frukost? Sitta i baksätet utan bilbälte? Tog LSD när du var gravid? ”Meh snälla du vi v-i-s-s-t-e ju inte. Det var på 70-talet du vet. Det var faktiskt inte farligt då!”

Men min generation vet, okej? Vi vet ALLT! Så om någonting går åt skogen med din uppväxt så är jag ansvarig. Det kommer aldrig hålla juridiskt att jag handlade i god tro. Jag kunde ha googlat liksom. Jag borde ha googlat. Herregud, varför googlade jag inte?

Fan.

Vi vill bara inte göra fel. Det är allt. Vi är en hel generation som växte upp och blev specialister på en eller två saker. Vi har webbshoppar och ROT-avdrag och konsulter och personliga tränare och Apple-support. Vi prövar inte själva, vi ringer någon som vet. Naturen förberedde oss inte för er.

Så vi googlar. Vi läser forumtrådar. Vi ringer sjukvårdsupplysningen för att ni *nästan* slog huvudet i en bordskant, och frågar om det kan ge ”psykiska men”, för vi vill inte riskera att stå där om 16 år när ni får IG i Matte B och tänka ”han kanske fick posttraumatisk stress? Det kanske är därför?” Okej? Vi vill inte hållas ansvariga för att ni var ute och lekte med era jävla laservapen och flygande bilar hela nätterna istället för att plugga!

För vi älskar er.

Det är bara det det handlar om. Vi vill att ni ska bli bättre än oss. För om våra barn inte blir bättre än oss, vad är det då för mening med allt det här? Vi vill att ni ska bli godare, klokare, ödmjukare, generösare och mer osjälviska än vi är. Vi vill ge er de allra bästa förutsättningarna vi bara har förmågan till. Så vi följer sömnmetoder och går på seminarium och köper ergonomiska badbaljor och trycker bilstolsförsäljare mot väggen och vrålar ”den säkraste! Jag ska ha den SÄKRASTE fattardudet!?” (Inte för att jag har gjort det alltså, du ska inte lyssna så mycket på din mamma.)

Vi kameraövervakar er barndom så att den får Big Brotherhuset att framstå som ett förbannat under av integritet och vi går på babysim och köper funktionskläder som andas i könsneutrala färger och vi är bara så sjukt, sjukt rädda för att göra fel. Så obeskrivligt skräckslagna för att inte räcka till. För vi gick så lång tid som världshistoriens största egoister innan vi blev föräldrar och insåg hur

oviktiga vi egentligen var.

Insikten att man från och med det här ögonblicket kommer dra alla sina andetag genom någon annans lungor drabbar en hårdare när man inte är förberedd.

Och allt vi vill göra är att beskydda er. Bespara er från alla besvikelser och tillkortakommanden och olyckliga förälskelser. Vi har inte en förbannad aning om vad vi egentligen håller på med, att få barn är på många sätt som att försöka köra hjullastare inne i en porslinsbutik. Med gipsade ben. Och felvänd rånarluva. På fyllan.

Men vi tänker försöka. God damn it. För vi vill vara de bästa föräldrarna vi någonsin kunde. Det är allt.

Så vi googlar. Vi googlar allt.

Och vi bryr oss om miljön. För vi ärvde inte jorden från våra föräldrar vi lånar den av våra barn och all den där skiten. Vi tror på den skiten! Vi är redo att slåss för den skiten! Vi har planscher med indianer på med den skiten! Så vi köper bättre bilar. Vi källsorterar. Vi installerar små rörelsesensorer på alla lampor så att de släcks automatiskt när ingen är i rummet. Och ibland tar vi det där för långt. Det är med de allra bästa intentionerna vi gör det, men ibland vill vi för mycket. Ibland blir min generation så fruktansvärt överambitiös bara, försök förstå det. Och det är då något jädra geni beslutar sig för att installera de där rörelsesensorerna på lamporna i skötrummen på en galleria. Som släcks efter 30 sekunder.

Och nu står vi här. Du och jag. Och bajset. I mörkret.

Du är inte gammal nog för att ha sett folk tävla i sådana där romerska ringar i OS, men det är ungefär så det ser ut när de där lamporna släcks när man själv sitter på toaletten och man ska försöka tända dem igen. Och då kan du ju bara föreställa dig vilken slags jävla nytolkning av Svansjön som krävs för att kunna tända dem när man har en blöja tung som en hantel i ena handen och ett halvt paket blöta tvättlappar i den andra samtidigt som man ska stå på ett ben för att balansera dig med knäet för att hindra att du halkar av skötbordet.

Och det är då, i just det läget, som jag känner att min generation kanske har tagit det här med miljövänlig teknologi ett steg för långt. Det är så jag känner. Förstår du?

Jag tror att du förstår.

Jag vill bara att du ska veta att jag älskar dig. När du blir vuxen

kommer du inse att jag gjorde många fel under din uppväxt. Jag vet det. Jag har förlikat mig med det. Men jag vill att du ska veta att jag gjorde mitt allra, allra bästa. Jag lämnade inget på planen. Jag gav det här varenda uns av allt jag hade.

Jag googlade så inåt utav bara helvete.

Men det var sjukt mörkt därinne. Och det var bajs överallt. Ibland måste man gå på instinkt. Du ska helt ärligt vara glad att vi kom levande ut över huvud taget.

Om jag dör, glöm aldrig det här:

1. *Hoppa av berg-och-dal-banan.*
2. *Ta repet vid hängningen, vänta tills du kommer till skeppet och ta tunnan med rom.*
3. *Ta flaskan med olja från lyktan.*
4. *Använd oljan med repet, och repet med romtunnan. Gå till den stora snöapan och sätt romtunnan under snöapans arm.*
5. *När LeChuck kommer och försöker bränna dig, använd pepparn på honom så att han nyser på repet. Det kommer börja brinna, romtunnan exploderar och LeChuck dör.*

Och det är så du klarar Monkey Island 3.

Din mamma får himla med ögonen hur mycket hon vill. Jag vill inte riskera att den kunskapen dör ut med min generation.

Vad du behöver veta om mina förväntningar på dig

Din mamma: (*Läser en bok av en belgisk barnpsykolog*) Här står det att han är inne i en utvecklingsfas just nu där hjärnan fokuserar på väldigt specifika färdigheter.

Jag: Okej …

Din mamma: Och det står att olika barn fokuserar på olika saker. En del barn rullar runt, en del barn utvecklar röstförmågan, en del lär sig att gripa saker extremt tidigt …

Jag: Vadå? Så olika barn får olika superkrafter?

Din mamma: (*Ser inte riktigt ut som att man kanske kan säga så*) Ja … visst … så kan man kanske säga …

Jag: Så det är som The Xavier Institute i X-Men?

Din mamma: (*Suckar*) Ja. Visst. Så är det. Om man räknar ”rulla runt” som en superkraft då.

Jag: (*Tittar på dig, som ligger och sover på en stor kudde*) Undrar vad han har för superkraft.

Din mamma: (*Tittar på dig*) Han är ju onekligen väldigt bra på att sova.

(Tystnad)

Jag: Ingen vidare superkraft va?

Din mamma: Nej.

(Tystnad)

Jag: Han är verkligen en enda lång besvikelse den här ungen.

Din mamma: Meh! Så kan du ju inte säga!

Jag: Vadå? Du måste ju medge att killen som ”sover bra” skulle ha varit fett utmobbad i X-Men-gänget!

Din mamma: (*Lyfter dig. Lämnar rummet.*) Nu går jag och lägger honom i hans säng så han slipper lyssna på det här.

Jag: Tror du att Wolverines mamma höll på och daltade med honom sådär? Va?

(Tystnad)

Jag: Men det kan ju kanske vara så att han bara är trött eftersom han är ute och BEKÄMPAR ONDSKAN HELA NÄTTERNA?

Den födande matematiken

BVC-sköterska: Ja, och så ser jag här i papperna att er lilla son föddes ett par veckor tidigt?

Jag: Ja, det stämmer. 37:e veckan.

BVC-sköterska: Njäää, 36 + 5 står det här.

Jag: Ja, 36 veckor och 5 dagar. Det blir väl 37:e veckan?

BVC-sköterska: Mjaääää, vi räknar inte så förstår du. Vi räknar att han var 36 + 5.

Jag: Så … ni räknar att han var i 36:e veckan då?

BVC-sköterska: 36 + 5 ja.

Jag: Men det blir väl 37:e veckan då?

BVC-sköterska: Mjaääää, vi räknar inte så förstår du.

Jag: Vadå ”räknar inte så”. Ni räknar väl veckor?

BVC-sköterska: Mjaääää, vi räknar dagar.

Jag: Och vad fan består veckor av då tänker ni er?

BVC-sköterska: Mmm, de består av dagar. Det vet jag.

Jag: Så 36 veckor alltså?

BVC-sköterska: Plus 5.

Jag: 36:e veckan då alltså?

BVC-sköterska: Mjaääää. Plus 5 alltså.

Jag: Men om det har gått 36 veckor, och 5 dagar, då var vi väl för fan i 37:e veckan?

BVC-sköterska: Ja. Så kan man kanske se det.

Jag: Exakt!

BVC-sköterska: Men vi räknar inte så.

Jag: Men vilken vecka VAR vi i då???

BVC-sköterska: 36. Plus 5.

Jag: Så i 36:e veckan då?

BVC-sköterska: Mjaäää …

(*Lång tystnad*)

BVC-sköterska: Vad letar du efter?

Jag: Ipren!

Note to self

Sköterskorna på barnavårdscentralen tycker inte om när man använder ordet ”dressera”.

VAD DU KOMMER ATT BEHÖVA VETA OM IKEA

Kissa inte i bollhavet.

Det är väl egentligen det enda råd jag kan ge dig.

Och gå inte mot färdriktningen. På riktigt. Jag älskar dig och så, jag säger det nu med en gång, men försöker du gena mot färdriktningen inne på Ikea då är det faktiskt var man för sig själv. Det finns pilar i golvet, alla vet det, det är för att undvika anarki. Om inte alla gick åt samma håll inne på Ikea så skulle allt bli kaos, fattar du det? Civilisationen som vi känner den skulle gå under i ett ursinnigt domedagsinferno av skuggor och eld.

Och det är inte det att folk bara kommer titta surt på dig och knyta näven i fickan om du gör det heller. Ikea har de minst passiva passivt aggressiva kunderna i hela universum. Kvinnor i övre medelåldern som har lila hår och luktar mintsnus kommer ramma dina smalben med sina vagnar som om de var japanska valfångare och du var en gummibåt med Greenpeace-logo. Äldre män kommer skrika könsords/kroppsdels-kombinationer. Småbarnspappor med bärsele kommer ”råka” skalla dig. Ärligt: Du skulle kunna köra åt fel håll på E4:an och dra på dig färre vredesutbrott från främlingar än det här. Du är fredlös. Och då menar jag inte på det skönt lukrativa ”jag går som Bosman i slutet av säsongen”-sättet. Jag menar att det är jaktsäsong på dig. Att om du hade varit med i någon av Robin Hood-filmerna och bara ”jag är också fredlös, får jag haka?” till Kevin Costner och Russell Crowe så hade de bara ”vad gjorde du sa du? På allvar? Alltså grabben, vi har mördat och skändat och plundrat och vi vill absolut inte vara moralister här, men är du helt s-t-ö-r-d eller? Såg du inte pilarna!?” Du är fritt byte. Det är som att sno någons parkeringsplats. Vem som helst får döda dig efter det. Sådana är reglerna.

Men annars: Kissa inte i bollhavet. Det är väl egentligen det viktigaste.

Visst. Jag vet att du kanske tycker att det är märkligt att jag lägger så här mycket tid på att prata om Ikea. Med all rätt. Jag har haft några av mitt livs värsta dagar på det här stället. Verkligen, jag vet inga andra fysiska platser annat än tandläkarmottagningar och krematorium som jag skulle vara beredd att göra så förbannat mycket för att få slippa åka till. Alltså, jag skulle inte hugga av en arm eller äta avföring eller så, det skulle jag inte. Jag är inget

psykfall liksom. Men löningssöndagar för några år sedan skulle jag nog seriöst ha gjort det mesta under den kategorin. Din mamma fick mig till exempel att gå naken till sopnedkastet i trapphuset några gånger när vi bodde i vår första lägenhet. Men det är en annan historia. (Men alla kvinnor i 70-årsåldern i det kvarteraet har inte ett helt avslappnat förhållningssätt till manlig nakenhet i trapphus, så kan man väl i alla fall säga.)

Men du vet. Man blir äldre. Du kommer också bli det. Och då inser du andra saker. Som att alla de bästa dagarna i ditt liv också har en tendens att sluta på Ikea. Och att innehållet i bakluckan efter ett tag börjar sakna betydelse i jämförelse med innehållet i passagerarsätet.

Du kommer växa upp. Gå ut skolan. Komma hem och berätta att du inte tänker plugga vidare eftersom du ”vill satsa på bandet”. Eller öppna en bar. Eller en surfbutik i Thailand. Du piercar dig i ögat och tatuerar en drake i röven och börjar läsa böcker om praktisk filosofi. Och det är okej. Det är okej att du är en idiot när du är tonåring. Det är tonåringars jobb. Men, du vet, det är ändå ungefär då jag kommer säga till dig att nu är det nog en bra idé för dig att flytta hemifrån. Och då är inte det något personligt eller så, jag vill klargöra det här och nu. Jag kommer helt enkelt bara behöva ditt rum eftersom jag inte kommer ha någonstans att sätta mitt nya biljardbord annars.

Och sedan kommer vi åka till Ikea för att köpa bestick och potatisskalare och fototryckta tapettavlor åt dig. För det är föräldrars jobb att göra det.

Jag flyttade hemifrån i slutet av 90-talet. Jag antar att du kommer göra det i slutet av 20-talet. Det enda råd jag kan ge dig om det är att skaffa mycket porslin så att du slipper diska så ofta. Och att ha bra förvaringslösningar för pantflaskorna. Och att inte förvara droger hemma. Ja, jag vet vad du tror, du tror att du ska komma undan med ”det är mina polares”-ursäkten. Men det kan du glömma att din mamma kommer gå på när hon kommer på besök. Hon är inte dum. Hon kommer veta att du har druckit all den där läsken själv.

Annars vill jag inte lägga mig i. En mans första lägenhet är hans egen. Men om jag nu ändå ska ge dig ett enda litet tips, så köp din första soffa på Blocket. Inte Ikea. Köp ett av de där bruna skinnschabraken som är stora som Dödsstjärnan. En sådan som man

behöver någon minuts betänketid innan man rakt av kan klassificera som soffa eller hoppborg. Där dynorna är så insuttna att de självsläcker glöden när din polare Jonte somnar i den med en cigarett i mungipan. En sådan som du sover i 80 procent av nätterna för att det helt enkelt inte är värt besväret att gå hela vägen till sängen när du har stängt av tv-spelet. Låt funktion gå före form. Köp soffan du alltid har drömt om. Lita på mig. Den chansen får du aldrig igen.

För förr eller senare blir du förälskad. Och därifrån är ditt livs alla soffor en enda lång kompromiss. Så lev ut medan du är ung. Ligg i dina drömmars soffa så mycket du bara kan.

Och jag vet vad du tror nu, du tänker att en sådan soffa säkert är alldeles för dyr för dig. Men oroa dig inte. Du kommer få den gratis om du går med på att hämta den. Du förstår inte det nu, men en dag kommer du flytta ihop med någon du älskar, och då kommer allt det här bli glasklart.

Det mesta i livet handlar om att välja sina strider. Du kommer lära dig det också. Och det blir aldrig tydligare än när du är på Ikea. Du måste besöka en jämtländsk husvagnscamping runt tresnåret på natten efter ett flak Sofiero och två veckors ösregn för att stöta på lika många offentliga pargräl som du hör bland soffföverdragen här en genomsnittlig tisdag. Människor tar det här med inredning på förbannat stort allvar nuförtiden. Det har liksom blivit en nationell folksport att övertolka symboliken på Kök & Vitvaror. ”Han vill ha frostat glas, det bevisar ju bara att han aldrig l-y-s-s-n-a-r på mina KÄNSLOR.” ”Ääääääää! Hon vill ha björkfaner. Fattar du? Fucking björkfaner? Ibland känns det som att vakna bredvid en främling!” Och så där håller det på, varenda gång du är där. Och jag ska inte föreläsa, men om jag bara kan lära dig en sak om det här stället så låt det bli denna: Ingen har någonsin, i världshistorien, haft ett bråk på Ikea som egentligen handlar om Ikea. Folk får säga vad de vill, men när ett par som varit gifta i tio år går runt på tadet-själv-lagret och kallar varandra för ord som normalt bara används av alkoholiserade deckarkommissarier för att referera till östeuropeiska kvinnor i rekreationsbranschen, då handlar det om många saker. Men skåpsluckor är fan inte en av dem.

Tro mig. Du är en Backman. Oavsett vad du står ut med för brister hos personen du älskar kan jag garantera dig att du ändå leder. Så

hitta någon som inte älskar dig för den du är, utan trots den du är. Och när du står på Garderob & Förvaring så fokusera inte så förbannat mycket på möblerna. Fokusera på att du faktiskt hittat någon som kan tänka sig att dela förvaring för sin skit med din skit. För handen på hjärtat: Du har en hel del skit.

I maj 2008 gick jag runt på Ikea i Barkarby utanför Stockholm en löningssöndag när det var ungefär 6000 grader varmt och luftkonditioneringen var sönder. Manchester United vann ligan den dagen och jag missade deras sista match. Allt utom mineralvatten med citronsmak var slut i kafeterian. En kärring som luktade billiga cigaretter körde på mitt smalben med sin vagn med flit. Jag höll den i särklass yxfulaste hallbelysningen jag någonsin sett i famnen.

Det är en av de lyckligaste dagarna i mitt liv.

Morgonen efter skrev vi kontrakt på vår första egna lägenhet. Ditt första hem. Folk frågar mig ibland hur jag levde innan jag träffade din mamma. Jag svarar att det gjorde jag inte.

Jag önskar dig inget mindre än det.

Till och med när det innebär att du blir tvingad att ge bort den där bruna skinnsoffan till någon 19-åring i Arsenal-tröja som kommer hem till dig en lördagseftermiddag med en polare som luktar Jägermeister och använder ordet ”softish” utan att vara tydlig med vilken ordklass det tillhör. Till och med då.

Du kommer lära dig att hata det här stället. Du kommer gasta över saknade skruvar och skära dig på dubbelvikta plywoodskivor och svära att viga ditt liv åt att hitta och döda upphovsmakaren till de där tecknade instruktionerna för ”byråmodulen Malm” som ser ut som en fet Linus på linjen med grava bag in box-issues.

Och du kommer lära dig att älska det här stället.

Jag gick här med din mamma när vi precis fått veta att hon var gravid. Fantiserade om vem du var. (United slog City den dagen, jag missade den matchen också.) Och vi gick här med barnvagnen när du var nyfödd. Fantiserade om vem du skulle växa upp till. Och jag tänker mig att jag en dag kanske får ynnesten att gå runt här och missa United-matcher med dig medan vi tittar på saker åt mitt barnbarn. För en dag kommer jag titta bort i två sekunder, och när jag vänder mig om igen har du blivit vuxen.

Och då ska du få igen som fan för allt det här.

Då ska jag väcka dig klockan halv sex på söndagsmorgonen och

kräkas i *ditt* jävla Xbox, jag säger det redan nu. Och sen kommer vi åka hit och jag kommer ge dig goda råd om allt möjligt och du kommer himla med ögonen och vi kommer bli osams om bästa sättet att få in de förbannade bänkskivorna i bilen. (Du kommer ha fel.)

Alla de bästa dagarna i mitt liv kommer förr eller senare sluta på Ikea.

Så lek. Lär. Växt upp. Jaga din passion. Hitta någon att älska. Gör ditt bästa. Var snäll när du kan, hård när du måste. Håll hårt i dina vänner. Gå inte mot färdriktningen. Då kommer du klara dig fint.

Men ärligt nu. Du har kissat i bollhavet va?

Fan också.

Ja. Jag vet att din mamma sa nej.

Men helt allvarligt nu.

Hon trodde att Santiago Bernabéu var ett lådvin.

Du ska inte lyssna på henne.

Recept på friterad Snickersglass
(Någon dag kommer du tacka mig för det här)

Du behöver:

Mjöl

Vatten

Öl

Bakpulver

En wok

En bit bröd

En tillräcklig mängd olja för att Länsstyrelsen ska tvinga dig som arrangör att själv bekosta polisinsatsen efteråt

Så många Snickersglassar du kan bära

Någon annans kök

(Om du använder vårt kök och din mamma får reda på det kommer du även behöva ett vittnesskyddsprogram.)

Gör så här:

Ta ut Snickersglassarna ur pappret och lägg på tallrik i frysen. Låt ligga sex–sju matcher i Football Manager eller så. De ska vara stela som alla rollprestationer av Keanu Reeves (förutom hela första och lite av tredje Matrixfilmen) när du tar ut dem.

Blanda två deciliter mjöl, två deciliter vatten och en matsked bakpulver. Hetta upp oljan tills den bubblar som vattnet i den där grottan som Blixt Gordon går in i för att leta efter den där tjejen.

Ta ut Snickersglassen. Doppa i frityrsmeten. Släpp ner i oljan. Låt fräsa i 15–20 sekunder tills det börjar se gött ut. Ta upp. Ät omedelbart.

Jag brukar ha sirap, chokladsås och Ben & Jerry's New York Super

Fudge Chunk på mina. Men om du tycker att det känns för onyttigt och vill ha en lite fräschare känsla kan du säkert servera med någon form av frukt istället. Till exempel banan.

I så fall behöver du inte byta olja. Du kan fritera bananen i samma som glassen.

Det här meddelandet kommer självförstöras
om 5 sekunder.

[baby applauding ironically]

Ja. Jag har alltså lagt märke till att du har lärt dig att klappa händerna.

Missförstå mig inte nu, det är förstås på alla sätt trevligt och bra. Barnpsykologer säger att handklappning är nära förbundet med både koordination och kreativitet. Ett sätt för små barn att uttrycka sin identitet. Och det är ju bara toppen och sådär.

Men, alltså. Jag önskar bara att du klappade lite mer … entusiastiskt. Det är allt. Som det är nu så klappar du nämligen väldigt långsamt, och lågmält. Som om du liksom gör det … demonstrativt. Förstår du hur jag menar?

Och jo, först försökte jag förstås utnyttja detta till min fördel, så som jag antar att alla normala föräldrar gör. Jag låtsades alltså helt enkelt hela tiden att jag var med i en golftävling och att du var publiken vid utslaget. Jag gjorde luftsvingar i köket och spanade ut i vardagsrummet, och när jag gick förbi din gåstol rättade jag koncentrerat till kepsen och mumlade saker som ”mmm, nu gäller det bara att gå över långa bunkern så kan vi nå greenen på två”.

Men nu, alltså, jag vet inte hur jag ska förklara det. Nu klappar du sådär demonstrativt vid tillfällen när det är svårt att inte uppfatta det som att du är, tja … ironisk.

Som när jag matar dig. Och jag, för att göra det hela liksom lite mer spännande, leker att skeden är ett flygplan. Då tittar du bara skeptiskt på mig när du får skeden i munnen, och så sväljer du maten med den där blicken som din mamma brukar ha när jag spelar luftgitarr. Och sedan klappar du.

Inte länge. Inte entusiastiskt. Utan bara tre–fyra klappningar. Långsamt och tyst.

Och det är rätt svårt att inte känna att du med det vill säga ”såja, duktig idiot. Du prickade munnen. Ska vi se om vi kan klara av det en gång till?”

Det börjar helt ärligt tära på mitt självförtroende, det här.

Jag fattar fortfarande inte

När din mamma har gett dig frukost ser köket ut som en Ajax-reklam. När jag har gett dig frukost ser det ut som Doom 3. Det är fan något som någon inte berättar för mig här.

VAD DU KOMMER ATT BEHÖVA VETA OM VARFÖR DEN DÄR FELICIAS MAMMA ÄR SUR PÅ MIG

Ja. Jag vet att du tycker om den där Felicia. Men nu är det så att Felicias mamma råkar tycka att din pappa är något av en idiot, förstår du. Så vi kommer nog inte leka så mycket med henne den närmaste tiden.

Du ser ut som att du förväntar dig en förklaring.

Och då vill jag bara först få lov att säga att det är faktiskt inte så himla lätt som det ser ut det här med att vara förälder. Det finns en massa nya saker att ta hänsyn till. Som till exempel socker. Folk går helt jävla examensarbete på Konstfack om man pratar om barn och socker, visste du det? Helt allvarligt: Den där gången när jag råkade skämta om att du och jag hade suttit hemma ensamma runt jul när du var ett och ett halvt och delat på en stor kanna Black Christmas (det är Captain Morgan och julmust, vi kan prata mer om det sen), då tror jag faktiskt att den där Williams pappa blev mer förbannad för att jag insinuerade att jag hade gett dig läsk än för att jag insinuerade att jag hade gett dig sprit.

Det hjälpte väl i alla fall inte att jag satte din vällingflaska i en papperspåse dagarna efteråt, så kan man väl säga.

Och det hjälpte DEFINITIVT inte att din mamma inte kunde låta bli att säga ”det är för hans döda homies” till en av de andra föräldrarna när du spillde. (Så det här är faktiskt till stor del hennes fel!)

Men jag skyller inte ifrån mig alltså. Jag säger inte att det var lättare att vara förälder för 50 år sedan eller så. Men jag tror att spelreglerna var lite klarare då. Det är helt enkelt svårt att veta vad som är okej och inte okej nuförtiden. När du var ett halvår eller så till exempel, och personalen på barnavårdscentralen sa till oss att vi inte skulle låta dig ”sova för länge på eftermiddagarna, för då finns risken att dygnsrytmen vänds”. Då var det tydligen helt okej att din mamma sa att ”det liksom inte bara är att ’väcka’ ett barn som typ går in i cryo sleepen från Avatar när han somnar”. Sköterskorna skrattade till och med åt det.

Men det var tydligen inte alls okej att jag tillade att ”ärligt! Vakterna på Guantanamo Bay skulle för fan inte kunna hålla den här ungen vaken!”

Förstår du? Det är inte så himla lätt att veta var gränserna går ibland.

Och du vet när samma sköterskor på barnavårdscentralen något halvår senare förklarade att det är bra ”vid den här åldern” att vänja barn av med att äta på natten, och därför föreslog ”olika metoder för att dämpa aptiten”. Och jag undrade om de typ menade att vi skulle lära dig att röka. Då var det också fel.

Det är mycket att tänka på. Man ska vara en bra förebild. Man ska inte svära. Man ska inte gå runt och vara heteronormativ och hålla på. Man ska veta att det heter ”lekhage” och inte ”octagon”. Och att när förskolepersonalen refererar till något som ”naturens eget godis”, då menar de nästan aldrig bacon. Och att när andra småbarnsföräldrar diskuterar barn och tv-tittande, och vänligt men bestämt upplyser en om att ”det faktiskt finns forskning” (de säger ofta ”forskning” lite med tonläget som Madicken säger ”pilutta dig”) som visar exakt hur skadligt tv är för små barn, då menar de verkligen all tv. Inte bara *dålig* tv. Utan *all* tv.

Inklusive The Wire.

Jag vill inte gnälla alltså, men det är sådana saker som hade varit toppen att få i någon typ av informations-material eller så lite innan man fortplantar sig. Jag kräver inte mycket. Men en flyer med det mest grundläggande hade varit trevligt.

Jag är ju faktiskt fortfarande osäker på var vi står med hela den här grejen när vi var på hälsokontroll och läkaren frågade om vi hade ”några andra hälsofrågor”, och jag tog tillfället i akt att fråga vid vilken ålder ungefär man brukar se på ett barn om han är vänster- eller högerfotad. Jag tror att det var okej. Men det är inte helt lätt att veta. Han pratade mest med din mamma efter det.

De sociala gränserna och de popkulturella referensramarna blir en smula suddiga när man fraterniserar efter reproduktionen. Att Po i Teletubbies faktiskt sportar en rätt provocerande camel toe under i stort sett hela andra säsongen, det skulle man ju till exempel lätt kunna tro är en rätt klockren icebreaker på inskolningen på förskolan? Eller hur?

Men icke.

Och jag är ledsen för allt det här.

Verkligen.

Det är svårt att vara en bra förälder. Det blir mycket trial and error. I mitt fall en hel del av det senare är jag rädd. Jag skämtar tvångsmässigt när jag blir kritiserad, du vet nog det redan, det är en

karaktärsbrist. Och en sak det aldrig är brist på efter att man har blivit förälder är folk som kritiserar en. För barn är inte bara barn nu vet du, ni är en identitetsmarkör. Ingen vet riktigt hur det blev så. 10 000 år av sexualkunskap men plötsligt får vår generation för sig att vi ska bära ut er från BB som om ni var en jädra Stanley Cup-pokal. Som om vi var de första personerna i världshistorien som inte kunde lista ut hur preventivmedel fungerade.

Vi behöver inte ens vara ”bra” föräldrar längre, tror jag. Det har slagit över nu. Vi nöjer oss med ”okej” vid det här laget. Det enda vi begär är att era psykologer om 20 år eller så muttrar att det kanske åtminstone inte h-e-l-t och hållet var vårt fel.

Och ett av få sätt som vi kan övertyga oss själva om att vi är okej föräldrar är genom att få andra att framstå som dåliga föräldrar. Och vi kan vara förbaskat kreativa när det gäller det ska du veta. Är det inte den icke kliniskt fördelade föräldraledigheten eller att barnet får gå på förskolan ända till kvart över tre på dagarna (KVARTÖVERTRE!!! Fattar du? Jag hade ju lika gärna bara kunnat lämna dig i skogen och låtit dig uppfostras av VARGARNA liksom!!!) så är det oorganisk mat eller plast i leksakerna som inte har fått diplom av något departement i Bryssel. ”Va? Låter du henne leka med den där? Jaha ja, där ser man. Själv vill jag ju helst inte att mitt barn ska få cancer i hjärnan … men det är väl härligt att alla uppfostrar olika, inte sant?” Så där håller vi på.

Vi hittar någon stackars jävel som inte fattar att om man inte tvättar alla nyinköpta barnkläder i 90 grader innan man använder dem så utvecklar barnet muterade allergier och dör. Som om det är så mänskligheten har genomgått evolutionen till att bli planetens dominerande art. Som om vi bodde i grottor och svepte in de nyfödda i mammuthud, och om inte mammuthuden var tvättad i 90 graders maskintvätt så dog ungen. Som om det var så vi överlevde på en planet där inte ens dinosaurierna pallade trycket.

Och är det inte det så är det något annat. Kan vi inte få varandra att se dåliga ut genom att bry oss lite mer så gör vi det genom att bry oss lite mindre. Det är då folk på ren trots förvandlas till den där coola relaxade föräldern med solglasögon och svanktatuering och kaffe i engångsmugg och böcker om ”fri uppfostran” uppstickande ur tygväskan som bara ”barn måste ju få vara baaarn lixom fattar du va ja menar? Chilla lite bah!” Medan deras 5-åriga lilla solstråle med

mohikanfrilla och näspiercing försöker få ner sin lillasyster i en petflaska i bakgrunden under tiden.

Eller så sitter någon sån där idiotpappa på parmiddagarna och är dryg och överlägsen när alla andra småbarnsföräldrar med frenetiskt vibrato berättar att deras barn minsann hellre leker med kartongen än med innehållet på julafton. Och någon drar en lite klämkäck vits om att ”nästa jul köper jag bara en stor låda!”, och alla utom den där pappan skrattar hysteriskt. Och någon annan utbrister att deras barn minsann bara leker med tupperwareburkarna i köksskåpet. Och alla utom den där pappan fnittrar så igenkännande att skedarna guppar som fiskeflöten i chaikopparna.

Och när någon då glatt vänder sig om och frågar den där pappan om hans barn också har någon sådan där helfestligt oväntad grej som de älskar att leka med, då måste han förstås vara sådär förbannat speciell och svår och anti. Så då svarar han ”mmm. Knivar.”

Jag säger alltså inte att jag är den där pappan.

Men det är i alla fall lite på grund av det där som du inte får leka med Theodor och Smilla längre.

Hur som helst: Det är inte så lätt som det ser ut, det här med att vara förälder, fattar du? Jag gör så gott jag kan. Jag går till lekparken. Jag pratar med andra föräldrar. Jag skakar på huvudet och gapar ”näääääääh!?” när de berättar om någon annan förälder till någon annan unge som har fått gröna utslag i rektum eller nåt annat skit som jag verkligen inte kunde bry mig mindre om ens om jag ansträngde mig. (Tro mig, jag har ansträngt mig asmycket och det gick verkligen inte.) Och jag försöker faktiskt vara uppmärksam. Lyhörd. Empatisk. Jag hetsar upp mig lite klädsamt över skandalerna kring svininfluensavaccinet och bristen på behöriga förskollärare och den där andra grejen, den om att det var något gift eller något i väggarna i din förskola och att vi var tvungna att vara jättenoga med att komma ihåg något när vi gjorde något eller vad fan det nu var. Jag gör så gott jag kan! Jag har mycket att tänka på, bara.

Och det här alla säger om att man blir intresserad av barn när man själv får barn, det är faktiskt lögn. Jag blev bara intresserad av ett barn när du föddes. Jag tycker fortfarande att andra ungar är ganska störiga.

Och fan. Jag vet ju att det oftast är mig det är fel på. För att jag

inte lyssnar och för att jag inte tar saker på allvar.

Som när det var det här hälsolarmet i tidningarna, om bakteriesmittad varmkorv som kunde vara farlig för barn. Och den där Felicias mamma var väldigt upprörd över att de ändå inte kunde garantera på förskolan att de inte skulle servera varmkorv på utflykterna. Eller någon annanstans. Någonsin. Och jag frågade vilka de här hälsoriskerna med varmkorven egentligen var, och Felicias mamma fräste ”hjärnhinneinflammation!”. Och jag sa ”lätt värt det!”. Och hon blev väldigt, väldigt arg.

Alltså.

Jag borde kanske inte ha sagt till Felicias mamma att ”fundera på att ta en Sobril och en drink och vara lite mer hakuna matata” då. Det borde jag kanske inte.

Och när hon några veckor senare var lite uppe i varv över det här med vinterkräksjukan, och var väldigt noga med att barnen inte skulle röra varandras ytterkläder. Och det var den där morgonen när du hade väckt mig genom att slå en liten leksaksbil i ansiktet på mig så att jag började blöda näsblod. Och jag trodde att jag hade fått stopp på det. Och så kom vi till förskolan. Och så nös jag i kapprummet.

Jag borde inte ha nyst i kapprummet. Det borde jag kanske inte.

Så. Ja. Du vet.

Jag vet att du tycker om den där Felicia.

Men nu är det som det är.

Det var bara ett f-ö-r-s-l-a-g

Okej. Så igår då. Klockan var halv tolv på kvällen.

Jag var väldigt, väldigt, väldigt trött. Och du sprang runt, runt, runt på golvet och vrålade något som lät som ”Alva va ugn! Alva va ugn!” oavbrutet. Sedan tvärstannade du. Rusade ut i köket. Kom tillbaka. Och ställde dig och började med vad jag bara kan beskriva som ett sensationellt obekymrat ansiktsuttryck hälla yoghurt i en byrålåda.

Och det enda jag sa var att du brukar somna när vi åker bil. Och då skrattade din mammas kompis som var här på besök och sa att ”ja, men sen vaknar de ju tyvärr alltid igen när man ska ta ut dem ur bilstolen!”.

Och då sa jag att jag tror fan att såna där babywatchers har täckning ner till garaget.

Om det dyker upp någon tant från de sociala myndigheterna på förskolan och börjar ställa frågor om det här så vet du alltså vad det handlar om.

Skomakarens barn

Visst. Jag ska inte skylla ifrån mig.

Jag säger bara att hela den här processen med att klä på barn ytterkläder på morgonen är lite som att försöka sätta på en komplett ishockeymålvaktsutrustning på en apa som precis har doppats i tvål, matats med jalapeños och blivit ihärdigt förolämpad av en tjock medelålders tysk man i sombrero i baren på Finlandsfärjan.

Okej?

Jag kommer inte med ursäkter.

Jag bara säger att det var lite stressigt imorse.

Och det är liksom inte som att du fick GÅ hela vägen till förskolan heller. Du åkte för fan i barnvagnen. Sittandes inuti en gigantisk pälsfäll uppzippad runt dig som en frikkin sovsäck. Det finns inte en människa i hela Stockholmsområdet som hade en varmare resa till jobbet imorse än du. Så är det bara.

Det är ingen bortförklaring.

Jag bara säger.

Men visst.

Visst. Visst. Visst. Fine.

När det är 19 minusgrader ute, och jag lyfter upp dig ur vagnen utanför förskolan, framför ett halvt dussin föräldrar och all personalen, och sätter ner dig i en snödriva. Och det tar kanske en halv minut eller så innan jag upptäcker att du inte har några skor på dig.

Då får det inte mig att framstå som en alltigenom kompetent förälder. Jag hajar det.

Men jag är lite stressad idag.

Vafan.

Den lojala hustrun

God vän: (*Tittar på mig när jag försöker resa mig ur en stol*) Oj, det där ser inte så bra ut …

Jag: Äh, det är bara ett litet ryggskott. Det går över.

Din mamma: (*Tittar menande på god vän och nickar ivrigt*) Fredrik trillade av löpbandet på gymmet!

Jag: Tack älskling. Tack för att du påpekar det för alla. Verkligen.

Din mamma: (*Nickar glatt mot god vän*) Som en gammal gubbe!

Jag: Jag trillade inte av som en gammal gubbe! Det var en jävla OLYCKA!

Din mamma: (*Nickar entusiastiskt mot god vän*) En sån olycka som gamla gubbar råkar ut för ja.

Jag: Det har för fan inget med ålder att göra!!! Det är bara ett VANLIGT JÄVLA RYGGSKOTT!

(Tystnad)

Din mamma: (*Lutar sig förtroligt mot god vän, viskar övertydligt*) Du vet … ett sånt där ryggskott som vältränade 20-åringar råkar ut för hela tiden. Ett sånt ryggskott.

Note to self

Män som kommer tillbaka efter pappaledigheten tycker INTE om att man hälsar dem välkomna tillbaka efter ”semestern”.

Författarfoto Kalle Assbring

FREDRIK BACKMAN, född 1981, skriver regelbundet i tidningar som Café, Vi föräldrar och Metro. Hans blogg på Cafe.se följs av 50 000 läsare varje vecka. Hösten 2012 debuterar han med romanen "En man som heter Ove" och den "dysfunktionella pappwaboken" "Saker min son behöver veta om världen". Fredrik bor i Solna med fru och barn. Han kör Hyundai.

Också av Fredrik Backman:

Saker min son behöver veta om världen (2012)

Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm

www.forum.se